Gjörwell, Carl Christoffer

Brev från och till medlemmar av familjen Gjörwell växlade ...

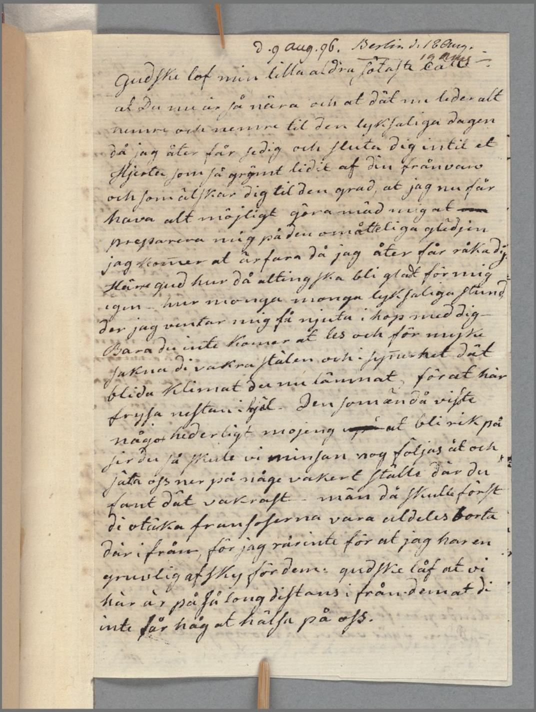

Handskrift Ep. G 12:7

Tillkomstår 1780-1811
Digitaliserad år 2015

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

d. 9 aug. 96. Berlin d. 18 Aug. 19 aug.

Gudske lof min lilla aldra sötaste Calle —
at Du nu är så nära och at dät nu lider alt
nemre och nemre til den lyksaliga dagen
då jag åter får se dig och sluta dig intil et
Hjerta, som så grymt lidit af din frånvaro
och som älskar dig til den grad, at jag nu får
hava alt möjligt göra mäd mig at —
pressarera mig på den omåtteliga glädjen
jag kommer at ärfara då jag åter får råka dig
Kära gud hur då alting ska bli gladt för mig
igen — hur monga monga lyksaliga stund
der jag ventar mig få njuta ihop med dig —
Bara du inte kommer at les och för mycke
sakna di vakra stälen och ijynerket dät
blida klimat du nu lämnat, för at här
frysa nestan i hjäl — Den som ändå visste
något hederligt mojeng — at bli rik på
ser du så skule vi minsan nog folsjas åt och
säta oss ner på någe vakert ställe där du
fant dät vakrast — män då skulle först
di otäcka fransoserna vara aldeles borta
där i från, för jag rär inte för at jag har en
gruvlig afsky för dem — gudske låf at vi
här är på så long distans i från dem at di
inte får någ at hälsa på oss.

nu har jag passerat rät et par roliga 8 dagar
lilla Brit Luis mäd sin lilla Love har varit
söta at vara i staden och bor hos mig
vi leva rät amicalt och roligt Luis ligger
på min sopha i sängkamarn och lilla Love
i en liten säng bädad neran för på golvet
alla mårnar komer den lilla sötungen kryp-
andes i min säg och rasar och driker cafée
och alla mårnar talar vi så myke om dig.
vi har nu nys slutat dät täcke som Brit
Luis hielpit mig mäd at stika; dät var
så nertjarat at jag sprättat sonder dät.
om dagarne har vi varit ute på flera stälen
i förgårs upsi museum som är charment
Göbel som där är kamererare bad mig my-
-ke hälsa dig och gjorde alsin möda at säga
och visa oss dät mäst märkvärdiga. En
tavla af Venise frapperade mig för bält-
om Eftermidagen var vi i kungsträgården
som nu är så ändrad at du inte komer at kän-
na igen den; där råkte jag Deprè som talte läng
mäd mig om dig han talar altid mäd så myk-
vänskapp och interesse om dig han var ledsen
at du ej kom at resa genom frankrike
en dag har vi varit på Dramatiska och sit en
vaker pies aldeles svänst original af en ung
lindegren författat som heter den försonade
Fadren i går var vi på monga stälen först
på

på Logården som nu är för söt snå gröna
cabineter at sitta uti där man har svalka och
skugga, och en änge af blomster som är för deli
-sius - där i från gik vi och sate oss i båt och
för til djurgården, apropos af djurgården så for
vi här om dagen i almqvistens caleche til djur
gårds brun för at hälsa på gubben Stallman
och rådfråga honom om lilla doves bröst som
aldrig vil bli rät bra - gubben sade at dät ing
en fara är mäd lilla gossen och bad mig så
förbält hälsa dig, tårarne kom oss båda i ög
-ona då vi talte om dig - sedan på hem vägen
råkte vi gausenius som ochså mäd interat talte
om dig. Mosr. Coral har skrivit til honom
hur glad han varit över dät at du sökt up -
honom. från båda Abéerna har han havt
bref och di mås väl och tänker ennu mäd
lika varm vänskap på oss. abbé de france
är i Haag och har en fördelaktig charge
och den andra är ännu i spanien, men.
Komer at resa til Coral - sedan var vi
i går aftons i Kungs trägården och inne
på vaksalen, dät var söndag och en otrol
ig hop mäd stadsens skönheter församlade
den ena mera gran och lysande än den andra
nu brukas en slags grekisk klädnig som man
har af alla slags kulurer - synnerhet cartuner,
den helt vita är i mit tyke di vakraste män
fasligt få se bra ut mäd den - dät fordras at
vara sypperlt växt för at se bra ut mäd den.
Elsa som var hos P. ut Luis var den som
såg

bast ut, hon var helt hvit klädd och är växt
som en charme, mäd et rät vakert ansikte
vi såg några så löjliga figurer at dät lönt
mödan at rita af dem. Nora almqvist är i stan
och var evendär; hon har nu på morgon
stun varit hos duis och mig. hon är inte
vaker stakars flicka män klär sig endå mä
mera smak endå andra hennes systrar —
fru flintenberg har och så varit i stan och är
i välsignadt til ständ och sir ut som gud sig
förbarma och pratar och pratar at man
kan bli galen och så är hännes kära Man
ennu olyckligt vis inte bliven fulkomlig
klug och aldrig lär han bli rät frisk. gud
läte deras lilla barn inte få et så olyckligt
arf. vår almqvist mår syppeck och är
en juvel i bland sin släkt, han flattar och
far och är om sig på alla kanter, och Brit hen
är för bält lycklig mäd honom. dät är en
glädje över al glädje för mig at se henne och
honom och lilla gossen til samans dät är
den lilla vackraste och lyckligaste familie
jag sett. Björkegren mår rät bra och är sig
altid lick at vara beskelig och full af attension
han bidrar altid at skaffa mig nöjen och är
altid mäd i våra små plaisirer. i dag hiler i mor
gon får jag väl se Cattean som är tilbaka kommen
han kom sedan ike haller at resa til frank
rike som han ärnade. jag tror at alla menisk
or är glada at vara deri från så länge inan
dät hinner at bli litet stadgat

jag kan intet säga dig min lilla Calle vad
jag är förnöjd at höra at din hälsa är så god
och at din Resa gåt så lyckligt at du nu mäd
gudshielp är utur all fara. at du även varit
så lyklig och fåt en vän och en så hyggelig gosse
som Moer til reskamerat är för lykligt. om han
vil då han komer hit hälsa på mig skal jag
munteligen säga honom dät jag nu ber dig
framföra, at hans bekantskap skal myk
flatera mig at få göra och at jag har honom
mom oändelig reconoisance för alla di glada
och lykliga stunder han til skyndat dig.
ak si nu komer Björkegren och vil entelig för
föra mig at gå i afton igen på spectacule har du
nån sin sit på et sådant leverne för mig.
man blir nu aldeles förstörd men jag må väl
roa mig och vara glad jag får snart se min
lilla Calle. jag har väl 1000 nyheter at säga dig
mån är nu så förbryllad at jag ingen mins
lilla ankar har varit borta och rest och havit
så otroligt roligt roligt, han har skrivit et
för charmant Bref til Björkegren derom
nå nå dät lär intet bli liten gledje för honom
kaler at få se dig. Dina innan min söta Calle
skal jag mäd det första börja sätta i ordnig
mån den stakars unga karen som bor idem
är så fasligt illa sjuk at jag i dät längsta

vil lämna honom i ro; mån ändå
skal jag laga at alt blir i årdning til du
kommer. om du kommer för mikeli så
får du inte tyka illa om dät at han den
lilla tiden som då åter står kommer at bo i
din pigkamare dät är en beskedelig
gosse mån så fasligt skruklig af gikt at
han lärer bli som liden och några 20 år
bara en trist avenir. han betalar 400 daler
på halva året. söta Far gud ske låf har haft
en för god hälsa och åldras intät. jag däri
mot har åldras myke och får du nu se en
riktig käng i mig. mån dät bryr jag mig
inte om vår kärlek är af den beskaffenheten
at sådant gud ske fåv intät behöver rubadan
för öfrigt mår jag nu så bra at jag intet har
ondt i mit minsta finger och har bara glädje i
min själ. hur skal jag kunna hava anat—
Du är för söt som skriver så ofta jag vet visst at
glädjen spritter i mig var gong jag tar emot dem
et lite bref för mig sjelv och inte dät der
mina kära föräldrar skule väl roa mig mer
men nu får alt pasera jag får dig snart hit och
då skal inga monga få partachera dig med
mig hopas jag. adieu adieu söta du så
helt och hållen är jag din bästa vän och
öma öma mor B E. gjörwell

Bror har tilbragt hela 8 dagar [illegible]
[illegible] glädje, och dissipationer, för at han [illegible]
[illegible] med dessa [illegible]

BREF: ifrån Fru Brigitta Eleonora Gjörwell til Kongl. Secreteraren, Hr Jonas Carl Linnerhielm *); dat. Captens-udden, d. 5 Jul. 1791.

Collectio Gjörwelliana.

<u>Innehåll:</u>

Et det aldrakäraste Vänskaps-glam.

Min lilla öma, charmante Bror Carl. Det är för mig omöjligt at besvara Dit känslofulla och förtjusande Bref. Jag blef vid des genomläsande så rörd af glädje, af förundran, af vänskap, af saknad, af ömhet, at mit Hjerta, som icke kunde bära så mycket, behöfde en hel ström af tårar för at soulagera sig; och den som set mig utan at känna mig hade dömt at det var det sorgeligaste bref i verlden jag bekommit; då likväl min själ flödade af förnöjelse: så bakfram är jag. Just så händer det mig nu, då jag vil besvara Dig. Jag kan icke begripa hvarifrån Du tar alla de uttrycken, som röra det innersta af min själ. Jag sade det sist åt Gjörwell, och han svarade mig helt kalt: <u>han känner det</u>. Jag hade så när blifvit ond. Min Gud! kan han känna mera än jag? Kan hans Hjerta vara capabelt af en högre grad ömhet än mit? Nej, det är omöjligt; <u>men han har mera habitude än Du</u> -- för at litet ställa mig tilfreds och icke rent ut säga: du är mycke dummare -- ja det kan så vara -- Du är en liten Skrifvare Du -- och en sådan som aldrig har funnits. I mit fattiga Husfred stadnar just då alting mäst qvar, då mit Hjerta som mäst är uppfyldt, och då komma bara tårar i stället för ord. Jag hade lust at fåtta dem med strekar - - - - -

- - - - - - - - - - - - -

om

*) Nu boende på sin Gård Ebbetorp vid Calmar.

Om Du då med Din vältalighet och Din ömhet för mig ville fatta dem på ord och uttrycka för Dit Hjerta hela min Själs ömhet för Dig, och säga Dig: at, sedan vi skiljdes vid Vårby källa och druckit af det friska Vatnet, jag erfarit at det ej var af Glömskans flod, utan at min Vänskap derigenom blifvit förevigad, at jag sedan ingen dag låtit bli at tänka på Dig, at jag talt ofta med lilla Brite-Louise och mina öfriga Vänner om Dig, at jag skrifvit om Dig, at jag til och med drömmer om Dig och håller af Dig, lilla söta Bror Carl, som båda mina ögon. Men det får Du icke berätta för Fröken Len-Marie, för då kanske blir hon ond på mig, och det vil jag för ingen del i verlden, för jag håller af henne ochså bra myçke.

Jag påminner mig at Du sade, at Du tykte mycket om relationer om alla våra händelser och gjöromål. Det skal jag fullgjöra och berätta Dig en avanture sedan Din resa, som är rätt löjlig. Men först får jag säga Dig, at det blir en nödvändighet för mig, at med det snaraste skaffa mig en liten flicka til: för nu är här en så god råd på Friare, at det är lust åt; ô då finner Du det är ledsamt at vara utan ficka. Men nu til saken.

Här har intet sig — är det et godt ord? — jag vet ej hvar jag fick det ifrån — de kan vara stor sak — Nå en väl beställd Prästman — ja ja, det är icke fy skam — han var ung — Rik — med et förträffligt Pastorat, beläget i Paradiset — ja sådan var hans målning på Situationerna deromkring — kommer hit för at välja sig en maka i detta vackra Hemvist och faller med sit Val på lilla Brite-Louise. Hon fann honom så aimable, at hade hon det minsta rått om sig sjelf, så hade hon varit pussweg, och då hade jag än en gång haft en flicka för käten i våld, ännu många mil längre bort än den andra; och det stod mit Hjerta icke ut med.

Hvad

Hvad jag höll af Almqvist, som tilfredsställde mit Hjerta! Huru Brite-Louise vardt mig dubbelt kär, då jag såg en möjlighet at kunna mista henne! Gud ske lof! den söta Gossen lofvade mig i går å nyo, at några år bo i Stockholm tilhopa. Min Louise, sade han, vi sku bidraga at gjöra vår lilla Mamma lycklig! Jag tryckte dem båda til mit Hjerta: det var ocksa en af de Känslor, som jag ej kan beskrifva. Båda mina älskvärda Callar kommo friska och glada i lördags afton. Min Calle hade så mycke at berätta och gjöra mig reda för sin Resa; och den andra min Calle ocksa var så kär som en liten Narr; af honom fick man icke et klugt ord. Lilla Brite-Louise ser nu mycke mera frisk och rask ut, fastän hon skäms at tilstå det. Lycksaligheten lyser ur de små söta människornas ögon, då de äro tilsamman; så at, vore jag ej mor och drog et så stort parti sjelf för mit Hjerta, blefve jag afundsjuk. Lilla beskedliga Martin var hos mig midsomars-dagen, utan at hafva roligt: det var fult väder; mit humeur var ej heller rätt klart; det var så många af mina vänner borta; sedan har den lilla Narrfven icke varit här. I går hade jag vackra fruntimer som talen: Mamsell Stenhoff, Fröken Dito; en ung Fru Falk, Grosshandlarens Fru, rätt vacker, och 2 små Flickungar; en halt Fiolmakare-Fru med 2 Barn, 1 Gosse och en Flicka, vackra som änglar. Nu har jag icke något mera nytt som passerat. Gjörwell ber mig sända de inneslutna versar jämte den aldraömaste Helsning. Förlåt at han i dag icke skrifver; han kom nyss trött ifrån Staden. Lilla Brite Louise, menar jag, skrifver sjelf all hvad hon kinner; och jag får nu för egen räkning be om förlåtelse, at jag icke, som jag ville och önskade, fåt svara på twå så interessante Bref; men min tid är i dag så kort: 1000 förhinder af föga betydenhet, så mycke förtretligare!

Min

min vän kan tänka, at jag ej, efter min vana, fåt tid at
tänka, än mindre skrifva något concept: utan vips
satt mig ner at skrifva, som det faller sig. Förlåt,
öma vän, förlåt din lilla Slarfva Brita-Nora, och
var öfvertygad, at du i verlden ej har en mera
tilgifven vän. Helsa oändeligen din lilla Fröken
Lenamarie från en okänd men änt tilgifven vän.
Jag trycker Er bada til mit Hjerta och välsignar Er!
Blifven så lyckliga, så sälla, som dageligen mina
förböner skola vara för Er Välgång! Adieu, adieu,
adieu! nu kricker di på mig at ja ka äta, to tak
i mat, men Steko ska gå bort med breff på tan
i dag. adieu än en gång, charmante vän! glöm ej

Din tilgifna B. S. Gjörwell

BREF ifrån Mademoiselle Brigitta Louisa Gjörwell til Kongl. Secreteraren, Hr Jonas Carl Linnerhielm; dat. Captensudden; den 5 Jul. 1791.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

Bara glada Hjerte-saker

Öme vän! – älskansvärde lille Bror Carl! Nu sitter jag här allena i min lilla kamare, för at svara Dig på Dina två så charmanta Bref – Min Gud! huru tifligt och intagande Du tolkar Dina öma känslor! – Din Vänskap – – ack! hwarföre äger icke jag samma lätthet, samma lyckliga gåfva at kunna skrifva som Du! – Dina Bref, Bror Carl, äro förtjusande – jag har ej kunnat läsa dem utan den häftigaste rörelse och en flod af tårar. Öme vän! – Se här mitt svar – det enda svar, hwaraf Din lilla Syster Louise är capable. Måtte det säga Dig, hwad mina svaga uttryck ej förmå at säga! – Hwad det är svårt, at ej kunna exprimera sig (lilla lyckliga Människa! derom kan Du intet gjöra Dig någon idée)! – Men tro intet för det, at jag är mindre Vän, eller at jag känner mindre häftigt – ack! nej – – lilla charmante Bror Carl! Jag gläder mig i det hopp, at Du ej tviflar på den sena vänskap jag har för Dig. Jag kan försäkra Dig tyrogtigt, at vänskap af så Helig Natur har jag för ingen utom Dig –

Hwad Du är god, som så ömt deltog i den lilla lappriss-sjukdom, som var af ingen betydenhet! Nu är jag, Gud ske lof! bra; doch dricker jag Stifan alla dagar, för at bli så mycket friskare. – Lär mig huru jag skal kunna erkänna

erkänna och tacka Dig för den lilla vackra Målning Du gjort på Belägenheten af Stafvas Hus. Du kan aldrig tro hwad den glädt oß alla – ja, bästa Vän! Du har derigenom procurerat oß et veritabelt Nöje. Jag har rigtigt framfört alla Dina Helsningar, äfven til min lilla älskade Charles, som nu är hemkommen. Ack! om Du kände honom! jag är viß at Du ej skulle neka honom Din vänskap. Jag har ej ännu sagt honom, at Du vet af vårt Engagement. – Men adieu nu för en liten moment lilla söta Bror Carl! jag måste gå ner och äta. –

Jag återtager pennan för at be Dig hälsa millioner gånger til Din lilla aimable och charmante tilkomande Fru. Säj henne huru mycket jag håller af henne, och at Hon är mig dubbelt kär för det Hon hörer Dig til. – Bäste Vän! Din frånvaro vore mig odrägelig, om jag ej visste och vore öfvertygad om den Sällhet Du njuter i Din lilla älskansvärda makas armar – ack! måtte Du blifva så lycklig som Du är värd! och jag det önskar af innersta Hjerta! Det skal vara min tröst under den tid jag måste sakna Dit glada och ljufva Sällskap. – Du kan omöjeligen imaginera med hwilken saknad och olikhet jag nu gjör samma promenader jag för gjort med Dig. Naturen äger på långt när intet nu den fägring han då hade. Det var säkert Dina känslofulla blickar, som gåfvo honom den intagande fältjusning för mit öga – ja, estimable Bror Carl! Du är mer än mycket saknad.

Men jag glömer at mit Bref blir långt, och ej annat kan än gjöra Dig ledsen – förlåt! – Det är Din Godhet, som gjort at jag vågat skrifva Dig et sådant Bref. – Adieu då, min egen lilla beskeliga Bo Cal! jag embrasserar Dig och Din lilla Fru tusen gånger, och i min imagination trycker jag Eder begge til mit hjerta, som aldrig skal uphöra at sucka för Edert Väl!

Jag

Jag beder Dig ännu en gång om förlåtelse för detta fasliga Bref — Ack! jag gjör det, och glöm intet, under öfverhopandet af nöjen, at Du äger en liten tilgifven och öm Vän

Louise Gjörwell.

Jag längtar med otålighet snart få bära de vackra Band Du varit söt och gifvit mig — Hvilken lyklig Dag för Dig och dina Vänner! — Jag och min lilla Kamare skola den dagen ovanligen prydas; och, om det roar Dig, skal jag be min lilla Charles Almquist äfven vara något särdeles — Du tror intet hwad han håller af Dig.

BREF. ifrån Fru Brigitta Eleonora Gjörwell til Hr Kongl. Secreter.
Jonas Carl Linnerhielm; dat. Stockholm, den 18 Jun. 1792.

<u>Innehåll:</u>

Egen Sjukdom; Sorg öfver Konungens Mord; Glädje öfver sina Barn;
Besök hos de i Norrköping; önskadt Möte; trogen Vänskap.

Nej tack min lilla Bro Carl! Jag är hwarken död eller begrafven;
fastän du har al orsak i verlden at tro det, genom den långa tystnad och
stora försummelse jag begåt, at så länge lämna dit charmanta och
vänskapsfulla Bref obesvaradt. Men tyst! bannas ända intet på
din lilla Vän; jag blir då så modfäld och mister hela mit humeur,
som jag nyss börjat litet gran återvinna, efter en långsam, men
ännu mera pinsam Sjukdom, där Herr Bonni fåt utöfva alla sina
gräsveligheter med min fattiga staikars men. Han har applicerat
iglar utan och innan, skurit, dragit ut en Tand, och det alt sammans,
efter hans egen utlåtelse, utaf en diable d'abcès, som hwarken
han, än mindre jag, kan begripa huru jag tilvunnit mig.
Men lappri i alt detta; det är förbi, utan al känning efter sig.
Men, min bästa Vän! den Sorg, den förlust, vi alla gemensamt
dela, har aldeles sönderslitit mit Hjerta och lämnat et Sår, som
ingen tid i verlden kan hela. Men lämnom hastigt detta
ohyggeliga ämne, som jag ryser och mit hjerta tillika blöder vid
at nämna. Ingen ting har så förstört hela mit Sinnes-lugn
och så förqväft den glädje, som annars altid varit så rådande
i min varelse; och i det stället lämnat en tröghet och o-
hågsamhet för alt det som varit roligt, äfven den at få
språka med Dig, lilla aldrabästa Vän! Nu yppar det sig en
liten gnista af hopp, at det kunde låta gjöra sig munteligen,
och på stunden återvinner jag en god del af min förra munterhet.
Ack! lilla Bror Carl! neka mig icke, om det kan på något sätt
låta gjöra sig, at Du möter mig hos lilla Stafva! Om Tisdag
sätter jag mig i vagnen och åker dit. Hvad det skal gjöra
min Hälsa godt, [och hvad det skal gjöra mit Hjerta godt] i synnerhet om jag där träffade en Vän,
som jag ingen dag lämnat ur mina tankar! Som då lilla
tocker Bo Carl! Jag skal få omfamna Dig, få rigtigt visa
Dig, at Du i mit hjerta äger et så stort värde, så oföränderlig
Vänskap, at jag då och då må fritt försuma at skrifva, utan
at Du derföre har hjerta at bannas: är det icke så? Ja ja, tom
bara,

Collectio Gjörwelliana

bara! Lilla Tava och jag skola gjöra alt vårt til at fägna Dig. Glädjen kännar jag lyser redan fram ur mit öga af blotta tankan at Du kommer. Jag skal berätta Dig så myckat om min lilla Brite-Louise; men det är sant, jag är litet jalouse på henne: Du håller verkeligen mera af henne än af mig, det har jag nog til min stora harm märkt; och det som är högst förargligt, at den tygga ungen just förtjenar det. Om Du viste hur hon är charmante, hur hon lefver med sin lilla man; sådan lycksalighet det är at se dem! Jag skulle skrifva en Volume, om jag lämnade mit hjerta utrymme at beskrifva deras Sälhet. Jag var härom dagen första gången efter min Sjukdom ute på Haga hos dem, dit de nu nyss utflyttat. Almqvist hemtade mig sjelf med sin Bred-chaise på förmiddagen; jag var där hela dagen, och han återförde mig om aftonen til Staden igen. Hvad den Gossen är för en owärderlig Menniska i mina ögon! Han äger et förstånd, en omtanka, en godhet, som vid alla tilfällen visar sig, mot sin Hustru, mot oss, mot alla alla menniskor, at jag icke kan beskrifva huru högt jag älskar och estimerar honom. Den dagen var för mig så lyklig, at jag nästan kunnat glömt at jag var här på jorden, utan snarare i Himmelriket, så förträffligt vackert var där! om det icke varit på et ställe, som alt påminte mig en Kung, som jag adorerat och hwars mistning aldrig ersättes. Men så äro våra nöjen oftast blandade med bitterhet. — Jag var några dagar derefter på Djurgården i sälskap med Secter Björkegren och Gjörwell; jag stod en lång stund vid samma ställe, där Du, min lilla äna Bo Carl, tog utaf den sidsta vuen bakom Borgenstjernas fram åt Debeches ägor i sälskap med lilla Louise och mig: och en tår tilrade ur mit öga: Du var icke mera hos mig! Man skal då vänja sig at alt förlora här i verlden; när skal man nå en sälhet, som blir varaktig? En god Vän har nyss tagit afsked af mig, och Gud vet om vi någonsin råkas mera. Det är Noringen, som nu på nytt reser härifrån, sedan han passerat hela vintern här i Stockholm och nästan dagligen fägnat mig med sit besök. Nu är jag åter infallen i mina mjältsjuka betraktelser, märker jag; alt sådant skal skakas bort, hoppas jag; bara jag kommer mig at åka. Nu är jag glad igen. Lilla Calle har nyss varit hos mig, och förtrot mig en stor sälhet för mit hjerta: han får behålla sin Lön vid Haga, och tillika har man gifvit honom en annan syssla på stat, at han kan vara såsom ungkarl rikligt försörjd. Ovissheten om hans framtid har myckat oroat och bekymrat mig; men nu, Gud ske lof, är alt

bra

ora, och jag äger tillika den stora fägnaden, at se honom af alla älskad och afhållen. Det är visst, at ingen Mor kan vara lyckligare med sina Barn än jag; ack! ja, jag är det i alt. Man, Barn, Vänner, alla hålla de af mig, och visa mig tusentals Godheter — jag bör då vara nöjd och lycksalig. — Kom då bara til lilla Stava, i sällskap med din lilla söta Fru; då skal jag visst vara det; det skal blifva en ny fägnad för mig, at gjöra hennes bekantskap och knyta med henne et vänskaps-band, lika heligt, lika varagtigt, som det som bundit vår vänskap. Imedlertid omfamnar jag Er båda, mina öma Vänner, med den tanka, at jag snart får personligen trycka Er til mit Hjerta, samt försäkra, at in i döden är ingen mera tilgifven än

Lilla B. N.

Förlåt mit sluf. Louise, Almquist, lilla Lalle och Gjörwell be alla med en mun om sin öma hälsning: de äro nu hos mig.

lilla
gjörd
om p
då l
i m
må
det
at
tan
Lou
men
och
Du
lyc
tan
dug
ny

BREF: ifrån Fru Brigitta Eleonora Gjörwell, til Hr Kongl. Secreter. Jonas Carl Linnerhielm; dat. Stockholm, den 18 Jun. 1792.

Nej tack min lilla Bo Carl! Jag är hvarken död eller begrafven, fastän Du har al orsak i verlden at tro det, genom den långa tystnad och stora försumelse jag begåt, at så länge lämna dit charmanta och vänskapsfulla Bref obesvaradt. Men tyst! bannas ändå intet på din lilla Vän; jag blir då så modfäld och mister hela mit humeur, som jag nyss börjat litet gran återvinna, efter en långsam, men ännu mera pinsam Sjukdom, där Herr Bonni fåt utöfva alla sina grufveligheter med min fattiga stackars mun. Han har applicerat iglar utan och innan, skurit, dragit ut en Tand, och det altsamans, efter hans egen utlåtelse, utaf en Diable d'abcès, som hvarken han, än mindre jag kan begripa huru jag tilvunnit mig. Men lappri i alt detta; det är förbi, utan at känning efter sig. Men, min bästa vän! den Sorg, den Förlust, vi alla gemensamt dela, har aldeles sönderslitit mit hjerta och lämnat et Sår, som ingen tid i verlden kan hela. Men lämnom hastigt detta ohyggeliga ämne, som jag ryser och mit hjerta tillika blöder vid at nämna. Ingen ting har så förstört hela mit Sinnes-lugn och så förqväft den glädje, som annars altid varit så rådande i min varelse, och i det stället lämnat en tröghet och ohågsamhet för alt det som varit roligt, äfven den at få språka med Dig, lilla aldrabästa vän! Nu yppar det sig en liten gnista af hopp, at det kunde låta gjöra sig muntligen, och på stunden återvinner jag en god del af min förra munterhet. Ack lilla Bror Carl! neka mig icke, om det kan på något sätt låta gjöra sig, at Du möter mig hos lilla Stafva! Om Tisdag sätter jag mig i vagnen och åker dit. Hvad det skal gjöra min Hälsa godt, och hvad det skal gjöra mit Hjerta godt, i synnerhet om jag där träffade en vän, som jag ingen dag lämnat ur mina tankar! Som då lilla locker Bo Carl! Jag skal så omfamna Dig, så rigtigt visa Dig, at Du i mit hjerta äger et så stort värde, så oförändrelig vänskap, at jag då och då må fritt försuma at skrifva, utan at Du derföre har hjerta at bannas: är det icke tå? Ja ja, tan bara! Lilla Lava och jag skola gjöra alt vårt til at fägna Dig. Glädjen känner jag lyser redan fram ur mit öga af blotta tankan at Du kommer. Jag skal berätta Dig så mycket om min lilla Brite-Louise; men det är sant, jag är litet jalouse på henne: Du håller verkeligen mera af henne än af mig, det har jag nog til min stora harm märkt; och det som är högst förargligt, at den tygga ungen just förtjenar det. Om Du visste hur hon är charmante, hur hon lefver med sin lilla man, sådan lycksalighet det är at se dem! Jag skulle skrifva en Volume, om jag lämnade mit hjerta utrymme at beskrifva deras sällhet. Jag var häromdagen första gången efter min sjukdom ute på Haga hos dem, dit de nyss utflyttat. Almquist hemtade mig sjelf med sin Bredchaise på för-

mid-

middagen; jag var där hela dagen, och han återförde mig om aftonen til Staden igen. Hvad den Gossen är för en ovärderlig Menniska i mina ögon! Han äger et förstånd, en omtanka, en godhet, som vid alla tilfällen visar sig, mot sin Husfru, mot oss, mot alla alla menniskor, at jag icke kan beskrifva huru högt jag älskar och estimerar honom. Den dagen var för mig så lycklig, at jag nästan kunnat glömt at jag var här på jorden, utan snarare i Himmelriket, så förträffligt vackert var där! om det icke varit på et ställe, som alt påminte mig en Kung, som jag adorerat och hvars misfning aldrig ersättes. Men så äro våra nöjen oftast blandade med bitterhet. – Jag var några dagar derefter på Djurgården i sällskap med Setter Björkegren och Gjörwell; jag stod en lång stund vid samma ställe, där Du, min lilla öma Bo Carl, tog utaf den sidsta vuen bakom Borgenstiernas fram åt Debeches ägor i sällskap med lilla Louise och mig, och en tår tilrade ur mit öga: Du var icke mera hos mig. Man skal då vänja sig at alt förlora här i verlden; när skal man nå en sällhet, som blir varaktig? En god Vän har nyss tagit afsked af mig, och Gud vet om vi någonsin råkas mera. Det är Nöringen, som nu på nytt reser härifrån, sedan han passerat hela vintern här i Stockholm och nästan dagligen fägnat mig med sit besök. Nu är jag åter infallen i mina mjältsjuka betraktelser; alt sådant skal skakas bort, hoppas jag, bara jag kommer mig at åka. Nu är jag glad igen. Lilla Calle har nyss varit hos mig, och förtrot mig en stor sälhet för mit Hjerta: han får behålla sin Lön vid Haga, och tillika har man gifvit honom en annan syssla på Stat, at han kan vara såsom ungkarl rigtigt försörjd. Ovissheten om hans framtid har mycket oroat och bekymrat mig; men nu, Gud ske lof, är alt bra; och jag äger tillika den stora fägnaden, at se honom af alla älskad och afhållen. Det är visst, at ingen Mor kan vara lyckligare med sina Barn än jag; ack! ja, jag är det i alt. Man, Barn, Vänner, alla hålla de af mig, och visa mig tusentals Godheter – jag bör då vara nöjd och lycksalig. – Kom då bara til lilla Skwa, i sällskap med din lilla söta Fru; då skal jag visst vara det; det skal blifva en ny fägnad för mig, at gjöra hennes bekantskap och knyta med henne et Vänskaps-band, lika heligt, lika varagtigt, som det som bundit vår Vänskap. Imedlertid anfamnar jag Er båda, mina öma Vänner, med den tanka, at jag snart får personligen trycka Er til mit Hjerta, samt försäkra, at in i döden är ingen mera tilgifven än

Lilla B. N.

Förlåt mit Hurf. Louise, Almqvist, lilla Calle och Gjörwell be alla med en mun om sin öma helsning: de äro nu hos mig.

BREF ifrån Fru Brigitta Eleonora Gjörwell til Kongl. Secreteraren, Hr John Jennings, Commissions-Secreterare i Petersburg; dat. Cåptensudden den 8 Jul. 1791.

Innehåll:

Torpets pragmatiska Historia för et helt halft år; tillika Tafla af et det skönaste Hjerta, såsom Mor, Hustru och Vän.

Collectio Gjörwelliana.

Min öma Vän! Förlåt at jag icke förr än nu besvarar et Bref,
som gifvit mig så mycken Sällhet. — Men döm ej så hårdt, at min
vanliga paresse at skrifva denna gången varit skulden til en
försumelse, som mit Hjerta sensibelt lidit öfver. Jag bedyrar
heligt, at ingen dag gått förbi, som icke en öm tanka från mig
omgifvit min Vän, och min önskan icke varit at få meddela
den; men aldeles omöjeligt. En hel mängd af omständigheter
har så jämt räckt den andra handen, at jag icke det minsta
varit mästare af min tid. Kort efter min Väns afresa sjuknade
Gjörwell så grufveligt illa, at Hallman gaf honom förlorad.
Han flyttades strax ner i mit Förmak, där vi hade lättare
at sköta honom. Hans Sjukdom var så långsam, at först i
slutet af Februario flyttade han up igen. Genom mycken sorg
och nattvak sjuknade jag sjelf och strax derpå lilla Brite-
Louise, som räckt mig en så hjelpsam hand under alla mina
bekymmer; men Gud ske lof! vi blefvo snart friska, och då
åter igen blefvo alla mina Pigor sjuka: en af dem var i
flera dagar utan hopp, så at här var et rigtigt Lazaret.
Hvad jag led och hvad min Själ var i för en activité och
bedröfvelse, är lätt at döma för den som har et så ömt hjerta
sjelf. Men nog med denna ohyggeliga målning, för at lämna
rum åt en så mycket gladare. Lilla Stafva är nu en gifter
Fru, boendes i Norrköping: hon har väl gjort det lyckligaste
Parti man någonsin kunnat önska. Hennes Man är en
Grosshandlare Lindahl, enda Barnet af gamla rika
Grosshandlaren Lindahl i Norrköping. Jag vet ej om han har

den

den äran at vara känd. Han är rätt hyggelig, med det bästa hjerta i verlden. Utan at vara vacker är han behaglig, och vinner ju mera man ser honom. Han har rest mycket och läst så ansenligt, at då Gjörwell första gången presenterade honom för mig, var det under namn af en svåra Lärd Man. Han har mycken gladtighet i sit humeur, håller af sin lilla Hustru jusqu'à l'adoration, och på köpet har han några Tunnor Guld. Gustava, som känner sin lycka och håller mycket af honom tilbaka, beflitar sig säkert at gjöra hans lefnad säll och lycklig. Deras Boning är midt emot den beskedliga lidén, som är synnerlig vän af både Far och Son; och om jag ej mycket bedrager mig, får jag äfven tilräkna hans vänskap emot oss, at hafva beredt detta lyckliga Giftermål. Nu kan min Bästa Vän döma, huru jag varit occuperad, ifrån morgon til qväll, hela denna långa tiden, som framfarit, sedan vi sågo hvarandra. Stundom rätt svåra, stundom också rätt glada förhinder; men alla af den beskaffenhet, at min Hvila om natten oftast varit mig betagen. At i sådan hast skaffa så mycket tilhopa, för at nista ut en Flicka, at med någorlunda anständighet kunna visa sig ibland de brillante Norrköpings-Damerne, så mycken Som, så många visiter, til höger och vänster, en Fastman som bodt i Huset, som man litet skal fjäsa med, och sedan et Bröllop, och sedan, det som värre var än alt sammans, en Skilsmässa, som kostat så många tårar på alla händer. Så försäkrar jag, at mit Hjerta ofta suckat efter något lugn; men ännu förgäfves. Min Far är kommen til Staden så illa sjuk, at alla ögonblick vänte vi den ledsama tidningen om hans Död. Utan at tilförne vara sjuk får han i hast en incurable Vattensot. Han är stilla och nöjd; men min stackars Mor! — hvad jag henne innerligen beklagar! Huru ödet varit hårdt emot henne! — men hvad hon af Gud fåt styrka at bära alt ting, är ovanligt.

Förlåt, at jag aldeles uttröttar med mina Besvärligheter! Min öma Väns myckna Godhet och Vänskap för mig tyckes ursäkta mig och vilja fråga: huru är det med den lilla beskedliga, den af sin Mor så mycket älskade Brite-louise? är hennes öde ej decideradt? Jo, min Bästa Vän, hon blir icke mindre lycklig än hennes Syster. Det är åt den första vi få gjöra detta öma förtroende. Unge Commissarien Almquist har i dessa dagar begärt henne: det har länge varit en öm Vänskap dem emellan, och mit Hjerta har ifrån första stunden, jag lärde känna honom, önskat denna förbindelse. Han är Carls intime Vän — mycket reglerad — älskad af sine förmän, af alla som känna honom —

i

i stånd at i sin Tjenstväg gjöra lycka; icke rik, men så förmögen, at deras
Hushållning med al anständighet kan underhållas. Kan någon Mor i
verlden vara lyckligare än jag, at ha min lilla Brite-Louise så nära
omkring mig, min Calle, min Almqvist, alla så goda Vänner, så
lyckliga, så värda at vara det — at veta min lilla Stafva, ehuru
frånvarande, äfven lycklig och ingen ting fattas. At se Gjörwell är
charmant — glädjen lyser ur hans ögon — han bär alla sina bekymer
med glädtighet — man laser den lycklige Fadrens afbild i hela hans väsende;
han är 10 år yngre, och går til Staden som en ung Gosse. Men som ingen
lycka kan vara fullkomlig här i verlden, så fattas mig den första af mina
vänner. Kom då hit, sit i min Sopha, dela med mig sådana nöjen, sådana
Samtal, sådant förtroende, som jag ägt och som aldrig försvinna ur mit
minne, och utom hvilket mit Hjerta aldrig känner sig rätt fält.

Nringen har varit länge i Stockholm utan at jag fåt råd om honom:
han har varit ofta här utan at vi fåt talas vid. Under Gjörwells Sjukdom
var det omöjeligt, och under Lindahls frieri voro både han och jag generade.
ofta var jag också borta, då han sökte mig. Denna olycka hände mig, då
han skulle taga afsked: jag fann et Kort, då jag kom hem, blef frapperad
at finna sådant från honom, och andra dagen sades mig at han var rest.
men hvilken Sorg! Kanske får jag i min lefnad aldrig se honom mera —
Unga Silfwerhjelm är komen hit tilbaka, bara för kort tid, säger han,
i anseende til sit Giftermål, som är engageradt i England. Han är en
verkelig gåta: han för en train som en rik man, altid åkandes i en
Engelsk vagn, med 2 Cavalierer til Drängar, som äro så väl klädde som
möjeligt är. Han gjör depenser som en Herre, utan at man begriper hvar
ifrån han tar sina moyens. Swedenborgianismen är aldeles öfvergifven
af honom: han är ändå underlig, ser mager och blek ut; gjör mig ofta
den äran, at komma hit. Jag har gifvit honom et namn, som jag tycker
passa honom, i anledning af en Bok, som han lånt mig: le beau Damoisel
sans nom, som reser verlden omkring för at skaffa sig et. lilla Catteau
bor i sjelfva Canaans Land utan at ändå vara fullkomligt lycklig.
Hans Hälsa eller snarare Sjuklighet är dertil skulden. För et par dagar
sedan var han hos mig: vi talade mäst om min Vän och vår förlust
at icke hafva honom hos oss. Min Vänskap ökte(s) för honom i samma
mån som hans behof var stort at äga ~~min ömma~~ Er Vänskap. Unga
Limnerhjelm har i dessa dagar rest för at gifta sig och för altid
etablera sig i sin Hemort. Hans afskedstagande var ömt och rörande.
Han är bara känsla, och oagtat lilla Stava var borta, tilbragte han
sina sista dagar i vårt Sällskap. Vi följde honom til vägs. Lilla
Martin körde Brite-Louise och mig i sin vagn ända til Wårby. Den
lilla tjocka Limnerhjelm åkte i sin Brors Vagn: hans tunga figur
var aldeles deplacerad i vårt Sällskap, hvarest Glädje och Sensibilité

voro

voro rådande. Vi åto middag och drucko af det friska Vatnet: det var icke at Glömskans flod, utan at föreviga vår Vänskap. Han har sedan skrifvit mig et Bref, rörande sin Resa och et Besök han gjort hos Lilla Stava. Jag tager mig den friheten at skicka det: hans sätt at skrifva är ibland de interessantaste jag känner.

Baron Albedyhl har varit i Stockholm och äfven besökt min ringa Boning. Vi talade myket om min Vän. Han förde mig sjelf på det talet, då han frågade: om ingen nyhet hade varit? Han sade sig icke läsa någons Bref med större behag än de, som komma från min Vän: hela hans Caractere är målad däri, sade han. Jag har altid hållit af Baron Albedyhl; men nu är det litet för myket. Han skal gifta sig, säger man, med Fröken Wrangel, som är vacker och aimable, men utan Penningar. Gud låte honom bli lycklig! Alla menniskjor gifta sig nu; men det får min bästa Vän icke gjöra medan han är i Ryssland: ty då få vi honom aldrig hit – och det är det enda jag längtar efter. Imedlertid låt mig veta huru han mår, en detail huru min Vän lefver och roar sig: det interesserar mig öfver al ting.

Har jag tilförene behöft ursäkta at jag ej skrifvit; så behöfver jag nu visst gjöra det för detta Brefs vidlöftighet – des osammanhängande – illa stafvande och slarfvighet; men jag är utur al vana at skrifva. Min öma Vän, förlåt! Låt sin Vänskap ursäkta et Hjerta, som vil flöda öfver sedan det på så lång tid varit i tvång, at hvarken munteligen eller skrifteligen få tala til den Vän, för hvilken intil min död mit Hjerta hyser den fullkomligaste och uprigtigaste Vänskap. Skänk mig någon gång en öm åtanka, och säg mig när vi få råkas. Alle samans må väl och be om sin Compliment, och jag framhärdar at med den fullkomligaste Estime och Högagtning vara

en tilgifven Vän,
B. E. Gjörwell

När jag hedras med Svar, var då god och låt Linnerhielms Bref följa tilbaka.

Til Fru Doctorinnan Almquist. d. 26 Sept. 1791.

Min lilla öma och älskvärda Svärmor.

Huru svag är icke min penna, at kunna tolka de glada och lyckliga känslor vid genomläsandet af min söta Svärmors vackra och vänskapsfulla Bref, där hvarje rad var så rådande af ömhet och Godhet för mig — Ack! aldrig kan jag nog tacka, nog visa min erkänsla derföre —

De öma Suckar och Välsignelser, som harflyta ifrån min så högt vördade och Estimabla Svärmors Hjerta, kunna visst ej annat än af en så god och välgjörande Försyn blifva uppfylda, — och huru lycklig blir jag icke då! Ack! måtte samma välgjörande Försyn gjöra mig nog värdig så mycken lycka! Hvarföre kan jag ej hasta til min lilla söta Svärmors fötter, taga den Hand och kyssa, som med så mycken Godhet skrifvit mig til! Mina ögon, uppfylda af tacksamhets-tårar, skulle då säga hvad jag här omöjeligen förmår beskrifva.

Til min vördade Herr Svärfar beder jag om min djupa vördnad och Respect, samt tusende öma Hälsningar til mina så af hjertat älskade Syskon.

Min söta Mor tackar oändeligen för den Gracieusa hälsning, hvarmed hon blifvit hedrad, och beder hon sig ständigt få vara innesluten i min söta Svärmors åtanka och vänskap.

Nu får jag be tusen gånger om förlåtelse för et så fasligt illa skrifvet bref — men efter jag såsom sjuk förer pennan, täckes min lilla bästa Svärmor förlåta det. Jag lefver med al barnslig vördnad och undergifvenhet

Min söta Svärmors

lydigaste och ödmjukaste lilla Svärdotter
Brite Louise Gjörwell.

P. S. Jag har rigtigt uträttat min söta Svärmors Commission, och gifvit min lilla Charles sit Bref.

Denna Bref=Depesche afgas d. 27 Sept. 1791. G.

Je vais peindre traits pour traits
La Bergère que j'adore.
Elle est simple, sans apprêts,
Et fraiche comme l'Aurore.

Qui pourroit la peindre mieux,
Cette Bergère chérie!
Je puise dans ses beaux yeux
Et le bonheur & la vie.

Le lis, qui couvre son sein,
Peint la candeur de son ame,
Et la rose de son teint
Est la pudeur qui s'enflame.

Sur son front brille des cieux
La sérénité touchante,
Et du plaisir, dans ses yeux,
La grace est plus séduisante

Quand sa bouche veut s'ouvrir,
La douceur de son haleine
Est le souffle de Zéphyr,
Quand il parfume la plaine.

Je voulois cacher son nom
Sous le voile du mystère;
L'Amour a nommé Masson:
Ce Dieu ne sauroit se taire.

Par Mr. D...r.

BREF: ifrån Fru Brita Louise Almquist *) til Hr Jac. Wallenius, Vice-Bibliothecarie i Greifswald; dat. Haga, den 4 Sept. 1792.

Innehåll:

Tacksägelse för Hr Wallenii Henne tilegnade imitation af Ossian, kallad: Gustaf den Tredjes Död, klagad för Alma **).
~~Tryckt i Greifswald på 8 sidor i 4.~~

Högädle Herr Bibliothecarie.

Tillåt at jag vågar, ehuru ofullkomligt, at genom pennan tolka min erkänsla och tacksamhet, för den oändeliga hedern Herr Bibliothecarien har visat mig igenom dedicerande af et Poëme, hvilket alla beundra och som satt mig i den största förtjusning. — Ack! huru gärna önskade jag icke häldre at få gjöra det munteligen — Mina ögon skulle då kanske mera naift med några tårar uttrycka de ömaste känslor och den mäst sårande saknad, hvilken denna så intagande klagosång upväckt i mit bröst. Knappast tör jag tro at det är sant, at en sådan Konung är död och på det sättet dödad; hvars stora Egenskaper jag af en älskad Fader från barndomen lärt vörda — Hvartil tjena nu dessa suckar, dessa tårar! De lätta ej nu mera som förr detta bedröfvade Hjerta — — ägde de ändå den förmåga, at visa Herr Bibliothecarien hvad ljufva och öma intryck jag redan så många gånger känt vid genomläsandet af denna så höga, så mästerliga Sång, samt huru oändeligen jag finner mig smickrad af en så aldeles oförtjent höflighet; skulle jag derigenom något finna mig tilfredsställd.

Ovan vid pennans förande gläder jag mig i det hopp, at Herr Bibliothecarien täckes ursäkta detta ofullkomliga Bref, hvilket jag vågat framlägga under så vittra ögon. —

Men jag har ej kunnat neka mig, ehuru svagt, at på detta sätt visa min tacksamhet; utbeder mig Er beständiga vänskap, och har den äran, at med högagtningsfullaste återvänskap framlefva

Herr Bibliothecariens

ödmjuka tjenarinna,

Louise Gjörwell.

*) Denna min Doter är gift med Herr Carl Gust. Almquist, Commissarie vid Kongl. Lif-Drabante-Corpsen.

**) Tryckt i Greifswald 1792, på 8 sidor i 4.

Collectio Gjörwelliana.

2.

Fabel;

fri öfversättning *).

Hvar hälst man flere är än twå,
man ganska sällan sämes; man måste träta då.
Se här Exempel derupå:
En dag – (Historien börjas så;
om annars jag har rigtigt minne) –
ifrån en Stege hörs et larm af hvarje Pinne,
och på hvars häftighet man kunde märka lätt,
at frågan var om Rang och företrädes-rätt.
Den som satt högst, rén länge påstått hade
framför de öfrige en viss slags rättighet,
at vara deras öfverhet;
och för at ge bevis han ganska prydligt sade:
Emellan oss, hvem ser ej en omätlighet?
och detta prat om Jämlikhet,
som somliga behaga föra
och andra åter älska höra,
är ju en stor orimlighet,
som sjelfva vårt förnuft fördömer;
blott at man först och främst ej glömer,
at hvar och en af oss är af Naturen satt
der han behöfs och passar bäst. –
Men, infölle en, i fall jag tordes,
jag ville väl påminna er,
at utaf samma trä hvar enda pinne gjordes,
fast en kom up, en annan ner.
Kanske – – så svarte han – – men en gång öfver er
då man mig satt, man företrädet gifvit,
och genom Tidens Helgd min Rätt än större blifvit.
Ni kommer alt för sent at ändra om igen
den en gång gjorda ordningen.
Tig Pinnar! och sitt still der nere;
Ni gån ej up mot mig, om än Ni voren flere.
Utaf en händelse nu kom
en Philosoph och Trätans utslag gjorde;
då med et tag han Stegen vände om,
och slut på Rang och Träta gjorde.

*) utur: Esprit des Journaux, Sept. 1794, s. 228.

Bref ifrån Hr Jul. Cesar de Pregnez *) til Fru Brigitta Eleonora Gjörwell; dat. Rom, d. 17 Jun. 1795.

Il ne vous est peut-être jamais arrivé, ma belle Dame, de recevoir des nouvelles de trois amis à la fois; je veux concourir aujourd'hui à operer ce miracle. Vous seriez trop contente en recevant des lettres de votre aimable fils; il faut moderer votre joye en travaillant à vous distraire. Vous ne vous attendiez pas à ce que votre petit Charles pût s'entretenir de Vous à Rome avec vos deux meilleurs amis; c'est cependant le plaisir que nous avons depuis quelques jours; et en pensant au malheur de nous être éloignés de vous, c'est à la distance où nous nous trouvons le dedomagement le plus agréable que nous pussions espérer. Quelle satisfaction pour moi, ma respectable et aimable amie, d'avoir pû embrasser quelqu'un qui vous appartient et qui m'a communiqué de votre part les nouvelles les plus fraiches! voilà un de ces bonheurs auxquels je ne m'attendois pas et que je sçaurai toujours compter pour quelque chose. J'aime à reconnoître les faveurs de la fortune; celle-là mérite toute la reconnoissance de mon cœur. Voilà comme en courant le monde les hommes se rencontrent; nous courons depuis près de 6 mois; à mon particulier je cours depuis 5 ans, et Dieu sait à quand je trouverai le moyen de me reposer. Mes voyages me présentent bien quelque agrément; mais celui d'une douce tranquillité me paroît préférable à tous les autres. L'agitation convient à la jeunesse;

*) Var Aumônier de la Chapelle Françoise à Stockholm; men [les] efter denna Kyrkas indragning, genom Revolutionen i Frankrike, blef han antagen til Legations-Prädikant hos Spanske Ministern i Haag, Hr de Coral; och då denne med hela Beskickningen måste i Jan: 1795 flykta dädan och undan de inträngande Fransoserne, reste ock så Hr Abbé de Pregnez ifrån Holland. Han är sjelfva Hedern, Vänskapen och Godheten, en Man af mycken Smak, af all möjelig Verld och Belefvenhet; och följde sedan med Hr Abbé Augustin d'Etcheberria, Spansk Legations-Secreterare i Haag, til Italien. Begge Adelsmän, begge mycket vänner af vårt Hus; och lade Hr de Pregnez grunden til min Sons lycka, medelst dess sjelfskrefna Recommendation för honom hos Hr Direct. Desprez, hvar Kon. Gustaf III lärde känna honom, och hade genast den Nåden, at liksom adoptera honom. Glädjen deröfver, at oförmodeligen se hvarandra i Rom, var obeskrifvelig.

la paix et l'amitié devroient être l'appanage de l'homme rendu à ses reflexions et capable d'apprécier ce qui se passe dans le monde. mais je vous debiterois bientôt de la morale et je semble oublier que c'est-là une marchandise dont vous n'aurez jamais besoin. Je reviens de l'égarement où ma plume m'entraînoit, pour vous dire à quel point nous desirerions tous les trois vous tenir ici et vous faire parcourir avec nous les antiquités et les merveilles de cette ville si fameuse dans le monde. Combien notre plaisir serois plus grand encore de pouvoir vous repeter tous les jours que nous vous chérissons tous trois également et que votre amabilité n'est pas moins présente à notre esprit que les bontés qui vous ont acquis toute notre reconnoissance.

Rapellez-moi, je vous prie, ma belle dame, au souvenir du respectable et digne époux que le ciel vous a donné; dites-lui, que si mon attachement peut avoir quelque prix à ses yeux, il peut compter sur sa sincérité autant que sur sa durée. Embrassez-le tendrement pour moi, je vous en prie, Madame, et souffrez que je le prie de vous le rendre pour moi aussi. Quand vous verrez vos aimables filles, dites leur, je vous prie, de ma part tout ce que peut produire la plus solide amitié. Pourquoi n'êtes vous pas tous à Rome? Je serois moins pressé d'en partir; je ne sçais pas même si j'en partirois.... Nous irons à Naples dans une quinzaine de jours; nous y passerons le temps nécessaire pour voir cette belle ville comme on doit la voir; nous retournerons à Rome pour quelques jours: que je serois content, si j'apprenois encore une fois de vos nouvelles avant de m'éloigner de votre cher fils, qui travaille beaucoup et qui est toujours digne de ses parents et des bonnes graces de son Souverain. —

Je ne suis pas encore décidé à passer en Espagne avec notre ami commun. Je dois être curieux de connoître un païs qui me fait tant de bien; mais plus je lui ai d'obligations, plus je dois être discret et ne pas m'exposer à un refus en demandant peut-être mal-à-propos la permission de m'y rendre.

Adieu, aimable et respectable amie; pardonnez si je ne vous écris qu'un billet; je ne veux pas rendre le paquet trop volumineux: croyez que parmi les nombreux amis, que vous devez avoir, il n'en est pas qui vous soit plus sincèrement et plus entièrement devoué que

L'abbé de Pregnez.

Rome le 17 Juin 1795.

a la meilleure
et la plus respectable des amis
à Stockholm.

rimable
bien voulu
Ainsi vous
mens, vous
ce seroit tou
à l'égard d
de quelques
conversation
préjugés
par ce que
Madame, c
mon coeur
ni d'être g
sur un pro
suis pas to
quoique je
encore, car
que de l'am
doux nom
que vous
besoin d'
brillant au
voilà ce q
Je suis sombr
encore plus
vous ignorez

A Skrift.?

Til Fru Brita Nora Gjörwell.

à Stockholm, ce 23 Juin 1794.

Madame.

Votre bon Coeur vous aura déjà dit sans doute, que j'ai lu & relu avec une satisfaction inexprimable l'Apostille obligeante, que vous avez bien voulu m'écrire sur la Lettre de Mr votre Mari. Ainsi vous en dire mes tendres & sincères Remercimens, vous parler de ma Reconnoissance éternelle, ce seroit tout-à-fait superflu. — Voilà ma Réponse à l'égard de votre soi-disant étourderie, de me regaler de quelques lignes aussi bien que de votre agréable conversation, sans faire aucune difficulté vû les préjugés ordinaires. — Je n'en dis rien, précisement parceque je sens trop le prix de cette faveur. Vous, Madame, comme une autre Eliza, connoissez trop bien mon coeur, pour vous servir de detours avec moi, ni d'être génée vis-à-vis de moi — vous aurez à coup sûr un pressentiment, qui vous persuade que je ne suis pas tout-à-fait indigne de votre ame — quoique je ne saurois être un Yorick, au moins encore, car je comprends qu'il faut beaucoup plus que de l'amitié & de tendresse, pour mériter le doux nom de Yorick. — La charmante Liaison, que vous voulez bien me permettre avec vous, a besoin d'une reciprocité à votre esprit vif & brillant aussi bien qu'à votre belle humeur, & voilà ce que vous ne trouverez guères en moi. Je suis sombre & d'une inquiétude incroyable; encore plus je suis journalier. Non, Madame, vous ignorez la plus grande partie de mes defauts.

Mille

Mille & millions actions de graces pour la fleur innocente, dans laquelle vous m'avez envoyé un sûr garant de votre affection & de votre cœur pour moi. – Ah! mon Dieu, que je me nommerois heureux, si vous aurez chaque jour une nouvelle raison de m'estimer & m'aimer d'une amitié pure & céleste de plus en plus – c'est ce que je ne mérite pas pourtant, à moins que vous ne me teniez pas compte de l'amitié tendre & indissoluble, qui remplit mon cœur pour vous, & avec laquelle je me fausirois, comme vous m'avez permis

votre

Yorick *).

*) Hr Lars Johan Dalman.

BREF: ifrån Hr Baron Georg F. Silfwerhielm, Fänrik vid Nerike och Wärmlands Regemente *), til Fru Brita Eleonora Gjörwell; dat. Upsala, d. 2 Mart. 1787.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Ursägter. 2) Masquerade. 3) Lärdom och Pedanterie. 4) Adj. Knös's Egenskaper. 5) Wänskapens Beskrifning. 6) Fredsmäkling emellan Past. Catteau och Baron Silfwerhjelm.

Min Egen Lilla Syster.

Wisserligen bör jag bannas, straffas — men icke med min lilla Systers beständiga ogunst — oss emellan böra aldrig inconsequencier ihogkommas; de tilhöra su til sajandes vår Caractere, men betyda i sig sjelf ingen ting i anseende til våra Hjertans Böjelser; så förhåller det sig verkeligen med mitt ohöfliga Uppförande under min sista wara resa i Stockholm; icke Glömska och ännu mindre föresats vålde mitt uteblifvande från Bellevue; alla dagar förnyades mitt Beslut tillika med min åstundan at helsa på min lilla Syster, men mina många göromål för egen och andras Räkning uptogo så min Tid, at ingen för mig blef öfrig til detta nöje; icke ens Dagen före min afresa, då jag så visst föresatt mig at åtminstone munteligen få göra min ursägt, var mig lemnad en så lång stund, som jag til denna lilla Promenade behöfde. Gör ingen tillämpning på mig af gamla ordspråket: qui s'excuse s'accuse — huru jag tyckes förtjena den — jag ursägtar mig ej af öfvertygelse om något begånget Brott emot Vänskapen — men jag ville äfven at min förseelse ej skulle hafva sken däraf.

*) Studerande Theologien i Upsala, för at nu snart blifva Präst.

Hade

Hade jag vetat at min lilla Syster gått på Masqueraden, så hade jag kanske blifvit lockad at deltaga i detta nöje; ej huru alfvarsammare och mera tilfredsställande Nöjen upptogo min tid, hade jag torde hända ej kunnat emotstå den frestelsen, at få vara i min lilla Systers Sällskap på et ställe, där jag tycker mig se huru hennes qvickhet, fina malice och Glättighet just måtte råka sitt Element: men jag beklagar dock ej detta förlorade nöje, så länge jag äger Hopp at få njuta andra i hennes Sällskap som äro mera Dyrbare — mera förnöjande. Et Samtal i Vänskapens Språk om den ljuflighet vänskapen meddelar sina rätta Dyrkare — En öm hogkomst af miste eller Bortfarne vänner — en glättig Promenade utmed den vackra Sjöstranden på en ljuf Sommardag — Se där de ofskattbara Nöjen som jag ännu hoppas få njuta i min lilla Systers Sällskap; döm då om jag bör ens tänka på en försummad Masquerade.

Återkommen til detta Lärdomens Säte låter jag dageligen i mitt Hufvud inströmma Lärdom och Pedanterie från alla sidor — jag hoppas at efter 5 månaders vistande härstädes icke mera behöfva af dessa varor, och ehuru jag ej kan säga at jag finner min varelse här så ledsam, skal det ändå vara mig af hjertat kärt, at denna beredelses Tid til mitt tilkomande Värf löper til ända. Menniskjan är skapad för at vara sina medmenniskjor nyttig, och hwad verkelig nytta gjör det at jag kan pladdra några glosor Latin, och illa explicera några Blad Ebraiska — mais il faut passer par-là. Hade jag ej et vigtigare Ändamål än at allenast blifva Präst, så kunde jag aldrig uthärda med denna ledsamma preambule; men sedan jag börjat finna vigten af det Stånd jag tänker gå in uti, har jag äfven börjat anse mina förbindelser på en annan sida.

Min Lefnad härstädes är endast delad emellan Studierne och några få goda vänners sällskap, ibland hvilkas antal

Ad-

Adjuncten Knös äger första Rummet. Dess känslofulla och goda Hjerta, dess upplysta vett, dess vidsträckta kunskaper och framför alt den öma och uprigtiga vänskap jag af honom fått röna, hafva så bundit mitt Hjerta vid hans, at jag skulle anse den tilfällighet för en af mina största olyckor, som skulle upplösa detta vänskaps-band oss emellan. Hvilken Lycka at äga några få uprigtige vänner! Jag ser intet bland jordiska förmåner (en älskvärd Hustru undantagen) som kan härvid förliknas. Jag kommer härvid ihog huru väl Fru Nordenflycht teknat värdet af en vän:

När under måln och mörka dimmor,
vår längtan svikts af falska Hopp:
vi råka några sannings strimmor,
Som lyckans tomhet täcka opp;
Då varjes man vid all den flärd,
Som Hopen kallar Lust och Lycka,
Då börjar Ledsnad sinnet trycka,
Då är en vän vår hela värld.

En vän som Hjertats Refvor läker
Och på en vink dess Språk förstår,
Hos den min svaghet hvilar säker,
Hos den min Dygd sitt värde får:
En vän som med en Hemlig Magt
Befaller när han synes lyda:
En vän, den Ljus och Dygder pryda
Och ger på Ömhets Lagen agt.

Hvilken vacker och känslofull beskrifning på beskaffenheten och värdet af en vän? Ack min lilla Syster! ju mera Sinlighetens förförelser lemna oss, ju mera vi blifve oss sjelfva lemnade — ju mera värde får en öm och upplyst vän i våra ögon; i de ögnablick då verldens förförelser — då Lättsinnighetens nöjen omge oss, fela vi ofta mot vänskapens Lagar och tycka oss icke behöfva dess Hjelp — men när åldren eller motgångarne göra slut på dessa bländverk; se då känne vi detta behofvet och det så mycket starkare som dessa främmande nöjen lemnat en tomhet efter sig i vår själ, som kunde blifva oss skadelig om den icke ärsattes genom vänskapens ljufligheter. Men hvilken lång Apologie för vänskapen och det til den som lika väl känner den som jag — ja!

äger

äger ännu mera ärfarenhet i den saken än många andra! – men hwaraf Hjertat fullt är däraf talar munnen; man blir gerna mångtalig då man kommer at röra på den strängen som mäst behagar, och dessutom hwad ännu kunde jag väl afhandla som mera angeck de Relationer som kunna vara oss emellan?

Apropos – Catteau och jag äro med hwarannan brouillerade – genom några stickande och mindre delicata qwickheter som han behagade tillåta sig på min Räkning, blef jag retad at säga honom sanningen något twärt och förklara honom at jag ansåg honom vara utan särdeles fasta och sunda Principer hwarken i et eller annat – Jag medger gerna at sådant var ganska obehörigt på min sida – ty man har ej lof at dömma någon – men jag är ock ty värr af Kött och Blod, och ännu ej kommen til den Stadga i Caracteren då man ej exponerar sig för sådant Läppiri. Emedlertid önskade jag at detta warit ogjordt – jag är icke hans owän för en dylik ordwäxling – men jag vet han är hämdgirig; och ehuru jag väl vet at han ej det minsta kan skada mig på et eller annat sätt, tycker jag dock ej om at man vill mig illa. Om lilla Syster råkar honom, så stifta fred oss emellan; jag är färdig at gjöra alt som kan blidka hans wrede. Farväl för denna gången. Jag tänker med första skrifva Fröken Beata til; hon skal ha Bröllop i Maj månad; så se om jag kan få tid at resa ner på et par dagar – mitt Hjerta är nu så beskaffadt at jag med nöje kan se denna Ceremonie. Gud ge både Henne, min lilla Syster och öfriga goda vänner alt godt.

Silfwerhielm.

BREF: ifrån Hr Jonas Carl Linnerhjelm, Kgl. Secreterare, til Fru Brigitta Eleonora Gjörwell; dat. Ebbetorp, d. 20 Jul. 1790.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Öma och pastorale Vänskaps-betygelser.
2) Ögat åt Sweitz, men foten ännu alt bunden vid Småland.
3) Förnyade uttryck af de lifligaste, ädlaste och bästa känslor.

Min lilla Nådigaste Syster.

Jag har hittils nästan blygts at skrifva, efter som jag ej varit där jag redan tänkt vara; och nu måste jag blygas för mitt långa dröjsmål. Men då det endast är Vänskapen som ger denna oro, är det och samma känsla som lifvar hoppet om förlåtelse för et brott, hvilket jag mycket önskar mig ännu vara lycklig nog at få förebråelse före, innan det blir aldeles glömdt. De rörelser, som ömt intaga mig, äska denna belöning. Jag har ej tegat utan af en slags nödvändighet; och aldrig har mitt hjerta kunnat förgäta at tacksamt minnas den grace och de sällheter, för hvilka det evigt blir känslofullt. En enda blick på det förflutna: — och jag känner sällhet: men känner med saknad — och blott minnet njuter —; själen tystnad — kanske utan hopp. Aldrig har jag lefvat i större okunnighet om mina så ömt älskade vänner: och fast jag ej kunnit utom mitt Fäderneslands gränsor, har jag varit aldeles skiljd från kundskap om Dem, hvilkas väl, och hvilkas högkomst göra både min önskan och min förnöjelse. Jag ber derföre min Nådiga Syster sjelf säja mig huru Hon mår, huru mina små Söta Systrar må och huru Herr Assessorn? Jag blyges at tilskrifva honom, emedan jag ej än kommit at nyttja et enda af Hans obligeanta Recommendations-Bref, och emedan jag funnit huru han trott mig redan vara midt ibland Alperne *).

*) Hr Kgl. Secreteraren hade föresatt sig en Resa til Sweitz; men som för Detta dess Faders, Cancellie-Rådet Linnerhjelms, iråkade Rättegång med Staden Calmar om ägor vid Ebbetorp, dess Gård helt nära vid Staden, och andra Hinder ej blef af.

Detta har af vigtiga ordsaker ej ännu varit möjligt, och jag har ej kunnat determinera terminen til min utresa, sedan den i våras oförmodligen blef hindrad. Jag utber mig dock at ingen må få veta detta och hos Herr Assessorn måste jag utbedja mig at ej något utsättes i Tidningarne om min hittils instälda Resa. Som en vänskap ber jag derom; ty det är mig angelägit; och det är endast för så gracieusa vänner, som jag ej vill låta mitt vistande vara okändt. Jag har vankat hit och dit inom en trång Krets, eller inom denna Province; och för en betydlig Rättegång har jag nu icke kunnat öfverge en gamal och god Fader. Densamma och en tilärnad Brunns-Cur utgöra äfvenså ännu en tid mina hinder. Jag har således icke än haft det nöjet at se de skyhöga Berg, dit jag så ofta sändt begärliga blickar; eller de lugna Dalar, där den nedstörtade vilda böljan flyter spak och himmelspeglande för at glädja den stilla åskådaren. Jag har blott återkommit til de trakter, där jag så ofta tacksam och rörd mints och tecknat Ditt Namn: ofta af Din gracieusa hogkomst känt mig lycklig. Låt mig än en gång återsmaka detta nöje. Låt mig veta huru min Nådiga Syster mår sig; huru Systrarne? Och säg dem at jag evigt, evigt är deras Vän - lycklig, om det kan ge dem et nöje.

Förlåter min Nådiga Syster min långsama tysthad? Eller är jag förmäten då jag önskar den ansedd som et brott? Ja, om den är det, så befall mig at icke mera fela: och säg mig då huru lilla Gustavas halsa är; och låt mig icke vara okunnig om hwad ömt intresserar mig.

Man upfylles här af bara rykten. Munteliga Sanningar äro rara; de tryckta kunna vi ej utleta och skrifteliga fås inte. Vi lefva derföre i mörker - och blott önska.

Med fägnad har jag hört huru Herr Carl trifves på Haga och att en min Vän*) njuter hans Sällskap. Det är det enda jag fått veta om alt Herrskapet på Belle-vue, dit hela min tanka flyger. Mins det någon gång vid en ljuf promenade, vid Solens nedgående Strålar eller då Du låter årorne kyssa vattenytan mellan den veka hwass, som förr böjt sig, äfven

*) Hr Lieutenanten König vid Lif-Regementet, som då hade en Commendering vid Haga.

för

för en lycklig vän. Låt mina små söta Systrar minnas mig. De skola aldrig finna någon som mera ömar för deras väl. När de i skuggan af de lummiga Alarne nöjde vandra vid Sjövikens lugna Strand, så låt dem unna mig en blick tilbaka en suck: och vet, Nådigaste Syster! at Du det ögnablicket med Din och Deras+ ~~[illegible]~~ lycksaligar en öm vän. A. C. L.

+Hugkomst

Ebbetorp d. 20 Julii 1789.

Hälsa Herr Aspersson 10000 falt ifrån min goda Fader och från Herr Asperssons tilgifne vän.

BREF: ifrån Kongl. Secreteraren, Hr Jonas Carl Linnerhielm, til Fru Brigitta Eleonora Gjörwell; dat. Linköping, Midsomarsdagen 1791.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

Voyage pittoresque ifrån Söder-Telje til Linköping, jämte en den både lifligaste och lyckfaligaste Tafla på min Doters, Fru Gustava Eleonora Lindahls Etablissement i Norrköping.

Ömma och Nådiga Syster Brita Nora! Redan har jag en lång tid saknat de nöjen Du mig lämnat och minnet är et svagt och saknadsfullt åtnjutande af så mycken Sällhet. Jag kan ej förgäta Din utmärkta grace, och min lifliga Vänskap följer Dig oupphörligt. Skilsmässan från min Nådiga Syster var mig svår: saknaden har ej upphört; men Din Vänskap skal evigt vara mig helig: Och hvar tanka tilbaka på de oskyldiga, men förtjusande nöjen Du mig så många år lämnat, skal välsigna Dig som dem skänkt. Om det någonsin blir möjligt at njuta lika nöjen, skal min hogkomst altid gjöra Dig närvarande, och min tanka glad och förtjusande tränga til Din Boning och omfatta Dig. Men — jag fördjupar mig i saknad vid detta minne — Jag skal hällre omtala min resa. Den ger mig ej samma nöje. Dock et. Ty jag skal snart få tala om Din vackra älskvärda Dotter, min lilla Gustava. Jag börjar vid Telje. Sedan saknaden följt mig dit, intogo vi samma rum som vi med min Nådiga Syster bebott. Det var en öm hogkomst. Morgonen efter måste Vagnshjulen lagas, och vi kommo ej at resa förrän kl. 10 eller 11. Kl. 7 kommo vi til Nyköping, där vi drucko Thé hos Baron d'Albedyhl, som bodde excellent och var ganska vänlig. i Jäder blefvo vi öfver natten, hade rägn stundtals alla dagar och kommo kl. 4 e. m. til Norrköping. Så snart jag litet pyntat mig, gick jag til lilla Stava. Hon var ej i det rum, dit jag fördes: ej heller Lindahl; men det var

var deras Förmak. Han kom ſnart, var vänlig och ſig lik, och bad mig ſtrax til aftonen, ihop med Leopold och hans Fru. Äntligen kom Guſtava, väcker ſom en Ängel, hvitklädd, med hvit Hatt, och Sammets-gördel om lifvet. Hon var glad och hurtig, gaf mig ſkönt Thé ur prydliga Silfverkärl och dertil förträffliga Skorpor, ſom hon ſjelf låtit baka. Derpå afritade jag utſigten ur hennes fönſter och gick Kl. 7 för at ſnart återkomma. Hon bor rätt väl. Man ſer åt ena ſidan af hennes Förmak Gamla Torget, Strömen och åtſkilliga väckra Vattenfall. Å den andra et ſkönt Träd, ſom ſkygger en del af Landskyrkans Gård å den ſidan, där ingen Begrafnings-plats är. Til vänſter inom Förmaket är et litet Rum, ſom än icke var färdigt, och där man får Sängkamaren, ſom vetter åt Gården. Om jag hinner, ſkal jag här afteckna Indelningen. Til höger om Förmaket är et litet Arbetsrum, ſom ligger åt Torget, och derinom et Rum til Garderobe eller at kläda ſig. In ſumma: hon bor rätt nätt. Rummen äro glada, trefliga och ej ohyggligt låga: Ordning och Proprete rådde öfverallt: och til på köpet har hon en liten kamare på Vinden, ſom är altför täck, har det förträffliga Trädet midt för fönſtret och prydes af en vald Bokſamling på nätt gjorda hyllor. Detta Rum var ganſka ljufligt. - Kl. mot 8 återkom jag och en god ſtund ſenare kommo Leopolds, ſom kallades Couſiner. Jag möttes vid min ankomſt af bägge Lindahlarne, Far och Son. Gubben mottog mig med all vänlighet. Han har ganſka godt utſeende: den gamla Ärligheten förenad med mildhet och vänlighet; aldeles ſåſom hans Bref til lilla Guſtava viſade honom. Hvar blick på ſin lilla Svärdotter viſade glädje och ömhet. Han är ſå rädd at genera henne, ſå mån om henne, at det juſt var min fägnad: Och hon viſar honom tilbaka alla möjliga attentioner och all den glada ömhet, ſom ligger förborgad i hela hennes väſende. Bemötandet mellan de lyckliga Makarne var vänligt, förtroligt och förnöjande. Hon är en liten god Värdinna, aldeles för god; och Bordet var fullſatt med väl lagade Rätter, ſom alla åto begärligt. Vi åto i nedra Väningen.

Leopold

Leopoldt och unga Lindahl talte mäst om Tyska Vitterheten, Fru
Leopoldt och jag om andra saker, som ej voro så höga; Ty bevars!
at tala med Leopoldt i sådana ämnen, där han är genom sit
snille öfver de flesta af Poëter. Gamla Lindahl infölt då och
då med vänlighet och bad Gästerne dricka; och lilla Värdinnan
var munter och artig, full af attention för sina Gäster.
Gubben, van at tidigt lägga sig, absenterade sig efter et
vänskapsfullt afsked; och Leopolds reste. Och jag – jag stannade
at ensam säja et ömt farväl. Men jag skulle nödvändigt
dricka Caffe hos Lindahls om morgonen. Ja, hvem kunde
neka det? Jag kom kl. 8 om morgonen. De hade redan
väntat mig. Et Bord med Caffé, Thé och Chocolade stod tilreds
och jag måste dricka copieusement af altsamans och äta
förträffligt Bröd samt Säckerbröd, så at jag var helt mätt.
Detta Bord togs ut af en snygg Kammarpiga. Men – vips
som jag står och talar ser jag henne komma in igen med
et lika Bord, som dock ej aldeles liknade detta. Hvad är det?
lilla söta Gustava! ropte jag. Du vill, ser jag, at vi skole äta
Frukost; men det är ju omöjligt. Jag stiger närmare: och se!
et Bord prydt rundt omkring med Blomster och en vacker
Bouquet på min Serviette. Charmant! Jag blef intagen:
igenkände Gustavas Moders lyckliga Uppfinnings kraft,
tog Bouqueten och satte mig: Ty neka at äta var fåfängt
hos lilla Stava, så väl som hos hennes Moder. En ny
Surprise: under Bouqueten låg et Paper med et par rader
af Gustava: vackra och fulla af Vänskap. Pannkakor,
färska ägg och Gärmjölk kunde ej af mig försakas; och
Mandelmjölk och Lemonade blefvo en dryck efteråt,
så at knapt orkade jag gå bort, då ödet ålade mig det.
Efter et ömt afsked och sedan jag just i dörren mött Gubben,
som hand i hand följde lilla Stafva ned för Trappan, åtföljdes
jag af Sonen til Professor Lidén och hem til vårt Qvarter hos
Egges i de rum min Nådiga Syster bebott. När vi reste,
togo vi vägen förbi Lindahls: lilla charmanta Frun kom
ner, tog et nytt afsked och vi satte oss i vagnen. Strax efter
knäcktes et fönster, och en Bokbindare gaf oss dertil med all
artighet en Klisterlapp. Den är aldeles ingen prydnad för
min

min vagn; men redan i Telje börjades med dess förfulande, och nu är den som den är. Ja, vid Stafsjö hade jag och en liten lagning derå; men den stunden gick fort, ty jag ritade imedlertid: och äfvenså i Telje. När vi hunno til Löfstad, gingo vi up til Slottet. Alla Sorter fyrbenta Djur voro de enda synliga Varelserna; ty Herrskapet var ej ute i den fria naturen. När jag kom åter ned til vägen — ack! där möter mig då Lindahl til häst. Han hade varit vid Brink, arrangerat om Hästar åt oss och lämnade mig nu några blommor och några rader från Gustava. Det är en älskvärd Man. Vi skiljdes ömt åt och jag kan ej nog värdera honom. Här vet Du nu, Nådiga öma Syster! mina öden. De hafva varit roliga, men med saknad af Dig. Kl. 5 hunno vi hit och bo hos Modées. Derpå besökte jag Domprosten. Han talte med förtjusning, til min glädje, om min Nådiga Syster och Herr Assessorn, med ömhet om sin Son och med liflighet i många ämnen. Två timar gingo som ögnablick. Frun var rätt artig: och han talte skalkagtigt om de kyssar han tagit. Ack! Lidén var mera munter än förr, glad som den lyckliga ynglingen vid älskarinnans åsyn, talte bara om giftas, och rörde verkel. — fina händer mera och bättre än förr.

Förlåt min Epistel utan slut. Tilskrif den min Vänskap och lämna mig snart det kärkomna svar jag hoppas. Säj mig at jag är i minne och at jag evigt får vara Din Vän.

Än et Postscriptum. Min Bror har mått temml. bra; men är nu ej aldeles. Resa til Finspong kunde jag ej öfvertala honom; hwad var at gjöra? Jag, jag är nu här och far i morgon. Mitt nöje har varit at skrifva til Dig, öma Syster! och Dina Döttrar.

BREF. Ifrån Hr Jonas Carl Lismerhielm, Kongl. Secreterare, til Fru Brita Eleonora Gjörwell; dat. Ebbetorp, d. 12 Aug 1791.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

Mönster af et skönt Bref, Tafla af et skönt Hjerta, bägge tolkande Vänskapen. Lika gäller om bilagde Bref til Dotern, Mamsell Brita Louise Gjörwell: om alla tre gäller enahanda känsla för den ädlaste af alla Förbindelser.

Ömma, Nådiga Syster! Se här et nytt bref! et lika ofullkomligt, som mitt förra. Jag skulle dubbelt trekande våga det, om Du icke så väl kände mig. Men Du har sett mig stum just de stunder, då min Själ, ja hela min Varelse varit idel glädje: och Du kan derföre icke vänta at jag skall skrifteligen kunna tolka min känsla. Den är af Dig lifvad och den tilhör Dig evigt. Det är alt hwad jag kan säja. Ehwad beröm Du må slösa på mina uttryck (ack! svaga tolkar af hjertats ömaste rörelser!), så är det visst at de aldrig svarat mot höjden af min känsla; och jag flatnar för de loford, som endast Din Vänskap gifvit mig. Mins de sällaste dagar jag lefvat, mins de nöjen Du skänkte mig näst före nedresan, som nu för så lång tid betagit mig Ditt Sällskap; och Du skall tillika lätt minnas huru klent jag kunde visa min glädje, om icke kanske ögat, som hwälfde sig högre af vällust, torde röjt mig. Jag har nu icke ens denna utväg at tolka mig och min djupa erkänsla för bägge Dina charmanta bref, hwilka mötte mig här vid min hemkomst och hwilka jag läst och omläser med yttersta nöje. Men jag skall simpelt säja Dig at jag håller af Dig: och då vet Du nog huru

glad

glad jag är öfver de bref, som så aldeles likna Dig sjelf. Jag vore ej viss om jag i dem skulle ge ömheten eller glädjen och det rika lekande Snillet företrädet, om jag ej kände huru lycklig jag varit af Din Vänskap. Ack! dessa roliga aftnar, då förtroliga Samtal förjagade den tidiga Sömnen! — de äro försvundna. Men det hjerta lefver, som heligt vårdar deras minne. ännu — evigt ännu — sefsar tanken välsignelse öfver de fält, där Du gjort mina dagar glada.

Med ömaste fägnad och Dig helgade tacksamhets känslor har jag emottagit Din Vänskapsfulla Gratulation til min vundna förening. Du kan ej tro huru högel. det förnöjt mig at se en sådan Vän deltaga i min glädje, och at under de ögnablick, då min lilla Helene Marie hälsades såsom min Maka, veta at jag just då omfattades af Din hogkomst och Dina önskningar. Haf tack, millioner tack, ömaste Nådiga Syster, för Din åtanka och Din Vänskap, och lät mig, i stället för utförligare Tacksäjelse, få omtala huru min tid passerats under de veckor jag ej ägt rådrum at följa min böjelse at skrifva. Jag måste börja så långt tilbaka, at jag blygs derföre; men jag vågar vänta Din gracieusa tilgift för min försummelse, efter som den ej varit frivillig.

Å utsatt dag reste min Helene Marie, hennes Syster, som i Vintras blef gift med Capitaine Ulfklou, och jag til en Capitaine Piper, som med en Dotter gjorde oss sällskap til Hallonäs den 9 Julii. Dåliga hästar och svåra vägar gjorde vår resa långsam: och jag måste bekänna, at detta var tämligen inquietant för mig, som samma afton hoppades vinna den förening, som nu utgjör mitt väl. Men äntel. framkommo vi kl. 6; och 1 timma senare blefvo vi vigde. Åtta dagar gingo sedan i lugna nöjen; och derefter reste vi först til den ägendom, där vi njutit många gemensamma nöjen, och där enfald och vänlighet emottogo oss hos min Helene Maries

yngste

yngste Broder. Flere besök gjordes sedermera; och efter några dagars vistande på Hallsnäs, återkommo vi den 28 Julii. Bland de första nöjen, som här erbödos mig, voro bägge min Nådiga Systers gracieusa Bref. Jag tog dem med mig i en vacker äng, där jag i Ekars svala skugga läste dem med lifligaste känsla: Det friska höet spridde vällukt omkring mig och fjäriln fläktade på den låga blomman, som Slåtterkarlens lia skonat. Alt detta var mig ljuft och eldade minnet af alla de glada Dagar Du gifvit mig: och ack! hvad jag önskade at, med min Helene Marie, än en gång få af Dig emottaga samma nöjen! Denna Sällhet är öfver alt hopp; men hvem kan hindra en önskan? ——Dock den är förgäfves. Du öfverger i höst det ställe, där du spridt glädje och lyksalighet åt Dina Vänner. Du lämnar de rum, där jag sett den Vänskap födas i mitt bröst, som icke kan slockna förrän med lifvet. Men min vörda tanka skall ännu ofta i lekande drömmar ditföra Dig, ännu ofta sväfva omkring Dig, ännu ofta framhviska Din Väns Namn. Och när Du i Stadens buller någon gång finner en ledig Stund, skall min hogkomst tvinga Dig at, kanske med känsla af ömhet och nöje, fälla en blick tilbaka på de Dagar Du i Din lugnare boning såg Din Vän glad och lycklig. Helga honom ännu en vörd tanka vid den vackra strand, där Du så ofta beredde hans nöjen, och där han lefvat en hel dag utan något ledsamt ögnablick. Orolig at se mina glada Vänner flytta från et ställe, som genom deras Vänskap blifvit mig mycket kärare, än det genom sin sköna belägenhet är angenämt, gläder jag dock obeskrifligen öfver det ämne, som förmodeligen bidragit til et sådant beslut. Jag kan icke utan lifligaste deltagande nöje tänka på den Sällhet, som Försynen synes bereda för min lilla charmanta Syster Brite Louise: och ack! hvad jag känner för en hög och stolt fägnad deraf, at hon

för-

förtjenar all den lycka Himlen henne gifver. Lyckliga Mor! jag deltager i Din förnöjelse, om det är tillåtligt at deltaga i en så helig känsla. B. L. är min Vän, och hon sjelf kan ej neka mig at fröjdas öfver hennes Sällhet.

Sannerligen tror jag, at om Du hade aldrig så många Flickor, så blefvo de nu resp. gifta. Och min sann vore det ej underligt, om alla voro lika vackra och lika aimablâ.
Slå vad at jag gissat hvem den unga rika Prästmannen var. Hans Namn började på D. och om jag säjer, at hans Mor bor i Götheborgs-trakten, ser Du at jag är väl underrättad. Men omöjl. kan Du gissa genom hvad händelse; ty det är aldeles en ingifvelse, en conclusion nästan af et intet. Men säj om jag ej gissar rätt?

Tack för visiten hos min Morbror. Jag har många gånger skrattat för mig sjelf åt hans embarras. Låt mig snart veta hvar min Nådiga Syster nu kommer at bo! och hvar min lilla aimabla B. L.? Bägge interessera mig på det högsta.

Distraherad af främmande har jag måst skrifva detta bref i många repriser: och det är den enda ursäkt jag kan anföra til den mer än vanliga confusion som lärer herrska i detta bref. Jag uphör at sjelf göra mig förebråelse derföre, om Du förlåter den och är öfvertygad om min eviga Vänskap. Hälsa oändel. Din älskade Son och hans Vän. Måtte bägge äfven vara mina!

Min Helene Marie, som ömt erkänner de önskningar Du för vårt väl utgjuter, skickar 1000 och 1000 Hälsningar. Önska Din Vän at altid kunna utgjöra hennes Sällhet! Hon förtjenar at vara lycklig. Hon är värd — ack! alt, alt, kärlek, glädje, Sällhet, alt, alt.

Din Vän, Din beständigt tilgifne måste nu sluta sitt långsama klutter. Var ej ledsen at hafva läst det och unna stundom åt Din Vän en glad hogkomst!

Förlusten af en respectable Fader beklagar jag ömt: och förlåt at jag i et Postscriptum yttrar min känsla. Den är lika uprigtig, lika öm. Må väl och mins Din Vän.

Bilaga.

Ebbetorp, d. 8 Aug. 1791.

Älſkvärda Louiſe! — Glädjen omgifver mig redan vid detta Namn; och med Ditt Bref i handen ſkulle jag ſnart, förtjuſad, tro mig i Ditt Sällſkap, om jag icke med öm känning ſaknade Dina glada blickar, och åſyn af de läppar, ſom ſå ofta och intagande ſagt mig Din Vänſkap, at jag ſtundom öfvertalt mig at jag förtjente den. Min Saknad är det minſta den kan vara: ty Ditt naïva, förträffliga Bref har alldeles charmerat mig; men aldrig — aldrig uphör känſlan af min förluſt utaf Ditt Sällſkap: och ju ypperligare jag inſer Värdet af Dina ſkriftliga uttryck, deſto mera finner mitt hjerta huru mycket jag vid ſaknaden af Dig ſjelf forlorat. Vänſkapen, denna rena heliga Vänſkap, ſom helt och hållet tilhör hjertat, den ſkall dock ofta få förtjuſa mig och låta mig njuta i minnet hvad jag förr verkeligen åtnjöt. Äfven derved ſkall jag kunna vara lyklig. och ack! huru många ſom aldrig ſmakat en ſmula af min Sällhet! och ſom jag, under min glädje, tror alldeles icke njuta lifvet.

I ſamma rum, hvarifrån Du nu tilſändt mig det käraſte prof af Din hogkomſt, där har jag ägt ſälla ſtunder; där har Din Vän varit förnöjd. Kann, et ögnablick, ſamma nöjen tilbaka: och ſäj mig det. Det är at förevigа min glädje; ty hvar rad från Dig talar til hjertat. Jag kan icke ſäja Dig nog huru förträffligt Du ſkrifver.

skrifver. Den egenskap, som gjör Dina öfriga så behagliga, skulle och kanske icke låta Dig tro det. Jag är Dig ömt förbunden för Din grace, at min sällhet dag bära de band, som skulle påminna Dig om Din Vän. Tack, Söta lilla Brite-Louise! för denna godhet. Den var mig kär, och Du kan ej imaginera Dig huru roligt det var at veta Dig fira min glädje. Jag är lycklig, lilla B. L.! och känn fägnad deröfver! Din Vän är mycket lycklig: och jag är lite fier deröfver, at ingen kunnat annat än skatta mig lycklig i mitt val. Du är det äfven af Ditt. Jag har med förtjusning förnummit det. Och Du bör kunna äga en större sällhet än jag, ty Du är förtjent til Din lycka. Jag vet hvad detta vill säga; ty de ögnablick inbillningen förleder mig, är jag säll öfver all beskrifning. Njut Din sällhet, ömaste Vän! Var altid lycklig! Men om Du under Din glädje fäller en hogkomst på Din frånvarande Vän; så säj då åt den älskvärde, som vunnit Ditt hjerta, at jag deltager i Eder gemensama lycksalighet.

Min Helene Marie helsar Dig oändligt. Hon hyser vänskap för Dig, och om Du någonsin får se henne, skall hon säkert vinna Din. Hon är den värdig: Hon är, ack! hvad jag och millioner så gerna ville vara.

At Du vid Dina vackra Promenader minnes mig, är mig en vällust. Om de mistat något, är det intet annat än den vänskaps fulla känsla, som ledsagade Dig hvarje gång jag fick följa Dig. Denna känsla tilhör Dig dock ännu lika: och när Du än en gång besöker våra helgade Parker, så sänd en öm tanka åt Din Vän.

Lämna mig och ej sällan sådane Bref, som det hvarmed Du redan fägnat mig. Det var långt och i samma mån kärkomet. Adieu lilla Söta och beskedliga Brite Louise! Glöm ej Din tilgifnaste och beständige Vän.

BREF: ifrån Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm, til Fru Brigitta Eleonora Gjörwell och Fru Brigitta Louisa Almqvist; dat. Ebbetorp, den 16 Julii 1792.

<u>innehåll:</u>

Minnen af den ömaste Vänskap,
Taflor af den sköna Naturen, uppfylla
dessa begge Bref.

Collectio Gjörwelliana.

Min lilla Nådiga Syster.

Dina Bref hafva en förunderlig kraft. De borttaga genast alt det missnöje man haft öfver en långvarig förlust, och sjelfva saknaden förvandlas til glädje. Jag har erfarit det, helt nyligen, vid min återkomst från det vi här kalla Småland, då Ditt gracieusa, länge väntade, ännu längre efterlängtade Bref låg här för mig. Min Nådiga Syster, som ännu icke kan hafva aldeles förgätit med hvad känsla jag njutit nöjet af Dess glada Sällskap, kan och lätt föreställa sig min fägnad öfver et så kärkomet Bref. Om den kunde teknas på papperet, skulle den tillika innefatta min Tacksäjelse lika liflig, som jag känner min förbindelse och min erkänsla. Ätnöj Dig nu, likasom nävarande, med den tilfredsställelsen, at hafva gifvit Din Vän glädje. Intet annat har kunnat något ögnablick minska den, än Kundskapen at tvänne så älskade Vänner varit mig 18 mil närmare, utan at jag kunnat råka dem. En lycka var det dock för mig, at jag ej fick Din gracieusa utmaning til möte förrän tiden dertil redan var förbi. Jag hade annars ägt begäret at få göra denna glada resa, utan at kunna uppfylla det: Och min öma regret hade varit dubbel, om icke min frånvaro gifvit ny styrka åt omöjligheten af detta så glada möte. Vid min egen saknad gratulerar jag så mycket högre lilla Gustava. Jag inser lätt hennes nöje: Och min Nådiga Syster gjör mig en ovärderlig

grace,

grace, om hon täcktes lämna mig en detaillerad och förtrolig underrättelse om Sitt vistande i Norrköping. Låt mig i en utförlig relation få följa Dig på hela resan. Låt mig vara med vid Dina förtroliga samtal med en Dotter, som ägt höjden af min tilgifvenhet. Du ger mig derigenom et nöje, som Din fordna grace ej bör neka, och som jag skall veta både värdera och akta såsom en verkelig Vän. Huru fann Du lilla Gustava? Trinn och frodig kan jag gissa: och glad lärer hon varit utan mått. Men huru var Lindal? Förnöjd, men sysslosatt af 1000 Handels-affairer, hvilka förmodeligen lika mycket occupera, som de ej roa honom. Lägg til dessa underrättelser äfven de kundskaper och alt hvad Du lofvade säja om lilla Brite Louise och hennes Sällhet. och hvad det är förtjusande at föreställa sig den! Låt mig närmare höra den, och än mera glädjas. Det måste vara roligt et kunna tala om sådana Barn, och min ödmjuka bön väntar sig derföre både förlåtelse och fullgjörande. Det har smickrat mig at Du åt mig skänkt en tanka från det ställe jag i Ditt Sällskap aftecknade. Denna Ritning är bland mina käraste. Den har ock tämligen lyckats mig genom de känslor som vid hvarje drag uplifvade mig: och det är för obegripl. roligt at kunna minnas: I denna Skugga hafva mina Vänner följt mig, under dessa Ekar har jag med dem gått lifvad af nöje, dessa utsigter hafva vi tilsamans ägt; ur denna hydda har min Vän hämtat mig förfriskningar, i denna dal hafva vi hvilat. På detta sätt äro en del af mina ritningar min käraste Journal.

Litet mera än 14 dagar var jag och min Helene Marie i Småland. Det roligaste af alt var ledigheten från omtanka och besvär, hvilket eljest icke sällan gjör Landtlefnaden mindre glad än den borde i Naturens vackra sköte kunna smakas. Men hvar gifves en fläck eller en tidpunkt utan sina möder? Alt är underkastadt denna eller än större olägenheter. och lyckligt om blott hälsa och lugn icke störas! Då detta senare icke kan rubbas, lider den första. Äfven Du, Nådigaste Syster, har varit et bevis deraf. Men — nej jag tystnar om denna saken. Det är nog at jag inom mig ömt beklagat Din sjukdom, och jag behöfver ej påminna Dig om öfvervundna plågor: eller ens säja den önskan som är oupphörlig hos mitt hjerta.

De förmåner Din älskade Calle vunnit hafva högel. fägnat mig; men det ypperste är at han är värdig den Nåd honom bevises. Men hvad är det för en ny syssla han fått? Ärnar han sig icke til de Länder, där alla måste söka mönster för alla byggnader? Var graciaeuse och hälsa honom oändel. och äfven lilla Martin. Den lilla Skalken som aldrig skrifver mig til. och det som är ändå värre, at han aldrig tänker på at här se sin lille tilgifne Vän.

Min

Min Helene Marie, förnöjd af Din ynnestfulla hogkomst och Din godhet at vilja göra hennes bekantskap, ber mig reciproquera hälsningen på det ömaste. Det ser dock ut som ödet endast unnat mig at lära känna min Nådiga Syster och personl. njuta Des ynnest. Om Du nu dömer mig til en lika lång saknad af Bref som sista gången; så mins mig dock stundom hos lilla Martin eller när Du promenerar på den Strand, som så ofta varit Stället för min glädje. Mins de ömhets-tårar, som bekräftat min vänskap, och var viss at den är lika evig med mitt hjerta.

Farväl! Glädje och Sällhet vare Din lott! Farväl!

Lilla Söta och gracieusa Syster Louise.

Vid min hemkomst från en kort resa in åt djupet af det bergiga Småland fick jag Ditt Bref. är det väl nödigt at säja huru kärkommet det var? Nej, detta vore at hysa om varagtigheten af Din Vänskap, et twifvelsmål som jag ej kan fatta, efter som det strider emot mitt eget hjertas lyckligaste känslor. Men Du bör tillåta mig en beklagelse, at jag så sällan blir skriftel. hogkommen: och om Du kan känna höjden af mitt nöje öfver Dina Bref, så kan Du ock veta min saknad, när jag förgäfves hoppas dem. At sjuklighet denna gången förorsakat min förlust är hvad jag ömast beklagar. Dock — kanske — och då har jag intet annat at säja än önska en snart återvunnen hälsa. Din öfriga sällhet med en älskvärd Man utgjör min oupphörliga glädje. Sjelf lycklig af Kärlekens band, dömer jag lätt om hvad Du njuter. Och himlen — himlen förevige Din lycksalighet!

Du frågar om jag varit på Svartsjö? Jo, tu år sedan med lilla Martin och min Bror. Men förlåt om jag bekänner at Stället ej så mycket frapperat mig. Kanske derföre at jag var där en annan dagstid och nedtryckt af varmen på en dåsfhet Sommardag. Jag måste dock medge at Trägården har täcka partier och at somliga Bosquéer äro rätt Ljufliga. Men, än en gång, förlåt mig, och tro icke mitt tycke alt för kinkigt; ty det är lätt möjligt, at omständigheterne bidrogo til det mindre glada omdömet. Och det är visst at nöjet, nästan endast nöjet gjör et ställe, icke blott mera kärt, utan mera vackert. Djurgården är det vackraste jag sett i Naturen. Jag söker orsaken dertil och finner den — i åtnjutna nöjen. Ack! huru roligt at, då jag skrifver Dig til, så ledas på ämnen, som i hvarje hogkomst äro glada eller öma, och at af minnet om den döda Naturen directe föras til en så liflig vän —

Lindholm.

Lindholms-Resan — ack ja! den! — Men den dagen är förbi. Minnet, lika starkt, varar evigt; och hwarföre skal det, midt i lifvets väl, väcka en slags saknad?

Får jag proponera Dig resa til et vackert ställe, så ber jag om et besök på Rosersberg. Jag tror at det skal öfverträffa Swartsjö, ehuru negligeradt det nu några år varit. Beläget på en af Mälarens vackraste stränder, har det varit lätt at där underhjelpa Naturen. Men bland hennes egna skönheter önskade jag hälst få visa Dig Major Råberghs ägendom Wärnanäs i mitt granskap. Den är aldeles förträfflig. Än vandrar man på ofanteliga ängar, som utgjöra de skönaste Amphitheatrer, omgifne af Lundar utaf Bok och flera resliga träen. Men man behöfver icke söka sådana fält. Man har på hwar äng många: altid vackra och varierade. En klar å serpenterar på dessa vika ängar, dem boskap uplifvar. Än går man i de prägtigaste Skogar; än vid en skjön Strand, där man antingen ser det väl bebodda Öland eller, öfver en mängd Holmar, det öpna Hafvet, där ögat finner ingen gräns. Förestäl Dig härvid en mängd af Skepp och en hop olika byggnader på landet; så torde Du äga en mängd af Taflor. Ack! om jag en gång fick visa Dig detta härliga och — min hydda! I denna skulle vänskapen ersätta hwad i pragt och fägring brister.

Helsningar från min Helene Marie har jag til Dig så många, at jag måst spara dem til slut, för at ej upfylla hela Brefvet. Min Compliment för Din älskade Almquist måste Du ock framföra. Hans vänskap är mig kär: dubbelt sedan den så nära förenas med Din, hvilken jag mig för altid utbeder. Och jag är viss at Du ej nekar mig det nöje jag altid känt och evigt känner at vara Din vän.

J. C. L.

Bref: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Jon. Carl Linnerhjelm til
Fru Brita-Nora Gjörwell; dat: Ebbetorp, d. 29 Maji 1793

<u>innehåll</u>:
De vackraste Vänskaps betygelser, sagde uti den dels öma,
dels pastorale Stylen: et Mönster af et dylikt Bref.

Collectio Gjörwelliana.

Ack! Du lefver ännu, Nådiga öma Syster! lefver ännu för mig med den Vänskap,
som i så många tidehvarf lycksaligade min lefnad! Knapt vågade jag trösta mina
önskningar med et så förnöjande hopp, sedan jag blifvit lämnad til en så lång
saknad. Men just då jag började tvifla, icke om din eviga Vänskap, ty en sådan o-
förrätt kan jag ej gjöra Ditt Hjerta — utan om möjligheten för mig at få et
skrifteligt prof af Din hogkomst, si! då kommer Ditt bref, lifligt, gladt och förnöjande,
likasom i de tider, då jag, road och förtjust, var delagtig af den glädje Du spridde öfverallt i
Din täcka boning. Jag tror mig ej behöfva försöka at tolka min fägnad eller min ödmjuka
erkänsla. Den senare är en nödvändig följd af den förra: och denna har jag känt i sin
urgamla liflighet, aldeles sådan, at den var värdig at af Dig vara inspirerad.
Om tankan på min återkomst i höst kan gifva Dig et slags nöje genom minnet
af den 20 min Nådiga Syster så ymnigt tilskyndat mig förr och genom föresatsen
at låta mig smaka den på nytt; så är det och visst, at ingen ting bättre lindrar
smärtan af föreställningen om min saknad af en älskad älskvärd Maka
och en liten vacker tyfunge til flicka, än hoppet at ofta få njuta min Nådiga
Systers glada Sällskap. Det skal bli min tröst vid den mistning jag annars kommer
at känna. Jag nekar dock icke, at jag hällre skulle söka Dig i den vackra Park,
där min Nådiga Syster förr bodde, omgifven af en vacker Natur, än mellan de
murar som uppresa sig at skymma hwarandra. Men ehwar Du är följer Dig
nöjet och min Vänskap. Vid Landthushållningens omsorger är jag tämligen
tröttad. At se Naturens fägring har deremot altid för mig samma värde.
Hvarje framtittande Blad, hvarje ny Blomma skänker mig åter nöjet.
Och då jag ser Solen vid dess nedgång åter förhärliga Naturen, hwars Caractere
hon förstorar genom små-delarnes döljande i de betydligares skugga, —
eller ser de vidsträckta fälten uphöjas af morgonens lifliga fägring; då
är jag lika säll af detta åskådande, som då jag från Djurgårdens kullar
en gång suckade för det lifvet var så kort at betrakta all denna härlighet.

Ännu

ännu är jag sådan — ännu icke förkallnad för de känslor, som försötma vår verld; och jag smickrar mig at derföre få likasom förr åtnjuta min Nådiga Systers vänskap, ehuru min Landtlefnad torde hafva ökat den tröghet mitt sällskap altid haft med sig. Sådane fel måste öfverskylas, när de, såsom hos mig, ej kunna rättas och få en orsak mera genom saknaden af sitt halfva jag. Min Helene Marie kan ej följa med mig. Hon har vården om en gamal Fader och om den lilla Engeln, som ock är nog späd til en lång Resa. Hon får således icke med mig dela Din vänskap, ehuru smickrande det är at finna Din gracieusa önskan af hennes bekantskap. Jag vågar säga, at hennes Hjerta förtjenar den. Men då vi begge med lifligaste erkänsla vörda min Nådiga Systers godhet at ge oss sin gracieusa hogkomst, är det dock ensamt jag som närvarande får njuta Din ynnest och blott genom min saknad ge idée om den sälhet jag nu äger. Uprigtigt är det visst, at ingen tid af min lefnad gått så fort som dessa 2 åren. Mitt minne kan ej leda sig opp på en, om också ojämn, kedja af brillanta nöjen; men min tid har midt ibland omsorgerne flutit som den stilla försvinnande bäcken i min lugna dal.

Tusende och tusende gånger tackar jag ödmjukast för underrättelsen om Dina älskvärda Barn. Lilla Louises lycksalighet gläder mig obeskrifveligen — men — ja altid skal det vara et men. Jag hoppas dock bättre framgång härnäst. At ofta börja en resa och aldrig hinna målet, är verkeligen ledsamt. Önskeligt, at hon ej känt härvid för häftiga plågor! Lilla Gustava har ju ofta haft — bara tandvärk? och den utan all betydelse? Det var heller inte så aldeles rätt. Gudi lof! at hon är frisk och förnöjd! Får hon åter i år se sina älskade Föräldrar och Syskon; så blir hon det visst dubbelt mera. Min Nådiga Syster kommer väl dervid at påminnas om den almänna saknaden af vår Lidén; men det är ju ock en tilfredsställelse, at få strö några friska blomor på en Väns Graf! Din lifliga glädje bör ej derigenom störas. Den förlikas så gerna med Hjertats ömhet. Jag är derföre o-beskrifveligen förnöjd at höra huru glädtig min Nådiga Syster är. I sig sjelft är det, tillåt mig säga det, et billigt offer mot all Din sälhet; men icke alla äro mägtige af samma offer, om ock de kunde äga sama lycksalighet. Dock — de kunna ej äga den: ty de så kallade Philosopherne må säga hwad de vilja, så är lifvet lappri utan glädje: och sättet at vara lycklig utan at vara förnöjd är et uselt sätt. Men glädjen kan man ej tiltvinga sig. Den är gifven åt några få, och vinnes ej, utan emottages. Ju mer man är capable af glädje, desto högre måste man kunna känna sälhet.

Förlusten af Din enda Syster, Fru Widegren, beklagar jag på det högsta; och min Nådiga Syster kan vara öfvertygad, at jag ej mindre ömat, då jag hört någon af Din Famille vara sjuk. Herr Assessorns svåra sjukdom oroade mig i synnerhet obeskrifligen, men Gudi lof! at alt detta är förbi och glädjen tilbaka.

Lilla

Lilla Helene Marie ålägger mig förmäla tusende öma hälsningar, och den lilla tysfungen ler emot Din hogkomst. Hon kan ej ännu mera; men hon röjer redan et slags begrep, och hon har redan få myċken impatience, at man tydeligen ser hos henne et godt ämne til en liten yr Flicka. Hon är det redan af all sin förmåga

Förlåt nu slutligen detta långa kluddriga Bref. Jag hinner ej omskrifva det: och hwartil skulle det ock tjena, då min Nådiga Syster har godhet nog at förlåta eller ock at olässt sönderrifva detta Bref? Men ser Du huru försigtig jag är, som ej ger detta rådet förrän efteråt, lika som goda råd vanligen komma när skadan är liden. Farväl öma Syster! Lef lycklig och kom ihog Din evige vän J. C. L.

Pastorale Bref til min äldre Doter, Brite-Louise Gjörwell, ifrån Herr Henrik And. Nordström, Studerande, år 1790 *).

Ifrån en liten Kammare i Staden, om Fredags-aftonen, den 15 Jan. 1790.

För min dristighet at med dessa rader upvagta Mamsell får jag bedja aldra ödmjukast om förlåtelse; men som min skyldighet det fordrar, om jag icke vil synas otaksam, så smickrar jag mig äfven af det Hopp, at denna min dristighet ursäktas och at jag vinner en nådig förlåtelse.

Min taksamhet för alla de Godheter, Mamsell behagar visa mig, kan jag aldrig nog upfylla. Et nytt Prof af Er Godhet var visst det, då Ni, Min Nådiga, skickade mig det vackra Landskapet jag begärde af Eder i Söndags, och hvilket fick et nytt värde genom den af oss begge lika vördade Handen, som bar mig det. Jag åstundade detta Stycke icke allenast för dess vackerhet, utan mycket mera för den Personens skull, som ritat det. Det har jag varit nog lyckelig at nu få, och min Glädje deröfver kan jag ej med ord beskrifva; tillåt mig endast förklara, at jag icke känner mig värd til dessa fördubblade Vedermälen af Godhet emot en så ringa Gosse som jag är. Det är sant, jag känner mit afstånd, så snart jag tänker på min person och mina år; men mit Hjerta, upfyldt af de ~~[illegible]~~ beskedligaste föresatser, gifver mig dock en slags förtröstan, at Min Nådiga gerna ser mina oskyldiga bemödanden, at få vörda Er Person, at blifva Eder Vänskap alt värdigare, at få upvakta Eder med mina små tjenster.

Herr Assessoren har tagit sig anledning af de få Bär jag vågade sända, at kalla mig för le jeune Jardinier. Ak ja! där ute äro så många vackra Trägårdar, och säkert tilhörer en af dem Mamsell Louise. Min Nådiga! visa mig den Gracen, och låt mig til våren komma i dess tjenst som en liten öfvermåttan beskedlig Trägårdsdräng. Aldrig skulle den lilla Parterren --- Nej, förlåt, jag begär för mycket; unna mig bara den för mit Hjerta redan så stora sällheten, at blott vara tåld uti Ert Sällskap, at få kyssa den Handen, som ritat de sköna Landskaps-Styckena.

*) Min lilla Stafva, Vitne til dessa glada och oskyldiga Dagar, torde ännu roa sig at kasta ögonen på dessa uttryck af vackra känslor.

ſtyckena, hvilka utgjöra den ſtörſte Prydnaden uti mit nu mera icke ensliga rum.
Förlåt, om jag ej ſkrifver ſom jag borde; men jag är en ung och enfaldig, dock ganſka välmenande Goſſe. Jag ſkal läſa goda Böcker, jag ſkal ſöka hederliga Sällſkaper, jag ſkal lära af dem begge, at blifva mera ſkickelig och belefvad; men aldrig ſkal jag uphöra at vara oſkyldig, at dyrka den ömma Vänſkapen, at i alt vara ſanfärdig och redelig. Med deſſa Tänkeſätt, med et ſådant upförande, utbeder jag mig at få beſtändigt vara Eder

väl ringaſte, men aldra tilgifnaſte
Lilla Trägårdsdräng,
Henrik Andersſon.

P. S. Jag ber om min ödmjukaſte Hälsning til Mamſell Guſtava.

Billet ifrån Söta Far til begge Flickorna med en Strut Confect ifrån Lille Henrik, d. 20 Jan. 1790.

Ak! den oſtadige Henrik! Jag trodde, at han ville blifva en liten beſkedelig Trägårdsdräng; och nu har han i går, ſom var hans Namnsdag, tagit tjenſt hos Sockerbagaren på Ladugårdslandet, kan tänka för at vara oſs ſå myckent närmare; men ſom Samvetet ſlagit honom, ſå vil nu lille Socker-bagare-goſſen förſona ſit brott dermed, at han öfverſänder til de Söta Mamſellerne på Capitens-udden ſin förſta Lärospån på nya ſtället.

Torsdags-aft. d. 21 Jan. 1790.

Min Nådiga

Straffade mig ſå mildt för den Djerfheten, at upvakta med et Bref, at jag vågar lägga under Edra lika ſå ſköna ſom goda ögon et nytt, jämte et litet Förſök af en börjad Öfverſättning. Unna mig några, unna mig en enda Bifalls-blick af deſſa ögon, ſå vil jag ſedan fullborda detta Förſök.

Jag är ung, har fått någon underrättelse i Språken och Hiſtorien, har läſt med lifligaſte känſla de Öfverſättningar af Geſsner och andre, ſom Herr. Aſſeſſorn långeſedan, ja redan före min tid, införde uti ſine då varande Journaler. Herr Aſſeſſorn är väl mycket god emot mig; men jag tör dock ej bedja honom om alt hvad jag ville. Jag flyr ſåledes til Edert Förord: Han vet

mit

mit upsåt, at lära, at öfva mig uti hvarjehanda Skrifsätt, för at kunna en gång med densamma handen föra Pennan, hvilken nu, dock som jag hoppas blott för någon liten tid, plockar ihop och strör åter omkring Bokstäfver; bed fördenskull Eder Goda Far, at Han tillåter den unge Öfversättaren gå hos Honom i Skolan, få lära af Honom Regler, få af Honom emottaga alla nödiga Rättelser. På denna vägen torde lilla Henrik Anderson kunna snarast avancera up ifrån Trägårds-dräng på Capitens-udden til Engelsk Trägårds-mästare på Haga, som då säkert skulle bjuda Min Nådiga et rum uti de Löfsalar, som den flitiga Handen rest och det tacksama Hjertat öpnat för Eder, Godhetens afbild, Vänskapens högsta Belöning. Då äfven en ung Sjöman med någon underbyggnad och et vackert Tänkesätt kan blifva en hederlig och käck Sjö-Officerare; så kan väl af en ung, flitig och beskedlig Arbets-gosse blifva en kunnig, nyttig och behållen Ämbetsman. Ak! man kan blifva alt hvad man vil, bara man får följa sin hug, bara man får njuta Dens Bifall, som man framföre alla andra högagtar och — — — —

Förlåt, förlåt, Min Nådigaste, detta långa Företal til en så liten Bok, och af en så liten Autor; men jag har sagt, at om Min Nådiga bara vil be sin kära Fader foga sit stränga öga til Ert milda öga, så skal jag väl med tiden skrifva, åtminstone utgifva stora Böcker med kortare Företal. Ak! hvad jag skal vara tacksam både emot Er sjelf och emot den af oss lika värdade Fadren. Jag hoppas på Eder Godhet, jag kysser Edra Händer och lefver til Dödstunden

den aldra tilgifnaste lilla

Öfversättaren.

Delphire, eller Valgjörandet:

Herde-Dikt.

Morgonrådnan, lysande af sit friska och glada anlete, hade redan låtit sin gyllende vagn taga fram på Himmelens vida rymder, då Delphire, rörd och otålig, väntade på den unge Myrtil uti en Löfhydda, vid hvars ena sida Jasminen doftade från sig en den skönaste Vällukt, medan en klar Bäck på den andra lät sin Bölja framfara öfver små hvita och flata Stenar. Den unga Herdinnan satte sig först uti Hyddan; men snart steg hon åter up, ställde sig uti ingången, såg med upmärksamhet åt den

Skogs-

Skogs-parken, hvar hennes älskare skulle fram komma, och ropade en gång: Myrtil! Efter några ögnablick går hon tilbaka in uti Hyddan, säjandes dervid flere gånger samt full af medlidsamhet: Ak, den fattige Tirsis! Sedan stiger hon åter ut, skådar rundt omkring på fältet, och lutande sig mot et Träd, som stod helt nära vid Hyddan, upphöjde hon således sin röst:

"Morgonrådnans strålar bryta sig redan med nya behag genom dessa Törnbuskar, de förgylla redan Lärkans vingar, som lyft af den milda vestan fyller luften med sina Sånger. Den ljufva daggen synes gifva alla växter et nytt lif. Ängens gröna Bädd har aldrig synts vackrare. Foglarne uti Trädens toppar och Herdarne uti Dalen täfla med hvarandra, at besjunga Naturens behagligheter, skönheterna af en Natur, som synes uppvaknad efter en stilla och rolig sömn. Dock hela denna förtjusande syn gjör blott et svagt intryck på mig. Altid tilförne gick jag här omkring, så snart morgonen nalkades. Vid åsynen af de fält, som våren prydde, gjöt jag glädje-tårar. Med hänryckning fägnade jag mig om den sig förnyande Naturens både fägring och prakt. Min själ syntes härvid öpna sig liksom Rosen, då den smekes af den ljufva vestan; men nu fly dessa nöjen mig, för at gifva rum åt ängsliga tankar --- Nej, ak nej, jag kan icke med tilfredsställelse höra de lyckliga Sångarne, och af hvilka dessa Trakter gifva så täta genljud, så länge jag vet, at Tirsis är olycklig, at han gråter, at han misströstar. Ak huru jag längtar, at Myrtil snart komme hit til mig! Jag skulle förtro honom mit uppsåt, jag skulle säga honom: Tirsis är fattig; tillåt, at jag gifver honom den Hyddan, som ligger icke långt ifrån denna, som jag bebor. Jag har ju twänne, och behöfver blott en. Jag vil ocksa dela med honom hälften af detta årets skörd. -- Men Myrtil! Du älskar mig, du är ej sällan svartsjuk, du kunde kanske tro, at det är kärleken för den unge Herden, som leder mig til välgjörandet mot honom. Tirsis är vacker, kunde du säga, ofelbart älskar du honom --- Ak Myrtil! jag älskar ingen utom dig, jag älskar dig mera än vestan de sköna Blomstren, mer än Biet älskar vårens första Blomma. Det är icke kärleken, som gjör mig medlidsam; nej, Myrtil, det är Dygden -- och de Olyckor, som jag sjelf understundom förfarit, hafva lärt mig at trösta och hjelpa den Lidande.

Så vackra och öma Lottas Dag, d. 1 Febr: 1790.

Huru skal lilla Trägårds-gossen skicka sig på en Dag, då han borde hembära ~~[illegible]~~ Parkens Skydds-Gudinna, sin så högeligen vördade och --- Flora et Henne värdigt Offer; men, ty värr! hela Jorden är kall, och ingen enda Blomma pryder nu mera des Sköte. Dock däremot så är lilla Gossens Hjerta så mycket varmare, ja outsläckeligen varmt. Det lider af inga årstider och skiften ändring; des känsla, des Vänskap, des Tacksamhet äro och förblifva oföränderliga. Som en Sinnebild af denna min Sinnes-stälning utbeder jag mig at få upvakta med bilagde lilla Bouquet af <u>immorteller</u>. Jag kysser Er Hand, och lefver så gärna, så beständigt

den lilla trognaste Trägårds-drängen
Henrik.

Min enslige kamare, d. 22 Febr: kl. 11 om aftonen.

Det nöjet jag utbad mig i mit sista Bref, jag hade äran upvakta Er med, at få fortsätta det då medföljande lilla Prof-stycke af en Öfversättning, har nu aldeles försvunnit. Herr Holmberg har låtit trycka samma vackra Herde-dikt, kanske mer för at vinna därvid, än at gifva åt Vänskapen och Dygden et ljuft nöje, som åges när man läser det. Emedlertid har han gjort mig mycket ondt därigenom: han har fråntagit mig hvarje rolig stund jag har kunnat ägt at öfversätta et litet stycke deraf och öfversända til öma Mamsell Louise, då jag med detsamma har haft tilfälle at nämna några ord om mig sielf, stackars Gosse! Ack! hvad jag skulle ha indelt det uti <u>små små</u> Stycken, för at desto oftare fått äga den Sällheten at skrifva Er til, fått i detsamma äga en nöjd och rolig stund; då jag nu däremot får öfversända altsamans på en gång. Men läs den, och var af den Godheten och meddela mig Edra tankar därom! Ack, hvad där är vänskap som råder, och där den är, <u>där är ofelbart äfven Dygden</u>. Själen och Hjertat njuta et verkeligt nöje at se Mirtils och Delphires Kärlek för hvar andra, deras Medlidande för Tirsis och Tirsis Lycka genom deras hjelp.

I det stället skal jag utbedja mig få lemna et Stycke i sender af Romanen Louise, som jag har begynt at öfversätta; men en Öfversättning, den jag ej vågar visa åt någon annan än åt Er: ty jag är försäkrad om at Ni ursäktar de många fel, hvilka begås af en

så

så ung och okunnig begynnare i Språket som jag är, och utom hvilket bistånd jag visst icke vågade gjöra et sådant Företagande.

Jag innesluter mig i Er öma åtanka och framhärdar intil Dödstunden

Eder

upriktigaste vän och
aldra ödmjukaste Tjenare
Henrik.

Elfvetorp den 16 Juli 1792.

Lilla Söta och gracieusa Syster Louise.

Vid min hemkomst från en kort resa in åt djupet af det bergiga Småland
fick jag Ditt Bref. Är det väl nödigt at säja huru kärkommet det var! Nej,
detta vore at tvifla om varagtigheten af Din vänskap, et tvifvelsmål som jag
ej kan fatta, efter som det strider emot mitt eget hjertas lyckligaste Känslor.
Men Du bör tillåta mig en beklagelse, at jag så sällan blir skriftel. hogkommen:
och om Du kan känna höjden af mitt nöje öfver Dina Bref, så kan Du ock veta
min saknad, när jag förgäfves hoppas dem. At sjuklighet denna gången förordsakat
min förlust är hvad jag ömast beklagar. Dock – kanske – och då har jag intet annat
at säja än önska en snart återvunnen hälsa. Din öfriga sällhet med en älskvärd
Man utgjör min oupphörliga glädje. Sjelf lycklig af Kärlekens band, dömer jag
lätt om hvad Du njuter: och himlen – himlen förevige Din lycksalighet!

Du frågar om jag varit på Swartsjö? Jo, tu är sedan med lilla Martin och
min Bror. Men förlåt om jag bekänner at Stället ej så mycket frapperat mig –
kanske derföre at jag var där en annan dagstid och nedtryckt af varmen
på en dåsphet Sommardag. Jag måste dock medge at Krägården har täcka
partier och at somliga Bosqueér äro rätt täckliga. Men, än en gång, förlåt
mig, och tro icke mitt tycke altför kinkigt; ty det är lätt möjligt, at omstän-
digheterne bidrogo til det mindre glada omdömet: och det är visst, at nöjet,
nästan endast nöjet gjör et Ställe, icke blott mera kärt, utan mera vackert.
Djurgården är det vackraste jag sett i Naturen. Jag söker ordsaken dertil
och finner den – i åtnjutna nöjen. Ack! huru roligt at, då jag skrifver Dig
til, så ledas på ämnen, som i hvarje hogkomst äro glada eller öma, och at af
minnet om den döda Naturen directe föras til en så liflig vän. – –
Lindholms-resan – ack ja den! – Men den dagen är förbi. Minnet, lika
starkt, varar evigt; och hvarföre skal det, midt i lifvets väl, väcka en slags
saknad!

Får jag proponera Dig resa til et vackert ställe, så ber jag om et besök
på Rosersberg. Jag tror at det skal öfverträffa Swartsjö, ehuru negligeradt
det nu några år varit. Belägit på en af Mälarens vackraste stränder, har
det varit lätt at där underhjelpa Naturen. Men ibland hennes egna
Skönheter önskade jag hälst få visa Dig Major Råberghs ägendom Wärnanäs
i mitt granskap. Den är aldeles förträffelig. Än vandrar man på ofanteliga
ängar, som utgjöra de skönaste Amphitheatrer, omgifne af Lundar utaf
Bok och flera resliga Trän. Men man behöfver icke söka sådana Fält.

Man

Man har på hvar äng många: altid vackra och varierade. En klar å serpenterar på dessa rika ängar, dem Boskap upplifvar. Än går man i de präktigaste Skogar; än vid en skjön Strand, där man antingen ser det väl bebodda Öland eller, öfver en mängd Holmar, det öpna Hafvet, där ögat finner ingen Gräns. Föreställ Dig härvid en mängd af Skepp och en hop olika Byggnader på Landet; så torde Du äga en mängd af Tafler. Ack! om jag en gång fick visa dig detta härliga och min Hydda! i denna skulle Vänskapen ersätta hvad i prägt och fägring brister.

Hälsningar ifrån min Helene-Marie har jag til Dig så många, at jag måst spara dem til slut, för at ej upfylla hela Brefvet. Min Compliment för Din älskade Almquist måste Du ock framföra. Hans vänskap är mig kär: dubbelt sedan den så nära förenas med Din, hvilken jag mig för altid utbeder. Och jag är viss at Du ej nekar mig det nöje jag altid känt och evigt känner at vara Din Vän

J. C. L.

Sätra d. 10 Majj 1804.

Min egen lilla goda Mamma —

Måtte detta bref träffa min lilla Mamma vid full,
komlig god hälsa och glatt sinne, den förnämsta sällhet
som fins här på jorden — jag tackar obeskrifligt för alt
besvär med mina klädninger jag är fullkomligt nöjd
med dem.
Nu lilla Mamma är jag gräsänka på en 3 eller 4 veckor
Calle har rest ner åt Smålan och Götheborg tillika
med Seltzen — jag har nu sluppit min stacka frossa
igenom en särdeles Cur nog jag åt aldrig det minsta
på 60 timmar och sedan har jag intet frossit någon
enda gång Major Ankarkrona körde mig den fran har

sjelf blifvit lärt och nyttjat samma Cur och aldrig
fruxit sen — men som det altid skall vara något så
har jag fått det som nästan intet är bättre än frossen
~~[illegible]~~ hwad tycker lilla Mamma jag är så utslagen
at jag intet hwarken kan fara ut eller se någon hos
mig — är det intet för svårt — och när värmen kommer
hwad det lärer bli missomt — Calle har frågat Hart-
man och han har förbudit at nyttja swafvel i anseende
för mitt bröst, den enda Cur mot det stygga tyget — så
ledes vete Gud när jag slipper det — min lilla flicka
är lika dan ännu, till och med är hon nästan sämre
imedlertid skall jag göra at hwad jag förstår med bad
och blorenande saker och för öfrigt armera mig med
kristelig dosis tålamod — ty det försäkrar jag min lilla
Mamma at det behöfs.

Söta lilla goda Mamma nu kommer jag åter och besvärar
med denna kiskeliga noton, bli intet ledsen och ond på
mig — men saken är den at jag har ingen som jag kan lita
på — Mattes som är inne med budet har intet något
annat at uträtta således kan hon gå alla är denna
kära lilla Mamma visar honom — värst är det

med den ena Aln Kläde — det skall bli jacka åt Love
och jag hade gärna velat hafva grönt fång, men som det är
så mycket uniformer af den färgen så så sade Calle at
de vele ha 15 a 16 plåtar alnen och det tyckte vi var för dyrt
nu hinnt intet Calle för sin hastighet på kommande resa, utan
han bad mig göra hur jag ville, således tänkte jag om
det skulle finnas något spräckligt i grönt eller lika
mycket hvad lilla Mamma tycker skulle vara vackert
likväl tycker jag at grönt klär Love bäst — kanske at
det kunde finnas någon så liten stufva et quarter eller
half men gör ingen ting om det så passar sig — ännu en
gång förlåt mig — låt Matter gå och hämta proféer
och välj sedan lilla söta Mamma efter egen smak —
Calle ville göra nu gossarne snygga tills han kommer
hem — lille August hade jag grönt hemma åt. —
Jag ej illa dessa småsaker jag skickar men brennvinet
är visst intet så gått som jag ville och önskade — lilla
Mamma helsa Calle och Elsa obeskrifligt ifrån mig
säg at jag af innersta hjerta fägnar mig öfver Calles
lycka i anseende till Konicks död — jag hade bort skrifva
et enskilt gratulations bref — men som jag är en slät

Skribent — så ~~får jag~~ [har jag välgdt at] be min lilla Mamma med sin
vanliga intagande Vältalighet säga honom min hjert-
liga glädje däröfver; Gud ske lof nu är det min som ingen
nöd med honom — bed lilla syster Elsa intet taga illa
det lappen jag skickat henne. —

Tusende tusende ömma helsningar till min Älskade
söta Far och till min lilla hedervärda Vän Björkegren
ack om [det] stod i min förmåga at blott en dag kunna
som frisk och intet så högst obehaglig som jag nu är
~~[illegible]~~ transportera mig i mina Älskade Vänners sällskap
hvilken sällhet at [omfamna och] pussa lilla söta Mammas och
Pappas händer Gud bevara dem och gif [dem] ~~det~~ allt godt, jag
af innersta själ och hjerta önskar — jag tycker at jag
skulle ha så mycke mycke at tala med lilla Mamma
om, det är endå en ledsig ressource at skrifva, pennan
följer ju aldeles intet med tankarne, nu har jag platt
full 4 sidor och minsan jag tycker at jag ännu [hade] fasligt
mycke ~~at~~ mer at skrifva om. Adieu lilla mäst
Älskade Mamma

Louise Gjörwell

Nygård Morgon d 1 Jan: 1817.

Bästa lilla Mamma!

Elsa, Betty och jag hafva härmedelst äran önska Söta Mor och den Wälædeliga Björkegren ett Godt nytt År, åtföljt af hälsa, välgång och trefnad samt all det goda som kan önskas. Med första skola vi personligen komma och muntelligen framföra denna önskan. Om Morbror Myllers komma till staden idag så anhålla vi äfven om helsning till dem från Söta Mor

Tillgifne

Calle

Till Fru Gjörwell

Offer
Mademoiselle Brita Louise Gjörwells Bröllop med
Herr Commissarien Carl Gust. Almquist
d. 24 Dec. 1791.

Förtjust vid Lyrans slag, hvars Toner helgas Dig,
Af nöjen följd jag går Din Högtids ära sjunga.
Men, Vänskap! från Din Thron kom först ochelda mig,
Och rena sjelf de Ljud, Du helgat på min tunga!

Du, som et föremål för all min dyrkan är,
Och Du, hvars rena Dygd fått all min vördnad väcka,
Tag detta Offer, som en Vän Dig vågar räcka,
Då han vid denna Fest Din Bröllops-fackla bär!

Ren Dagens Purpur-rand i Östern glimmat opp!
Med Himlen i din Blick, lik Dyggdens afbild hafta,
Träd i Din Oskuld fram och tjusta Blickar kasta
uppå din älskling, som bland glada nöjens Tropp
Vid Hymens altar Dig har gjort et heligt möte;
Flyg, Oskuld, i din Glans, flyg i Din älsklings sköte,
Belöna Trohets-Dygd och uppfyll allt des Hopp!

A. J. Älf.

BREF uti Gessners maner, växlade emellan Kongl. Secreteraren, Herr Jonas Carl Linnerhielm, och min yngsta Döter uti Jun. 1785 *).

1.

Min lilla Söta Syster Stava.

Då den saknad, jag känner af samtel. Herrskapets glada Sällskap, icke bättre kan lindras, än genom den ofullkomliga trösten att skrifteligen få förklara huru ledsen jag varit allt sedan det ögnablicket, då jag tog sista afskedet af mina Gracieusa Systrar, lärer ock min lilla Sötaste Syster lätt kunna föreställa sig huru ondt det gjorde mig, att ej i Söderköping få tid att skrifwa till min Söta Syster Stava; och jag lärer ock vinna förlåtelse för den sammanraffade Skrifwelse jag nu vågar afsända. Den tid, jag måste vänta på Gästgifvaregårdarne, kan efter mitt tycke omöjel. bättre användas; och jag söker derföre att nyttja alla momens till denna occupation, den enda som nu kan förnöja mig.

Ack! hvad det var en faselig skillnad att ena dagen hafva hwislat på blomster i mina Söta Systrars Sällskap, och den andra sitta och kanka mellan ohyggeliga Gästgifvaregårdar; den ena aftonen se så mycket skönt i Wänskapens Tempel, så gracieust undfägnas af älskade Nympher, och den andra aftonen frusen, genomskakad och ängslig, komma till ställen som ensamt kunde väcka ledsnad. Detta har också mycket värkat på mig, och min enda utväg har varit att i tankan transportera mig till den Glädjens Boning, som jag så mycket saknar. Jag vill önska, ack! om jag kunde hoppas! att hafva varit af Dig, Söta lilla Syster! ihogkommen hundrade delen emot det jag tänkt på Dig. Få momens hafva gått förbi utan denna förnöjelse för mig; men som den altid varit blandad med saknad, har den ock aldrig varit nog ljuf. Jag känner för väl de sälla nöjen jag förlorat och tillika värdet af dem jag i Sommar hoppats, för att med stillhet kunna föreställa mig huru långsam min sejour hemma lärer blifva.

Låt

*) Conceptet hos den senare Brefställaren är aldeles hennes eget; Orthographie och Commatering äro endast hulpne af Co[redacted]pistens benägna Hand: däremot har blott Diplomatisk Stränghet haft rum vid Afskriften af den lika så vittre som känslofulle Herr Linnerhielms Bref.

Låt mig äga den glada inbillningen att Du någon gång tänker på mig, så skall jag ändå roa mig att våra tankar mötas; och om Du täckes glädja mig med bref, så förljufvar Du mycket min långsama lefnad. Af de Jusfin Du i sista ögnablicken gaf mig, har jag flere gångor ätit lilla Stavungens skål, och jag skall hvar dag på samma sätt förnya åtanken på mina käraste Vänner. —

Så långt hade jag under min resa hunnit, då man sade mig att brefvet ej kunde komma säkert till närmsta Stad. Jag måste då afstå från min glada föresats; men vågar ändå afsända hvad jag börjat, dels för att visa huru min rörda tanka beständigt sväfvat tillbaka till mina Söta Systrar, dels ock efter tiden ej tillåter mig att skrifva något mera redigt och beskedligt. En liten Syster kan ju ändå inte annat än förlåta en liten Bo? Ett par timar efter min hitkomst geck jag i vår lilla Park. I tvänne unga Aspar ristade jag Ditt namn: och hvar gång jag kommer dit tilbaka, skall jag binda en blomsterkrans deromkring. Ack! om Du ändå af Stansarnes mängd någon gång kunde få se huru ofta jag offrat åt Ditt minne! Jag tog där också en liten liten vacker blomma: den ägde Himlens Klarhet, var frisk och nykommen. Ja, den är just rätt vacker. Men hvad behöfver jag säja det, då den är plockad til hogkomsten af lilla Stava?

Förlåt mig att jag måst slurfva: Jag är lika confunderad som på Gästgifvaregården; men man kan aldrig så confundera mig att jag icke jämt minnes mina gracieusa Syskon eller att jag någonsin skulle uphöra att med lika högaktning och renaste vänskaps vara

Min lilla Söta Systers

ödmjuke Tjenare och
lille lille Bo
John.

Ebbetorp*) d. 1 Junii 1785.

*) Säter-gård i Småland vid Calmar, Cancellie=Rådet Linnerhielm tillhörig.

2.

Min lilla Söta Syster.

Redan har jag varit fjorton dagar från Stockholm, redan fått två Bref från min Bror; men ändå — icke en enda hälsning från mina små Söta Systrar. Är det beskedlit att så glömma en frånvarande Vän? Jo jo, min lilla Syster Stava! så spådde jag mig — och så hände det. Men säj! hvarföre skall min saknad ökas genom mina Systrars förgätenhet af sin lille Bo? Är det inte nog för mig att sakna ett så kärt Sällskap, utan att ock så behöfva sakna Deras hogkomst? —

Ändå gör jag mina Systrar ständigt närvarande för mig. Min rörda tanka följer dem öfverallt; och på mina enstiga Promenader tager jag altid mina Söta Systrar med mig. Jag geck i går aftons helt ensam till en vacker däld, uppfyld af täta buskar. Jag tänkte på mina små Söta Systrar, tänkte på första aftonen jag såg Dig och på sista aftonen då jag fann Dig i Vänskapens Tempel. Uppfyld af saknad, irrade jag af vägen: jag kom oförsedt midt ibland buskaset. Hastigt slog Näktergalen några sköna driller och hvisslade mångtonigt. Sex andra svarade honom och detta var något för skjönt. Jag stod förvånad och glad; ty det var första gången jag här hört denna Vårens Älskling. Och ack! hvad jag då önskade mina Systrar till mig! Men — denna önskan är fåfäng, och här är intet annat än Ditt Namn och Din Skugga.

Ditt Namn har nu så många, så många Kransar. Jag har tillåtit Fjäriln och Bien, icke att suga dess blommor, men väl at kyssa dess blad. Häromdagen höll jag Din Silhouette vid Ditt Namn: jag inbillade mig att jag såg Dig. Men ack! huru aldeles var detta inbillning! Jag smålog åt mig sjelf, sedan jag kändt, för ett ögnablick, något af den lifliga förnöjelse jag så ofta ägt i mina Söta Systrars Sällskap. Hoppet at snart återfå det gläder mig: och när det fullbordas, skall jag nog påminna Dig, att ingen med mera högaktning och vänskap kan vara

Min lilla Söta Systers

ödmjuke tjenare
och lille Bo
Jon. Carl Linnerhielm.

Ebbetorp, d. 8 Jun. 1785.

Min ömma, min mest beskedliga lilla Bror.

Aldrig har jag haft någon rätt glädjefull moment, sen jag skildes från ditt glada umgänge, förrän igår, då jag fick emottaga ditt vackra och gracieusa Bref; hwad det fägnar mig at du mår bra! Så snart jag kom hem i vårt hemvist, så kan du väl tänka hwad jag gjorde; jag sprang strax i vårt lilla Vänskapens Tempel: huru svårt var det icke för mig, som visste at jag för några timars förlopp hade sutit där med en af de aldrabästa Vänner, och nu däremot, at han alt mer och mer skildes ifrån mig: det gjorde at jag satte mig at gråta så mycket jag orkade; men huru gerna gjöt jag icke de tårarne, ty jag visste bäst för hwem de blefvo fälde! — För några timmar sen, så satt lilla Bror Gustaf, min söta Mor, Syster och jag, omgifna med så mycket Blomster, och hörde så många små vackra fåglar sjunga; ack! huru önskade vi icke alla, at du hade sutit imellan oss! huru hade vi icke då skolat omsnot dig med Blomster! Men allas vår önskan var förgäfves. En liten Bouquet plåckade jag af de vackraste Blomster jag såg; huru gerna hade jag icke velat sätta densamma i min lilla Bror Carls räck, om jag hade kunnat! men intet någotdera kan jag få! beklaga mig, min egen lilla Bror, som intet kan få gjöra något af alt det jag så högeligen önskar! Vore jag en liten fågel så visst, då skulle jag taga min lilla Bouquet i min näbb, och flyga så fort, så fort, ända til dess jag komme dit hwarest du vore; jag skulle nog upsöka dig, så skulle jag gifva dig min lilla Bouquet och beskrifva, så godt jag kunde, den saknad, hwilken jag känner af min lilla Bo Carls frånvarelse, och hwips därefter flyga bort. Men nu ser du min oförmåga til alt detta. Hwad är det icke för en ljuflig känsla; at veta sig vara ihogkommen af en af sina aldra bästa vänner! Men däremot huru litet är jag icke värd al den Godhet och Vänskap, hwilken du altid har bevisat mig, som nu åter gjort dig den mödan at utskära et litet så obetydligt Namn! Huru ofta du är innesluten i mina tankar, det lär jag väl icke behöfva skrifva: ty jag vet du känner en liten Stafva mycket för väl, at kunna tvifla om des beständighet. Adieu, Adieu! glöm intet bort din lilla Vän, hwars uprigtiga vänskap och tilgifvenhet altid skal bestå för en liten Bror Carl.

Stockholm, den 10 Jun. 1785. Gustava Eleonora Gjörwell.

 Ankom d. 25 Jun. 1785.

Min Bästa lilla Söta Syster.

Hvad jag blef innerl. glad när jag i förrgårs afton feck emottaga Ditt gracieusa Bref! och huru ännu mycket gladare när jag läste det! Imaginera Dig den högsta grad af glädje, så ser Du min. Så lifligt nöje har jag icke ägt, sedan jag såg Dig, och kan ej återfå det, förr än jag åter kommer, om jag icke än en gång får den glädjen att emottaga ett så kärt Bref.

Redan en half timma förr än jag hade den lyckan att få Ditt kärkomna bref, blef jag just ovanligt munter och jag kände en aning af något mycke angenämt. Mitt hopp lyckades, och jag blef fullkoml. nöjd; så fullkomligt, som man kan vara det skild från sina käraste Vänner.

Ack! om jag kunnat upsamla de Tårar Du fälde i Vänskapens Tempel! Desse Tårarne, de käraste Vittnen om din känsla, skulle varit mig dyrbara. Eller ack! om jag kunnat — men — nej, jag var borta och med en känbar saknad. Men måtte ditt qvicka öga aldrig blicka annat än glädje! Jo, stundom fälla några tårar af den renaste ömhet, som tolka Ditt ädla hjerta!

Du har då någon gång ihogkommit mig! Du har velat ge mig en liten Bouquet! Ja, lilla Sötaste Syster! jag kan inte nog förklara huru högt jag värderar det. Altid saknar jag ord när jag bäst behöfde dem. Men vet Du, Bästa lilla Stava! om Du kommit som en liten fågel med din vackra bouquet, min sann skulle Du inte hwips fått flyga bort. Skulle Du väl velat komma endast att ge mig ny saknad? Nyss kom en liten fågel och satte sig på mitt fönster. Ack! tänkte jag, ack! om det vore lilla Stava! Men han hade ingen ting i sitt lilla näbb. Jag sade ändå: Du lilla söta fogel! och tänkte på Dig, och hwips flög han; Så wille Du ocksa gjort! ja! — ja! —

När jag kommer att resa härifrån, vet jag ej sjelf: min Bror deciderar darom; men hvad jag önskar wet jag alt förväl. Det är visst tillfredsställande att gå en, kanske makalös, far tillhanda;

Men

Men det är ändå omöjl. att hämma längtan efter sina ömaste och mäst älskade Vänner.

Nu har jag en liten djerf bön. Törs jag framföra den? Det är att Du ännu vill vara gracieuse och skrifva ett Bref till mig. Kan det ej hinna komma hit före min resa, så kan Du ju unna mig den dubbla förnöjelsen att sjelf få hämta det? Det skall bli för roligt att emottaga ett bref af Din egen hand: och nog är det så godt att ge mig det sjelf, som genom den långa omvägen genom femtio Postbönder? Ack ja! gör det, Bästa lilla Syster! Skrif ett litet bref tillreds. Eller, om Du ej vill bönhöra mig, måste Du åtminstone förlåta mig.

Nu håller jag på att bygga en stor stor Port! Ack! om mina Små söta Systrar voro de första som åkte in derigenom! Då skulle jag användt min möda med ljufvaste nöje.

War så söt och formäl min respect till Herr Assessorn. Har Du ännu i dag tagit ut Din vanliga tribut? Glöm inte det, lilla Syster Stava; och glöm inte, att, af alla Dina Wänner, ingen med mera uppriktig tillgifvenhet och högaktning kan vara

Min lilla Söta Systers

ödmjuke tjenare och
lille Bror
J. C. L:m.

BREF: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Jon. Carl Linnerhielm til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 19 Jan. 1798.

Collectio Gjörwelliana.

innehåll:

1) Fru Lindahls Portrait och des anledning. 2) Förtroendes-Bref. 3) Huslig Lefnad och sall Landbygd. 4) Landskaps-Teckningar. 5) Vänlig Strid om et Portrait. 6) Helsningar och Vâlönskningar.

Millioner tacksäjelser för Ditt obeskrifl. kärkomna Bref, allrabästa Stava. Jag läste det med mina vanliga känslor af den lifligaste förnöjelse: och den lilla tacka Boken blef visst icke oläst; men hundrade och hundrade gånger vände jag alla bladen tilbaka, för at se på den afbild, som utgjör des ypperska och käraste prydnad, ehuru den är en svag Copie af sit original. Vid den fägring det ändå har, måste denna brist förlåtas åt Konsten, som aldrig upnår Naturens fullkomlighet i behag och skönhet.

Berättelsen om anledningarne til Portraitets graverande har högeligen roat mig. Min lilla Söta Syster gjör mig en stor godhet genom meddelandet af så interessanta saker, ja af alt hwad som härflyter ifrån Din vördade Faders penna: och heligt bevarar jag Ditt förtroende. Jag har verkeligen ingen som jag unnar det åt, och deoutom skulle jag i alla fall ej vilja gjöra mig ovärdig en förtrolighet, som jag obeskrifl. högt aktar. För mig, som blifvit så beständigt hedrad med Din Herr Fars vänskap, at jag känner alla hans bekantsta, hela hans lefnadsfatt och nöje, äro hans Bref i högsta måtto interessanta; men för dem, som de ej lika högt kunna vara det, har jag visst aldrig, aldrig lämnat af dem något förtroende. —

Allra,

Allrabästa lilla Söta Stava! Just som jag slöt denna raden kom Posten. Ack! jag kan icke beskrifva min glädje, at den medförde Bref från Dig. I ögna-blicket var jag aldeles tilbaka i de omåttligt glada tider, då jag hwarje dag såg min lilla Stava: och Du må sjelf döma om mina känslor. Beskrifva dem står ej i min magt, och Du får icke ens undra om de vålla confusion i mina uttryck. Slaf millioner tack, oförgä-teliga Vän! för all din godhet. Jag kan icke tacka sär-skildt för något: alt var mig kärt. Hvad jag gjorde med de friska orange-bladerne behöfver jag ej säja. De voro så väl-komna för flera känslor än luktens, som de förra gången sände Portraiterne för ögat. — Ack! lilla Söta Stava! — — Din öma godhet at efterfråga mina små Puggor sätter mig i den lifligaste förbindelse. De må Gudi lof! väl, äro glada och sjelfswåldiga, men envisa som deras Far. Den yngsta just en sådan Skalk som Farbror, och full af upptåg och putsmakerier. De sågo med begärlighet på Ditt Portrait, och hörde med gladaste uppmärksamhet Ditt Namn; äfven som de en-ständigt ropade: Ack! Söta Far! hälsa den lilla vackra Frun! Jag fullgjör illa deras Commission; men jag skall nog lära dem värdera Din vänskap. Deras öm-sinta Mor är beklagligen ej vid full hälsa; men som den blifvit mycket förbättrad af Brunns-curen i Somras, hoppas jag nu alt af et lika regelbundet bruk i år. Hennes hälsningar tilhöra Dig lifliga och fulla af til-gifvenhet: och tillåt en lycklig Make säja, at Hennes be-skedlighet äger et slags anspråk på Din vänskap.

De åter gracieust meddelte Brefven från Din Herr Far hafva

hafva likasom de förra hjertel. röat mig. Jag känner mig sjelf sällare än förut, när jag läser hans naiva beskrifning på sin lugna lycksalighet, och deraf finner huru säll man kan vara. Jag är ej mera upprörd och orolig, som jag eljest af naturen ofta är. Jag är stilla och förnöjd blott genom hans teckning af dygdens och invärtes fridens sällhet.

Olyckligt är, at Landlefnaden oftast är utan det behag, som Skaldernes vackra Ideal visar. Men äfven blott inbilladt förnöjer det, då det så väl framställes, som i Fru Widströms Idylle.

Skulle Du väl trott, lilla Söta Syster! at det C. L. som ses på Olivehults-vuen, betyder mitt namn? Historien deraf är denna, at min Bror, jämte en Beskrifning öfver Drottningholms Anläggningar, som blef införd i det stora verket Theorie der Gartenkunst, tilsände Justitie-Rådet Professor Hirschfeld i Kiel 2:ne af mig gjorde teckningar af Olivehult. Den ena af dem graverades för någon Gartenkalender eller dylikt; och detta Kopparstycke är en Copie af nyssnämnde Gravure. Jag önskar at upptäckten om förste upphofsmannen til Stycket ej må betaga det tycke Du gifvit åt vuen. Den tecknades; som Du nu vet, icke af en utlänning, icke af en okänd, utan af Din vän. Snart får Du, lilla Stava! en ny Gravure af samma utsigt: Måtte den vinna Ditt bifall; ehuru illa den är utförd! och måtte ingen annan än Du röja eller få veta af hvars hand den är et försök! Skänk den och des medfölje Dina blickar, så visst som Ditt minne jämt följt til de trakter Du då finner flygtigt aftagne.

Prostens Fransyska Tal var rätt nätt och passande. Sådane Granlåts-Haranguer äro väl de aldrasvåraste at skrifa. Så mycket mera roligt, när de lyckas.

Du

Du har rätt en liten resande Man, lilla Stava! Nej annor-
lunda håller min Hustrus Man sig vid boningen. Som
han nu är borta, Din älskvärde John, så skrifver jag ej i-
dag; men när han kommer, så förmäl 1000 de lifligaste
taicksäjelser för hans korta men vänskapsfulla Bref. Han
återbegärde deruti det Portrait Du sändt, emedan han förmo-
dade det vara et Profstryck, och jag bör lyda hwad han mig
ålagt; men ehuru Du senast var nog gracieuse at sända
mig 2:ne Aftryck i Svart; blir det dock en stor förlust, at
åter mista det colorierade, som Du sjelf sändt mig. Aick!
Han har Originalet! – Skall jag ock mista Copian – ja
Copian och den Du sjelf gifwit mig? Dock jag lyder, om
Han ålägger mig: ty den som fått rättigheter genom
Kärleken, äger magt öfver den som blott vunnit Vänskap-
pens Sällhet: och jag kan omöjl. vilja gjöra emot lilla
Gustavas älskvärde Mans bifall.

Obeskrifl. är jag charmerad af Din ömhet om din gode
Svärfar. Denna ömhet hedrar Ditt hjerta, och Välsignelse
skall följa Dig i alla lifvets skiften. Njut derunder en ostörd
Sällhet med din hederlige Make, som förtjenar Din kärlek;
men låt ock Din Vän få glädjas af Din hogkomst!

Det kan visst ej annat än fägna mig, at Du med så mycken
godhet emottagit meddelandet af mitt dåliga Bref til Din
Herr Far. Jag hade ej trott honom om et sådant snratt, at låta
mitt samanraffade Hastverk ses af lilla Gustava. Men om
det röjt min tilgifvenhet är jag nöjd.

Törs jag be Dig tillåta mig behålla Olivehutts Gravuren, eller
rättare sagt utbyta den: ty snart kommer den andra, som före-
ställer sama vue, icke bättre, men sannare. Om Du förlåter
en så djerf proposition, är det en ny godhet mot din evige
vän, som ber om Din oupphörliga ynnest och med oförände-
lig tilgifvenhet är Din J. C. L:m.

BREF: ifrån Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linner, hetwz til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, 8. Febr. 1798.

Collectio Gjörwelliana

Innehåll:

1) Stor glädje öfver beständig ägo af Fru Lindahls Portrait, med bifall af den, som äger sjelfva Personen. 2) Tekning uti hennes Minnes-Bok lofvas med et vänskaps fullt Galanterie. 3) Vidare Granlåter, dock alla tolkade från et sannt och godt Hjerta.

Lilla charmanta och Söta Syster Gustava.

Om det vore en möjlighet at tolka den lifligaste tacksamhet så, som mit hjerta kände den, öfver Dit sista gracieusa Bref och löftet at få behålla lilla Stavungens Portrait, skulle Du i dag få et långt och förträffeligt Bref. Men nu, allrabästa lilla Söta Syster! får Du en Ofullkomlighet, lik min van-magt, och ur samma skäl bör jag skrifva kort, e-huru jag väl hade böjelse at hela dagen uppe-hålla Dig och ej vet om Korthet blir mig möjlig. Minnet torde kanske låta Dig häruti igenkänna mig, och Din Vänskap lika som förr ge mig förlåtelse för det menlösa brottet at ej kunna slita mig från Ditt glada Sällskap. Omöjligt, omöjligt kan jag tilfyllest tacka Dig, älskade Stava! för det jag får behålla det samma Portrait som Du gifvit mig och som jag erhöll sjelfva Juldagen eller en Dag, som lät mig minnas många njutna Nöjen under min Lefnads gladaste ålder. Jag bekänner uprigtigt, at

det

det varit mig en smärta, om jag skolat mista det. Nu är jag så mycket gladare, och Din lille skalkagtige Man bör vara mycket nöjd öfver den vedergällning Du gifvit, som upwägde alla Portraiter i verlden. Vinsten är så stor på hans sida, at han ej lärer kunna missunna sin Vän at äga Skuggan af den han helt och hållet äger: och Dig, ömma älskvärda Gustava! är jag obeskrifligen förbunden för Din godhet. Nästan så jämt som min åtanka skal detta kära bevis af Din vänskap följa mig. Hvarje blick derpå ger nöje; men hjertat ~~och~~ minnet dittänka (om jag så må säja om hjertats lifliga känslor) en hel mängd behag, som Konstnären ej kunnat afbilda.

Det smickrar mig, at Du i Din Vänne-Bok äfven vill hafva mitt namn. Tillåt dock, lilla Söta Gustava, at jag dermed får dröja tils det kan ske i Din åsyn, eller än hälldre at jag får undanbedja mig det vådeliga försöket at ditskrifva någon tanka. Sådant tilhör Snillen, icke den som blott för sit hjertas känslor önskar sig Din hogkomst och utber sig et rum i Ditt hjerta, utan at kunna snillerikt och skrifvärdigt äska det. Men jag vore owärdig Din vänskap, om jag ej upfylde Din vilja: och om Du ännu vill se mitt namn skrifvet i Din vackra Bok, skal jag visst gjöra det, endast det får ske under Dina lifvande blickar. Denna våren eller Sommaren skal visst ge mig tilfälle dertil, och redan hade jag verkeligen ägt denna glädje, om ej vägelaget varit så farligt. Vil min lilla Gustava, så skal visst en liten tekning af min boning ditkomma, ~~fastän~~ Du redan

förut

förut torde hafva måst emottaga en sådan på samma gång som Oliwehults-Gravuren anländer. Men så smickrande roligt det vore, at min dunkla afbild finge et rum i Dina gömmor, törs jag ej försöka at lämna någon förrän jag varit i Stockholm: ty här gifves ingen som kan på något sätt aftaga Portraiter eller Silhouetter. Af det senare slaget menar jag at jag länge sedan tog mig frihet lämna en som sades vara lik. Huru gerna ville jag icke förnya samma djerfhet, då Du så gracieust äskar det!

Det var innerligen roligt, at genom Dig få emottaga et Bref från Din älskvärde Fader, hvars beständiga ynnest ger mig det lifligaste nöje. Hjelp mig at rätt tacka honom för Des oförändrade Vänskap och Godhet. Jag törs så mycket mera påkalla Ditt biträde häruti, som Du med mig delat nöjet af hans lika glädtiga som interessanta Bref. Med denna begäran måste jag änteligen sluta, och med de ömaste hälsningar från min Helene-Marie och mina små ostyriga Flickor, af hvilka den ena nu med all ifver börjat simma, men den minsta är tilräckl. sysslosatt af sina mångfaldiga små Skalkstycken. De glädjas åt Solen och våren, och jag gläder med dem, emedan en blidare väderlek än den vi nu några dagar haft torde ge mig utväg, åtminstone hopp at återse Dig och personligen få säja Dig huru ömt och beständigt jag är min lilla älskade Systers

ödmjukaste Tjenare och
oföränderlige Vän,
F. C. L.m.

BREF: ifrån Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 18 Mart. 1798.

Innehåll:

Skönaste Vänskaps-drag framlysa i hvarje rad, i synnerhet tolkade med de vackraste och finaste Höfligheter, i anledning af hans sända Resa genom Sverige*).

Collectio Gjörwelliana.

Lilla Charmanta älskade Stava.

En bifalls-blick af Dig! ack! Du har nog röjt des värde för Din evigt tilgifne vän, och Du kan ej tvifla om min glädje at hafva vunnit den åt mit ringa Arbete. Ofullkomligt i sig sjelft, har det dock uppfylt et ändamål, om det något ögnablick kan förnöja Dig: och min oförgängeliga vänskap är tilfredsställd, om mina klena beskrifningar af de trakter, där jag fordom, förtjust af högre ämnen än det sköna i döda naturen, vandrade med Dig, lilla aldrabästa syster! få återkalla en glad hogkomst af försvunna nöjen. Denna verkan blir mig dubbelt kärare, än det bifall Vitterhets-älskaren eller Artisten kanske kunna af godhet gifva mig, och jag tilstår uprigtigt, at Ditt förklarade nöje försatt mig i den lifligaste glädje. Men bästa Gustava! Dina tacksäjelser voro för många, så väl som onödiga för den som känt ren vällust at få Dina ögnakast på de Arbeten, som uptagit tiden både nu under min långa saknad och förr under de resor, som skiljde mig från njutningen af Ditt sällskap. Du skall på flere

ställen

*) Bref under Resor i Sverige. Stockholm, 1797, i 4, med många Kopparstick, ritade och graverade af hans egen hand.

ställen kunna finna huru tankan återgått til Dig, och ur Jordens djup så väl som från de glada Höjderne eller den stilla Dalen flugit til Dig med ömhet och glädje. Aftonrodnaden och Solens första blickar voro lika vittnen til dessa Känslor, ounderkufvelige af sjelfva Tiden. Roligt hade varit, om Du ike ägt minsta Kundskap om min Bok före des ankomst. Du skulle kanske icke gissat, at min förmätenhet gått nog långt at vilja framställa mina svaga försök inför en hel almänhet: Ehuru jag gjort det, önskar jag dock mig sjelf få vara döljd, och jag utber mig den vänskapen, at Du täckes befrämja denna åstundan, i fall någon skulle röja mig. För de nu återföljande interessanta Bref och Verser tackar jag ödmjukast. I det ena har mitt Arbete blifvit så prisadt, at med all min auctorliga Stolthet rodnade jag och önskade helt uprigtigt, at Herr Assessorn, som blott låtit sin vänskap döma, icke måtte offenteligen hedra mig med beröm, emedan Critiken desto mer upretas til billig räfst med mitt arbetes brister.

Obeskriflig är min glädje öfver hoppet at i år få se Dig, lilla Söta Stava! Men — men, jag mins huru jag stod i en orolig väntan et par gånger förr, och länge länge ej feck se mera än toma rum eller yttre sidan af Din Kammardörr. Säj, var det rätt mot en så gammal, och tör jag sjelf berömma mig? — så oskyldig vän? Nej nej, lilla Stavunge! Kom ihog at vänskapen ej söker en grann Klädnad, och at denna aldrig ökat den fägring hvaraf mitt öga så ofta intogs.

Jag gratulerar Hofjunkaren Dalman, som fått njuta

Ditt

Ditt glada Sällskap. Om han något raisonerade i, från sig et aldeles öfverdrifvet (sur Lindahl), vunne han säkerligen både i hälsa och behaglighet, samt befriade sig från Skalkaktigas omildhet, som hans beskedlighet visst icke förtjenar. Imedlertid har han altid något i sitt väsende som intresserar ömheten, och på denna grund har Ditt goda hjerta äfven gifrit honom bifall. Får han af Dig emottaga rådet at ej vara för mycket sentimental eller beflita sig om en ömhet som gränsar til mjältsjuka, så skal han säkerligen följa detta råd och blifva alt mer aimable.

Visst intet bråas min lilla yra Flicka på mig. Nej, lilla Skalkaktiga Stava! Jag vet nog hvem jag skulle igenkänna, om jag får söka det har vänner. Men Du kan ej röja det: ty Du nyttjar ju icke någon Spegel? Om jag säjer den verkligheten, at den äldsta af mina Flickor har anlets-drag som likna Dig, så får Du ej undra eller miss-tycka om Systern har likhet i glädtighet och oskyldig yrhet. Hvad jag tycker derom vet Du ock lätt: ty jag är aldeles densamme som jag varit, ja aldeles som jag var då de 2:ne glada Systrarne från sin alfvarsama gång i Tyska Kyrkan hoppade med lätta fjät uppföre trapporne i Huset på Stora Nygatan, litet harmse öfver den långsama Seiteren som var så ofta och så länge hos deras Söta Far.

Til Bror Lindahl ber jag om tusentals hälsningar. Varen altid sälle, älskade Vänner! Det skal blifva en glädje för mig at förnimma, och snart skal jag sjelf vara vitne huru Du sällgjör din öme Man. Men låt mig då icke någon enda stund sakna Ditt Sällskap inom Ditt Eget Hus. Känslan är dubbelt svår at äfven där känna en så öm förlust.

Hvad

Hvad Du är gracieuse, som gömmer Silhouetten af Din Vän! Mitt hjerta tackar Dig; men jag har inga ord at tolka det. O förgäteliga Gustava! I den liftigaste hogkomst är Din Bild så väl som din Vänskap bevarad, och aldrig uphör jag at ömt värdera Din godhet.

Min Helene-Marie's hälsa har varit rätt ojämn; men hennes tänkesätt och hjerta äro altid lika liftiga. Hennes hälsningar torde derföre emottagas af Dig med den godhet hennes redliga välmening förtjenar. En gång skal hon väl få se lilla Stava! Ack! möt henne med vänskap. Det är Hon och hennes begge Barn som fördrifva bekymren och ledsnaden ur Din Väns enstliga eller åtminstone entoniga lefnad.

Farväl för i dag, lilla söta Syster! Rif sönder mina dåliga bref, som ändå aldrig kunna exprimera min vänskap; men glöm mig aldrig! Låt mig ständigt njuta glädjen af Din ynnest, och låt denna visas fritt och utan förbehåll. Altid ren och full af oskuld kan den fritt röjas, om jag är nog lycklig at ännu äga den, som jag af varmaste hjerta önskar.

Men jag glömmer at sluta, när jag talar med Dig eller om Din vänskap. Känslorne äro altid lika hos

Din evigt tilgifne vän
J. C. L:m,

Collectio Gjörwelliana.

BREF: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm til Fru Stafva Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 4 Jan. 1799.

Innehåll:

1) Nyårs-önskan, den mest pastorale och amicale, som ifrån et varmt hjerta och en skön Penna kan flyta. 2) Nyheter om Hr Lindahls Resa til Frankrike. 3) Hr Hummels Skaldestycken vinna sit til Berliga Loford. 4) julhelg.

Lilla öma och gracieusa Syster Stava.

Min väntan efter Din skrifteliga hogkomst var lång. Behöfver jag säja mer för at röja min känsla dervid? Bror Lindahl hann både til Paris och hem — och jag hann icke få et Bref. Undra då icke om en orolig tanka upsteg. Den förolämpade icke trofastheten af lilla Stavas vänskap; men den gaf fruktan at hafva sjelf felat i någon ting och blifvit hållen ovärd densamma. Jag är nu genom ditt gracieusa Bref tröstad, och skulle ej ens nämnt min saknad, om den icke tillika torde lämna någon idée om min lifliga erkänsla för den glädje Du nu gifvit mig. Ja, tusende och tusende gånger Tack, lilla allrabästa Stava, för Ditt kärkomna Bref. Det sade mig at Du mår väl och at Du ej förgätit mig. Måtte dessa 2:ne glädje-ämnen för mig blifva beständiga i detta Nya året och all framtid! Måtte Sällheten aldrig försvinna för Ditt hjerta och Lyckans rågade mått njutas under ostörd hälsa och nöje! Denna önskan är simpel; men den upstiger från en väns hjerta. Fordom — kunde jag straxt vid årets första skymt personl. yttra mina

önske

önskningar; kanske kunde jag röja deras lifflighet.
Nu åter försvann min tysta Suck. ohörd och obemärkt,
fastän lika betydlig. Den följdes af en ny, som innebar
saknaden af förswunnen glädje. Men — lef altid
lycklig och glad! äfven den stund, då Din Wäns
tanka, oroligt öm, tränger tilbaka in i Nöjets
Tidehwarf och återwänder med smärta och saknad
vid Minnet af ögnablick, hwilkas rena Sällhet var
öfver Bildnings-Kraftens beskrifning.

Jag kan ej tilfyllest tacka för meddelandet af Din
Herr Fars Bref. De äro obeskrifveligen interessanta
för mig: och huru ofta har jag icke önskat mig
at kunna och få säja Dig om lika varma Kän-
slor hos Din Wän.

Ej mindre är jag förbunden för Din goda Mamas
Bref. Det är en gruffligt lång tid sedan jag såg nå-
got af hennes hand. Nöjet var nu desto större.
Men törs jag fråga hwem den lilla Tyska Frun är?

Til Madame du Boccage's eleganta Vers gratu-
lerar jag Bror Lindahl. Han kunde med få myc-
ket verkeligare Nöje emottaga den, som den
förtjentes af hans egenskaper. Obeskrifl. roligt
vore at få veta något om hans Resa, hwad som
mäst frapperat honom, huru han funnit Frankrike
och Franska Nationen, med tusende andra Saker,
om hwilka jag knapt vet at fråga, men Bror
Lindahls godhet säkerl. skulle frivilligt underrät-
ta

ta mig, om jag ägde lyckan af hans umgänge. Bladerne från lilla Trianon upphämtade våra rörda blickar. Om ock Magt eller Sällhet blifvit Rikets vunna lott, äro medlen smärtande för Mänskligheten at besinna.

Hr Hummels Verser äro sköna, i synnerhet som de innehålla starka och dygdiga tankar: ty Dygden är Grundvalen för enskild och allmän Sällhet. Denna Egenskap är det som gifvit Gyllenborgs och Silverstolpes både Poëmer och Personer et så högt värde. Aldrig afveko de sjelfve eller deras Sångmör från Dygdens Stig.

Enligt Ditt gracieusa tilstånd behåller jag den lustige Bok-Cataloguen, under de lifligaste Tacksäjelser. Hvad lilla Stava är god, som på så många sätt skänker mig nöje!

Jag längtar at veta Din Helg hafva varit glad och munter. Vår är då en motsats deremot. Yrväder och Kjöld inspärrade oss beständigt, och vi njöto blott Stillheten och lugnet, stundom likväl stördt af min Helene-Maries Sjuklighet, som ej vill gifva vika. Hennes helsningar och mina små flickors får jag den äran framföra, jämte Tusende Tacksäjelser för Din Hugkomst. De sistnämnde må Gudi lof! väl, äro lustiga och sjelfvåldiga: och stundom inbillar jag mig at den äldsta har et Tycke af Stavingen. Skall jag säja min känsla och min tanka dervid? Men — jag pratar för länge. Det lilla ordet Farväl är så svårt at säja åt en Vän. Minns Du huru ofta jag personl. bevisade det?

Dock —

Dock jag måste sluta. Oupphörlig är deremot min varma tilgifvenhet och vänskap. Låt ocksa Din tilhöra och glädja

Din

trogne vän och bror

Carl

BREF ifrån Hr Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 25 Aug. 1799.

Innehåll:

Bref-Depêche — Portraiter — Poëmer — Vänners afstånd — Fru Widström och Hr Blom — Åldrig Mans glädje — ny Byggnad på högtidlig Minnesdag börjad — Hälsningar och önskningar.

Collectio Gjörwelliana.

Lilla älskvärda och charmanta Syster.

Efterlängtadt var dit Bref. Behöfver jag säga mer för at röja min glädje af des ankomst. Du vet huru ifrig och beständig min vänskap är; och jag ville blott kunna våga den förmätna önskan, at någon egen känsla måtte lifva din föreställning af mit nöje öfver din ynnest.

Med verkelig blygsel emottog jag Tacksäjelsen från Bror Lindahl för de dåliga Portraiterne. Jag hade och aldrig dristat sända dem, om icke jag å ena sidan hoppats på hans Godhet, och å den andra at deras ringhet skulle få gjömma sig bakom mängden af sköna Stycken i hans ypperliga Samling.

Af de Bref och Poëmer min lilla Söta Syster täckts meddela mig har jag haft det fullkomligaste Nöje, och kan ej tilfyllest förklara min ödmjuka erkänsla. Jag har just nyss slutat et långt Bref til din Herr Far til Svar på det hvarmed han under dit Couvert hedrade mig. Det var mig dubbelt roligt, at på en och samma Postdag få skriftel. öfverföra min tanke til både Far och Dotter, bägge så ömt förente, äfven i Grace och Vänskap mot mig. Den tid gafs, då jag personligen kunde njuta sama glädje. Men ——

Mig

Mig unnas icke mer så jämnt på Roser vandra. –
Jag vandrar nu mellan Timmermannen och Slåtter-karlen; icke til Vänner, som med Snille och Kunskaper lika förnöja som med sin intagande blick. Så olika är ödet. Doch – jag bör ej klaga öfver mit. En Nådig Försyn har visligen styrt det, och det är blott et sjelfsvåldigt Sinne, som rusar ut någon gång i en obillig klagan: Ty saknaden af mina mest älskade Väner är en lott som jag bör tåla, efter som den är styrd af den Öfvermagt, som genom helt oppåtänkta Händelser låtit oss bebo särskilde vinklar af Riket och derigenom ålagt oss denna förlust.

Fru Widströms Verser äro altför täcka: och jag läste dem med så mycket större intérêt, som jag gjorde Hennes bekantskap genom min lilla charmanta Syster och ofelbart för denna orsak åtnjöt flera bevis af ynnest. Men – om jag trodde, at en upriktig Väns Namn behöfde förvaras i din MinnesBok, skulle jag allrahälst velat vara Autor til de verser Hr Blom där skrifvit. De äro charmanta; men – de äro det ej utan laga Skäl.

Med utmärkt glädje finner jag, i hvarje rad af hvad din Herr Far skrifver, den lyckliga gladtighet och behag, som hans eget väsende äger. För en Vän är det högligen tilfredsställande, at se hans ålderdom vara glad och at han ännu njuter Lifvet med full känsla för det vackra så väl som för det rätta och dygdiga. Hans Vänskap är mig ömt om hjertat. utbed mig at altid få äga den;

så

så visar Du, lilla allrabästa Syster! en stor godhet mot Din Vän.
Skön är Din Herr Fars beskrifning öfver det Ställe Din aimabla
Mor öfver Sommaren bebor. Men också vet hon at så gjöra et
Ställe behagligt och nöjsamt, at man lätt förbiser hwad där
kunde finnas mindre vackert, och blott häftar blicken på
de föremål som för öga och känsla väcker nöje.

Min Byggnad fortsättes nu med ökad ifver och timringen
påarbetas starkt. Til åm hogkomst för mig börjades den
samma dag som Vänskapens Tempel 15 år förut uprestes
vid din fordna glada Boning, eller den 12 Augusti. Jag
begrundade detta med lifligaste åtanka på den tidens
sälhet och med den ömaste önskan, at Lugn, Vänskap och
Nöje måtte jämt trifvas inom detta Hus! Och du kan lätt
veta huru högt jag önskade at där få emottaga min allra-
bästa lilla Stava. Verkeligen var detta en högtid för mit
Hjerta, som i en glad inbillning njöt försmaken af et
så ypperligt nöje.

Hälsa obeskrifl. Bror Lindahl. Har något ledsamt
händt honom, såsom du tyckes gifva tilkänna, ehuru
Du ej fullt nämnt det; så väcker det min öma oro.
Himlen befrie Honom och Dig från alt bedröfligt, och låte
Nöje och lycka jämnt tilhöra Eder! Ja, var altid säll!
Du allrabästa Stava; men kom dervid ihog Din

evigt tilgifne Vän,
J: C: L:m:

Millioner tacksäjelser för de täcka Blommorna. Om de
ägde känsla och uttryck, skulle äfven de kunna sjelfve
både veta och säja med hwad nöje jag emottog dem från Dig.—

Bästa

Bästa lilla Stavunge! Jag borde och jag hade verkel-
ämnat i dag återsända de sköna Bref och Poëmer Du
täckts meddela mig. Men jag måste tillstå, at jag
önskar ännu et par gånger kunna läsa dem eller
affskrifva dem inan jag mister dem: ty där äro
Stropher af utmärkt behag. Jag skal dock icke vara
nog indiscret at copiera din Herr Fars Bref til sin
Dotter. De böra ej ägas af någon annan; men en ren
vällust har Din Herr Far och vår lilla Stava lämnat
mig genom det oskattbara förtroendet at få läsa dem.

BREF: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm til Fru Gustafva Eleonora Lindahl i Norrköping; dat: Ebbetorp (vid Calmar), den 22 Maji. 1800.

Innehåll:

1) Återkomsten til sit vanliga Hem. 2) Förnyade Godheter och Vänskaps-betygelser emot Fru Lindahl, samt hennes Man och Far. 3) Hälsningar; önskningar och Försäkringar.

Lilla allrabästa Syster Gustava.

Om jag ej varit så ovanl. hindrad, dels genom den tilsyn-kenna, som efter min långa bortovaro fordrades, dels genom anstalter vid min Bygnings färdiggjörande, hade jag visst icke tyst afbidat den glada Stund, då jag nu nyss fått emottaga et gracieust Bref af lilla Stavas hand. Men jag har stillatigande måst ut-stå min långa Saknad, och griper nu det första ögna-blick at genast få språka några ord med en så älskad Vän, och at aflägga min ödmjukaste Tacksäjelse.

Jag undrar visst icke, om Du hela denna tiden varit mycket hindrad, och känner mig sall, om blott en hogkomst, en öm tanka skänkts åt din saknande Vän. Denna åtanka får Stavvungen ocksa aldrig neka mig. Ibland nöjen, ibland besvär, är Vänners minne altid lika hos et fruntimmer af Dina Egenskaper och Be-ständighet. På det aldra ömaste beklagar jag at Dina ögon känts svaga. Måtte de blifva et undantag från den allmänna Satsen, at alt som är skjönt har kort varaktighet! Akta dem, bästa söta Stava! Jag ber det ömt, och önskar mig den glädjen, at snart få upp-hämta deras friska blickar, lika lifva, jag törs icke

ön,

Collectio Giörwelliana.

önska lika genomträngande, som då de mötte Solens på Djurgårds-vikens lugna Spegel!

För enskilde omständigheter, i synnerhet af min lilla byggnad, kan jag ej til Riksdagen. Förlusten at se Kröningen och deltaga i Fäderneslandets angelägenheter var stor; men stor är ock för mit hjerta misningen af Dit Sällskap. Jag regretterar derföre mit öde, och söker i hogkomsten af min fordna glädje njuta på nytt af den tidens lycka.

Bror Lindahls Sjukdom beklagar jag hogligen; men hoppas at han, med mig och 1000:tals här å orten, som haft den ledsamma influencen, redan är frisk, ehuru Sjukdomen stundom är envis.

För meddelandet af Din Herr Fars för mig på det högsta interessanta bref tackar jag ödmjukast, och återställer dem nu efter en skyndsam, men et par gånger förnyad Läsning. Paster Hackenburgs Prädikan borde jag, ack! längesedan sändt, efter erhållen föreskrift; men förlåt, allrabästa lilla Söta Syster! at den ännu dröjer. Min Helene-Marie vill äntel. hafva den afskrifven öfversatt, och min tid har ännu ej medgifit det. Kan Du förlåta det, så visa mig än en gång denna ynnest. Jag skall ej länge dröja.

Biskop Wallquists Död var ömkelig. Tillåt mig ödmjukast be om noga detail derom, emedan här losa rykten som något differera.

Min Helene-Marie och Flickorna anmäla sin Complimment, och min til Bror Lindahl får icke förgätas. Förlåt slutel. mit faseliga Slurf. För at ej genom tilstötande hinder sättas i möjlighet at behöfva dröja,

herr

har jag genast skrifvit: och detta under et tjusande hopp om Din tilgift för mit slarf. Glöm mig icke! Det är en bön, som Du af mig hört i många år och som altid skal gjöras af mit hjerta. Efter denna erinran behöfver jag ej säja Dig, at jag oupphörligt är

Din öme och tilgifnaste vän,

J. C. L:m.

Afskrift.

Min Nådiga Fru!

Änteligen äger jag en stund som är min egen, och glad hastar jag att få använda den till uppfyllandet af min Heligaste Pligt, mitt Hjertas innerligaste önskan – den – att inför en Välgörarinna tolka Tacksamhetens känslor, för den Bästa af Sitt kön, af Människor, bevisa min Högacktning och Vördnad, och för det upplystaste af Fruntimmer nedlägga min Beundran, delad med allas, som äga den sällhet att känna Eder. – Men – huru lifligt känner jag min brist – huru tvekar jag ej att afsända detta bref – att, medelst det, blottställa Eder för ledsnaden af mitt tvungna Skrifsätt – då Ni, endast Ni äger den gåfvan att skrifva förträffliga bref. Dock – jag bör ej tveka – Hjertats Språk skall vara mitt, och Välgörandet och Godheten kan ej förtörnas öfver den Tacksammes joller.

Mottag derföre, min Nådiga, min ödmjukaste Tacksägelse för allt – allt –! Jag kan ej säga mer – jag vågar det ej – ty hvilket Språk äger väl ord för Hjertats känslor tillräcklige tillräcklige för att tolka min erkänsamhet! – Horace ägde det – ehuru ingalunda fullkomligt – men jag – jag skulle våga uttrycka mig!

Måtte Ni njuta den glädje Ni så rent förvärfvar! Ja, då Nödens barn, med aftorkade tårar nedfalla för Er och utgjuta sig – välsigna Er – o! då, då njuter Ni Ädelmodets Lön, då känner Ni den vällust, som endast blef och borde blifva

blifva Dygdens Lott; och då jag, inför Försynen anropar Er Välgång, o! förklarad Säll står Ni då för mina blickar; i alt affeende skådar jag Er lycklig, och upfyllde äro mine önskningar; hänryckt nedkastar jag mig för Försynens thron!

Store Gud! Du som så mildt ledt mig – genom min icke altid blomster-strödda Bana – hör min ifrigaste Bön! Hjelp mig att altid kunna upföra mig värdigt min Välgörarinnas ädelmod! Men – förlåt, min Nådiga! förlåt mina utrop – Stark är min känsla – djup är min vördnad – och för all Eder Godhet – hvad äger jag väl att bevisa min Tacksamhet med –!

Min Nådiga Fru! huru ville jag ej aflägga min ödmjukaste tacksägelse för den stora skänk af böcker! De skola af mig vårdas som en Helgedom.

Hvad jag är lycklig att äga Herr Assessor Gjörwells Portrait! Ännu barn, läste jag dess Skrifter – som Man gör jag det äfven, och mitt hjerta har välsignat den man, som upoffrande tid och alt, spridde ljus i sitt fäderneslandvälsignelse öfver Honom, ty Han har uplyst Sverge, både för sin tid och den tillkommande!

Härhos har äran återsända en del af de lånta Böckerne, jämte ödmjukaste tacksägelse och anhållan att ännu några dagar få behålla den Engelska – Bok icke min villja!

Huru innerligen är jag ej rörd af det ädelmodiga Deltagandet i min Hälsas förbättring! Genast

bör;

började jag Kuren, och befinner mig, Gud ske lof! mycket bättre; så blef det min sälla lott, att af min Välgörarinna emottaga äfven Hälsan!

Tillåt, min Nådiga Fru! att jag vågar ofta, ganska ofta besvära med bref! Vågade jag – så utbad jag mig att altid njuta den Sällhet, att få emottaga min Nådiga Frus – de äro det dyrbaraste jag äger, och evigt skola de gömmas af mig!

Ja, hos Herrskapet ser man alldrig annat än det som är Charmant; och på denna räkning får jag sätta den ganska angenäma Fru Norberg – Fru G. E. Lindahl, resande i hvilket Land som hälst, skall och bevisa utlänningen, att Sverige, det hela Sverige, äfven äger Fruentimmer i högsta grad fullkomliga, som med Könets Behag förena ett djup af Lärdom.

Förlåt, min Nådiga, detta långa bref – Det skulle högeligen smärta mig, om detta rafs upptagit att genomläsas, en tid som anses förlorad, för den ledsnad det väckt.

Med största vördnad framhärdar städse

Min Nådiga Frus

D. 27 Okt. 1804.

ödmjukaste tjenare
And: Carleström.

Utdrag ur ett Bref ifrån Herr Rect. And. Carleström till Fru Gustava Eleon. Lindahl i Norrköping. i Nov. 1804.

Ack! ja med förtjusning läser jag Oxenstiernas Pöem - Gud! hvilken Stil! Redan i Somras hos Nordskedt hörde jag det - men kunde då ej så väl finna Skönheterne deraf. - Jag ville äga det, men visste ej hvart jag skulle addressera mig - ty jag ägde då ej den Sällhet att vara känd af Er, min Nådiga, som äger allt hvad Skönt är

Med mycket nöje har jag genomläst Herr Assessor Gjörwells Brefver, och derigenom fått kunskap om mycket som jag förr endast oredigt hade begrepp om - Måtte Himlen länge uppehålla Dess lefnad! - säkert skall Han ännu fortfara att upplysa sitt Fäderneslånd.

Ack! min Nådiga! ingen Skolgosse skall våga röra Eder Ömhets yttrande emot Eder Svärfader. - Vid strängaste Skol-Straff har jag förbudit det, och äfven uppmuntrat Skol-gossarne att vaka deröfver, att inga andra odygdiga må störa dessa Träd. -

Jag är så orolig om vår Skolas Heder. Dag och natt funderar jag på att kunna få alla Gossarne Dygdige - Detta är svårt: - ty, intagne här utan uppfostran, lyda en del hvarken förmaning eller aga; och ingen Lördag har gått förbi, som jag ej varit nödsakad att straffa. - Det är ett ohyggligt göromål -! Ofta

blöder

blöder mitt veka hjerta; – men nöden har ingen Lag. Med Guds hjelp hoppas jag dock att man nu mera ej skall hafva stort att klaga på dessa Gossar – och då skall jag anse mig belönt för de vidriga stunder meden dertill gifva mig

Öma Mor! Öma Syster! Dyrbaraste Vän! O Gud! med hvad helig rätt dessa dyra ord tillkomma Er! Tillåt mig – nästa gång, om fredagsända Er en liten målning af mitt Lif – 29 år gammal, har jag årfarit mycket – arfarit att få ädla gifvas; men äfven huru orättvist man dömmer, om man blott följer sitt lättrörda hjerta.

Ni vill hafva min Skugga – är jag värd denna godhet? – är den i mörkret gömde – af Skol-damet höljde – värdig att lefva i minnet af en förnäm och stor människa? – Men jag är värdig denna nåd! – Ingen lärd Läger bekranser min hjessa – intet lärdt Samfund prålar i mina tittlar; men jag äger ett hjerta, som vet värdera Eder, vet att förtjusas öfver människor med känslor – vet att högakta Er såsom ett musterstycke af Skaparen; således skall snart min bild äga den glädjen att hos Eder förvaras: – Måtte den – ack! måtte den påminna Er Originalets tillgifvenhet! – – –

n Lag.
mera
– och
nder

ån!
till,
Fredag.
–. 29 a
rit a
t man
hjerta

denna
Dame
nåm a
a nåd
intet
an, jag
t att
– vet att
narn
en att
tte den
! - - -

Suscriptions Lista,

hwaruti de Respective Herrar
och Damer behagade anteckna
Sine Namn, som wilja blifwa
ägare af den högst Interessanta
Utlänska och Inrikes Brefwäxling
som Kongl. Bibliothecarien
Herr Assessor Gjörwell låtit
öfwertala sig att utgifwa af trycket
såwida Tryckenings Kostnaden kan
blifwa ärsatt — Hwarje Band beräknas
Respective Suscribenterne til En
Rikssdahler Riksgälds, hwilket
först arlägges då det aflämnas
men eljest blifwer på Bokladorne
priset 1 Rd 16 s. ock dessutom trykningen
afstadnad, derest ej tillräckeligt
antal Suscribenter skulle anmäla
sig. Norrköping d. 18 Februarÿ 1798 Johan Nicol. Lindahl

Carl von Platen, Öfverste, på Löfstad	1. Expl.
Carl S. Rönbeck	1. Expl.
W. Bennet	1 d:o
G. Kjerner	1 D:o
W:r. Bennet	1 ditto
Jean Chr. Pihl	1 D:o
C. F. Påhlman	1 D:o

Afskrift.

Nådigaste!

Millioner tack för Edra sköna – oförlikneligen tröstande bref, som jag så många gånger – altid med förtjusning genomläsit. – Välsignelse öfver Er! – Ni hugsvalar mitt hjerta, då jag deremot med mina bref endast sönderslitar Edert – med berättelsen om mitt elände, om min gränslösa, däraktiga sorg! Ja, Nådigaste! det ges stunder då jag är öfvergifven – och jag dåre jag besinnar ej, att försynen styrer alla menniskors öden – Jag borde underkasta mig den; men en blick – på min Annette – denna Annette, som så yr och munter fordom hoppade omkring mig och nu ligger där så hjelplöst lidande. – O! denna blick är för hård för mig – Hela min varelse intages af en grufelig rysning – Hela mitt förnuft försvinner – och o Gud! förlåt – förlåt den svage dödelige, om han vågar i dessa fasans ögonblick anklaga din barmhertighet!

Nådigaste! huru många välsignelser har ej detta tacksamma hjerta utgjutit öfver Eder: för allt det Ni värdigats sända mig och min Hustru! – Jag kan ej tacka Er – blott säga, att ännu och aldrig skall det finnas en så välgörande Vän som Ni –! På Prästmötet i denna månad disputerade Prästerne om Änglarne – om de funnos – huru de voro skapade hvad de förrättade. – O! huru gärna hade jag ej velat hafta med Eder till Linköping – ledt Eder vid handen midt ibland dem – och sagt: I Män! Sen i denna Guds varelse Edra Drömar realiserade – Jag var naket, Hon klädde mig – Jag var hungrig, Hon mättade mig: Bortlägger Edra härklyfverier om varelser dem ingen sedt – O! varen så

för-

förnuftige som jag; fallen ned, tillbeden Henne och med det samma Skaparens mästerstycke — Dygden och Ömheten! —

Kanske lyser ännu Hoppets stråle för mig; ehuru matt, sprider den dock sällhet öfver hela mitt Jag — min Hustru syns åtminstone vara något bättre. — Omärklig är väl nästan denna förbättring — men det är ändå så ljuft att omfatta denna lilla planka af det stormbrutna Hoppets båt. — Seltzer-vattnet, som nu utgör dess endaste meditin, tyckes göra sin goda verkan — Ack! min Gud! hvilken sällhet för mig att återfå henne! Hand i hand skole vi hasta inför Er — och vid Edra fötter utgjuta vår innerligaste tacksägelse för allt Edert ädelmod —!

Hvad jag beklagar min förlust, att ej kunna komma till Er i Söndags om afton! — Så mycket Damer —! åh! hvad bryr jag mig derom? Förtrosfad till känslor, verkar visst ej en glänsande yta på mig. — Jag har sett min Hustru vara in fullkomlig i Skönhet; jag ser henne nu affallen — med insjunkna ögon och kinder — och hon är ändå för mig den samma sköna flickan. — Nej, hjertat, själen, är det som varar öfver denna förgängliga yta — men jag hade då kunnat få tala några ord vid Er — fått kanske en godhets full blick — Se, Nådigaste —! detta är mer än all verldens Skönheter — —.

i Tisdags afton var jag ett ärende hos Eneboms. Hos Eder i Salon var Musik af Blås-instrumenter: och nästan förebrådde jag Er, att Ni väl kunde åhöra detta, men ej tillåta mig att spela för Er —; men i det jag gick backen uppföre såg jag ljus i Edert Bibliotek. — O! säkert satt Ni der och läste eller skref — En lång stund stod jag utanföre och var försänkt i

så

så många tankar — Jag drömde mig uppe till Er — satt vid Er sida och med Er njöt sällheten af någon god Lektur — njöt att säga Er huru innerligen god Ni är — och huru ömt - fast, oupplösligt detta hjerta fästat sig vid Er och i evigheters evigheter tillhör Eder.

Ni tål ej att spela — Huru skall jag förklara detta? — Ni med dessa fina känsliga organer skulle ej kunna tåla detta Himmelska Språk till Hjertat! — Jo, jag tror, att Ni, med så innerligen fin Hörsel och Känsla, samt så spända Nerver, ej kan fördraga det grossera som är i så väl Klaver- som Violin-Musik. — Blås-musik är jag viss mattar Er mindre, och ännu mindre Glas-Harmonika — O! det är Änglarnes Språk, och det skall Ni visst tåla. — Annars skall det och hända alla ömma personer, att de af Musikens utöfning lida ganska mycket — Jag vill just ej taga mig sjelf till Exempel — mina känslor äro så grofva; men ändå känner jag ibland vid mitt Klaver, då jag spelar mina favorit-stycken, en rörelse som liknar feber-anfall och lemnar efter sig en dödande matthet. För mycket spända Nerver måste väl dertill vara orsaken — O! men denna matthet är ändå så ljuf.

Nådigaste! O gläds med mig! min Annette är nu så mycket bättre, att hon kan sitta uppe hela qvarten och äfven äta litet. — Vore dess svettning öfver; hoppades jag hennes snara restitution; men den är väl en följd af matthet och således ej så lätt öfvervunnen. Ack! hvad jag i många afseenden längtar efter dess upkomst! — Jag nödgas i morgon resa att tala vid en döende Man vid Söderköping, Herr Assessor Rydorff, som haft min sal. Fars Affairer om hand. — Huru ledsam är ej denna resa ifrån min sjuka Hustru!

Nådigaste! I evighet lefver jag
Eder ödmjuke vän och tjenare,
And. Carleström.

Afskrift

Den 20 Apr. 1805.

Hvarföre kommer ej Edert bud–? O! min Gud! är Ni sjuk – så sjuk att Ni ej orkar sända–! Store Evige Gud–! månne det förhåller sig så? Nådigaste! – vid Himmelens Namn besvär jag Er – tag mig ur detta tvifvelsmål–!

Just nu fick jag en Dödens Post! Min Hullda – min Öma Mor – är ej mer–! Tusende gånger har jag föreställt mig denna skillsmässa – och ändå – beredd på allt detta – fäller jag tårar som ett barn.– O! min Goda, min Öma Mor! – Nej – jag förmår ej mera! – Hon emottog ej min sidsta ömhet – Hon fick ej gifva mig den sidsta välsignelsen – Hon dog vid Finspång i en öm Drers armar! Hvad likväl skillnaden är bitter! – och likväl skole vi förenas igen, snart – snart – skall denna förening utan skillsmässa komma.

Nådigaste! Ni min Enda Vän, min andra Mor – O mer än Mor–! vågar jag infor Er säga mina bekymmer – Min Mor skall begrafvas – jag är utan penningar – O! gif mig ett godt råd! – kunde jag våga att hos Er Herr Man anhålla om ett Lån på 1 eller 2 månader

af

af 30 Riksdaler? Jag får då upp min Lön, och skall med all ärkänsamhet betala dem. — Nådigaste! — förlåt: O förlåt mitt missbrukande af Eder Nåd—! O. förskjut mig ej — för detta brefs skull! Budet är ifrån Finspång för att hämta saker, och jag är utan mynt.

Nådigaste! kan jag våga detta? — Just nu kom Edert bud —; Gud vare evigt prisad! Ni lefver dock. — Ach! hwad jag ändå är lycklig i hjelpa smärtans stund —!

O förlåt — förlåt detta bref och

Eder

ödmj. Tjenare,

A. Carleström.

Afskrift

Den 24 Apr. 1805

Nådigaste! O Ni ädla! huru – huru skall jag nämna Er! Min Skydds-ande – ja, det vore det enda nämn jag kunde gifva Er! – O Ni sväfvar omkring mig; Ni – Ni uppfyller allt – hela mitt lif med välsignelse! – Ack! min Gud, hvarmed har jag förtjent denna Nåd –! En Vän! – hvilken skatt i all verlden kan liknas dervid! O huru blyges jag – jag som så ofta missbrukat – missförmat Eder Vänskap! – O min Mor! Du som älskade mig så ömt! Du, hvars dagar denne Son skulle blifvit stöd – Du, som sönderslitin af plågor – af sorger att se din Son – ännu ej med nödtorftig bärgning – O min Mor! ~~[illegible]~~ Himmelen har välsignat denne Son; framför alla andra välsignat din Son, med sällheten af en Vän – af en Vän, som på ett obegripligt sätt – på ett moderligt – makalöst sätt – omfattar din Son! O Moder! O blicka ned ifrån Din salla glädje! mina tårar ned kalla Dig – och skola ledsaga Dig till Fru L—! Förklarade Anda! kunde Du gråta – glädje-tårar skulle strömma ur Dina ögon –! Men hvad behöfver Du återgå till denna verld – som var Dig så svår! – nej, se i den Himmelska Boken – där, där skall du se med gyldene ord har ängelen inskrifvit Hennes Godhet –! O min Mor! – den hydda, som innesluter dina tärda qvarlefvor – ack! äfven – äfven den är Hennes Nåd –!

Men nej – så duger det icke! Nej – Nådigaste! med första skall jag till Er afbörda denna

Summa

Summan — Ack! hvem vet hvad Ni beröfvat Er för att hjelpa mig —! Nej — nej — jag vill — jag skall ej missbruka Eder Nåd — riktigt skall jag betala och i evighet ej nog kunna erkänna detta och så mångfalldigt annat.

Då Ni får detta bref, äro min Hustru och jag redan resta — och om Tisdags eftermiddag sist äro vi hemma igen. Om Söndags afton skall jag ledsaga min Mor i dess eviga Hvilokammare! Hon var så simpel sjelf — således skall ingen ståt ledsaga henne — blott några få personer —! Ingen kostnad kan eller vill jag använda — Hon nöjde sig sjelf med vatten —!

Om Söndags morgon torde Ni skänka mig sällheten af Edert bref —!

Jag skall då i jorden nedsänka den som var min första Vän —! För evigt skall dess likamen hvila i denna trånga grift — Hvarföre denna rysning — då jag tänker härpå —! Nej! — Vi se hvar annan åter — Ja, så skall det vara! Vid grafven — öfver allt — skall Eder skugga följa mig —!

Ja, min andra Mor! tillåt mig ock evigt framhärda

Eder

ödmjukaste tjenare,
A. Carlström.

BREF: ifrån Herr Rector And. Carleström till Fru Gustava Eleonora Lindahl.; dat. Norrköping d. 30 Apr. 1805

Nådigaste!

Jag har nu uppfyllt Naturens Kraf — Jag har begrafvit min Mor — nedsänkt Henne i den Grift, som evigt skall betäcka dess multnande hydda. Evige Gud! Tack vare Din Nåd! Jag beröfvades ej min Mor, i den tid jag så väl behöfde dess omsorg —! O att Hon endast fått se sin älskade Son lycklig — så lycklig som jag nu är, genom den utväg jag nu äger att kunna gagna —! Om jag endast en enda gång till fått tala med henne, fått höja dess kallnande hand med mina tacksamhets Kyssar! — men så var ej Himlens beslut, och — mig tillhör det att endast tillbedja dess förordnande! Det var ingen ting ryslig uti att se — att sitta bredvid hennes lik —! Ljuft slumrande röjde ännu dess min ett småleende; Dödens hand hade ej härjat dess anlets drag, blott öfvergjutit dem med sin blekhet —! Infor denna lemning af en så dyrbar Människa, svor jag en helig Ed, att redligt uppfylla mitt Kall, att ärligen umgås med mina medmänniskor och att evigt välsigna Er — som uppfyllt en Mors heliga rum i mitt hjerta. — Jag tyckte den afsomnade likson höja sitt bröst — Jag tyckte henne endast sofva, och länge länge satt jag och väntade dess uppvaknande — till dess de som voro omkring mig väckte mig ur mitt drömmande.

Sjelfva begrafnings-dagen — den var så dyster —! Ödsligt ligger Risinge Kyrka — uti en Skog —! Så outsägligt ängsligt ljudo Döds-Klockorne och så kall hvinade Stormen öfver Kyrkogården —! Det är något genomträngande fasligt, då Prästen utsäger Begrafnings-formularet. Jag studsade tillbaka — och strida tårar runno utför mina kinder — Hon var min Mor! —

Men förlåt, Nådigaste! Hvarföre skall jag plåga Er med allt detta! Ack! det är så ljuft, att tala om min Mor — och med min

Hjertas

Hustru vågar jag det ej—! Hennes sorg skulle skada henne lilla Barn! — Huru skall jag kunna välsigna och tacka Er, för all Eder Godhet, för den Nåden att Ni vill komma till Oss vid vårt barns Dop! Nådigaste, det är en välgärning, som ensamt skulle utgöra min eviga vördnad för Er, hade jag ej så många tusende andra skäl till att helga Er min innerliga Tacksägelse—! På hvad sätt Ni sjelf befaller, skall Ni vara närvarande;— men likväl hade jag önskat att Ni — som det första vittnet varit vid Dopet— Dock— jag vågar ej mera uttrötta Er—! Befaller Ni så kan det då genast så ske—! Hvem skulle jag ock kunna ställa emot Er Herr Man? Men villkoret—! O det är så ryssligt — Nej! — Hvarföre tänka på detta—? O! om Ni ej sjelf lider vid denna tanka, så försäkrar jag Er att jag känner en dubbel smärta — Ni är i Edra bästa år— vid de år då man först börjat att rätt begagna lifvet. Hvarföre då tänka på Döden?— genom denna tanka förkorta några dagar— eller vore det blott timmar!— O! en timme mer af Er Lefnad är äfven dyrbar för mig — Nådigaste! Ni har gifvit mig så ömma Råd— som Moderliga förmaningar. Värdes tillåta mig, bönfalla för Eder att vårda— högst vårda Eder klena, Eder dyrbara Hälsa! Efter det begrepp jag gör mig om Er, äger Ni oändligt sensibla Nerver—! Sjelf vet jag huru retlige— huru mattande och förstörande desse äro och huru dyrbart Lugnet är för en Människa dermed utrustad! O! njut— njut Lugnet — och Sällheten!— Ni ädla, välgörande Varelse— njut det Salighetens Lugn— Edra Dygder nedkalla öfver Er— och lef— lef i många — många år för att välsigna den Verld Ni försköna—!

Eder Herr Far talar om Le Roy— tillåt mig äfven omtala denna, som af Karlar varit och är mest älskad af mig— och som varit min enda Vän, och äfven för närvarande utgör den förnämste af mina Vänner bland mitt Kön, ehuru vi på länge ej korresponderat. Det är verkeligen en ovanligt både hygglig och öm människa.— Vi omfattade hvarannan i

Upsala,

Upsala, (där ödet förde oss tillsammans att bo i samma Hus) med den innerligaste vänskap. — Hans olikhet med de öfrige Studenterne väckte deras åtlöje: man ansåg honom såsom sentimental oih galen — ty han kunde ej supa Bränvin — röka Tobak &c. &c. Jag fällade mig till honom, fann honom ädel — men med ett sinne som vid minsta småsak uppflamade ända till ursinnighet — Huru ofta hade vi ej Disputer med hwarann, som utbröto till oih med till handgemäng —! Oih huru tackade han ej mig, som med min köld svalkade dess hetta — Ja, Nådigaste! Jag vågar nästan berömma mig af att hans förbättrande är mitt verk —! Många Fruntimmer blefvo kära uti honom — oih deribland en Säckerbagare-änka, som hade en 16-årig Dotter — som var en beskedlig flicka, men utan utseende eller, det som är mera, utan minsta behag eller belefvenhet eller kännedom. Vi sjuknade le Roy oih jag på samma gång: Denna änka skötte le Roy som sin Son, oih då han tillfrisknade visste han ej huru han skulle belöna sin Välgörarinna, oih i en olyckans stund förlofvade han sig med Dottren —! Hvad denna nyhet smärtade mig! — Jag visste att han ej ägde minsta böjelse för flickan — visste Modrens olyckliga passion, som hon ökade medelst bränvins supande — oih jag beklagade min stackars vän. — Tusende gånger var jag Skiljesman emellan den oförnuftiga, ursiga oih kära Modren oih den hetsige ynglingen — oih nära var det mången gång att de utbrutit till slagsmål — äntligen lyckades det mig, att med flickans tillhjelp, som verkeligen var förnuftig, upphäfva denna förening, som skulle hafva störtat dem alla tre uti helfvetets afgrund. — Då infölle den tid, som slöt mina Studier, oih jag reste derifrån. Sedan har han, efter flere öden, kommit till Stockholm, oih är nu Souffleur vid Franska Spektaklet oih informerar hos Pauli — hwilket allt renderar honom 5 à 600 Rdlr om året. Han är således lycklig, oih det gläder mig innerligen — ty han älskade mig ömt oih är verkeligen en ädel människa! —

Men

Men återigen förlåt! detta kan ej interessera Er. Hans Pöenwdiger ej stort och tusende ganger voro vi i träta om hans talang för Svenska Poësien. Det är ej möjligt att en infödd Fransos skulle kunna få Svenska Språket, att han äfven på vers kunde uttrycka sig. Vårt Språk är dertill för irregulier, för mycket eget. Emedlertid är det likväl mycket af en Fransman.

Men förlåt, jag glömmer att jag långt för detta trött Er med detta långa bref. Jag skall då sluta; men aldrig upphör jag att välsigna och vara

Eder

tacksamme vän
och ödmjuke tjenare,
And. Carleström.

Utdrag af Bref ifrån Herr Rector And. Carlström till Fru Gustava Eleonora Lindahl; dat. Norrköping, d. 4 Maj 1805.

Nådigaste!

Intet bref åtföljde sidsta Budet—! Och äger jag väl rätt att begära det? Nej— jag har så mycket vårdslösat, att jag knappt vågar med mina bref mera visa mig inför Eder; och det skulle visst ej ske— om ej jag nu och i evighet önskade anropa Eder Nåd om förlåtelse— och om jag ej kände att Ni är så oförlikneligt God, som Ni äger alla andra fullkomligheter—! Jag hastar mig således att nedfalla för Edra fötter och allerödmjukast utbedja mig Nåd och förlåtelse!

Påskdagen var jag hos Enebom hela dagen utom något på eftermiddagen, då jag med flere Herrar gjorde en liten promenad. Hvad jag betraktade Edra fönster och sände mina innerligaste suckar till Försynen för min Välgörarinnas Välgång— Lugn och förnöjsamhet!

Om aftonen gick jag med Enebom på Eggens Klubb, hvarest jag ägde nöjet af Herr Lindahls sällskap och regalerades af dess godhet med Soupée.

Huru mår Ni, min Nådigaste! huru tillbringar Ni Er tid?— O! Gifve Gud, att den allrafullkomligaste Hälsa utspridde sina Behag öfver Eder lefnad, ty den skulle då vara högst angenäm! Gifve äfven Gud, att jag finge dela någon enda af Edra ensliga momanger—! att en tanka på den varelsen Ni genom Er gjort ~~högst~~ lycklig— äfven skänkte den Himmelens sällhet—! Ja—! Nådigaste! Himmelens sällhet ligger för mig i den tanken, att Ni understundom minnes Eder Vän— som äger allt af Er— sin tillvarelse— sin existimation— allt— allt!

Min stackars Hustru är så sjuk och dålig— kanske nalkas den stund då hon skall skänka mig faders-namnet— men detta är ändå ovisst— Emedlertid är jag i ett beklagansvärdt tillstånd— Det gifs ingen svårare plåga än se en älskad Person

Person lida – och jag kan räkna mig som upphofvet till
plågan –! Förbannad den Karl som kan vara hård emot
sin Hustru! – O! huru känslolös, huru grym måste den ej vara –!
Hvad oräkneliga plågor lider ej en Hustru, dem Mannen
ej en gång har något begrepp om! – Välsignelse öfver Er –
Ni min välgörarinna! Ni vill ej emottaga åter dessa pengar
Ni så ädelmodigt förskot mig! – Det villkoret Ni föreskref mig –
huru gärna skall jag ej uppfylla det – men det är ändå ej till,
räckligt till afbördandet af min skulld –! Min skulld – den är
hos Er så stor, att inga pengar, intet en hel lefnad – kan till det
minsta betala något af den! Ädla – min Skydds-ängel –! huru
det smärtar mig! allt nöje – allt har Ni kanske beröfvat Eder för
att sända mig så mycket – o! detta smärtar mig så djupt – Ni om,
fattade mig då med Eder Godhet, för att sjelf beröfva Er allt, hvad
som kan gifva Er någon ro –: Det som kunde förskaffa Er en ny
Lektur – ny Musik – nya prydnader – allt detta offrar Ni på mig,
som derföre – O! hvad kan jag igengifva? – ej är i stånd till min,
sta återtjenst! – Jag vet Ni behöfver den ej – och detta, just
detta utgör min svåraste tanke – O! om Ni hade ett barn; med
hela min själs förmögenhet skulle jag omfatta denna ängel –
och bibringa den de få kunskaper jag äger – och outsägeligen
lycklig skulle jag skatta mig vid hvarje sak jag kunde lära den!
men så är det beslutit – oförskyllt skulle jag hafva Er att tacka för allt. –

Nådigaste! Känner Ni någon af Edra bekantskaper som åstundar
en Flicka till Hushållerska eller Sällskap, eller båda delarne; så
vore det lyckligt för min ena Svägerska att erhålla en sådan plats.
Hon är 20 år, med ett hyggligt utseende, kunnig uti att laga mat,
sy och bordera samt oändligt snäll att spinna och väfva uti alla
sorter. Så lön göres intet afseende, blott maten och det förnäm,
sta, ett ynnestfullt bemötande. Då Enebom tagit den ena, skulle
det vara högst lyckligt att få den andra ut i verlden, så väl
för minskningen af mitt Hushåll, som äfven för flickans egen
skull, emedan det ej är godt för henne att vara hos oss, då vi ej
hafva fullkomligt att sysselsätta henne med. För dess anständiga
uppförande skall jag gå fullkomligt i borgen.

Nådigaste!

Nådigaste! Kan Ni förlåta mig detta, att jag vågar så handtera Er, som ägde jag rätt till Eder förtrolighet — men Eder stora Nåd har ju lofvat mig att tala med Eder som med en Mor; en Syster — Jag har således sagt detta, och utbeder aller ödmjukast, att då något tillfälle yppas Ni behagade hafva denna flickan i minne —!

Men först och sidst — Nådigaste! — förlåt —! Jag skulle skrifva till Eder något roande, något angenämt — och det är idel egna affairer jag omtalar. O! straffa mig ej derföre — det är en följd af Eder stora Nåd emot mig, som gör att jag vågar ingå med Eder i sådane ämnen, som endast tillhöra en Mor eller Syster att höra —! En Mor! O redan har förruttnelsen angripit henne — som var det — En Syster! — alldrig ägde jag den glädjen att tryckas i systerliga eller broderliga Armarnen — hos Er — Så stor är min sällhet, att jag äger Eder moderliga, Systerliga famn öpen för mig! Ack! Nådigaste! Neka mig alldrig denna tillflykt, som evigt skall utgöra

Eder trognaste Väns, ödmjukaste Tjenares, A. Carlströms enda sällhet.

P.S. Af de Böcker och Skrifter, som Eder Godhet och Nåd lemnat mig, äger jag inga mera qvar än Serenii Engelska Lexicon och La femme Blanche, hwilka jag, i fall Ni ej behöfver dem; allerödmjukast anhåller att få hafva qvar. Youricks Resa har jag härmedelst äran återsända äfven som Noterna, hvarföre jag aflägger min alldra ödmjukaste Tacksägelse. Jag skall, så snart Ni täckes låna mig några Böcker, upskrifva dem och tillsända Er Notan.

Jag har nu ej min lilla afhandling färdig för att tillsända Herr Assessorn. Då vår Skola verkeligen gifver så många tillfällen till att lära, har jag trott att denne upplyste, för upfostran alltid nitälskande man, om ej med välbehag, dock med tålamod skall läsa en liten beskrifning på Skol-inrättningen härstädes, sådan

sådan som den nu för närvarande befinner sig–! Ett litet
bref–som urskuldar min oförmögenhet–skrifvit af denne
Store Mans Dotter och bilagdt denna afhandling–skall,
om jag vågar hoppas ett sådant, visserligen utwerka min tillgif
Jag ville så gärna skrifva någon ting märkwärdigt till denn
Man; men krafter och tid förbjuda mig det–! Endast det är m
svårast, att han ej kan tro mig värd sin älskade–sin full
kommliga Dotters vänskap; då Han finner mig ej äga de
Talanger som ensamt kunna liera vittra människer–! oc
huru sörjer jag deröfver!–alldrig förr har min äregirighet–
uplågat. Jag har varit så nöjd med min lott att ligga gömd
en vrå af glömskans kala dal–och nu–med örn-vingar ville
jag svärfva up till Snillets högsta regioner–och hvarföre!–
jo, för att bära min Eleonoras Namn till efterverlden–
för att hos de mäst aflägsna Secler göra Dess dygder kända och
tillbedda–och jag usling! jag häpnar för tankan blott.
Kellgren, Leopold, Sjöberg–förr mål för min dyrkan och
beundran–nu nästan för min afund–hvarföre fick jag ej
Eder förmåga–blott en gnista af Edert Snille–och jag skulle
öfverträffat Er alla–ty jag skulle hafva sjungit om Eleonora
om Henne som förenar allt, hvad Ni särskilt hos Edra
Lydior beundrat!–Nådigaste! så här grälar jag–! O!
Leopold–Sjöberg skrifva bref till Er–Carleström skrifver
bref till Er–! Min Gud! Hvilken skillnad!–Nej, i evighet
alldrig skall jag kunna erkänna och vörda den nåd att
Ni vill emottaga bref af mig, som så oändeligen står
under desse Män af Snille och Hjerta!–Dock–! under det
Ni pryds af de blommor som Konst och Natur danat af 14
dyrbara frön–o! förakta ej den gömda Maj-blomman
då de andre äro värdige att pryda Eder barm–tillåt hen
en fristad i en vrå af Edert rum–och jag har erhållit–
hvad

2)

hvad jag bör hoppas — O! vattnade Ni denna Blomma — skötte Ni densamma med något af den omsorg, Ni helgat åt dessa dyrbarare — O! jag har då erhållit det, jag endast vågat hoppas —!

I morgon börjas åter mitt träl — men tiden lider och snart äro vi vid Pingst helgen, då terminen snart upphörer.

Nådigaste! twänne saker har jag att bedja om, ehuru det ännu är god tid —: först, att Ni Bön-Söndagen är så god och går uti Stads-kyrkan. Jag har inöfwat mina Gossar att spela och sjunga Litanian; och jag tror det skall roa Er att se Gossar ej mera än 12 och 13 år kunna spela inför en hel församling och det alldeles riktigt och fullkomligt. För det andra, att Ni hedrar oss med Eder närvaro i Skolen tillkommande Examen, som jag skall längre fram hafva äran avertera om.

Jag får i förtid försäkra att många andra af Edert Kön komma; och således vågar jag hoppas att genom Eder närvaro erhålla Lönen för den lilla möda jag anwänt till Disciplarnes förkofran. — En enda Bifalls-blick af Er skall upväga alla de ledsamheter jag erfarit —. Måtte, jag anropar Gud derom, denna Bifalls-blick ej fela —!

O! Ni min Enda, min Dyrbara Vän! För att äga Eder Vänskap — för att behaga Er — skall jag göra allt, och det är Ni som skall belöna mig! Ni vet värdet af en Skol-Lärares — ty Ni har uphöjt denne föragtade till Storheten af Eder Vän — Ni kan ock dömma om den är värd Eder Godhet. Jag var förr så glad, när jag kunde uträtta något nyttigt — Nu skall Du glädja Din gamla Goda Mor, tänkte jag — Hon hvilar nu så hårdt —

Hon

Hon hör ej mina Gärningar – Hon gläds ej mer öfver sin Sons ädelhet och framgång – älskade Mor! Du har gjort det – Du gret af Glädje, då Du hörde mig berömmas – Det är förbi – Du har gått att bereda Din Son ett rum af himmelen, där Du emottar honom och alldrig öfverger honom! Frid öfver Din hvila! – O! välsigna för evigt Din Son! –

Ack! jag är nu glad, då jag kan visa mig som en nyttig medlim af Samhällets Kedja – Nu skall du glädja din Välgörarinna, tänker jag, nu skall Hon visst önska godt öfver Dig, att Du må kunna allt mer och mer blifva Henne värdig –! Hennes vänskaps-famn skall så länge stå öppen för dig. O store Gud! måtte jag i verlden alldrig sakna Denna Välgörarinna, som så ömt uppfyller mot mig alla Slägtskapens pligter – och likväl ej är slägt med mig!

Jag går i dag att spisa middag med Rådm. Becker hos Eggens, och hoppas att träffa Eder Herr Man der! Jag sänder derföre detta nu strax på eftermiddagen med ödmjukaste anhållan om förlåtelse derföre; men kanske Noterna äro angelägne, derföre ville jag sända dem.

Nådigaste! Förlåt – förlåt hela detta långa bref! dess längd borde jag ej ursägta, men dess tråkighet derföre är det jag måste bedja om Nåd.

O! skrif mig i morgon till och försäkra mig om Eder Nåd! – I Evighet gläder Ni dermed

Eder

Onsdags-förmiddn evigt trogne och ödmjuke tjenare,

A. Carlström.

Bref ifrån Herr Rector And. Carlström till Fru Gustava Eleonora Lindahl; dat. Norrköping d. 25 Nov. 1805.

Efter en evighet tager jag åter till pennan för att tala med min Nådigaste Vän och fria mig ifrån den billiga tanka af förgätenhet, som Ni så billigt kan tro mig i stånd af. Hvad säger jag — förgätenhet —! O! nej, nej — den som sett min Fru äger ej mer än en önskan, den att alltid få se henne — och den som känner Henne såsom jag, åstundar endast att få vara dess eviga vän. En Resa till min Morbror vid Finspång för flere sulldiga angelägenheter nödgade mig att i den horribla blåsten, i fredags 8 dar sen, åka —. Jag kom hem om Söndags-natten —. Hela veckan och de eviga 14 dar som återstå af Terminen, är jag så occuperad, att jag till kl. 7 om afton ej äger en minut att se min Hustru på. Orsaken är, att unga Eberstein, som i December månad skall på Kontoret, har 4 timmar om dagen för att läsa, tala, vertera och skrifva fransyska. Som han endast vill skrifva i Köpmans-stil och jag Gudnås är ej mycket deri bevandrad; så upptager detta så min lediga tid om aftnarne, att jag knappast kan andas. Jag uthärdade aldrig härmed, om ej det så snart slutades. — Detta allt har gjort, att jag försummat så länge att skrifva. — Ack! om Ni hade sett min ledsnad — hvarje afton, som nu passerat utan att jag fått tala ett enda ord vid min allraförsta, min ömaste Vän — säkert skulle Ni önkat Eder öfver mig! Ni skulle visst ej ansett mig brottslig —. Nej — vid Gud, jag är ej förskamlig —! Jag har blott dignat under nödvändighetens järn-ok —! — — —

Ack

— Ack! Nådigaste! — För ett år sedan — kunde jag vet huru ovanlig Qvinna Ni var. — Nu och med hvarje stund känner jag huru oförliknelig Ni är; och med hvarje stund tillväxer den rena dyrkan jag med hela vänskapens oskuld helgar Eder. Och i evighet, då alla mänskliga relationer försvinna, skall jag framdrömma årtusenden — där jag nu ville lefva i Edert sällskap. — Denna gjafva, milda hand skulle så lätt borttorka mödans svett ur min panna — — — Men så har ej Ödet velat ordningsställa sitt beslut. — — —

Välsignelse öfver Er för allt godt Ni gjort och gör mig och mitt Hus! — Ack! huru skulle jag våga tacka Er derföre — ? Nej, dylikt välgörande har ingen årfarit. — Och den sköna Anjovisen — jag har under millioner tankar på Er — under tusende välsignelser utgjutande ätit den. Jag vet, hvad skall jag gifva för så mycken Nåd och Godhet — ? Evigt — evigt skall jag ej kunna ärkänna det! Då jag tänker huru oändligen stor Eder frikostighet är — huru betydligt stor den Summa, Ni gifvit mig: O! då — blyges jag, att hafva beröfvat Er de pengar Ni sjelf till Edra behof skulle använda — ! Evige Gud! Utan Fru L..... hvad skulle det hafva blifvit af mig — ? Antingen skulle jag åter försänkt mig i skuld eller och få gå omkring, att tigga bröd för min eländiga och stora famille. Ännu har ingen årfarit så mycken Nåd — ej en gång af Slägtingar — och endast uti den sköna Taflan af Människo-Hjertat uti La fontaines Skrifter — har jag läst, men ej trott den beskrifning på Välgörendet som Ni mot mig realiserat.

Min

Min stackars älskade Annette är väl något bättre; men jag fruktar att hon ej någonsin blir frisk mera. Hvad hon den ena dagen förkofrar sig, fördärfvar snart hennes horribla nattsvett. Ack! Nådigaste! då jag ser dessa bleka infallna kinder -- och sluter i min famn detta lefvande Skelett - Gud! hvilka känslor omgifva då detta hjerta! - Jag är döf för allt. — —

Lilla Erik är en Kong - så stor och nesk - Han håller nu på att arbeta fram tänder; och re'n har han 2 st. - Nådigaste! på en Timme - på 5 minuter kom hit och betrakta honom - ack! han skall le så godt emot Er - Kunde han tala - o! huru skulle han ej ropa Edert Namn!

Huru Gufft har det ej varit för mig, att se Eder Lutta stå här i Kammaren! - Då jag varit ensam, har jag hastat att upp taga henne och spela - men jag okunnige, har ej kunnat få fram en ren ton. Ack! jag har helst den med mina kyssar -! Nådigaste! en gång måste Ni låta mig få höra Er spela - hvarföre skall denne Grönberger vara lyckligare än jag -?

Välsignelse öfver Er! - Ack! jag - jag ville så gärna med hela min vänskaps lifflighet säga Er, huru beständigt jag är

Eder

evigt förbundne vän och
ödmjuke tjenare,
And. Carlström.

Bref: ifrån Herr Rectorn Anders Carleström till Fru G. E. Lindahl, född Gjörwell; dat. Norrköping d. 14 Dec. 1805.

Nådigaste!

Förlåt, jag supplicerar derom, en gammal Syndare, som så ofta felat och, emot sin vilja, kan anse sig ovärdig all den Nåd, all den stora Nåd, Ni bevisat mig. — Ändteligen har jag slutat ett bråk; men för att börja ett annat. Jag nödgas nämligen i morgon, Söndag, resa till Moratheris på Djuseborg, för att informera Fröknarne uti Musik och Sång. Ogärna gör jag denna resa ifrån min ännu sjukliga Annette, ifrån Er, min ypperste, Endaste Vän; men nöden har ingen lag. — Jag har i Höst, för mitt Hushåll, derifrån emottagit Spannemål och Smör till ett värde af några och 20 Rdlr; och dem måste jag nu aftjena. Jag skall dock göra allt för att öfver Jule-Helgen vara här hemma igen, fast de nödigt släppa mig. Jag umgås der med ädla goda menniskor; men ändå är jag så oändeligen häldre här. Utom umgänget med min älskade Annette njuter jag här den sällheten, att få någon gång ett Bref ifrån Er och kunna passera förbi Edra fönster, se deruppe Ljus brinna i Ert Bibliothek, och tro mig säll; men der på Landet är allt så ödsligt! — Dock hvad pligten ålägger måste ske: Make what most fit; custom will make it agreeable.

I måndags och Tisdags hade vi Examen; men förgäfves betraktade jag den mängd af fruntimmer, som bivistade den — den ädlaste af dem alla fanns ej der. — Hvarföre skall i evighet ej Ni emottaga våra innerliga Tacksägelser i det Rum, som Ni sjelf så ädelmodigt uprydt! — I Tisdags voro vi på Kalas hos vår Rector — Jag har upptecknat denna Dag ibland mina gladaste: ty jag drack der Brorskål med Kyrkoherde Ahlström.

En

En Brorsskål utgjör visst i allmänhet ej mycket; men för tvänne känslofulle är det uti själens nalkande, som gjör en lycksalig. Evig saknad blir det för Norrköping, att han flyttar härifrån; och jag saknar uti honom en rättskaffens Präst och dylik Vän.

Gud ske lof att Terminen är försluten! Till slutet blef jag nästan öfvergifven — men rätt grufvar jag mig för den nästa: ty till de 30 Gossar jag har komma ännu 10. — Nådigaste! bed Gud för Er Gynnade Vän, att han måtte hinna öfver desse Läro-år uti Tålamod, för att en gång äga lugnare en bit bröd! — Jag fruktar för min helsa — och ändå tackar jag Försynen, som gifvit mig tillfälle att förtjena! Nådigaste! Eder Vänskap skall hjelpa mig att framhärda — skall gjuta Balsam i det styng ledsnaden lemnar efter sig — och hjelpa mig att fördraga det mödosamma lif, ödet ämnat mig till. Vore ej Ni Eder Nåd, Eder Godhet, så blefve detta lif mig odrägligt; och jag vet ej hvad jag ville gjöra häldre än detta eländiga handtverk.

Nådigaste! Besök någon gång under min frånvaro till Julii min Annette och Er lilla Fritz, som nu är så innerligen skön! — Jag besvär Er, visa desse tvänne att Ni är God, så Nådig emot deras Man och Far! Annette kan nu sitta uppe; men är långt ifrån bra. Himmelens Gud vet när hon blifver det! — Ni skall nu få se, att Fritz skall kunna, på sitt vis, tacka sin första Välgjörarinna — ack! huru jag längtar efter den dag, att han kan säga, Eleonora!

Ödmjukast tackar jag för sändandet af Noterne; men till större delen äger jag dem förut. Vill Ni med något af dem öka Er Boksamling, så låt afskrifva dem jag uppteknat i hvarje Bok. De äro Gudomligt vackra.

Nådigaste!

Nådigaste! Emottag min ödmjukaste, innerligaste tacksägelse för all den Nåd och Godhet Ni bevisat mig och Annette, för alla de verkligen dyrbara Skänker Ni slösat på oss! – Ädlaste! – vi äge ej mer än vår Tacksägelse att återställa. – Nådigaste! värdigas anse Hjertat och viljan, ej förmågan! Tillåt mig till Er framföra min ödmjukaste Lyckönskan till en säll och frögdefull Juhl-Helg! – Nådigaste! värdigas sända ibland en medlidsam tanke på Er Vän C—, som skyldigheters uppfyllande gjöra hjertat blödande

Om Söndags morgon, innan ännu Ni uppstigit, är jag långt borta. Jag reser mycket bittida. – Ack! jag skall i förbifarten uppsända en öm suck till Eder fredliga, ljufva boning – värdigas annamma den med välbehag! –

Förlåt mitt slarf! – mina ögonblick äro räknade. – O! måtte din dag komma, att jag få mycket jag önskade kunde få tala vid Er och öfvertyga Er huru sällt det är för mig, att alltid få framhärda

Eder

tacksamme vän och
ödmjukaste tjenare
Carl.

Lördags morgon.

Til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping;
dat. Norrköping, d. 29 Oct. 1809.

Aldrabästa Syster.

Tusende Tacksägelser för återföljande Papper och för dem jag förut fått del af. De förra förökta min afundsjuka. De senare hafva altid förnöjat mina lifliga önskningar för en sällsynt, i kärlek och allmän högaktning värd, namnkunnig, ålders Hedersman. Måtte han, med bibehållandet af ärans och förtjenstens lugna munterhet hinna högsta ålder!! Denna egennyttiga önskan är likväl hela den upplysta allmänhetens, förenad med hela den vittra verldens. — Hvilken ära!

Nalkas mig ej med något enda eget arbete mera! är det ej nog, hvad jag redan fått? Fåfängt må någon låna det; — förlusten kunde ej ersättas mig. Också ligger det värderade Arbetet mig nära. Med Rickmans minne skulle jag kunna recitera det; så många gånger läst, särdeles under mina mera fredliga Bruns=Sjöresor. Då och då tilgripes

Det har hemma: altid med lika, om ej med förökad glädje, immer minnet ökas. Tack vare den kära Handen, som Gladnat mig detta berid af sin oförändrade Godhet*)! Måtte jag ej lefva den stund, då, lika som idag, jag måtte läsa Kungörelsen om ett värdigt Fruntimmers bortgång (Henne, som i senast rådade just i min Systers hus), hvilket, i ensådt ömare mån, skulle göra mig, jag kan ej veta hvad sorg**)!

Om jag nu ej slutar detta under åtvunna hinder af öfverlopps skrifna Bref, skulle jag ej unna tyda befalning, at före Postens afgång återlämna dessa papper.

I all tid min Egen Systers
ödmjukaste Tjenare
Schenbom†).

Afskriftens likhet med Originalet intygar
Joh. Gust. Forsgren.

*) Samling af Fransyska Skaldequäden, afskrifne med Fru Lindahls egen Hand.

**) Det afledna Fruntimret var en Pastorinna Westelia.

†) Hr Harald Schenbom, Assessor och Rid. af K. Wasa-orden.

BREF: ifrån Herr Secreteraren Herm. And. Kullberg til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 10 oct. 1797.

Collectio Gjörwelliana.

Innehåll:

1) Vänskap och Mjältsjuka teknade i et ömt och vackert Språk. 2) Den bygsame Skalden. 3) Fru Widströms Grafskrift öfver sin Son bilagges.

Min Nådiga Syster! Många långa dagar äro förflutne, sedan jag hade äran skrifteligen upwakta. Det har varit en ängslig tid; jag har förgäfves väntat på något svar eller anledning at skrifva å nyo. Jag har ofta trott finna ordspråket sannas på mig: qui s'éloigne des yeux s'éloigne du coeur; och mit hjerta ber mig nu helt alfvarsamt fråga:

Om väl Ert hjerta redan glömt
den, som Ni fordom värdig dömt
at Namn af Eder Vän få bära;
som denna ära större fann,
än alla vundna Myrthen-band
och Snillets glans och Lagrens ära?

Om Ni har glömt den sälla tid,
då jag, som Telemaque, af Visheten ledsagad
til Edra bygder kom, och kände qvalets strid
utur mit bröst af eder blick forjagad,
och med Er delte Dygdens lugn och frid?

Jag

Jag mins så lifligt denna tiden:
jag mins hurlycklig jag då var;
men ack! den är, den är förliden!
min Stjerna uti moln är skriden,
och jag blott mins hur säll jag var.

Jag har läst Leopolds vers i Min. Nådiga Systers Minnesbok: den är gudomlig, den är öfver allt beröm, så i anseende til des Skönhet som Sanning; och sedan jag läst den kände jag min Skalde-gåfva så ringa, at jag uprigtigt tog det beslutet at aldrig skrifva vers mer; men jag vär inte med mig sjelf istand. — Jag kan intet annat än på det högsta be om ursägt för de å andra sidan dåliga rader, hwilka man med mycket skäl kunde kalla Oväders-Vitterhet, efter de äro tilkomne under en den mulnaste himmel och i den obehagligaste väderlek.

Fru Widström och jag hafva med förtjusning genomläst det sista charmante Brefvet af min nådiga Systers hand, och igenkänt den älskansvärda Fru Lindahl i hwar rad. Jag skickar med hennes goda minne den Grafskrift hon sjelf skrifvit öfver sin son, som är obeskrifligt vacker. Jag har näs stan aldrig funnit sorgens och qvalets känslor så delicat uttryckta, som i detta stycke. Det är det öma, lidande Hjertats sanna språk, som jag är säker icke skal misskännas af den, som är Hemes och Behagens vän, och som förenar den lifligaste känsla med den finaste urskilning.

instundande Högtidligheter torde gifva ämnen til et mera interessant Bref; imedlertid lefver jag med största högaktning

Min Nådiga Systers

uprigtige vän och ödmjukaste Tjenare,

L. L. Kullberg.

Bilaga.

Bilaga.

Vid min Sons Död den 30 Apr. 1797 *).

Passionens gång är flygt, dess tal rop.
Kellgren.

O Du! som första känslan gedt
Af Mor åt detta slitna hjerta,
Hvi hade Ödets hand beredt
Ur Sällheten en kalk af Smärta?

Ljuft lofvande, som Brodden där,
Och glädande, som Apelns bloma
Ger hopp för Landmannens besvär
I frukt och Skördarne som komma:

Så jag emot din framtid log,
Min Son, och lifligt hoppet närde,
Då Masken hemligt bloman tärde,
Och Haglet våldsamt brodden slog.

Men, Du ej mera hör min röst,
Och glädjens gryning är förliden!
O! när Du tryktes til mit bröst,
Då var där Oskulden och Friden;
Och hvarje mödans tunga stund
Vid dina smekningar förilde;
Vid löjet af din ängla-mund
Ej Sorgen i mit hjerta hvilde.
Behofvens ack och smärtans tår
Vid dina lekars stoj försvunno;
Och bilder utaf glada år
För hoppet i min själ uprunno.

Men

*) Han hette Sven Nicl. Widström, född d. 9 Jan. 1792, och var första Barnet, som denna likaså öma som vittra Moder hade med sin Man, Hr Sven Widström, Repetiteur vid Kongl. Spectaklets Balletter i afseende på Musiken, med hvilken hon blef gift i Stockholm d. 14 Nov. 1790.

Men nu blott Sorgens hemska gny,
I följe af de mörka öden,
Ur vårens purpurströdda sky
Mig, endast mig, förkunnar Döden.

När denna unga, milda Gud
åt Jorden Sälheten bereder,
Och Löfvets pragt och Blomstrens skrud
Kring Skog och ängarne förbreder,
Och vestans sus och Lärkans sång
Bebåda årets Kärleks-dagar:
Då i en Graf så mörk, så trång,
Du hvilar, och jag arma klagar!

Ur tufvans bädd, i Sippans knopp,
Skal jag din späda afbild röja;
vid Hvassens flägt och Flodens lopp
Skal tanken vid din lefnad dröja.

Och när från Indiens brända fält
Den trogna Svalan återvänder,
Och med sin maka ömt och sält
Til denna Sorgens boning länder;
Och då vid Takets slutta kant
Hon lugna Bo't med omsorg fäster;
Sen, ilande på Bergets brant
och hoppande bland gräsets gäster:
Skal jag min egen möda se
Och följa hennes flygt i spåren,
och vid des ungars matande
Skal hjertat se dig genom tåren

O Du, mit Hjertas älskling!
Se ned från Glädjens regioner;
Se dina Fäder gråtande;
Hör dina Mödrars klage-toner!

Se

Se dina späda Systrar*) där
Förtroligt kring din Kista leka,
och säga: Bror, han sofver här,
Vi honom skola sagta smeka.

Så, sofve du i Grafvens sköt!
Dit, dit ej qvalen kunna hinna;
och den, som här blott tårar gjöt,
Skal tröst uti des fristad finna.

Ja, där är oskulden så säll;
förtryckets järn där rostadt hvilar,
och Smädelsens och Hämndens pilar
förslöas emot Grafvens Hälle.

Där skal ej Kärlek i försåt
Din ungdoms glada drömar störa;
Ej älskarinnans falska gråt
Din veka själ i snaror föra;

Och ingen lömsk förrädisk Bror
Dig trolöst mot sit hjerta trycka;
Föragtets blickar från en Stor
Ej falla på din nötta krycka.

Nej, Salig bland Seraphers Tal,
Skal du den Evigt Gode finna;
och i de högsta Dygders val
Fullkomlighetens kretsar hinna:

Och då vid tysta Midnatts-stunden
Jag qvalfull suckar fram dit Namn:
Då skal vid Månans sken din Hamn
Så ljufligt skymta genom Lunden;

och

*) Han lämnade 2:ne yngre Systrar efter sig: Carolina Maria, född d. 2. Maji 1794, och Augusta Wilhelmina, född d. 12 Jul. 1796.

Och i en himmelsk Blomster-vind
Fördröja vid min sorgsna Luta;
Och smyga tåren från min kind,
Och styrka i mit hjerta gjuta.
Och närsom Lifvets sista slagt
Uplöser mina sorgsna öden;
Då skal Du, skön i Ljusets drägt,
Le hopp och frid mot mig i Döden.

Fru Ulrica Carolina Widström,
född Forsberg.

Afskrift.

Ebbetorp, i oct. 1804.

Öma älskade Syster!

Med lika så mycken blygsel för min itererade långsamhet, som billig fruktan för de förebråelser hwartill Du äger rättighet, börjar jag omsider ett Bref, som jag väl hundrade gånger påtänkt, men alltid betagits att skrifva. Jag har inga ursäkter att gjöra. De vore alla för swaga där blott din vänskap kan skänka mig förlåtelse och inse att en mängd hinder gifvits.

För ringa äro ock alla mina Tacksäjelser för de gracieusa Bref och de witterhets stycken, hwarmed Du förnöjt mig. De förra äga alltid ett ömt intérêt för din vän, allramest när de vidlyftigt tala om Dig sjelf, älskvärda Stava! och om dina tidsfördrif, nöjen och umgängen. Med en förtrytelse, som aldrig upphör, finner jag mig utesluten ifrån antalet af dessa sista, och ser tillbaka med oro på en tid, som varit. Desto högre swar det mig att veta hwilka nu äga lyckan af ditt sällskap, och särdeles hwilka mest interessera Dig för Hjertats så väl som Snillets egenskaper.

Jämte alla mina öfriga förbindelser för din rara och öma vänskap och för alla de nöjen Du äfven frånvarande tillskyndat mig, är jag Dig ock högeligen förbunden för Grefve Oxenstiernas sköna Skaldebref till Hagström, hwilket var både lekande och behagligt. Men det är ej blott för detta Poëme jag denna gången får aflägga min ödmjuka Tacksäjelse, utan ocksåfför flere stycken,

som

som alla voro intressanta, och bland hwilka jag med beundran fägnar mig öfver det glädtiga humeur, som icke öfvergifvit Din Herr:Far vid en ålder, då andra plåga tryckas af vedermödor och hela sin varelse.

Ortens höga Resande, den sig så kallande Konungen till det nu varande Kejsaredömet, och Hans sällskap, äro, såsom Du sett af Avisorne, nu borta, och deras Ducater hafva ej rullat ut åt landet. Ingen enda present gåfvo de, icke ens en Souvenir åt Landshöfdingen, som lämnade dem sina Rum och sitt Equipage; eller åt hans Son, Lieutenanten vid Svea Garde, som oupphörligt åtföljde dem. Alla dagar promenerade Kungen: åkte först ½ mil och gick sedan ungefär så långt. Under dessa promenader, vandrade han 3 gånger förbi min port, och var sista Bönedagen nästan in på Gården jämte Grefven af Artois; men utan att jag fick veta det förr än efteråt eller kunde utbedja min hydda den nåden, att ett ögnablick få lämna tak eller förfriskning åt ett franskt Majestät.

Vår Kung låter deremot sina trogna undersåtare förgäfves vänta sig. Öfvertygad om denna deras egenskap, härrörande af kärlek, eller af tröghet och vanmagt, kan han alltid vara säker: och säker att ljus brinna när det befaller, likasom Pojkarne villigt fordom för brännvin eller slantar ropade Hurra med ett stoj, som bort förolämpa snarare än förnöja den, för hwilken det tordönade. Men ljus brinna lika klart, antingen de tändas af kärlek eller tvungen lydnad: och ljus förnöja alltid; åtminstone de materiella ljusen.

Jag

Jag gratulerar Dig att hafva ägt Fru Norbergs sällskap, som jag hört så mycket berömmas. Sjelf har jag ej haft den lyckan att göra hennes bekantskap, som i anseende till hennes egenskaper och kännedom af flere länder måste vara intressant. Ett öde, och ej egenkärleken att skona mina få egenskapers infériorité, har nekat mig detta nöje, fastän jag visst både i detta och flere fall bort besinna den.

För de täcka Blomstren, lifliga symboler af Din vänskap tackar jag ödmjukast. Jag har bespart denna tacksäjelse till slut, för att äfven då få fästa mina tankar på de nöjen, hwarmed Du så ömt och behagligt vet upplifva min erkänsla och Ditt minne. Till ingendera behöfves dock en erinran. Det senare kan ej försvinna, och den förra är deraf en ren påföljd hos ett hjerta, som känner sin förbindelse. Men, Söta Stava! sådane påminnelser äro alltid kärast, då hjertat vittnar att de äro öfverflödige; och Du vet då säkerligen huru gerna jag emottager dem. Det fägnar mig, om din älskade dindahl med sin vanliga vänskap minnes mig, och jag är förbunden för hans helsning, som på det högsta reciproqueras.

Mina Flickor förmäla sin vördnad. Vore de så beskedliga, som Din godhet låter Dig hoppas, tordes jag recommendera dem till din vänskap. Nu nödgas jag utbedja dem den, såsom en skänk, under hopp att de skola blifva den värdige och åtminstone lika med Deras Fader veta värdera den grace, hwaruti han sig innesluter, såsom nu och alltid

Din ödmjukaste tjenare och beständige vän, J. C. L. m.

Säj nu, om icke detta ~~var~~ ett långt Bref! Jo, skrifver jag sällan, för mina många hinder, så skrifver jag deremot långt, när jag har tid. Måtte Du dock ej ledsna vid min långa Epistel!

BREF: ifrån Kongl. Sekreteraren Jonas Carl Linnerhielm på Ebbetorp till Fru Gustawa Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, i Oct. 1804.

Min älskade Syster!

Med lika så mycken blygsel för min itererade långsamhet som billig fruktan för de förebråelser, hvartill Du äger rättighet, börjar jag omsider ett Bref, som jag väl hundrade gånger påtänkt, men alltid betagits att skrifva. Jag har inga ursäkter att gjöra. De vore alla för svaga där blott din vänskap kan skänka mig förlåtelse och inse att en mängd hinder gifvits.

För ringa äro ock alla mina tacksäjelser för de gracieusa Bref och de vitterhets-stycken, hvarmed Du förnöjt mig. De förra äga alltid ett ömt interêt för din vän, allramest när de vidlyftigt tala om Dig sjelf, älskvärda Stava! Och om dina tidsfördrif, nöjen och umgången. Med en förtrytelse, som aldrig upphör, finner jag mig utesluten ifrån antalet af dessa sista, och ser tillbaka med oro på en Tid, som varit. Desto högre roar det mig att veta hvilka nu äga lyckan af Ditt sällskap, och, särdeles, hvilka mest interessera Dig för Hjertats så väl som Snillets egenskaper.

Jämte alla mina öfriga förbindelser för din rara och öma vänskap och för alla de nöjen Du ifven frånvarande tillskyndat mig, är jag Dig ock högeligen förbunden för Grefve Oxenstiernas sköna Skaldebref till Hagström, hvilket var både lekande och behagligt. Men det är ej blott för detta Poëme jag denna gången får aflägga min ödmjuka tacksäjelse, utan ocksä för flere Stycken, som alla voro interessanta, och ibland hvilka jag med förundran fägnar mig

öfver

öfver det glädtiga humeur, som icke öfvergifvit Din ålder-far vid en ålder, då andre pläga tryckas af vedermödor och hela sin varelse.

Ortens höga Resande, den sig så kallande Konungen till det nu varande Kejsaredömet och Hans Sällskap, äro, såsom Du sett af Avisorna, nu borta, och deras Ducater hafva ej rullat ut åt Landet. Ingen enda Present gåfvo de, icke ens en Souvenir åt Landshöfdingen, som lämnade dem sina Rum och sitt Equipage, eller åt hans Son, Lieutenanten vid Svea Garde, som oupphörligt åtföljde dem. Alla dagar promenerade Kungen: åkte först ½ mil, och gick sedan ungefär så långt. Under dessa promenader vandrade han 3 gånger förbi min port, och var sista Söndagen nästan in på gården jämte Grefven af Artois; men utan att jag fick veta det förrän efteråt, eller kunde utbedja min hydda den nåden, att ett ögnablick få lämna tak eller förfriskning åt ett Franskt Majestät.

Vår Kung låter deremot sina trogna undersåtare förgäfves vänta sig. Öfvertygad om denna deras egenskap, härrörande af kärlek eller af tröghet och vanmagt, kan han alltid vara säker, och säker att Ljus brinna när det befaller; likasom pojkarne Pojkarne villigt fordom för bränvin eller slantar ropade Hurra med ett stoj, som bort förolämpa snarare än förnöja den, för hvilken det tordönades. Men Ljus brinna lika klart, antingen de tändas af kärlek eller tvungen lydnad: och Ljus förnöja alltid, åtminstone de materiella Själen.

Jag gratulerar Dig att hafva ägt Fru Norbergs sällskap, som jag hört så mycket berömmas. Sjelf har jag ej haft den lyckan att gjöra hennes bekantskap, som i an-

seende

seende till hennes egenskaper och kännedom af flere länder måste vara interessant. Ett öde, och ej Egen-kärleken att skona mina få egenskapers infériorité, har nekat mig detta nöje; fastän jag visst både i detta och flere fall bort besinna den.

För de täcka blomstren, lifliga Symboler af din Vänskap, tackar jag ödmjukast. Jag har besparat denna Tacksäjelse till slut, för att äfven då få fästa mina tankar på de nöjen, hvarmed Du så ömt och behagligt vet upplifva min erkänsla och Ditt minne. Till ingendera behöfves dock en erinran. Det senare kan ej försvinna, och den förra är deraf en ren påföljd hos ett hjerta, som känner sin förbindelse. Men, Söta Stava! sådane påminnelser äro alltid kärast, då hjertat vittnar att de äro öfverflödige; och Du vet då säkerligen huru gerna jag emottager dem. Det fägnar mig, om Din älskade Lindahl med sin vanliga vänskap minnes mig, och jag är förbunden för hans hälsning, som på det högsta reciproqueras.

Mina Flickor förmäla sin vördnad. Vore de så beskedliga, som Din godhet låter Dig hoppas, tordes jag recommendera dem till Din vänskap. Nu nödgas jag utbedja Dem den såsom en skänk, under hopp att de skola blifva den värdige och åtminstone lära med deras Fader veta värdera den grace, hvaruti han sig innesluter, såsom nu och alltid

Din ödmjukaste Tjenare och beständige vän J. C. L:rn.

Säg nu, om icke detta var ett långt Bref? Jo, skrifver jag sällan, för mina många hinder, så skrifver jag deremot långt när jag har tid. Måtte Du dock ej ledsnat vid min långa Epistel!

Ro

Talk

vro

hwar

förlå

och

förb

af ty

sam

de k

kan

räkn

Du,

vörd

hwad

taik

af f

den,

ögn

såja

af O

allti

med

Silhouette

Lt Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping.

Ebbetorp*, d. 4 Julii 1804.

* Sätesgård vid Calmar.

Älskade och ömma Syster!

Ack! hwad jag är brottslig, som ej förr aflagt min ödmjuka Tacksäjelse för Ditt sista graciösa Bref! ja, för 2:ne, som bägge voro mig hjertligen välkomna genom den beständiga vänskap, hwarigenom Du gifvit dem ökadt interêt! Men upphör ej att förlåta en vän, som ej felat, utan genom mängden af förhinder; och med all sin försummelse aldrig saknat känslan af sin stora förbindelse. — Den är min vördsamma Tacksäjelse; men, hänrörande af hjertat, har den lika liflighet. Emottag den derföre med samma glädtigt genereusa godhet, som Du förut skänkt mig de kära bevisen af Din vänskap, för hwilka jag väl icke tillfyllest kan tacka Dig, men uprigtigt och ömt gjör det. Bland desse räknar jag i synnerhet Skuggan af den vackra Flicka jag (som Du, lilla Skalk! nog vet) läwge och väl — jag törs ej säja annat än — vördat.**) Men det var blott Skugga! I detta uttryck torde ligga doldt hwad jag känt; och, sagdt eller osagdt, alltid förrådde sig. Ja — jag tackar ödmjukast för Skuggan. Äfven den är ljuf genom minnet af fordna glada blickar. Och de friska blommer som medföljde den, bibehålla ännu en vällukt, som öfverlefvat deras fägrings ögnablick. Om jag tryckt dem till mina läppar, torde ej behöfva säjas. I detta och tusende annat känner jag dock endast skuggan af sällhet. Var Du, ömma och af sällheten förtjenta vän! deremot alltid säll! Med en öm och älskvärd Maka och sysslosatt blott med roliga eller älskade omsorger, bör Du, lilla Stava! vis-serligen

**) Silhouette af Fru Stafva sjelf, så länge hon, såsom Flicka, i Wahrmeister*hela hade så mycken vänskap.

4 Svenska Vuer, Estamp. 23; och var hans vittra Fru, född Ehrenstråle, därifrån.

ferligen vara det. Känn din lycka och njut den! Din Vän skall aldrig förgäta att önska den och att tvänne sådane Makars Sällhet må äga en lång varaktighet. Måtte Hälsan ock alltid vara en del af Eder Sällhet! Dess vacklande har mycket rört mig; men jag hoppas att Brunns-curen, Diet och jämn rörelse skola gifva den stadga.

Äfven jag har nyttjat det sistnämnda medlet. Till Midsommarsdagen for jag med mina Flickor och Svägerska till Hallsnäs, och återkom ensam i förrgår, med afsigt på ännu flere små färder, som dock äro ovissa i afseende på mina besvärliga byggnader, som aldrig uphöra att sysslosätta och utledsna mig. Om ungefär 14 dagar torde jag återresa till Hallsnäs att hämta de mina.

Verserne i ditt Bref voro charmanta. Tyck ej illa att jag tillägnade mig dem. Jag tog dem som ett rof, då jag ej ägde rätt att få dem som gåfva. Dock — lilla Gustava är för ömt min vän, att ej stundom hafva låtit en tanka sänka sig med uti de rörande uttryck versen tillförde mig. Hälsa omåttligt din Lindahl. Hans vänskap är hvad jag utber mig och hoppas. Jag kan inga helsningar framföra. Jag är ensam[x)] icke rent af olycklig eller smärtad, men — ensam: och ensamhet är ej full sällhet. Den är bristens, eller nödens, eller orons tillflykt.[xx)] Må väl! Var glad och lycklig! och mins stundom med nöje

Din
trogne vän
och ödmjukaste tjenare,
J. C. L:m[xxx)]

x) Eller Enkling.

xx) Icke alltid. — Visserligen icke.

xxx) Hr Jon. Carl Linnerhielm, Kgl. Secreterare.

Till besöket af Din muntre Svåger[+)] gratulerar jag. Glädtigheten är en del af Sällheten, som jag tror att han äger ~~[illegible]~~ fullkomlig. På Hallsnäs[++)] råkade jag en min Svägerska och hennes Man, Vult von Steijern, som bo vid Nyköping, och äfven äro 2:ne lyckligen förenta Makar, till min glädje äfven förente i liflig vänskap med mig. För att råka dem, for jag dit, och min varelse där var en fest för mitt hjerta. — ~~[illegible]~~.

+) Hr Krigs-Commissarien Almquist, som har min äldre Doter.
++) Gård, särdeles väl belägen, uti Småland och Jönköpings-Län. Den finnes aftagen uti Hr Linnerhielms

22 Fru Gustava Eleonora Lindahl: Norrköping.

Ebbetorp*, d. 4 Julii 1801.

* Sätesgård vid Calmar.

Älskade och ömma Syster!

Ack! hvad jag är brottslig, som ej förr aflagt min ödmjuka Tacksäjelse för Ditt sista gracieusa Bref! ja, för 2:ne, som bägge voro mig hjertligen välkomna genom den beständiga vänskap, hvarigenom Du gifvit dem ökadt interêt! Men upphör ej att förlåta en vän, som ej felat, utan genom mängden af förhinder; och med all sin försummelse aldrig saknat känslan af sin stora förbindelse. Den är min vördsamma Tacksäjelse; men, härrörande af hjertat, har den lika lifslighet. Emottag den derföre med samma glädtigt genereusa godhet, som Du förut skänkt mig de kära bevisen af Din vänskap, för hvilka jag väl icke tillfyllest kan tacka Dig, men uprigtigt och ömt gjör det. Bland desse räknar jag i synnerhet Skuggan af den vackra Flicka jag (som Du, lilla Skalk! nog vet) länge och väl — jag törs ej säja annat än — vördat.xx) Men det var blott Skugga! I detta uttryck torde ligga doldt hvad jag känt; och, sagdt eller osagdt, alltid förrådde sig. Ja — jag tackar ödmjukast för Skuggan. Äfven den är ljuf genom minnet af fordna glada blickar. Och de friska blommor som medföljde den, bibehålla ännu en vällukt, som öfverlefvat deras fägrings ögnablick. Om jag tryckt dem till mina läppar, torde ej behöfva säjas. I detta och tusende annat känner jag dock endast Skuggan af sällhet. Var Du, ömma och af sällheten förtjenta vän! deremot altid säll! Med en öm och älskvärd Maka och sysslosatt blott med roliga eller älskade omsorger, bör Du, lilla Stava! vis-
serligen

xx) Silhouette af Fru Stafva sjelf, för hvem, såsom flicka, [illegible] hade så mycken ömhet och Vänskap.

4 Svenska Vuer, i Eskamp. 23; och var hans sista Fru, född Egerstråle, Sänfröen.

serligen vara det. Känn din lycka och njut den! Din Vän skall aldrig förgäta att önska den och att tvänne sådane Makars Sällhet må äga en lång varaktighet. Måtte Hälsan ock alltid vara en del af Eder sällhet! Dess vacklande har myket rört mig; men jag hoppas att Brunns-curen, Diet och jämn rörelse skola gifva den stadga.

Åfven jag har nyttjat det sistnämnda medlet. Till Midsomarsdagen for jag med mina Flickor och Svägerska till Hallsnäs, och återkom ensam i förrgår, med afsigt på ännu flere små färder, som dock äro ovissa i affseende på mina besvärliga byggnader, som aldrig uphöra att sysselsätta och utledsna mig. Om ungefär 14 dagar torde jag återresa till Hallsnäs att hämta de mina.

Verserne i ditt Bref voro charmanta. Tyck ej illa att jag tillägnade mig dem. Jag tog dem som ett rof, då jag ej ägde rätt att få dem som gåfva. Dock — lilla Gustava är för ömt min vän, att ej stundom hafva låtit en tanka sänka sig med uti de rörande uttryck versen tillförde mig. Hälse omåttligt din Lindahl. Hans vänskap är hwad jag utber mig och hoppas. Jag kan inga hälsningar framföra. Jag är ensam x) icke rent af olycklig eller smärtad, men — ensam: och ensamhet xx) är ej full sällhet. Den är bristens, eller nödens, eller orons tillflykt. Må väl! Var glad och lycklig! och mins stundom med nöje

Din
trogne vän
och ödmjukaste tjenare,
J. C. L:m xxx).

Till besöket af Din muntre Svåger +) gratulerar jag. Glädtigheten är en del af Sällheten, som jag tror att han äger ~~[illegible]~~ fullkomlig. På Hallsnäs ++) råkade jag en min Svägerska och hennes Man, Vult von Steijern, som bo vid Nyköping, och äfven äro 2:ne lyckligen förenta Makar, till min glädje äfven förente i liflig vänskap med mig. För att råka dem, for jag dit, och min varelse där var en fest för mitt hjerta. — ~~[illegible]~~.

x) Eller Enkling.

xx) Icke alltid. — Lyckeligen icke.

xxx) Hr Jon. Carl Linnerhielm, Kgl. Secreterare.

+) Hr Krigs-Commissarien Almquist, som har min äldre Doter.

++) Gård, särdeles väl belägen, uti Småland och Jönköpings-Län. Den finnes aftagen uti Hr Linnerhielms

Til Fru Gustava Eleonora Lindahl
i Norrköping.

Ebbetorp,x) den 4 Julii 1804.
x) Sätergård vid Calmar.

Älskade och ömma Syster!

Ack! hwad jag är brottslig, som ej förr aflagt min ödmjuka Tacksäjelse för Ditt sista gracieusa Bref! ja, för 2:ne, som bägge voro mig hjerteligen välkomna genom den beständiga Vänskap hwarigenom Du gifwit dem ökadt interêt! Men upphör ej att förlåta en Vän, som ej felat utan genom mängden af förhinder, och med all sin försummelse aldrig saknat känslan af sin stora förbindelse! Den är min wördsamma Tacksäjelse; men, här rörande af hjertat, har den lika liflighet. Emottag den derföre med samma genereusa godhet, som Du förut skänkt mig de kära bevisen af Din vänskap, för hwilka jag väl icke tillfyllest kan tacka Dig, men uppriktigt och ömt gjör det. Bland dess räknar jag i synnerhet Skuggan af den vackra Flicka jag (som Du, lilla Skalk! nog vet) länge och väl — jag tör ej säja annat, än wördat.xx) Men det var blott Skugga! i detta uttryck torde ligga doldt hwad jag kändt; och, sagdt eller osagdt, altid förrådde sig. Ja — jag tackar ödmjukast för Skuggan. äfven den är ljuf genom minnet af fordna glada blickar. Och de friska blomor, som medföljde den, bibehålla ännu en vällukt, som öfverlefvat deras fägringe ögnablick. Om jag tryckt dem till mina läppar, torde ej behöfva säjas. I detta och tusende annat känner jag dock endast Skuggan af Sällhet. Var du, ömma och af Sällheten förtjenta Vän! däremot altid säll! Med en öm och älskvärd Maka och sysslosatt blott med roliga eller älskade omsorger, bör Du, lilla Stava! visserligen vara det. Känn Din lycka och njut den! Din Vän skall aldrig förgäta att önska den, och att tvänne sådane Makars Sällhet må äga en lång varaktighet! Måtte Hälsan ock altid vara en del af Eder Sällhet! Dess vacklande har mycket rört mig; men jag hoppas, att Brunns curen, Diet och jämn rörelse skola gifva den stadga.

äfven

xx) Silhouette af Fru Stafva sjelf, på hwilken, såsom Flicka, Hr Linnerhielm hade på nyckeln om vänskap.

äfven jag har nyttjat det sistnämde medlet. Till Midsommarsdagen for jag med mina flickor och Svägerska till Hallsnäs, och återkom ensam i förrgår; med afsigt på ännu flere små färder, som dock äro ovissa i afseende på mina besvärliga byggnader, som aldrig upphöra att sysselsätta och utledsna mig. Om ungefär 14 dagar torde jag återresa till Hallsnäs att hämta de mina.

Verserne i Ditt Bref voro charmanta. Gick ej illa att jag tillägnade mig dem som ett rof, då jag ej ägde rätt att få dem som gåfva. Dock – lilla Gustava är för öm min Vän, att ej stundom hafva låtit en tanka sänka sig ned uti de rörande uttryck ve sen tillförde mig. Hälsa omåttligt Din Lindahl: Hans vänskap är hvad jag utber mig och hoppas. Jag kan inga hälsningar framföra. Jag är ensam x) – icke rent af olycklig eller smärtad, men – ensam: och ensamhet är ej full sällhet. Den är bristens eller nödens eller orons tillflykt xx). Må väl! Var glad och lycklig! och mins stundom med nöje

Din trogne vän
och ödmjukaste tjenare,

J. C. L–m.

Jonas Carl Linnerhielm, Kgl. Secreterare.

Till besöket af Din muntre Svåger +) gratulerar jag. Glädtigheten är en del af Sällheten, som jag tror att han äger nästan fullkomligt. På Hallsnäs ++) råkade jag en min Svägerska och hennes man, Vult von Steijern, som bo vid Nyköping, och äfven äro 2:ne lyckligt förente makar; till min glädje äfven förente i liflig vänskap med mig. För att råka dem for jag dit, och min varelse där var en Fest för mitt hjerta.

~~Särskilt [illegible] jag [illegible] med [illegible] förr att få din [illegible] [illegible] förr [illegible].~~

x) Eller Enkling.

xx) Icke altid. – Visserligen icke.

+) H. Krigs-Commissarien Carl Gust. Almquist, som har Fru Stafva's Syster, Brita Louise G

++) Gård, särdeles välbelägen, uti Småland och Jönköpings Län. Den finnes aftagen uti Hr L

L Linnerhielms Svenska Vuer, Stampen 23; at var hans vittra Fru, född Ehrenstråle, dan ifrån.

Affskrift.

Ebbetorp, d. 19 Apr: 1804.

Lilla Söta och graciusa Syster!

Det var hjertel. roligt, att en gång få ett någorlunda långt Bref af Dig, lilla charmanta Stava! Jag kan omöjl. tillfyllest tacka Dig för denna ynnest och all den ömhet och grace detta kärkomna Bref innehöll. Det bar så många vittnesbörd af dina ädla, lugna och beskedliga tänkesätt och af Ditt goda hjerta, att jag, deruti igenkännande Dig sjelf, ej kunde annat än vara glad deröfver: och vid erfarenheten af en så beständig vänskap kände jag mig dubbelt förbunden och vördnadsfull. Berättelsen om Dina umgängen, Dina nöjen och Dina göromål eller tidsfördrif interesserade mig myket, emedan allt hvad som rörer Dig gjör det. Jag blott beklagar att ej kunna vara ibland dem, som äga Ditt sällskap; och än mera beklagar jag, att Du så ofta känner Dig sjuklig. Gud gifve att Din hälsa, lilla allra bästa Stavunge, måtte hädanefter äga mera styrka och stadga! Så nöjsame underrättelser om allt det öfriga voro, så oroande var denna. Måtte den aldrig eller åtminstone sällan förnyas! Så äger jag en ny glädje i hoppet att kunna då och då återse en vän hvars ömhet och vänskap alltid äro mig kära, så

så väl genom minnet af dess liflighet som genom dess varaktighet. Jag lyckönskar dervid Din hederliga Maka, som äger Den, hwilken begåfvad med så ädla och sällgjörande egenskaper till Sammanlefnad, kan dageligen njuta så superieura nöjen, som den husliga lycksaligheten ger. Dibehåll den glädtighet, som alltid gjort Dig älskad. Du sprider dermed glädjen omkring Dig, och Din boning, angenäm redan genom så många andra interessanta ämnen, vinner derigenom ökadt behag.

Smickrande och ljuft är det för mig, att vid Din dageligen njutna sällhet och vid Din brefväxling med så vittra Män, som en Sjöberg, få vara i Ditt minne. Intet annat än Din godhet skänker mig denna lycka, om ock mina känslor tycka sig dertill äga ett anspråk, som de gerna skulle vilja att Du ej ogillade.

För afskriften af de gifna underrättelserne om Din Hem Brors Gifte tackar jag ödmjukast. De ägde obeskrifligt interêt för mig både för Författarens, ämnets, Slägtskapens med Dig och Meddelarinnans skull. Af hjertat önskar jag de Nygiftas beständiga sällhet, och tviflar ej om denna önskans uppfyllande, emedan rätta sällheten består i twänne hjertans beständiga kärlek, hwilken underhålles af ömsesidigt

Lika

lika böjelser och jämt iagttagna såkallade attentioner. När Du härnäst skrifver till Din Herr Far, så framför betygandet af min vördnad och tillgifvenhet. Aldrig kan jag glömma huru myken taik jag är honom skyldig för alla de nöjen han närvarande och frånvarande gifvit mig genom sitt glada sällskap, sina vidsträckta kunskaper och sin lika muntra som interessanta och sakrika Correspondance. Men sänd honom aldrig mina Bref. De kunna med Din öfverseende godhet och Dina lifligt vänskapsfulla känslor passera i all sin klenhet; men icke utan min blygsel synas inför Den, af hvilken jag ej törs hoppas samma indulgence.

Vid minnet af fordna glädtiga dagar har det äfven roat mig att se de afskrifter, Du haft den godheten att sända mig, vara tagne af Herr Seir. Steihau. Allt som påminner om en glad tid intager mig. Jag lärde känna honom under en af de mest intagande: Hans altid vänliga blick förnöjde mig, och ännu roar det att veta honom må väl: än mera när denna lycka beredes honom af de vänner, som jag så högt estimerar och hvilkas välgörenhet hos mig ökar högaktningen för deras öfriga dygder. Tillåt mig be om en hälsning till honom; och låt mig genom Dig få framföra 1000 de och 1000 de till Din öme Maka, hvars vänskap jag för altid utbeder mig.

Säkerl.

Säkerl. säjer han ofta samma förmaning, som jag vågar gjöra, att Du måste noga akta Din hälsa. Tordes jag agera Medicus, skulle jag tillägga, att Du bör söka rörelse i fria luften, och dervid hällre åka, än gå; men framför allt ändå akta Dig för förkylningar. Men Du har så stor Medicus i Din Vän Herr Archiater Westring, att jag billigt bör blygas att ge några råd. Likväl, om Du besinnar att de ej äro Qvaksalveriets, utan Vänskapens, grundade på erfarenhet, torde Du ej förakta dem: och i denna förhoppning torde jag äfven få nämna det af mig och flere lyckligt försökta botemedlet för bröstet, att dricka ett par glas Seltzer-vatten förmiddagen och ett par eftermiddagen, samt taga in China ett par Thésskedar hvarje förmiddag under samma tid. Det skulle glädja mig om dessa simpla medel kunde återstadga Din vacklande hälsa.

Min har Gudi lof! varit temml. jämn, och nästan jämt har jag varit hema. Små resor till mina Grannar räknar jag nästan som en hemmavaro, emedan de blott upptaga några timmar och det ställe, der jag oftast varit, tillhör mig sjelf, eller en Gård, en knapp half fjerdingsväg härifrån och i full åsyn ur mina fönster, bebodd af Öfverste-Lieut. von Bergholtz, och dess Famille. Med en liten undervisning i Geografien, Räkna och Tyskan, delar min tid mest till ledsamma gjöromål med Landtmanna-

om

omsorger och Samtal med bönder. Litet
har dock Läsning stundom sysslolösatt mig vid
någon från angelägna gjöromål stulen stund.
i Fransyska och hwarjehanda informeras mina
Flickor af en Mamsell Alvasser, som väl posse
derar Språket och i 30 à 40 år underwisat deruti.
Se der, ömma Vän, relationen om mig och
de mina, hwilka jag innesluter i din ynnest.
Min tid kan ej vara den roligaste; men
skrider tämligen lugnt: Och då min
Swägerska fortfar med styrelsen af inre
Hushållningen, är allt så braf, som det i
min cas bör begäras. Fullbordandet af min
Byggnings inredning och Flyglarne öker väl
mitt besvär; men måste tålas och genomgås
för att vinna ett någorlunda bättre. En jämn
likdanhet den ena dagen med den andra i
öfriga lefnaden ger ett lugn som jag bör värdera.
Den minskar väl i wissa mål den drift, hwaraf
jag förr trott mig uplifvad; men ersätter med
sin stillhet hwad i lifligare nöjen förloras.
Dessa nöjen eller något vitlert kan denna
ort ej prestera. Desto mera är jag Dig för
bunden för allt dylikt, hwarmed Du så ofta
roat mig. Ty ännu äger jag en känsla qvar
för mina ungdoms förnöjelser, och läste med
känsla de ömma verser Du täcktes anföra i
Ditt gracieusa Bref, och hwilka så fullt kunna
lämpas på Dig sjelf, så att jag tryggt kunde
sätta: Lycklig Du, som m.m.
i stället för: Lycklig den m. m.

och

Och jag tror visst, att Fru Lenngren vid för-
fattandet gjort det samma, om hon kännt
lilla Slava.

Men -- jag måste väl en gång sluta ett
bref, hvarvid Din för dess Längd måste länge
sedan ledsnat. Glad vore jag, om det kunde
på något sätt röja lifligheten och beständig-
heten af den rena vänskap, vördnad och
tillgifvenhet, hvarmed jag alltid framhärdar
att vara

Min lilla allrabästa Systers

ödmjukaste Tjenare
och ömma vän,
J. C. L:m:

Ebbetorp, den 9 Oct. 1804.

Min lilla söta och gracieusa Syster!

Våra sista Bref korsade hvarandra, och, jämte glädjen att emottaga ett bevis af Din hogkomst, gladde det mig, att min lilla söta Syster Stava fann det jag ej behöfde en påminnelse för att uppfylla den angenäma skyldigheten, att skrifva till en få gracieuse vän. Min tanka återkallar ofta med liflig tacksamhet minnet af all Din grace; och blott betydliga hinder kunna uppskjuta betygandet af min ödmjuka erkänsla, då jag varit nog lycklig att af Dig få Bref.

Till det nöje, Du ägt och ofta kan äga af den bekantskap Du gjort med den vittre Rectorn gratulerar jag högeligen. Så interessanta nöjen kunna blott tillhöra de större Städer. Icke mig, Landsbygdens odlare, äro sådana nöjen beskärda; och den vackra Natur, som vid hvarje Solblick utbreder en ny art af skönhet för den ledige åskådaren, mister ofta sitt behag för mig, som, utan fallenhet för Landtmanna-omsorger, måste utharda dem och dervid ofta af dem betungas. Men nöjet att se en liflig Skönhet har äfven jag ägt:

ett

24

ett Fruntimmer, hvari fägring sielfva Husfred-
faden erkänner: och denna Skönhet vistades en
lång tid på denna ort. Det var en Fröken Arbin,
som verkeligen är vacker och ganska munter.

Du frågar, lilla Stava! om jag varit mycket ute
i Sommar? Jo, lilla Stavunge; ingen dag förbigår
utan detta; men det äges som en syssla och en pligt;
men ej som ett nöje.

Vi hafve nu på denna ort mycken förnämhet, en
Kung och 2 Prinsar; näml: Kung Ludwig den Adertonde
samt Duc d'Angoulême och Comte d'Artois. De 2:ne
förstnämnde kommo från Riga; den sistnämnde
från England öfver Götheborg. Besynnerligt är, att
det så träffat, det en Kung utan Rike inträffat i
en Stad, som har Öfver Commendant, Comendant och
Stads-Major, utan att anses som fästning; och att,
fastän denna Stad verkeligen är befäst med Vallar
och Grafvar, äro där inga Vindbryggor och inga
Fästnings-portar, inga Canoner och ingen Garnison.
Kungen är mycket fet; Hertigen af Angoulême
är liten och spenslig. Desse 2:ne Herrar hade en
Suite inalles af 17 Personer, och torde ännu 8 da-
gar bli qvar. Ludwig njuter titel af Kung. Ännu

Ännu årdlöften här vacker: så vacker, att desse Herrar deröfver förundra sig. Ekarne äga sin fulla grönska. Blott Lönnen, Linden och Aspen fälla sina löf eller låta dem mångfärga sina Kronor.

Till Bror Lindahl ber jag om min Compliment. Det vore roligt, att en gång få så mycken tid, att jag kunde hinna ögna, om ej betrakta hans sköna Samlingar. Men när får väl jag så god tid? Det synes vara mitt öde, att altid äga brådtom, och ändock hafva mina dagar redan uppnått ett antal som är ansenligt. Sedan jag sist skref hafva de förflutit hema utan annan växling än imellan likgiltiga göromål eller bland Sällskaper utan intérêt; om jag undantager de få, som gifvit mera nöje.

Att dina Föräldrar bebott Belle-vue roade mig att få veta. Dock sökte min tanka där nu förgäfves den, som förr för mig gjorde stället förtjusande. Denna tid flydde. Andra Sällheter intogo dess plats; men sorgen och mödorne satte ett dystert mål, nästan äfven för minnets behag. och här är jag — i detta Sidehwarf, som kunske gränsar till det ögnablick, hwilket slutar perioden för min vandring.

Lefdu, öma Syster Gustawa, lycklig och säll! Det är: känn din Sällhet, att äga ditt egett hjertas och Din älskade Makas bifall och glädje. Måtte hälsan öka och

der

befästa din lycka! Men unna den åt, Din Vän, att altid bibehållas i Ditt minne. Kom ihog, att jag vant, att jag är och att jag altid blir

Din

tillgifnaste Vän,

J. C. Lm.

Se här några Äng-blommor! De äro kanske detta årets förstlingar i den fria naturen. Emottag dem dock. De äro plockade under minnet af Dig.

BREF: ifrån Kongl: Secreteraren Herr Jonas Carl Linnerhielm till Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 6 Junii 1805.

Det behöfves verkeligen all Din ovanliga godhet och vänskap för att kunna förlåta en så incorrigible Correspondent. Jag törs ej mera be om förlåtelse. Jag blott påminner Dig att vara Dig sjelf lik. Och därvid hoppas jag då den tillgift jag saknar all rättighet att begära, oaktadt alla de orsaker till mitt dröjsmål som kunde anföras. Att bättra mig har alltid varit min föresats; men när har väl föresatsen segrat öfver omständigheterne? Imedlertid, och ehuru felaktig jag alltid är, vet jag alltid värdera Din oförlikneliga godhet, som icke tröttnar att förlåta och gynna en så försumlig vän.

Tvänne bref har jag att tacka Dig före, lilla Stava. I bägge är hvar bokstaf ett vänskaps-prof. Huru skulle jag ej då veta skatta dem? Med det ena följde det ömma Poëmet. Men hvem är denne le Roi, som, fastän förmodel. Fransman, äfven i bunden Stil förstått att på vårt Modersmål så tolka sina Känslor? Alltid är lilla Stava god och meddelar mig Snillets sköna Foster. Och jag – jag kan ifrån min bygd prestera – ingen ting. Jag hör ej annat än allmän klagan, ser ej annat än toma fält och röner blott nöd eller dess förebud.

Landt,

Landtlefnadens Sångare, om de funnos här, skulle stå tysta vid den Vinter, som midt i Sommarens tid härjar jorden. Sjelfva Lärkan är stum, Näktergalen har ej slagit en enda drill, Swalan ses sällan utom den takfot, där hon sökt en fristad för ovädren åt sitt näste. Om Kreaturen drifvas från sina tomda bås till de vidaste betesmarker, fly de åter hem toma och magra. Denna brist på föda för våra hjordar är så allmän, att klagoropen bryta hvarandras ljud; och Landtmannen, tyngd af Skatter och dyrheten af de vahror han icke kan undgå att köpa, lider öfver all beskrifning.

Jag menar att jag nämt det bägge mina flickor i vintras hade Gulsjukan. Nu äro de Gudi lof! friska och alltsedan jag då, mera med Sympathie-Cur än Apotheks-kram, botade dem; men en annan Sorg tyckes hota mig. Min Svärmor, Öfverstinnan Ehrenstråle, en ovanligt god och lika allmänt vördad som vördnadsvärd Gumma af 77 år, lärer icke mera stå at räddas från sin i vår kända Sjuklighet. Hon har nyss blifvit rörd af Slag. En Exprès kom med denna bedröfliga tidning igår; och i dag har min Svägerska afrest till Hallsnäs. Om min fruktan inträffar, är förlusten stor. Hennes Hus har alltid varit för hennes barn och barnbarn den gladaste Sammelplats; och när jag fått resa dit, har jag alltid tyckt mig flykta från bekymren.

Det gläder mig, att Din aimabla Syster mår väl och är road af Landthushållning. Helsa henne ömättl. och säj henne,

hurû

huru gerna jag önskade mig hennes tycke, under det jag admirerar hennes håg för ett lefnadssätt, som medförer mycket besvär och jämn omsorg.

Tack, lilla Stavunge, för orange-bladet och dess commission! Ack! härnäst vi råkas, tro mig du något ögnablick vara som ett Orange-blad. Också tusende tacksägelser för blomstren! De ägde mycken vällukt. Men hwad behöfver jag nämna det? De kommo från Dig. Hälsa vänl. din Lindahl! Jag lyckönskar honom, och Dig till Kongl. Secr. Sjöbergs tillämnade besök. Det är äfven för den lycklige den glädje, att i sin boning emottaga en vän: än mer, när vänskap och snille förenas i en person. Jag har aldrig vunnit hans bekantskap: ty Snillens sphère är vida öfver min låga dunst-krets; men jag har alltid högaktat hans.

Må väl, lilla söta Syster! och glöm ej din försumlige men alltid tillgifne vän!

J. C. Lin.

Bref ifrån Herr Kongl. Secreter. Jonas Carl Lönnerhielm till Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, d. 12 Mars 1806.

Min lilla söta och gracieusa Syster.

Om Du någonsin varit rätt ond öfver min stora långsamhet och försumlighet, bör det visst vara denna gången, då jag kommit att så länge dröja med besvarandet af de gracieusa Bref, hvarmed Din oskattbara Vänskap ej tröttnat att hedra mig. Jag medger, bästa Stava! att Du äger orsak att göra mig förebråelser; men jag kysser på riset, till och med det Du in natura sände mig; och anförer, utan pretention på förlåtelse, den ursäkt, att jag öfver 3 veckor varit borta, och under den tiden ej varit i stånd att få skrifva. Dessa veckor hafva dels förbigått på Wärnanäs och i Carlscrona, dels i Wexiö och trakten däromkring, samt slutligen på en Prästgård, där vi måste låna hus och blefvo insnöade, utan att regrettera det, emedan Wärden var helt ovanligt munter och artig samt Wärdinnan ytterst öm och god emot oss. Min Svägerska och mina Flickor voro med, hvilket ökte mitt nöje, men också i snödrifvorne min embarras. Efter denna relation vågar jag hoppas tillgift af Din godhet, som alltid varit min tröst, äfven då jag ej driftat anropa den om förlåtelse. — Din förlust af en vän, den hederlige Herr Kuhlman, beklagar

klagar jag ömt. Måtte Du ej ofta göra sådana förlu-
ster, som visst äro bittra för ett ömt hjerta! Jag har
ej ägt den lyckan att lära känna hans Enkefru, ty
jag råkade aldrig något fruntimer hos Professor Lidén.
Desto större godhet mot mig är det, att min dåliga
Ritning öfver Lida bevaras, hvilket jag doik är vida
skild ifrån att tro hända för annan orsak än minnet
af berörde ägendoms saknade ägare.

Från dessa sorgeliga känslor går jag till de glada
och lyckönskar Dig till nöjet att vara Faster. Ack!
hvilken värdig Titel! Ja, lilla Stava! När jag
mins lilla Stavungen med alla sina leende
ungdoms behag, förefaller mig denna Titel just
lustig. Men jag gratulerar Dig af hjertat, och
önskar Din Bror en dylik fägnad af sin Syster i
Norrköping. Oändlig Tack, lilla Söta Stava!,
för Herr Weijerins Verser. Jag har aldrig förr hört
honom nämnas som Poët. Men huru lätt kan ej
det intagande af ett så vackert ämne göra en dertill?
Om det är sannt, att kärleken creerar Pöeter, så,
lilla Söta Stava! beklagar jag dem, som omgifva
Dig och måste bevittna denna för dem fruktlösa
känsla, som måste öfvergå till vördnad för Dina
dygder.

Jag hade tänkt skrifva långt och väl, kan Du tänka,
men hinder hafva kommit och posten. Jag hinner

knappast

knappast be om förlåtelse för mitt slurf och om tusen-
tals helsningar till Bror Lindahl samt min Svägerskas
och Flickors compliment. Men var viss att med all min
ofullkomliga Skrifning och alla mina egna öfriga o-
fullkomligheter är jag med lifslig högaktning och
tillgifvenhet nu och alltid

Min lilla Stavas

ödmjukaste Tjenare och
beständige Vän
F. C. L:m

Den 25 i denna månad måste jag åter vara i
Wexiö för en arfs-angelägenhet för mina Flickor.

BREF: ifrån Kongl. Secreteraren Herr Jonas Carl Linnerhielm, til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Stockholm, den 6. Febr: 1803.

Lilla gracieusa Syster Gustava!

Det är med en hjertat smickrande glädje, jag åter får tacka Dig för ett Bref. En vän, som så beständigt hedrat med sin tillgifvenhet och som aldrig förorsakat annat än nöje, om icke genom sin frånvaro, är af ett högt värde: och huru skulle jag icke känna detta, då hvarje tanka på det förflutna är en länk i den jämna kedja, som med så myket behag och säkerhet tillika leder till hoppet för framtidens lika sällhet.

Det enda som störer så glad utsigt, är fruktan för Din hälsa. Med oro förnimmer jag den ännu vara svag, och att våra önskningar ej ännu nått sin fullbordan. Dessa, om och icke sagda inför Dig, hafva troget, ej blott vid årsskiftet, utan beständigt, ifrat för Din hälsa och hela Ditt väl. Förhoppningen att Du härom är öfvertygad har kanske, jämte förhindren, vållat att jag ej yttrat dessa känslor, då Nyåret gaf mig därtill en anledning: och min egen vänskap bekräftar ett sådant hopp.

Till det deltagande nöje, Du ofelbart äger öfver det Nåde-bevis Din Herr Bror vunnit, får jag den äran gratulera. Allmänhetens vitsord om hans skicklighet i sitt yrke förhöjer värdet af denna Nåd, emedan det är större och ädlare att förtjena än vinna den.

Om de Högtidligheter, hvarvid äfven Herr Professorn hade myket besvär, har Du af Viserna och säkerligen äfven dessutom så mycken kunskap, att jag billigt vis bör tiga derom. Skada var att

stark

stark blåst till intet gjorde den vackra tillställningen till illumination på Nya Bron och på Slottet samt bragte olyckliga tillfälligheter bland fyrverkeriets ändock nog mindre vackerheter, än man väntat.

Jag har det nöjet att låta detta bref affölja med en lycklig Far och trenne estimable Bröder af min förtrogne Vän Hofjunkaren Silfverstolpe, som nu gått att ur Norrköping hämta anledning och hjelp till sin framtids val. Förmodeligen får du besök, åtminstone af någon utaf desse värdige vänner. Om jag med detta bref ären medverkande orsak dertill, lyckönskar jag mig att en gång hafva medlament gifvit Dig ett nöje.

Min yngsta flicka har varit sjuk; men är Gudi lof! åter frisk, ehurvväl hon icke ännu vågat sig ut i luften. Hon ber jämte sin syster om sin Compliments. Beklagligt är att Din Fru Moders hälsa ej är stark; men vi hafve dock orsak att gladjas deröfver, att den ej haft betydligt svåra anstöter, och att Din Herr Fars är så jämn, att intet annat än hans egen utsago och mängden af hans tryckta arbeten bevittna hans ålderdom. Förl. vecka var jag hos honom: alltid emottagen med vänskapens intagande och glada blick.

Om min öma vänskapsfulla hälsning till Bror Lindahl ber jag på det högsta. Måtte han med Dig njuta varaktig sällhet: så värdigt förtjent af twänne så öma Makar! Glöm mig icke, lilla Stava! under denna njutning af din lycka. Glöm mig icke, och säj mig åfven ofta, att Du mins med hvad tillgifvenhet jag varit, är och förblifver

Din

ödmj. tr. och öme Vän och Bror,
J. C. L—m.

BREF: ifrån Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm
til Fru Gustava Eleonora Lindahl, född Gjörwell, i Norrköping:
dat. Ebbetorp, den 13 Maj 1809.

Öma och charmanta Syster.

Både skyldigheten och egen böjelse hade långesedan bragt mig att
skrifva, om det varit för göromål och hinder möjligt: Ty utom all min
förra förbindelse för Din beständiga ynnest, känner jag en ny eller ö,
kad uti Ditt gracieusa deltagande vid den lycka jag hoppas göra genom
föreningen med en älskvärd Person. Jag kan ej nog tacka Dig för detta
prof af en öm vänskap, eller för Ditt sista kärkomna Bref; men ouphör,
ligt skall jag veta värdera Din godhet och aldrig förgäta den glada tid,
som först skänkte mig Din vänskap.

Äfven Din nyfikenhet är ett bevis af densamma: och huru o,
fullkomlig beskrifning jag kan lämna, skall jag dock söka gifva en
idée om min tillkommande Maka. Hon är af medelmåttig
längd, eller åtminstone ej liten; är väl växt och, som jag tycker, rätt
täck, om icke just reguliert vacker. Behag och glädtighet äro i dess an,
sigte och tillvinna mer än en regelbundnare Skönhet. Hon har vackra
blå ögon; vackert och rikt hår, ej mycket mörkt; en leende mun, utan satire.
Hennes lynne är gladt, men lifligt deltagande i saker; och med allt
hennes tycke för det lifliga, är hon réelle i det som fordrar det. För-
namnet är Ottiliana eller, såsom jag hällre säger, Otta, för att med
en enda caractere kunna skrifva det. Hon är Dotter af Vice-Amiralen
von Francken; hennes Mor Dotter af General-Majoren von Baltzar och
från min barndom min vän, likasom i arf af sin Slägt. Hennes ålder är
25 år, och hon är den medersta af tre Systrar, utaf hvilka den äldsta
varit en Skönhet, och hvilka bägge äro ganska aimabla och beskedliga.
En enda Bror har hon, Fänrick vid Lif-Gardet, men nu ett år tjenstgöran,
de vid Lif-Grenadiererne. Hvad man kallar Talenter har hon icke:
hon hvarken spelar, sjunger eller ritar; men jag hoppas i hennes glada
vä-

väsende finna full ersättning för all denna granlåt. Hon bor i Stockholm med sina föräldrar; och inom ett par eller 3 veckor tänker jag resa dit att återse henne och — Du kan väl tänka — få henne fullt till min. Säj, lilla söta Syster! har jag ej nu rigtigt redogjort? Det skall fägna mig, om Du så gillar mitt tagna steg, som jag hoppas. Och Du skall då äfven blifva vän af den, som lofvat dela mina återstående öden.

Helsa oändligt Bror Lindahl! och emottag sjelf min Svägerskas och mina flickors ödmj. helsning. Den första har en tid varit sjuklig; men vi hoppai full förbättring vid den nu inträffade vackra väderleken. Gjöken galer och marken grönskas. Gud låte oss i fredlugn få njuta det goda året tyckes lofva! Må väl! bibehåll glädjen, men aldrig minnet af

Din

ödmjukaste tjenare och
beständige vän,
J. C. L—m—.

Afskrift

Bref: ifrån Kongl. Secreteraren Jonas Carl Linnerhielm, till Fru Gustava Eleonora Lindahl, född Gjörwell, i Norrköping; dat. Calmar och Ebbetorp, den 16 Oct. 1809.

Lilla öma och graciensa Syster.

Från Stockholm hade jag väl längesedan det nöjet att skrifva Dig till; men så ofullkomligt, att ehuru jag altförväl vet att jag ej nu kan med större långsamhet prestera något bättre, och om ock jag ej hade att nu förnämligast beklaga mig öfver en lång saknad, vågar jag dock skriftel. infinna mig för att utbedja mig underrättelser om Din hälsa, Dina glada tidsfördrif och hvad för öfrigt Dig rörer. Sjelfva Din långa tystnad har ej kunnat ge mig en miss-trösten om varaktigheten af Din vänskap, och jag tillstår att ett så stort förolämpande af Ditt hjerta kan, vid en hvad händelse som hälst, ej falla mig i sinnet. En vänskap, knuten i oskuldens famn under ungdomens lyckliga tidehvarf, kan ej upphöra. Det är en erfarenhet som mitt eget hjertas känsla bevittnar; och jag smickrar mig derföre med den intagande tankan, att endast yttre hinder vållat min saknad. Gud gifve att sjuklighet ej varit bland dessa hinder! Jag har åtminstone anledning att hoppas det af de underrättelser jag fått af Martin, som var så obeskrifl. nöjd att hafva återsett Dig och tillika öfver den myckna färdighet Du vunnit i Engelskan, hvilket språk han säger Dig tala med en ledighet som ej kunnat förmodas.

Din godhet torde intressera sig för kundskap om min tid sedan mitt sista bref; och jag får då den äran nämna, att sedan mitt Bröllopp varit, såsom jag från Stockholm eller Rosersten hade den äran skrifva Dig till, den 18 Julii, foro vi den 5 Aug. till Olivehult och tillbragte där mäst 14 dagar samt därefter några dagar i Wimmerby, där jag för affairer vid Lagmans-Tinget måste något uppehålla mig; så att vi ej förr än den 25 Aug. hitkommo. Sedermera eller den 14 Sept. foro vi till Hallonäs, att hämta mina Döttrar, som passerat Sommaren dels där, dels vid Rumneby Brunn; och nu hafva

vi

vi därefter varit hemma: jag mycket sysselsatt af göromål och
slutel. antastad af en lindrig Tredjedags-Frossa eller så kallad Quartan;
men de öfrige friska, ehuru för min skull innesittande. Den
gladlighet och ledighet i umgänget, som gjör min lilla aimabla
Hustru så angenäm jämte sina öfriga behag, gjör vår lefnad rolig
och tillvinner henne mina Flickors tillgifvenhet. Under de många sakers
bestyrande, hvarmed både min tanka och tiden tid i sommras var upp-
tagen, fruktar jag verkel. mig hafva glömt aflägga min djupa och
ödmjuka Tacksägelse för den så väl uttänkta och så elegant verkstälda
presenten af L'Art d'aimer. Jag blyges obeskrifvel. öfver en sådan oakt-
låtenhet; men tiden snarare ökar än minskar känslan af min vörd-
samma förbindelse, och jag tackar Dig ödmjukast med lifligaste rörelse.
Du vet, skalkaktiga Stava! att jag inom mig kände den beskrifna kon-
sten innan jag ännu sett en bokstaf derom. Ack! mins än en gång huru
Du leende flydde de blickar, som sökte Dig! Mitt minne lefver — lefver oupp-
hörligt: och känslan är lika evig. Emottag denna försäkran, under den
ifrigaste anhållan att alltid få äga Din vänskap, som så högt interes-
serar och så ömt förnöjer

Din

beständige vän och ödmj. tjenare,

J. C. Lm.

BREF: ifrån Kongl. Sekreteraren Jonas Carl Linnerhielm, till Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 7 Nov. 1810.

Min lilla gracieusa och goda Syster!

Har Du nu alldeles glömt mig? Och har jag blifvit dömd till denna glömska, för något brott? Hvari består då detta fel? om ej i omöjligheten att minska den liflighet i känslan, hvarmed min öma vänskap redan för många år sedan tillhörde Dig? Ty omöjligheten att rätt visa min ödmjuka erkänsla mot alla de sätt Din godhet vetat sätta mig i obligation för tusende saker till min tankas, mina sinnens och min känslas nöjen, kan ej vara ett fel, då denna omöjlighet härrör af beskaffenheten och myckenheten af dessa vedermälen. Min känsla åter får ej vara ansedd som ett brott af Den, som varit dess orsak genom sina behag, sin oskuld och den egenskap, som ingen annan än Spegeln kunde röja utan egen och Din rodnad: sin af invärtes känslan, Din af den egenskap som gaf intagande värde åt de öfriga. Ej är det ett brott att minnas, när Tacksamhetens känsla blandar sig med de öfriga! Och denna Tacksamhet kan ej upphöra: ty aldrig försvagas åtankan af alla de lika oskuldsfulla som förtjusande ögnablick Ditt sällskap och bemötande, ja ofta blott Din närvaro gaf mig under den tid, då, i min ungdoms lifligaste tidhvarf, jag nästan dagligen njöt Ditt umgänge. Flere gånger har jag i de senare åren återsett de ställen, der jag då egde Ditt sällskap; flere gånger åter bevandrat den Park, där vi så ofta plockade blomster, dels till minnen af dagens nöjen,

dels

dels till sinnebilder af Vänskapens varaktighet eller påmin,
nelse om hjertats pligt. Men – alltid har jag nu saknat Dig:
alltid har tomheten – en ödslig tomhet stött mig tillbaka vid
det Hus, där Din glädtighet och behag fordom uppfyllde med
glädje; och Parken – äfven den har synts mig mindre vacker,
oberäknad den härjning den samma lidit af yxan och mig sielf.

Tillåt mig än en gång återkalla Dig, åtminstone Ditt
minne till denna Park, till de gräs sofor eller under de skuggor,
där vi med Din glädtiga Familie så ofta hvilade och njöto den
omgifvande Traktens fägring; till des rum där Vänskapen
förtjuste mig, där jag stundom måste nöd säga ett verkande
och ömt farväl, men och stundom smakade sällheten af ett gladt
välkommen; eller till de ställen i Staden, dem ditt Sällskap äfven
gjort interessanta för min hogkomst.

Vid de minnen Du skall få, skall Framtiden lofva mig, lofva
Ditt hjerta att ej glömma mig: Och verkeligen, vid åtankan
af all den Ynnest jag alltid af Dig erfarit, äfven sedan ödet och
kärleken flyttade Dig ur min ofta åsyn, vågar jag tro att jag
ej alldeles varit glömd, fastän jag på lång tid ej ägt nöjet att
få Bref. Månte hälsa och glädje under hela denna tid tillhört
Dig! Hvad mig angår, har den förra, Gudi lof! jämt varit min lyck-
liga lott; men min lilla älskvärda Hustru hade i 3 veckor frossan
under vårt vistande i Stockholm, som för denna orsak, äfven något
för orolighetens skull, varade ända till början af Julii månad.
Sedan har hon, Gud ske Lof! varit frisk, och den Bördsprocess, för
hvilken Stockholms-resan skedde, afgjordes rättvist efter min önskan.
Genom Wingåker nedreste vi till Olivehult, och jag kom således ej att
få den glädjen besöka Dig och Bror Lindahl; likasom vi ock vid upp-
resan betogos det nöjet genom det vi voro i Norrköping blott en
timme midt om natten. Det hade varit så roligt att få göra min
unga Maka kånd af Dig: hennes okonstlade väsende, glada ut-
seende och fria vänlighets skulle säkerligen fägnat Dig. En
helsning måste Du i förväg emottaga, och tillika mina Döttrars

Em

Compliments; jämte det jag för egen del ber om tusentals
helsningar till Din älskvärda Man, hvars vänskap jag ut-
beder mig, under det jag tillika försäkrar lilla Stava om
oupphörligheten af den högaktning, vänskap och erkänsla,
hvarmed jag är —

Din

ödmjuke Tjenare,
J. C. L:m.

Jag lyckönskar till det intressanta nöjet, att nu hafva
fått Kron-Prinsen, Rikets Hopp för en lång framtid. —
Roligt vore få veta något om honom. Än roligare
för mitt hjerta, om jag finge noga beskrifning på Din
nya boning, hvar den ligger, huru den är indelad, dess
utsigt m.m. Efter Din utflyttning ur Din förra boning kan
min tanka ej få få rätt på lilla Stavingen. Där åter
kunde tankan följa Dig öfverallt.

Bref ifrån Kongl. Secreteraren Hr Jonas Carl Linnerhielm til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 5 Junii 1811.

Min lilla söta och gracieusa Syster!

Du är mer än mycket god som gläder mig med Din hogkomst och så innerl. vackra och vänskapsfulla Bref; men jag — oförlåtligt försumlig — eller kanske rättare — obeskrifligt hindrad af göromål. Ur detta skjäl hoppas jag ännu Din gracieusa tillgift. Och var öfvertygad, lilla Stava, att fastän jag ofta är försumlig att skrifva, försvinner Du dock aldrig ur mitt minne. Nej, aldrig förgäter jag den tid, då jag i Din lekande ålder deltog i Dina nöjen, alltid förnöjd och — tör jag bekänna hvad Du nog röjde — alltid förtjust af fagringen och behagen. Många intagande glada ögonblick har jag att minnas; men ock sådana der ömheten, rörelsen, och oron verkade på hela min varelse. Blandad med dessa känslor var min fägnad öfver din lycka på den dag Du nu påmint mig om. Jag såg Dig ej denna dagen, som försäkrade Dig högtidligt åt en Man, som, förtjent af ditt hjerta och din hand, gjort och gör din sällhet. Jag var frånvarande i en häpen förundran öfver ödet och min ställning; men dagen derpå såg jag Dig och kände mig lycklig af Din lycka. Jag saknade då för öfrigt alla uttryck för mina känslor, åt hvilka sönt gifvits friare utbrott i ett hastigt utkast, som jag aldrig haft mod att visa Dig och som aldrig får komma för Dina ögon, om ej ödet unnar mig att personl. få upläsa det.

Nu är det min glädje, att Du är och varit så lycklig, att de 20 år Du varit gift försvunnit lätt och fort. Min tid har ej alltid varit sådan; ömsom sorglig ända till förtviflan, ömsom orolig och bekymmerfull, har den dock ofta eller merstädels varit så, att jag bör tacka Försynen och jag känner mig nu verkeligen lycklig. Omsorger och ett klent lynne

lynne låta mig dock ofta vara mindre glad och ofta orolig. Men –
hvad båta dessa bekännelser! Jag önskar kunna blott gifva Dig nöje,
och bör ej trötta Dig med berättelser om mig. Kunde jag deremot naivt
beskrifva min älskvärda Maka, skulle Du säkerligen roas att se bilden
af en Person, som sjelf utan alla anspråk, helt naturligen och utan
bemödande gjör lycklig, och vinner hvar dag en ökad tillgifvenhet,
samt dessutom äger allmänt bifall. – Men denna stunden är min
tanke ensamt för Dig; och jag återgår att med förundran besinna det 27
år förflutit sedan jag såg Dig första gången, och 20 år sedan jag vid Lillje-
holmen fälde tårar det ögonblick Du vände ryggen åt den ort, der jag
sett Dig i lifvets gladaste ålder. Dock ingen ålder är glädjen förnekad.
Den är endast i annan klädnad, och framsmyger, om icke framhoppar.
Likväl vill det för mycken sinnesstyrka, att, såsom Du, utan oro tänka på
grafven. Jag är upprörd och orolig af blotta föreställningen att Du på-
tänker detta sorgsna ämne, och jag törs icke föreställa mig den stund,
som skulle gjöra min förlust af en så ovanlig vän. Måtte den stund al-
drig komma, att jag alltid skall sakna Dig! Jag har af saknad blott
för korrta tiderymder, kanske blott för timmars saknad, utgjutit nog
tårar, äfven då hjertat ömt hviskade åt mig hvad jag önskade.
Må då aldrig mitt öde blifva att fälla tårar på en graf, der allt
skulle gjöra mig en tyst hämnad och dödens kyla låta mig känna, att
den vännen ej mer kunde återses, som med sina blickar för tifvande
hela mitt väsende!

Jag tackar ödmjukast för meddelandet af Din Herr Fars interessanta
Bref. Ända in i höga åldern bibehåller han gladtigheten och sin lätta
Skrifart. Kanske felar jag, då jag ännu en liten tid behåller hos mig
den Blomma och Fogel i Sten-gravure, som Dig täckts meddela mig.
Curieust vore att veta hvad Sten-art dertill nyttjas. Hr Granbergs Bref
återföljer, och jag ser med förundran huru Snillen och Scribenter veta att
gifva Dig den gärd jag trodde blott en långre kännedom af Dig kunde
låta frambära. Men Snillet uppsöker lätt äfven de egenskaper som
sorgfälligt dölja sig. – – – – – – – –
Tillåt nu också min vänskap förmana Dig att väl vårda Din hälsa.
Du bör gjöra det för dina vänners skull, dem Du gläder med Din
hälsa och störtar i oro när den vacklar.

Min

Min Hustru och mina Flickor förmåla deras Compliments; och jag
ber om min till Bror Lindahl. Mina Flickor äro nu stora eller
rättare fullvuxna: ej små, men visst icke colossala. Landet är nu
vackert: Göken gal och allt fröjdar sig: blott Fredens lugn tillhörde
oss säkert. Ack! med bestörtning tänker jag tillbaka på försvunna
Sällhets-tider, för alltid försvunna! Då man trodde sig äga skäl till
knot öfver små depenser, dem Regentens smak för prakt vållade;
men hvarken förstörde folket eller utarmade det. Nu hafve vi icke ens
Fred. Men vi böre hoppas den, och hoppas varaktig sällhet af den
Prins Sverige nu fästat vid Thronen. Emedlertid, och under skiftande
öden, är det en tröst och en fägnad att äga Vänner; och med
känslan af denna lycka, hvars värde jag vid åtanken af lilla
Stava dubbelt känner, får jag försäkra att jag nu och alltid är

Din

ödmjukaste Tjenare och beständige Vän

J. C. Lm.

Bref: ifrån Kongl. Secreteraren Hr Jonas Carl Linnerhielm til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Ebbetorp, den 5 Junii 1811.

Min lilla söta och gracieusa Syster!

Du är mer än mycket god som glader mig med Din hogkomst och så innerl. vackra och vänskapsfulla Bref; men jag — o-förlåtligt försumlig — eller kanske rättare — obeskrifligt hindrad af göromål. Ur detta skjäl hoppas jag ännu Din gracieusa tillgift. Och var öfvertygad, lilla Stava, att fastän jag ofta är försumlig att skrifva, försvinner Du dock aldrig ur mitt minne. Nej, aldrig förgäter jag den tid, då jag i Din lekande ålder deltog i Dina nöjen, alltid förnöjd och — törs jag bekänna hvad Du nog röjde? — alltid förtjust af fagringen och behagen. Många intagande glada ögonblick har jag att minnas; men ock sådana der ömheten, rörelsen, och oron verkade på hela min varelse. Blandad med dessa känslor var min fägnad öfver din lycka på den dag Du nu påmint mig om. Jag såg Dig ej denna dagen, som försäkrade Dig högtidligt åt en Man, som för-tjent af Ditt hjerta och din hand, gjort och gjör din sällhet. Jag var frånvarande i en häpen förundran öfver ödet och min ställning; men dagen derpå såg jag Dig och kände mig lycklig af Din lycka. Jag saknade då för öfrigt alla uttryck för mina känslor, åt hvilka jag förut gifvits friare utbrott i ett häftigt utkast, som jag aldrig haft mod att visa Dig och som aldrig får komma för Dina ögon, om ej ödet unnar mig att personl. få uppläsa det. Nu är det min glädje, att Du är och varit så lycklig, att de 20 år Du varit gift försvunnit lätt och fort. Min tid har ej alltid varit sådan, ömsom sorglig ända till förtviflan, ömsom orolig och bekymmerfull, har den dock ofta eller mestadels varit så, att jag bör tacka Försynen och jag känner mig nu verkeligen lycklig. Ömsorger och ett klent lynne

lynne låta mig dock ofta vara mindre glad och ofta orolig. Men– hvad båta dessa bekännelser! Jag önskar kunna blott gifva Dig nöje, och bör ej trötta Dig med berättelser om mig. Kunde jag deremot naivt beskrifva min älskvärda Maka, skulle Du säkerligen roas att se bilden af en Person, som sjelf utan alla anspråk, helt naturligen och utan bemödande gjör lycklig, och vinner hvar dag en ökad tillgifvenhet, samt dessutom äger allmänt bifall. — Men denna stunden är min tanke ensamt för Dig; och jag återgår att med förundran besinna det 27 år förflutit sedan jag såg Dig första gången, och 20 år sedan jag vid Lillje-holmen fälde tårar det ögonblick Du vände ryggen åt den ort, der jag sett Dig i lifvets gladaste ålder. Dock ingen ålder är glädjen förnekad. Den är endast i annan klädnad, och framsmyger, om icke framhoppar. Likväl vill det för mycken sinnesstyrka, att, såsom Du, utan oro tänka på grafven. Jag är upprörd och orolig af blotta föreställningen att Du påtänker detta sorgsna ämne, och jag tör icke föreställa mig den stund, som skulle gjöra min förlust af en så ovanlig vän. Måtte den stund aldrig komma, att jag alltid skall sakna Dig! Jag har af saknad blott för korta tidrymder, kanske blott för timmars saknad, utgjutit nog tårar, äfven då hjertat ömt hviskade åt mig hvad jag önskade. Må då aldrig mitt öde blifva att fälla tårar på en graf, der allt skulle gjöra mig en tyst häpnad och dödens kyla låta mig känna, att den vännen ej mer kunde återses, som med sina blickar förr lifvade hela mitt väsende!

Jag tackar ödmjukast för meddelandet af Din Herr Fars interessanta Bref. Ända in i höga ålder bibehåller han gladtigheten och sin lätta Skrifart. Kanske felar jag, då jag ännu en liten tid behåller hos mig den Blomma och Fogel i Sten-gravure, som Dig täckts meddela mig. Curieust vore att veta hvad Sten-art dertill nyttjas. Mr Granbergs Bref återföljer, och jag ser med förundran huru Snillen och Scribenter veta att gifva Dig den gärd jag trodde blott en längre kännedom af Dig kunde låta frambära. Men Snillet upsöker lätt äfven de egenskaper som sorgfälligt dölja sig. — — — — — —
Tillåt nu också min vänskap förmana Dig att väl vårda Din hälsa. Du bör gjöra det för dina vänners skull, dem Du gläder med Din hälsa och störtar i oro när den vacklar.

Min

Min Hustru och mina Flickor förmåla deras Compliments, och jag ber om min till Bror Lindahl. Mina Flickor äro nu stora eller rättare fullväxta: ej små, men visst icke colossala. Landet är nu vackert: Göken gal och allt fröjdar sig: blott Fredens lugn tillhörde oss säkert. Ack! med bestörtning tänker jag tillbaka på försvunna Sällhets-tider, för alltid försvunna! Då man trodde sig äga skäl till knot öfver små depenser, dem Regentens smak förprakt vållade; men hvarken förstörde folket eller utarmade det. Nu hafve vi icke ens Fred. Men vi böre hoppas den, och hoppas varaktig sällhet af den Prins Sverige nu fästat vid Thronen. Emedlertid, och under skiftande öden, är det en tröst och en fägnad att äga vänner; och med känslan af denna lycka, hvars värde jag vid åtanken af lilla Stava dubbelt känner, får jag försäkra att jag nu och alltid är

Din

ödmjukaste Tjenare och beständige Vän

J. C. L:m.

Afskrift.

Norrköping, den 11 Junii 1811.

Min Ovärderliga Vän!

Af hjertat tackar jag för de glada ögonblick jag i Söndags
fick tillbringa hos min Vän: dessa, ehuru få, voro så sälla. —
Jag gjorde sedan en promenad, och då jag kom hem var jag
litet i min Väns Trägård. Bästa Vän! åtskillige gånger har
jag varit der, ehuru ganska kort: jag har alltid så mycket att
sysselsätta mig med; mina många Bref, samt min Läsning,
hvilken jag ingen dag åsidosätter, gör att hvart ögonblick
är mig dyrt. Ömma Vän! detta låter tillgjordt och underligt,
men det är en Sanning: Läsning och Skrifning äro oskiljagtige
från mitt lif; de dagar jag ej får offra ett par timmar åt detta
nöje räknar jag osälla.

Här får jag meddela ett Bref: se deraf det största prof af mitt
förtroende! Min Vän finner deraf hvilken ren och varagtig
Vänskap denne Vän haft och alltid har för mig. Han har för
många år sedan varit intim Vän med min Far, och denna Vän-
skap flyttade sig till mig, som då var en ung oskyldig flicka.
Jag har allt ifrån min spädaste barndom haft smak för Läsning
och då mer än nu afskref och läste Vers beständigt. Denne Vän,
som är i högsta grad vitter, och sjelf en stor Skald samt Tecknare,
fann nöje i att se mig hafva tycke för dessa saker: Hans Vänskap
öktes; och den, ehuru långvarig, förgår aldrig. Sedan som 11 år
gammal blef han förlofvad med en sin Cousine, Fröken Ehrenstråle,
med hvilken hans Far förenade honom. Denna så ädla och älskvärda
Maka lefde ej länge. Kort efter min förening med min Lindahl re-
ste han ifrån Stockholm, då han gifte sig med denna sin mång-
åriga Fästmö; som var det mest charmanta Fruntimer; men Hon
dog snart. Han har genomgått de mest smärtande Sorger, och har
den känslofullaste Själ. Ända sedan 1784 äro vi bekanta, och hvart
år ha vi brefväxlat. Min Vän kan döma deraf hvilken stor

Bref-

Bref-samling jag har. Han är kännare af de flesta Språken; skrifver de ömmaste och vackraste Bref på Italienska. Till min Mor, som var en äfven så stor älskare af detta Språk, som jag är i anseende till det Engelska, skref denne Vän de charmantaste Bref. Han målar och graverar de förträffligaste Stycken, samt ha många af hans Arbeten i denna väg blifvit inlemnade till Målare-Academien i Stockholm, der så många Mästare-Stycken äro samlade. — Hans ädla Själ samt hans dygdiga Hjerta öfvergå dock vida hans många Talanger. Huru mycket skulle min Vän högagta honom, om min Vän kände hans för Religion och Dygd uppfyldta Hjerta! Ofta har jag sett tårar i hans ögon, då han blott nämnde sin gamle Fader. Hans Mor dog strax efter sedan hon gifvit honom lifvet. — Då hans Far dog några år efter hans gifte, var denne Son alldeles tröstlös. Huru mycket önskade jag, att min Vän kände honom! Min Vän skulle då beundra och finna honom värd all sin Högagtning.

Men förlåt min vidlöftighet i anseende till denne min älskade Fars och min så mångåriga Vän, Herr Kongl. Sekreter. J. C. Linnerhielm. — Jag skickar äfven Couvertet, för att låta min Vän se hans Vapen, som han sjelf graverat: Detta är så litet emot de stora Stycken han etsat; men det visar ändå hans Kännedom och Smak i denna Konst. — Hans nu varande Fru, en Fröken von Francken, är, som min Vän ser af hans Bref, mycket älskvärd. — Hans stora Hushåll, såsom boende på Landet, hafvande två stora Landtegendomar, och ändå mera hans enslighet, gjorde att han sökte sig en ny Maka.

Älskade Vän, farväl! Ursäkta ännu en gång detta långa och ofullkomliga Bref! Anmäl min Vördnad för min Väns goda Fru Mor, samt emottag min Lindahls Respect. Med den ömmaste Tillgifvenhet är jag för lifstiden

den mest förbundna Vän,

G. C. L.

een; skrifver
t, som varen
det Engelska,
verar de
enna vig
så många
dygdiga
skulle min
hs dygd uppe
t nämnde
n lifvet
les tröstlös.
vän skulle

de fars och min
g skickar
if graverat:
ar ändå
de Fru, en
älskvärd.
dsegendomar,
ka.
ullkomliga bref!
minLindahl
ndna vän,

af Assessor Gjörwell emottagit et Paket
til Fru Lindahl i Norrköping. Stockholm
d. 14 Jun. 184.

Lovisa Chr. Blomberg.

57

BREF ifrån Fru Majorskan Morath, till Fru Gustava Eleonora Lindahl, född Gjörvell; i Norrköping; dat. Dyrsberg, d. 25 Aug. 1807.

Det är till min Charlottes och hennes evigt saknade Mans ömma deltagande Vän, jag får den äran addressera dessa rader, för att å hennes vägnar aflägga de uprigtigaste tacksägelser för all, all godhet och vänskap dem blifvit visad. — Om en lindring i hennes sorg vore mögelig, skulle visst det deltagande, hvarom min Nådiga försäkrar, och om hvilket hon förut med så mycken tillfredsställelse var förvissad, vara ett af betydenhet; men intet, intet i verlden kan ännu mildra hennes smärta, eller skänka en skugga af tröst: Hennes förlust är oersättelig, och i samma grad hennes kärlek till den hon begråter var ovanlig, i samma grad är smärtan öfver hans förlust djup, ja, jag fruktar dödande: Hon har alltsedan Carlströms död legat i en tärande feber, med tillslutna ögon, talar aldrig, utan, på tillfrågan, ger blott ett ja eller nej — kramar sin Styfsons hand, då han någon gång går till sängen, och då framtränga några tårar — utan att hon synes gråta eller säger ett ord: Hon tyckes vara alldeles suffoquerad, har redan en fullkomlig dödsfärg, och är så decharnée, att minsta tecken till hull ej är qvar. Döm ännu Fru Lindahl om min belägenhet, som, med en Mors fulla känsla, begråter Den som ägde och förtjente hela min vänskap; och som ser en Dotter, den jag så ömt älskar, af sin sorg långsamt och smärtsamt släpas till grafven. Ack! Gud! till hvilka qval mina dagar äro sparade! Hvar skall jag finna tröst, eller få styrka att fördraga lidandet? Om min Charlotte nu skall sluta sin bana — så bed Himmelen, goda Fru Lindahl,

att

Hr

att åfven jag får hvila i det för sorgerna ogenomträngeliga skygd, dit hon ingår. Då jag läste för Charlotte hennes Vänn och Fru Rysshes bref, sade hon: De äro så goda; Himlen välsigne Fru Lindahl! — Hon var min Carleströms Vän, och så länge jag lefver, skall jag tacka Henne derföre. — Af konf. har hon ätit litet; blommorna voro friska, och stå i vatten vid hennes säng. Ingen mat har den sjuka förtärt sedan den 19 Aug. och all medecine har fåfängt blifvit nyttjad. — Carleström är ej ännu begrafven; Charlotte har bedt oss vänta dermed — hon hoppas att samma Grafvård åfven skall blifva för henne Tröstrannig! Må Himlen afvända dess uppfyllande.!

Om Fru Rysshes bref än ej är besvaradt, så var obligeante och helsa ömt och uppriktigt från mig. Hon är min verkeliga Vän, och genom Vänskapens Synglas har hon betraktat mig, då hon gaf den smickrande målning, som jag önskar, men vesst ej vågar tro mig förtjena. När Fru Kuhlman råkas, så var god och framför min ödmjuka helsning och uppriktiga tacksägelse för all den vänskap och attention hon visat mig och mina Barn: Må hon vara försäkrad om min fullkomliga Erkänsla. För Herr Lindahl får jag bedja om min Compliment.

Förlåt, goda, ädelmodiga Fru Lindahl, detta så sluddriga bref; ~~hvar ingen menniska läsa det~~; låt den smärta, under hvilken det är skrifvet, bli min ursägt, och den vänskap mina Barn så lyckligt vunnit, bli en borgen för den förlåtelse jag utber mig! Må åfven jag vara så lycklig att kunna vinna Fru Lindahls vänskap så fullkomligt, som den égard och tillgifvenhet är, med hvilken jag har äran oförändradt framhärda

Min estimabla Fru Lindahls

Tuſsberg, d. 25 Aug. 1807.

ödmjuka Tjenarinna och Vän,
Ulrique Caroline Montgomery.

Anmärkningar. Collega Scholæ

M. And. Carlsström, Kl. Hertig. Hof-Predikant och ~~Stadskäran~~ i Norrköping, dog där d. 20 Aug. 1807, och uti des 32 år. Han var begåfvad med mycket Snille, lärd och Språkkunnig. han ritade, spelte flere instrumenter, sjöng, skref vers, talte Fransyska, allt detta i förbindelse med det behagliga umgänget i det ordentsfulla språket, allt detta motvägdes af stor medellöshet och nästan beständig sjuklighet, en allt mer tiltagande Lungsot. Han, som andre Medici, hade ändå en stor åtrå at gifta sig, gifte sig ock för några år med en kyrkmans-dotter ifrån Linköping, vid namn Askelöf, hade med henne en son, men förlorade henne i början af året 1806, då hon dog af Lungsot. Enklingen, kallad af Hr Major Mörath på Dufeborg, Sätergård vid Linköping, begaf sig dit, informerade uti Ritning, Musik och Språk, förälskade sig i Dotern, Fröken Charlotte, och hon i Läromästaren; mot årets slut gifte de sig, men hans Hälsa svarade icke mot den nya älskogen, han ajmnade allt mera, aftynade och dog uti Lungsot. Liket åtföljde genast med den unga Enkan til Duseborg. ~~Sorgmusiket til uppvisningen af Sorgprocess~~. Enkefrun följde dom icke så genast sin älskade Carlström i grafven, utan lefver ännu.

Hr

Hr Carleström hade ock så en den skönaste handstyl, hvarom äfven vitnar ~~det~~ des Bref til mig af d. 27 Jan. 1805; hvilket äfven innehåller åtskilligt om hans egen Person. De mig i detsamma tildelade ytterst öfverdrifna loford har jag i Svaret af d. 22 Martii följ. undanbedt mig.

BREF. ifrån Fru Majorskan Ulr. Carol. Morath,
född Montgomery, til Fru Gustava Eleonora
Lindahl i Norrköping; dat. Duseborg, d. 10
Octob. 1807.

– Jag får äfven ödmjukast tacka för den agreabla
eftermiddagen jag sist hade den äran passera hos
Herrskapet. Det vänskapsfulla bemötande Fru
Lindahl visade mig skall jag alltid med erkänsla
minnas. – Himlen låte Charlottes hälsa och
humeur förbättras! Hon är så vida bättre, att
hon nu går uppe hela dagen; men har ännu
den Smygg-feber, som jag fruktar helt är or-
sakad af hennes sorg; och då vet Gud när den
öfvervinnes. Hon ber så ömt helsa sin och sin
mans verkliga vän. Underrättelsen från en
vän, så verklig som Fru Lindahl, skall alltid
bli en tröst för min Lotta, en glädje för hennes
mor, som ömt är Fru Lindahl så mycket förbun-
den för dess godhet för henne. – Lotta omfamnar
sin vän och tackar för Blommorna, som hon
förvarat.

34

Bref: ifrån Herr Kyrkoherden Magnus Samuel Munck x), till Fru Gustava Eleonora Lindahl, född Gjörwell; dat. Norrköping, den 21. Dec. 1810.

Högädla Fru,
Goda, vördnadsvärda Cousine!

Med känslan af den innerligaste förbindelse, får jag
härmed äran inför min vördnadsvärda Cousine be-
tyga mit hjärtas ödmjukaste tacksamhet, så väl för
den gåfva jag i går afton, vid hemkomsten, hade äran
mottaga, till utdelning bland våra usslingar, som för den,
hvilken förra gången ynnestfullt blef mig, i samma välgöran-
de afsigt, genom Sal. Faf.[?] tillställd.

Det synes, som min välgörande Cousines öma hjärta
skulle hämta allt mera drift för utöfningen af sin ädla
frikostighet mot de behöfvande, ju mera tiderna för-
svåras, och förmågan att uppfylla egna behof i allmän-
het inskränkes: ett förhållande, som sannerligen ådaga-
lägger, att välgörandet är för min vördnadsvärda
Cousine det starkaste behof, och deltagandet i andras nöd
en känsla, som vinner förökad styrka vid hvarje gång den
sättes i verksamhet. Det skall, Dyrbara Cousine, blifva
för mig den angenämaste pligt, att samvetsgrant utdela
~~din~~ det offer min välgörande Cousine behagat gällda åt
den lidande mänskligheten, till sådana, som, under kän-
slan af sin nöd, skola förstå att med mig värdera det
hjärta, som Himlen öpnat i min Cousines bröst, att hos
smärtans barn ingjuta mod och förtröstan på en Gud,
som har de visaste afsigter med blandningen af glädje och
sorg under vårt korta vistande här i dödligheten. –
Måtte

x) Comminister uti S. Olai el. Stor-kyrkan i Norrköping; utnämnd Kyrkoherde i Täby, Land-Pastorat nära nyssn.[?] Stad.

Måtte denne Allgode i den största sällhet vårda min vördnads-värda Cousines dagar, öka deras antal och utmärka hvarje af dem med förnyad förmögenhet att kunna tillfredställa sitt öma och välgörande Hjärta !!!

Vördnadsfullt hur jag äran till min lefnads afton framhärda

Min Dyrbara Cousines

ödmjukaste Tjenare,

M. S. Munck.

Afskrift.

Stockholm, den 31 Januari 1804.

Ja, min bästa Syster Stafva, den vördnadvärda Friherrinnan Fleetwood är intet mera bland de Lefvandes antal – Hon är flyttad till sällare boningar – ganska hastigt skedde denna flyttning.

Några dagar före Jul foro vi ut till Malmvik, och tillbragte där ganska roligt Julhelgen; Dagen efter Nyårsdagen foro vi därifrån tillbaka till Staden. Friherrinnan var då frisk och rask som en nötkärna, munter och glad, då Hon lefde lyckligt uti den husliga kretsen af en öm Make och trenne små söta Barn, samt var omringad utaf uprigtiga Vänner; men snart förändrades denna ljusa målning, och öfverdrogs med ett Sorgeflor. Trettonde-dagen om förmiddagen mådde Friherrinnan ännu fullkomligen väl; men middags-tiden fick Hon uti ett ögnablick ett ganska häftigt anfall utaf Colique, som väl dagen därpå tycktes något minska sig, men som ej öfvergaf Henne förrän vid dess död. Lördagen och Söndagen voro väl plågorna ej så häftiga; men krafterne aftogo allt mer och mer; dock trodde hvarken Hon, eller de som omgåfvo Henne, att någon fara var å färde, utan ansågo Sjukdomen för en vanlig Colique. Om Söndags-aftonen klockan 7 bad Hon sin Man att gå in i sin kammare och laga att det vore mycket tyst i huset, ty Hon ville försöka att sofva; Hon vände sig då åt väggen, drog några ande-drag, och inom en fjerdedels-timma sof Hon de Saligas sömn. Stillare kunna få menniskjor dö, än Friherrinnan gjorde. Hon slocknade som ett Ljus. Medlertid gick Baron uti sin kammare och fägnade sig åt sin Christines sömn, den Han trodde skulle bryta sjukdomen, och åter förhjelpa Henne till Hälsan.

Ingen

ingen vågade säga Honom att Han var Enkling, förrän Kongl. Hof-Predikanten Ullgren hann efterskickas från Drottningholm, som måste åtaga sig denna ganska svåra Commission. Barons sorg och bestörtning blef då så mycket större, som Han alt föreställt sig en hell annan utgång af Sjukdomen, och ville Han ej fatta tro till sin olycka förrän Han släpptes in uti Kammaren, där Hans Christine låg, men som nu mera intet sträckte sina ömma armar emot Honom. Om Måndagen reste Kongl. Hof-Predikanten Ullgren in till Staden, för att meddela oss denna lika så oförmodade som sorgeliga tidning, samt förkunna oss denna Dödspost som djupt krossade våra hjertan: Om Lördagen reste jag ut till det fordna så glada, men nu så sorgsna Malmwik. Mina känslor vid ankomsten dit vill jag ej bjuda till att beskrifva. Om Söndagen skedde Begrafningen uti Lofö Kyrka; jag var en ibland dem som bära Liket till grafven — det var en svår börda — intet för armarne, men för känslorne och hjertat. Kongl. Hof-Predikanten Ullgren höll ett Tal vid altaret öfver dessa Enkans i Nain ord: Hvi gjorde du oss detta? Talet var ganska vackert och värdigt sitt ämne — här behöfdes ock så intet smicker, utan endast sanning; alla närvarandes ögon fugtades, och jag tror att ingen tår fälldes, som icke kom ifrån ett uprigtigt hjerta. — Om Tisdagen reste jag tillbaka till Staden, och längtar nu ej mera att besöka Malmwik, sedan det förlorat sin prydnad — och jag en den uprigtigaste vän.

Ach! hvad jag fann Malmwik dystert denna gången Första dagen, då jag kom dit, tyckte mig hvarje gång, då någon dörr öpnades, att det skulle vara

Fri-

Friherrinnan som steg in — men hon infann sig intet. Hennes äldste Son, nu på 3:dje året, kom till mig och sade: Mamma är borta, hon är rest till Staden, för att köpa Russin åt Fredric.
Tänk, min bästa Syster, hvad dessa orden skuro djupt in i mitt hjerta!

Nu känner, min Bästa Syster alla omständigheterne vid Friherrinnan Fleetwoods alt förtidiga bortgång, ifrån sin Man, sina trenne små Barn, och sina många qvarlämnade vänner: Låt denna korta berättelse blifva bevarad inom oss; utan att communiceras åt någon mera. Friherrinnan Fleetwood vistas nu uti de högre rymder — vida öfver oss — och om de sällare förnöjelser, som nu omgifva Henne, dock skulle tillåta Henne att nedsänka en blick uti dessa lägre kretsar — hvad hon då ler med föragt le åt våra små dåragtigheter, som vi dock anse för vigtiga! — Visst är Friherrinnan Fleetwood säll och lycklig — Hon slapp till och med att smaka dödens bitterhet — Hon insomnade endast uti en lugn sömn, för att vakna uti de Saligas Lif. Jag saknar Henne mycket; men jag kan ej säga att jag sörjer Henne — ty det vore att afvundas Hennes Lycka. — och jag äger det hopp, att snart åter få träffa Henne, för att intet mera blifva skiljd ifrån en sådan vän. Men när jag ser eller tänker på de tre små Varelserne, som mistat en den ömaste Möder — som ej ännu känna sin förlust, men som dock aldrig få den ersatt; då är jag altid färdig att fälla de stridaste tårar. Att förlora en vän, är alltid en stor förlust; men att göra sådane förluster, sedan man hunnit öfver

femtio-

femtio-talet af sin Lifnad, är ännu vida känbarare: vid dessa år har man ej så lätt att göra nya bekantskaper och att stifta vänskaps-band; man gör då bäst, att låta åtankan af de bortgångne vännerne blifva sitt bästa sällskap — och att finna sin enda tröst uti hoppet att snart åter få träffa dem, för att alltid blifva med dem förenade.
Baron Fleetwood sörjer ganska mycket, och det med allt skäl: ty Han har förlorat en huld Maka, en tarflig och hushållsagtig Hustru, en den upprigtigaste vän och en den ömaste Moder för de efterlämnade tre små Barnen — .
Detta Bref får ej helgas åt något annat än Christines Minne; således slutar jag med anmälan af mycket Helsningar från min Hustru och min Son, samt anhåller att alltid få nämna mig

Min Bästa Systers

ödmjukaste tjenare,
Elias Tasch.

Helsa ändeligen Bror Lindahl.

Utdrag af et Bref ifrån Hr Assessoren Harald Schönbom i Norrköping til Fru Gustava Eleon. Lindahl därstädes; dat. d. 29 Jun. 1802.

Tusend Tack för Hr Wallmarks Bok, som jag efter någon tid önskade få återläsa. Hvad bådar icke han? Tjo år härefter ville jag lefva och läsa hans Arbeten. Detta har han mycken heder af. Öfver mit Omdöme redan, hinner jag ej eller skrifva hvad jag ändock ville, om honom.

At min Syster hälsar sin Herr Far från mig, det gjör hon ganska väl uti. Jag vet visst, at jag tänker ofta på honom och äfven Fru Mor. Men gif honom aldrig Anledning at besvära sig med något om mig. Jag svarar alt för illa emot hans Godhet, men lyckligt, utan Förebråelse. Sit Öde rår ingen för. Det är Han sjelf det första Exemple uppå. Monne han förtjent en bättre Lycka? Har han ägt minsta Upmuntran under et otaligt Arbete, mindre motsvarande Belöning?

Det är och blir et faseligt Bevis i den litteraira Vägen och knappast troligt, så är efter hans tid. Men se honom och man lär, hvad den egna Tilfredsställelsen förmår. Det måtte, utom densamma, aldrig finnas någon Glädje. Och at dömma efter Professor Gjörwell, så skulle Människan icke behöfva någon annan Upmuntran eller Glädje här i Verlden, än den man gjör sig sjelf, och at annan vara falsk.

Enligheten med Originalet intygar
Gust. Linderström.

Utdrag utur et Bref, ifrån Hr Assessoren Harald Schérnbom til Fru Gustava Eleonora Lindahl; dat. Norrkoping, d. 6 Dec. 1803.

Jag återlämnar åfven et annat Paper x). Mången gång har jag ansett mig vanlottad, förorättad m. m. Jag har tykt mig hafva skäl at fordra något för litet Arbete och det lilla Gagn jag kunnat åstadkomma. Men Jämnförelser, när de gjöras här i Verlden, huru orätt den enas Klagan, huru orätvis den andras Tid? At arbeta et halft — för mer än et Secle, och hålla därmed ut under en respectable Ålder, idkeligen gagna närvarande, tilkommande — åtföljd af oupphörande Bekymmer, Omsorger och Motgångar — icke tröttas af dem alla, icke hindrad af något — lika ofortruten gå i sit Kall. Hvem är det? En Man, älskvärd vid blotta åsigten, än mer då han höres, vördnadsvärd då han läses, otrolig då alla hans Arbeten synas — Människovän. Man skulle tro honom okänd i den Verld han vistas, utan at möjeligen kunna vara det någon Tid. Han ser tydeligen öfver denna samma Verld. Huru skulle annars hans Själ vara så lugn? Et helt Land har ej kunnat löna honom. Han gjör det bäst sjelf, och Tiden efter honom xx).

Enligheten med Originalet intygar

Gust. Linderström.

x) Min Förklaring til Hof=Canslers=Ämbetet, rörande des Förbud af den Patriotiska Catechesen; dat. d. 21 Oct. 1803.

xx) Det öfriga fann jag mig icke tilständigt at låta afskrifva. Kanske åger

jag någon Förtjenst om Upfostringsverket, Svenska Historien, särdeles Lärdoms-Historien, kanske hade jag uti et annat Land fått härföre någon Belöning, hälst på min ålderdom; men så är jag dock icke ensam om et sådant Misöde. Kanske räcker Konungens landsfaderliga Hand den gamle och så trogne Tjenaren et hederligare Bröd, om någon af Gårdens Fogdar säger honom: at jag åtminstone ej borde lida Nöd. Det kan väl ännu ske.

BREF: ifrån Assessoren och Riddaren af Kongl. Wasa-Orden
Herr Harald Schönbom till Fru Gustava Eleonora
Lundahl, född Gjörwell, i Norrköping; dat. Norrk: d. 21 Jan. 1810.

Nådiga Syster lilla!

Huru vill Hon förklara, att jag på ett och tjuge dygn ej
haft den äran upwagta Henne, hwarken personligt eller
skriftligt? Hjelp mig, om Hon kan! Sjelf kan jag ej förklara det.
Väl vet jag mig alla dagar hafva annat, så det ena, som
det andra; och nog borde jag kunna skrifva, som har så
dagelig öfning; men med allt det igenkännas häri Menni-
skian, med all sin oförmögenhet, swaghet och försummelse. Jag kan ej
be för mig en gång, utan — Döm och handla med mig, som godt
synes Dig — och jag förlorar intet därvid. — Så kan den ena
menniskan helt och hållet lemna sig i händer på den andra,
utan räddsla att äfventyra det minsta — med säkerhet att finna
öfverseende och — bara godhet!

Säg mig, min Syster! kan jag våga hoppas allt detta af alla
Hennes likar — at alla Skönheter? Jag ville så gerna tro det; men
intet kan Hon försäkra mig derom, så gerna min Syster ock ville.

Nu skulle jag komma med Nyårs-önskan; men så ofta jag får
nalkas den Högsta Godheten med mina önskningar, har min egen
Syster länge varit, dageligen är och alltid skall blifva i mina
Suckar innebegripen. Måtte jag bönhöras! och aldrig skall jag
finnas Henne annat än lycklig.

När nalkades jag Henne eljest, utan med mina tack-offer?
Sällan var det. Nu frambär jag dem äfven ensam, första
gången, för en godhet, för ett välgörande, som Hon borde all-
mänt och högtidligen tackas för, och för många år tilbaka.
Hon vet visst ej hvad jag menar! Det är en mångårig Skänk til mina
Vänner i det stora Slottet på Norr. Hvad jag de 3 första åren fundera-
de på Gifvaren! ville aldrig tacka förrän jag kände min man.

Gjorde

fjerde året var förfåt fatt för bärerskan, i fall hon skulle komma. Hon kom, och jag fick känna gifvaren i min lilla Syster. Sedan har jag tegat — tänkt hvarje år bli det sidsta, och jag vet intet af hvad skäl; men det trodde jag säkert i år. Dock felade jag. Nu första gången tackar jag enskildt, och får en annan tid göra det i sin ordning. Sjelf lärer min egen Syster finna, at denna gåfva varit lika anständig och värdig, som nyttig. Alla åren har jag ansett densamma något för stor. Hon känner henne medelmåttig. Dessa plagg hafva altid varit bättre än dem jag annars kunnat få, än alla dem vi göra sjelfva. När jag nu icke räknar för dagen, utan för mer än ett tio-åra-tal, har jag mer än 120 fattiga flickor således hjelpte i en väg; och mitt hela välmenta arbete skulle vara nog lönadt, om jag kunde räkna många så hjelpsamma händer. Til min egen Systers tack får jag nämna, at, som dessa gåfvor och hela beklädningen disponeras af mig sjelf, har intet af dessa goda plagg någon gång fått tildelas andra, än de beskedliga och ofta aldeles oskyldiga flickobarnen. Jag hog-kommer det ofta med glädje; och denna sanfärdiga bekännelse vare ännu en tack til min aldrabästa Syster!

Den som tycker at Fångevård, sådanas förbättring och hjelp, är ett obehageligt göromål, felar mycket. Hvem som kan hjelpa, måtte väl känna något därvid, som gör honom nögd. Hvem som med urskilning kan hjelpa flere med hopp om framgång deraf, tror jag väl blir glad; och den, som med enhvar kanske måtte finna den missledde, ja äfven den aldeles oskyldige flickan, fattig och förföljd, ett olycko ~~-de~~ öfverlemnad, och kan hjelpa, Han får en annan känsla, som slutar jag med välsignelser öfver dem som honom biträda uti at, jag tycker, det bästa göromål af alla — och här, min sidsta tacksägelse!

Den 22 Jan.

Så långt hade jag hunnit igår, då Bruks-Patron Jancke kom til mig, och straxt derpå vår Stechau, med bref — två andra bref och en dosa. Jag får då åter börja at tacka — för brefvet aldramest, mycket för delsändet af de andra — minst för dosan, hvars värde jag ej känner; men, om jag begrep det vara af mera än som synes, säkert skulle återsändas, efter vi lofvat at aldrig gifva eller mottaga något mera (Låt mig veta hvars afbild det är.)

Förr

För gömde jag alt hvad jag fått af min Syster; liksom skulle jag lefva 100 år. Nu har jag försatt mig dageligen gagna altsammans; men det får då intet ökas, om det skall blir mig möjligt. För nu, för vår vänskap, och låt detta vara det sidsta, detta slags godhets-prof af min bästa Systers hand. Jag är annars urslagtad för verkelig återsändning.

Det är synd om Fru Annette. Men, oskyldig i olyckan, lärer Hon nog finna den Högstas milda disposition häri för henne sjelf, som jag tror höll lika af båda sina barn.

Herr J. C. L. har nu fått nog at sköta. Månne min Syster ej bör förbjuda honom så långa bref? är det ej nog, at vänner säga hvarandra huru de må? eller är det jalousie som vågar raisonera här?

Var likväl försäkrad om min oupphörliga vördnad och tacksamhet mot Hennes vänskap. Den har aldrig varit half för mig. Den blir det säkert eller aldrig. Måtte jag kunna svara deremot.

Det är en ibland mina ömma önskningar under det jag til mitt sidsta har den äran framlefva

Min bästa Systers

trogne ödmjukaste Tjenare,

Harald Schönbom.

Gustava Eleonora Lindahl

Til Fru G. E. L—l.

Med Eder obestridda Rätt
til Snillets och Behagens ära,
Ni än en Dygd förstår at nära,
som, hedrande Ert Tänkesätt,
skall Er ett evigt Lof beskära.—

Nog tjusar skönhetens behag
Nog Snillets flygt vår undran väcker;
men Blomman vissna skall en dag,
men Snillets höjd vår syn ej räcker:
Den då med mera visshet når
et rum uti odödligheten,
som, i välgärningarnes spår,
til den betryckta räddning går
och af den frälsta Mänskligheten
förtjänar Tacksamhetens Tår.—

Min Fru!

När, uti lifvets smärta,
en usling ur sin nöd af Er sig ryckas ser;
Ert Snille – Ert Behag han visst sin undran ger:
men Dyrkan – Dyrkan åt Ert Hjerta.

A. N. Wingemark.

Norrköping, d. 26 Julii 1802.

BREF: ifrån Fru Grefvinnan Schwerin til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. Husby, den 22 Jun. 1806.

Pardon aux Hommes, si je vous avoue Madame, qu'il n'y a qu'une femme qui puisse imaginer un Envoi comme le Vôtre; c'est que jugeant d'après vous-même, vous devinez la réunion de tout ce qui pouvoit m'être agréable; et je vous en remercie avec cette effusion du coeur qui n'appartient qu'à une âme pénétrée de reconnoissance. Une Lettre charmante, des Poësies choisies, une Branche d'orangers, qui embaume l'air qui m'entoure, les oeuvres de Haydn & Mozard, des Livres agréables et instructifs — enfin, Madame, c'est comme si vous aviez lû dans mes plus secrettes pensées, et rassemblé toutes les délices de mon existence; avec de tels secours souvent renouvellés, je me passerois fort bien de la Capitale et ses Lanternes magiques: car c'est ainsi qu'à mon âge se présentent les variations du Carneval, quand on n'y participe plus personnellement. Nouvelle Ariadne, j'appelle encore mon Thésée, et vous demande excuse si le renvoi de la Musique seroit encore retardé d'une quinzaine; j'ai tant de peine à m'aracher de mon Clavecin, où, dès que je suis seule, on me trouve constamment attachée: car je n'en fais pas assez pour amuser d'autres, mais suffisamment pour ne jamais redouter la solitude. Parmi les Livres, je conviens qu'il y en a, dont votre bonté m'a fait participer autrefois; mais il est presqu'impossible de fournir toujours du nouveau à quiconque est aussi souvent indiscret que moi. J'espere que Mr Lindahl est de retour, jouïssant en paix d'une vie que vous avez le talent d'embellir par toutes les Vertus qui font la base du vrai bonheur; Soyez toujours heureux ensemble! c'est là le voeu d'une amie, qui par expérience sait apprécier ce qu'en allemand on nomme si bien häusliche Glückseligkeit, huslig Sällhet en Suédois; je doute que la chose se trouve en France, par ce que bonheur domestique ne l'exprime pas bien. Lundi, Mècredi & Samedi, nos messages de Lait viennent toujours de Wiggeby à Norrköping; et c'est avec telle occasion qu'au plutôt j'aurai l'honneur de vous délivrer la Lecture reçue, avec l'instance accoutumée de la remplacer par d'autres en cas que le

le bon Mr Lindahl veut bien s'y conformer. Faites lui bien nos complimens, et recevez, Madame, ceux de mon mari, qui seroit très-flatté d'avoir quelque part à votre souvenir.

Point de réponse; mon intention n'est nullement de vous incommoder, je n'étois pressée que du sentiment de la gratitude, et ne pouvois résister à l'envie de vous le témoigner. Veuillez croire, Madame, à l'estime très-prononcée, avec laquelle je serai toujours

Votre très humble & très-ob. Servante,

Wilhelmine Schwerin,

née Putbus.

Stockholm, d. 7. Aug. 1807

Min nådiga Syster.

Ehuru illa jag mått både till själ och kropp sedan min hemkomst, kan jag ej underlåta att tacka min Syster och Bror Lindahl för den obeskrifliga höflighet och förekommande godhet som jag åtnjutit under mitt vistande i Norrköping. Min Syster har upplifvat; sett hus den urgamla och älskvärda hospitaliteten, som gör af sina gäster ej blott

vänner utan äfven Dyr-
kare. Om ej poesiens anda
hade öfvergifvit mig, skulle
jag visst förvandla Phile-
mons och Baucis hydda
till ett tempel. Men hos är
det redan i anseende till ägarens
artighet, godhet, och förekommen-
de tjenstaktighet. A propos af
sista ordet har jag redan be-
gynt nyttja örterna till
helsans bevarande, och funnit
deraf bättre. Helsa Bror Lindahl
och var öfvertygad, att jag för
evigt är min Systers
tillgifnaste vän
Sjöberg

BREF: ifrån Herr Kongl. Secreteraren Nils Lor. Sjöberg, En af de Aderton i Svenska Akademien, till Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping; dat. d. 1 Jan. 1805.

Madame.

Comment seroit-il possible, que j'aurois reçu vos lettres avec deplaisir, étant toutes émanées d'une amitié si pure et si tendre? Votre correspondance non seulement m'honnore, elle fait mon bonheur. La raison pourquoi j'écris si rarement, c'est qu'en comparant vos lettres avec les miennes, je trouve les dernières si peu dignes de la personne aimable, à laquelle elles sont adressées, que j'en ai presque honte. Je suis paresseux; vous avez raison de me gronder; mais vous êtes toujours dans mon coeur: cela me justifie.

Vous êtes encore sous la main des médecins: Dieu veuille que cela finira bientôt. Je suis aussi en vérité fort mal; mais je crains les Médecins, et je les crains encore plus pour mes amis.

Vous me donnez à entendre, que mon ami Lindahl déjà doit être à Stockholm; mais ni moi, ni quelques autres de ses amis avons eu le bonheur de le trouver. Cela me met dans une inquiétude désolante; je crains qu'en chemin faisant il ne soit tombé malade.

Dieu

Dieu veuille que ce soit quelque autre obstacle qui ait retardé son voyage!

Je ne m'étonne pas, Madame, que vous avez choisi ces beaux vers sur le goût, vous qui l'avez si excellent. L'épitaphe de Goldsmith est bien trouvé; et je suppose que vous avez déjà lû son divin poëme: The Traveller. Heureux l'auteur, dont la louange occupe un si vrai esprit, et une si belle bouche que la vôtre.

Je vous souhaite un nouvel an heureux, Madame, et une santé aussi forte et durable, que la justesse de votre esprit et la bonté de votre coeur! — Je suis votre second ami sur la terre, Sjöberg.

P. S. Grand merci pour le souvenir d'amitié! Quant à mes petits ailés, il ne m'en reste que deux, qui voltigent à présent autour de moi, quand j'écris cette lettre.

Min nådigaste Fru.

Ehuru jag ej ännu återstäldt de Teater stycken jag emottagit och hwilka jag under mitt korta vistande ännu torde behöfva, vågar jag dock supplicera at ur min nådiga Frus Bibliotek erhålla den försonade Fadren af Lindegren, som jag med de öfriga skyndsamt skall återställa. Jag skall alltid veta at högt värdera den grace mig är visad, och framhärdar med fullkomligaste vördnad

Min nådigaste Frus

ödmjukaste tjenare

C. Stenborg.

Norrköping d. 4. Mars 1805.

Till

Fru Lindahl född Görwel

detta

Afskrift.

Stockholm, den 13 Aug. 1802.

Högädla Fru!

Ödmjukeligen tackar jag för det Bref, hvarmed jag genom min vördade Gynnare, Herr Assessor Gjörwell, blifvit hedrad. Det rättvisar fullkomligen Min Frus Domsrätt i vittra mål: så vittert har Min Fru deri bestridt densamma. — Jag skulle icke våga öfversända något af mina obetydliga försök, om det ej skedde för at uppfylla en i detta för mig så smickrande Bref yttrad önskan å Min Frus sida, hvilken jag alltid skall anse som en befallning. Tillåter det mig således at meddela något, önskade jag åter å min sida ödmjukeligen at blifva delaktig af Min Frus vittra anmärkningar och omdömen deröfver; men så då fick Fruen en Korrespondans, som kan hända icke blefve den angenämaste; jag känner rimmarne: och en ung älskvärd Fru kan långt bättre använda sina stunder. Imedlertid äro mina dagar nu skäligen tomma från poëtiska anfäktelser: När man, som jag, är nyss gift och med en ung god maka; när man, som jag, lefver på landet, omgifven af en skön natur — är hvart ord man talar, tänker Fruen, vara en vers — njuter man mera än man skrifver, tänker jag; eller och skrifver man blott om sin lycka, som jag nu begynt; eller och behöfver man En Gjörwell, en Fru Lindahl, att väcka den slumrande Sångmön. Jag har dock nyligen öfversatt ett litet Engelskt Poëm, som jag tar mig friheten bifoga.

Jag förmodar att litterära nyheter roa Min Fru; jag kan då berätta den, att en ung Italienare, vid namn Acerbi, som uppehållit sig här någon del af åren 1799 och 1800, och nu i år utgifvit i London sina Travels to Cap. Nord i 2 band 4:o, deri ganska illa handterat en hel hop af våra både från Rangens och Lärdomens sida mest ansedde Män, vår nu varande

Konung

Konung, och i synnerhet Konung Gustaf III. Boken, som här väcker myicken förargelse och sedan några dagar är ett allmänt tal-ämne, lär säkert bli förbuden att hit införas. Den är annars full af intressanta Anmärkningar och Detaljer, har flera Kopparstick; så att den skulle hedra ett Bibliothek af det värde, som det Min Frus Bokälskande Herre äger. Härbi bemötter här med myicken höflighet, och var myicket älskad, liksom nu Franske Ministern Bourgoing. —

Bourgoing, ack huru önskade jag icke att min Fru kände honom! Frun dyrkar det vackra och rika i Naturen — det gör han; Frun älskar det ömma och goda i vänskapen, det gör han; Frun läser gerna och ofta, det gör han. O! med dessa lika böjelser och tänkesätt hvilken Vänskap skulle det icke blifva! Frun vet, at han är min synnerlige Gynnare; jag kan således icke berömma honom nog oväldigt. I dessa dagar har han för fjerde gången gjort mig äran af sitt besök på ett litet vackert ställe i Stockholms grannskap, hvaraf jag genom hans ädelmod blifvit innehafvare. Vi vänne dagar tillbragtes under ländiga promenader, botaniserande och vänskapsfulla samtal: jag tänkte på min nya bekantskap i Norrköping (som jag dock sedan min bekantskap med Hennes värde Far 1799 känt); jag talade derom för min ädelmodige vän, som både åt Far och Dotter offrade sin högaktning i de varmaste uttryck. — Men förlåt mig denna digression: att nämna Bourgoing och ej göra den, hade kastat skugga på mitt hjerta.

Förlåt äfven att jag för första gången vågat så länge uppehålla och sluta ej deraf till något framdeles, om jag en annan gång skulle få äran att i bref kalla mig hvad jag alltid skulle räkna för en heder att vara

Min Högädla Frus

Ödmjuke Vän och Tjenare

P. A. Wallmark.

Ode

ifrån Engelskan *).

Då molnen försvunnit och stormarna flytt,
och skeppet til hamn för sin afgrund förbytt,
skall Erkänslan fjettras i tystnadens famn?
Nej! tackom då Styrman, som fört det i hamn!

Med Smickran för Makten i stoftet ser böjd
och folksplitets hjelte till stjernorna höjd:
för Dygden, som söker i lugnet sin tröst,
skall erkänslan höja sin helgade röst.

Och skall du den Statsman din vördnad ej ge,
O Britt! som med afund Nationerna se?
Och som, af intressens misvisning ej förd,
var af makt och af guld och af faror ej rörd?

O Man, som, då Listen och Roflystnan bar
kring verlden förskräckelsens legda standar,
sågs lifva sitt Fosterlands sjunkande mod
och berga ett Rike ur Våldsmaktens flod?

När Solen oss helsar från middagens höjd,
vi njute dess skönhet med otacksam fröjd.
Först då, när hon flygsamt ur synkretsen går,
vi prise det guld hon kring höjdernas sår!

Så, Pitt! när din bana du slutat, vi den
och dina förtjenster gifft kalla igen.
Vi sågo ditt Zenith med hapnadens blick:
du sjunk — men vår kärlek, vår tacksamhet fick!

*) Är en öfversättning af det Ode, som, vid den anställda högtidligheten på Ex-Ministern Pitts födelse-dag, af fordne under-Stats-Secreteraren Canning författades och af ett talrikt sällskap flera gånger afsjöngs. Originalet finnes i Hamburg. Correspond. N:o 92 för i år

O! tag för de faror, ditt Snille förstöd,
dt möta och trottsa med oryggligt mod:
O! tag för ditt stöd vid en vacklande thron
Din tack af ditt Storverk — en frelsad Nation!

Och, om Stormen mot oss skulle uppstå på nytt,
och Azurn af freden i moln bli förbytt;
O! då skall förtröstan i vishetens famn
Strax fly till den Styrman, ne fört oss i hamn!

Stockholm d. 6 Nov. 1807.

Min Nådiga!

Då jag nu har den äran å Fru Ekmansons vägnar öfwersända den tredje Westen tillika med dess Bref, kan jag ej neka mig det nöjet att sjelf falla besvärlig med ett dylikt. Min första skyldighet är att tacka för den vackra present jag från Min Nådiga erhållit i Grays Hymn to adversity. Jag äger Grays Poems och har der läst den många gånger med rörelse men aldrig med den, som nu intog mig. Anlednin-

gen till dess sändning, åtankan af att ett vedolgångs
offer kanhända vunnit en Beskyddare mera i den
Vittra Beskyddarinna som skickat den, i hennes egen
hand på samma papper -- allt gaf nu detta Poem
ett värde som jag alldrig förr funnit det äga. I ett
dyrbart convolut skall jag förvara det - jemte den
Krans min Nådiga för länge sedan skickat mig. -
och för hvilken jag gerna vill försaka alla Aca-
demiska kransar. Ja, jag trottsar alla mina
Unga vänner och Wetterhetsidkare att kunna
framvisa en sådan Belöning - och en sådan
Belönarinna! Förlåt mig att jag är så litet
delicat, att jag fritt yttrar hvad jag tänker - men
jag är för stolt af att äga begge dera, för att
ej gloriera mig deraf.

Jag beklagar oändeligen att jag ej fick den
äran se Min Nådiga här i sin Herr Mans
sällskap, som alltid är wälkommen, men dubbelt

då han följes af sin Fru. Men jag fruktar, att Stockholm på något sätt försyndat sig emot Min Nådiga Soon icke på så lång tid låtit Oss få det nöjet råka Henne här. Huru mycket jag beklagar att jag i sommras ej fick den äran uppwakta wid genomresan kan jag nu ej säga. Hade jag ej kommit så sent till Norrköping, (klockan elfva) så skulle jag wisst infunnit mig; men som jag wid denna tid ej ansåg det passande att öfwerraska någon Dame, utom tvenne — min Hustru och min Sånggudinna — som ej så noga räkna med mig, så beslöt jag att wänta till Morgonen derpå. Trötheten af Resan, emedan wi rest hela Natten förut, och den owanliga wärman gjorde att wi först waknade klockan 9 följande morgon, då wagnen stod förespänd. Men hade jag kunnat förmoda att Min Nådiga ej i höst skolat komma till Stockholm — i sanning: jag skulle infunnit mig, så wåt jag än war — och lik Astreed hos

Anacreon klappat på och bett så ömt att få sleppa in. Men jag ber ödmjukast att liknelsen icke fullföljes längre.

Som jag är wan att altför illa betala mina wittra skulder särdeles hos min Nådiga, lärer det ej förefalla besynnerligt, att jag äfven nu gör det — då jag wågar i stället för en bit af Gray skicka en bit af mig sjelf, som tyvärr icke är någon godbit. En Bagatell till min Syster på hennes Namnsdag skulle ej begära lof att wisa sig för min Nådiga, helst sedan jag under renskrifningen, (wid åtankan af den fina Domarinna inför hvilken den skall parera) gjort några ändringar som nedsätta den till egenskap af klatt — om ej jag förut wiste att Min Nådiga förlåt både det ena och andra åt

Sin

Ödmjukaste Tjenare

P. A. Wallmark

P. S. Jag ber om min ödmjuka compliments för Hr Grosshandlaren

Afskrift.

Min Bästa Fru!

Trenne månader äro förflutna, och jag har varit försänkt i Melancholiens swarta afgrund! Förgäfwes har jag velat hjelpa mig därifrån, då endast sorgfulla betraktelser varit min lättnad, ej olik den som, plågad af qvaf, lättas då han får andas. Då ödet slet ifrån mitt hjärta det, som så mycket gladde det samma, upkom det sår, som med sin bittra sveda sedan stört mitt lugn —. Ett älskadt Barn, älskvärdt åtminstone för mig, blir dödens rof! Jag hör dess nödrop, som far, kan ej hjelpa som läkare, och blir tröstlös som man för min maka! Gud! mitt ömma hjärta får trenne styng! Fåfängt har jag väntat någon läkedom af tiden! Djupa sår, som hjärtat får, kan tiden aldrig hela! Philosophien retar mig med sin köld! Men — prisad vare en Nådig Försyn! Religionens välgörande öfvergår all mensklig förmåga omsider, då jag här sökte läkedomen, fann jag och densamma. Redan nog förfaren i verldens lopp, har jag altid funnit här den enda säkra hamnen under stormarne. Denna Guda-kraft är mig ej okänd: ty jag fick redan i min barndom god anvisning därpå, och har sedermera med häpen vördnad ofta ärfarit dess välgörenhet. Olycklig den, som ej vet söka denna tillflykt! Du lilla Själ, som med ditt wett, din dygd, din kärlek gladde många stunder, som mina brydsamma bekymmer mäst för andras skull ofta förbittra! Du älskade Barn, som så ofta med ditt glada ansigte mötte och emottog mig, då jag kom trött från mina resor hem, du saknas — men du har gått undan kanske endast för farliga stormar, och skall möta mig med gladare ansigte i ett lyckligare hemvist! Fortfar du at lofva den Gud, som styrer

styrer alt visliga öfver vårt begrepp! Och det är min enda tröst, at Du kan omtala, at jag visade Dig vägen till din Sällhet! och at din Gud vet, at jag vill vandra samma väg! Snart förflyta några år och dagar med tidens ström, och naturen återtager sin rätt; men förädlade känslor äro dygder som sväfva upp till sitt ursprung. De äro gudomliga krafter, dem himmelen återhämtar! Verldens rätta kännedom alstrar visdomen: och denna har ledt de vise den vägen med sina tankar, hvarunder de gjort den Slutsatsen, at i vår Faders hus äro många boningar. Detta är min tro, som ger mig tröst styrka och munterhet. Förlåt, Bästa Fru! dessa dragen; men de skulle lätta min börda. Den nerv-svage lindras af sina convulsioner. Dessa hänryckningar hafva varit mig nödvändiga, för at återkalla känslorna ifrån sina lidelser till andra föremål. Nu är paroxysmen öfver: curen är gjord; och den skall äfven blifva mitt säkra förvarings-medel. Mycket bidragande därtill var ock den tröst min Frus hjärta och snille täflade om at meddela oss, Dess vänner: Prisadt vare det Snillet, som hämtar sin styrka ifrån rätta visdoms-källan! och det älskvärda Hjärtat, som deltagit uti min sorg, skall af mig altid hedras! De vittre hafva skäl at sjunga Dess lof: och hvad jag i prosa ej kan uppfylla, skall med min verkeliga tillgifvenhet ärsättas:

Den resan jag gjorde i sällskap med min Vän, Prof. Swartz, till Öland, för at skingra mina sorgsulla tankar, hvaraf jag förut var upprymd, var mig rätt nyttig. Denna vackra Ö gladde mitt öga med ombytande Syner af sällsyntare växter och föremål. Några ställen voro härså vackra, at jag fann skäl uti hvad Linné sade därom: „den som ledsnat vid Verldens ostadiga Sinne, må flytta hit, och han skall finna Paradisets jordiska Sällhet„. Men dessa vackra blommor äro

blott

blott för dagens och den stumma fägringen har blott ögna-
blickets nöje för tänkaren. Den lefvande fägringen, som i
förfinadt snille och förädladt hjärta möter mig här, har tusende
omväxlande behag. Jag är då lycklig, när dess vänskap skänkes
mig. Förvara den, så ömt, som den är gifven, och jag skattar
mig lycklig däraf, min Fru! Jag sökte en Eternelle till symbol
för min vänskap och tro; men den fanns ej på denna ö. Det
beständiga finnes ej allestädes. I dess ställe tog jag denna,
som tolkar min önskan. Göm den i någon liten vrå, dit
afunden ej kan komma. Jag känner både eterneller och
immorteller: deras namn hafva varit mig kära ifrån barn-
domen. Den första jag träffar blir vänskapens offer.

Mycket nöje har jag haft uti deltagandet af den rättvisa,
som göres min Frus vittra och älskvärda skrift. Det är en
ära på den sällhet, som vänskapen ger, då man får
glädjas öfver sina vänners nöjen. Tack, lilla söta Fru,
för hwar gång jag njutit denna vällust! Afsigten utgår
ifrån ett ädelt hjärta, och emottages af min öppen famnade
vördnad. Jag har i mitt sinne välsignat det goda hjärtat,
som ej allenast unnar mig nöjet, utan äfven delar sitt med mig.

Jag återsänder nu de stapper, som jag fått låna, sedan de
mycket fägnat mig. Det medicinska brefvet var grunde-
ligt: ty en lärd man har författat det, och en vitter man
gjort däraf et smakeligt utdrag. ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

I alla skiften och vid alla tillfällen är jag ~~[illegible]~~ oförän-
dradt,

Min Bästa Frus

trofaste ödmjukaste
vän och tjänare
Westring.

Norrköping, d. 25 Aug. 1802.

Til Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping.
dat. Norrköping, d. 24 Sept. 1803.

Min älskvärda Vän!

Under min Utflygt til Floras Fält, ej olik Fogeln ur sin Bur, hafva tvenne Månader förflutit, och lika länge har jag ej fåt bjuda Vänskapen något Skrif=offer! gjör mig ingen Förebråelse därför, min bästa Vän, min lilla vittra Stava; ty jag vil nu ersätta detta Upskof med så mycket längre Skrifvelse. Syster Stava är road af mina Tänkesätt: och hvilken Drifffjäder skulle kraftigare kunna verka på mig? Då Vänskapen förhötmar de Stunder, som Arbete och Bekymmer lämna fria för Njutningen, huru lycklig är jag icke i mit Val, och hvad Förnöjelse hör jag icke återskalla i genljudet? aflägsnad från en Vän, som med sina vackra och fina Tänkesätt spelar Harmonica för mit Hjerta, upväcker hvarje gladt Föremål en Känsla af den ädlare moraliska Glädjen, som är Vänskapens eviga Lif. Under min Tystnad njuter min Anda: frånvarande minnes jag, och i sjelfva Drömmen talar jag ofta, fast filosofiskt, med min Vän. Sjelfva Afvunden har intet Skäl då at angripa oss. Kan en sådan Vänskap, altid verksam, lastas, då Tilfället stänges för den medelbara sinliga Korrespondancen? i min Sällhet, som består af Vänskap och Arbete, är Tiden blott min Fiende. Begäret varar länge; men Njutnin=

gen är kort. Jag skulle blott i denna Verlden hafva en Önskan öfrig, och det vore den, at kunna förlänga Timarne på Dagen! Med den Verksamhet, som hörer til min Organisation, huru lycklig skulle jag då icke vara? men jag felar. Begären förföra, och Förmågan hörer til det materiela. De förra urstamma liksom ur en annan Verld, och syfta troligen til en högre Sphér, då Mechanismen är af Jord, och går dit igen, och behöfver Ersätning och Hvila under sin Gång. Låtom oss följas åt med våra Betraktelser öfver detta Ämnet, och muntra vår Anda med det Hopp, som vårt Förnuft oss ger, då det passerar den Bro, som leder til Lycksalighetens Ö; ty Poëterne likna vår Imagination vid dylikt. Huru lycksaligt är det icke då, at tidigt hafva grundlagdt Vänskapen härstädes? med sinnliga Ögon se vi icke igenom den Dimba, som omger oss, och evighetens Sol kan blott med Morgonrådnadens Strålar svagt röra det klena Förståndet. Filosofiska Fritänkaren må kalla dylik Tanka en Verkan af förfinadt Förstånd: och Naturalisten må utropa den för en Missvisning af mänskliga Naturens Högmod. Efter den Erfarenhet jag haft Tid och Tilfälle at samla öfver Händelsernas Lopp i den Moraliska Verlden, har jag altid funnit en osynlig Styresman, en alrådande Regent, hvars Spira är Rättvisa.

Sanningen är en Stråle af det gudomeliga Ljuset, och des Visdom kastar Strålarne dit, där de behöfvas. Den inom Passionernas Stridsbana ofta så värnlösa Dygden stupar! månne utan Upprättelse? Nej! Kärlekens Sol har Gudoms Kraft: des Strålar verka kraftigast på Dygden; ty alt annat är materiell, och återstudsar dem. Dygdens Lif, födt af gudomliga Strålar, går ej til Jorden. Losradt från sit Fängsel går det til sin Medelpunkt, liksom af magnetisk Kraft, och ökar Antalet af de varelser, som höra til det Systemet. Dygden, denna Verkan ifrån Gudoms Kraften utgången, liksom sublimerar vår Själ, så at den omsider kan upstiga til högre Andars System. Se här Grunden til vårt Hopp om Odödlighet! följom Händelsernas Lopp til den högsta Domstolen, där Rättvisan gjort sig vördad hos alla Verldens Folkslag, i Verldens alla Tider, och Vedergälningsrätten ropar högt om en rättvis Gud. Grunden til al moralitet blef därföre almän: hvad i velen andra skola göra Eder, det gjören ock dem. Denna Sanning är preglad i vårt Samvete, och ger Ljus åt Förståndet: den har varit et Ljus för de första Hedningar, och ledt dem til Begrepet om Ordningen och des Uphofsman, och det senare blef almänt öfver hela Jorden; ty intet Folkslag gifves, som icke har en Gud, åtminstone en sådan, som de gjort med egna Händer. Hedningarne kunna därföre skryta af Visdom ifrån Verldens äldsta Tider. Indianer-

nes Konföes, Persernes Zoroaster, Grekernes Plato, och Judarnes Moses m. fl. hafva vitnat härom. De Män, som i senare Tider haft Tillfälle at samla mästa Lärdomen, och som med sit genomträngande Snille och grundeliga Erfarenhet forskat alt, hafva därföre ifrat i Lära och Lefverne för Religionen. Sådan var en Newton, en Cartesius, en Haller och en Boerhaave m. fl. Malebranche, det stora Snillet, liknade de verkeligen lärde vid mogna Sädesax, som mogna luta sig, då de tomma ännu uphöjde sig. De äro Visdoms Orakel, som böra höras. Deras Vandring ur Verlden är en Vägvisare för oss til Lycksaligheten. Däremot är den otilräkeliga Lärdomen vådelig. Pope sade därföre med Skäl: "drink deep or taste not the pierian Spring: a little learning is a dangerous thing: their shallow draughts intoxicate the brain, but drinking deep sobers us again". Efter min med Iffver och föresats samlade Erfarenhet gifves ingen varagtig Lyckfalighet, utom den, som Religion gifver. Höghet och Magt, Rikedom och Lärdom hafva Tomheter och trånga Gränsor för de renade Begären, som uphöja sig öfver det materiela; 4 som gjör oss anhängige därvid, deltaga vi af Materiens Bristfälligheter och Ofullkomligheter. Vi känna en Lag i våra Lemmar, som strider emot den Lag, som är i vår Hog. Men Andarn har begäret til Odödligheten. Den drages af Kärle.

4 Bundne vid Jorden af det materiela,

kens Sol til sit Ursprung, hwars Strålar upelda den samma: och äro desse et non sens? Jag har läst i Historien, at många af de mägtigaste Regenterne dödt i Uselhet och Elände. Huru kan Magt och Höghet då tilfredsställa? Den rikaste Croesus måste på Bålet bekänna, at Rikedom ej utgjör Sälheten. Den mägtige Philip II i Spanien och Sylla i Rom blefwo sluteligen upätne af Ohyra: deras Rikedom och Magt kunde ej frälsa dem! huru otilräkelige äro icke Lyckans Gåfwor at gjöra Själen lycksalig? Jag har sedt en stor Naturkännare, den werldskunnige L...é lefwa et helt År et vegetabiliskt Lif förefin Död, ty hans Själ war ej omgifwen med Begrep för det tilkommande. Han trodde Beståmmelsen vegetera för denna lilla Jordklimpen. Se här, min Stava, et kort Transumt af min Trosbekännelse; ty i Wänskaps-orden bör den vara en känd Grundval. Hade jag haft Präst-lämpor så hade jag skrifwit en hel Prädikan i stället för Bref: och för at skrifwa något widlöftigt tog jag et Ämne, som är det rikaste och mäst interessanta; ty intet kan wäcka mera wår Nyfikenhet. Min Wän har tillåtit mig at filosofera öfwer alfwarsamma Ämnen; men min Tid är knapp; ty detta är ock icke Ämne för några Minuter, som jag har öfriga från annat Arbete. Sålunda får jag härmed denna gång sluta det alfwarsamma, och fylla Resten af Paperet med dagligt Allahanda. För mig äro Stun-

derne af Dagen uptagna af diverse Gjöromål. De Sjukasrop kalla mig jämt från flera Ställen och en god del af Tiden går bort med deras Klagan. Det är min twardags Koncert. Deras Välsignelser gifva mig dock nya Krafter at uthärda därmed. Arbete utgjör en god Del af min Sälhet; twarföre ock Ombytet däraf ger mig Hvila. Mina Experimenter förnöja, hwars Kedja för längre Tid sedan börjad jag vil fortsätta. Tiden skal visa, om icke det kan hafva sin Nytta? jag skördar emellertid Nöjet däraf såsom första Frugten. Lägg nu härtil min vidlöftiga Korrespondance, som mäst tråkar mit Sinne, samt nödvändiga Lecturen för at icke låta Vetenskapen växa ifrån mig, samt för at icke vara en Främling i almänna Lefvernet, så kan min Vän finna hwi jag måste brådska, då jag skal skrifva så myeket, som min Vän vil läsa ifrån mig. Hade jag en Poetisk Ådra, så kunde Orden strömma ur min Penna, och jag kunde då som de rimma ihop både likt och olikt. Jag skulle då spinna 1000de Versar på en Dag. Min Inbillning kunde då upröras til Feberyra, och jag skulle kunna skrifva både med och mot min Öfvertygelse blott för Infället. Men prisad vare Naturen, som gaf mig en mera stadig Tankegåfva, som håller sig vid Sakernas inre Forskning.. Jag älskar därföre mera de sanna än de qvicka Poeterne.. De förre leda mig med Öfvertygelse, då de senare öka Rettig-

heten hos mina Begär. De senare äro Sirener, som narra oss at drunkna af Vällust, då de förre ifrån en högre Chor uplysa vårt Förstånd och höja des Förmögenheter til högre flygt. Paperet är nu fyldt för at trötta min Vän, som så gerna läser. Min hemliga Önskan därunder yppar jag, som är at väcka Ledsnad för min Penna, om jag ändock kunde få behålla Tycket för mit Hjerta. Hvad jag framför alt önskar är, at ingen måtte få läsa mina illa ihopraffade Konsepter. Jag skrifver för at gjöra min Vän sömnig om Aftnarne, efter som jag vet, at hon twärt emot mit medicinska Förbud studerar länge inpå Nätterna. En tråkig Skrift har Opiatets sömngifvande Verkan på Hjernan: och denna gång tror jag at Dosis skall vara tilräcklig. Somna därföre lilla vittra Stava, och dröm mera lifligt om mit Hjertas Tänkesätt, än om mit sträfva Skrifsätt. Vakna munter vid Sidan af en älskad Man, som kan och bör muntra för hela Dagen. Jag måste nu sluta för denna gången; ty det händer mig nu, at jag för 4de gången får afbryta detta Bref, och sålunda förlora filen af Konsepterna. Härnäst skal jag välja mig et Ämne för en hel Afhandling, i fall detta ej verkar som jag förmodar. Tiden går förbi: Tankarne måste delas åt flera Ämnen; ty de hafva aldrig fåt Vana, ty värr! at fästa sig länge vid et Ämne. De äro ock ofta på Visite hos min lilla Vän, och lämna mig missnöjt, som ej får gjöra dem Sällskap. Snart

skal jag dock följa dem och visa med hvad Vördnad och Tilgifvenhet jag altid är

min Våns

trofaste Broder
och ödmjukaste Tjenare
J. P. W.g ×)

×) Med. D. Joh. Pet. Westring, Kgl. Lif=Medicus och Practicus i Norrköping, samt Led. af K. Vet. Academien; — en af våre kunnigaste och utträffaste Läkare.

Norrköping den 13 December 1795
Kom d. 31 Jan 96
besv. d.

Min lilla bästa och aldra Sötaste Calle

Ack Tack tack tusen gånger för dit lilla charmanta och vänskapsfulla Bref. — Jag behöfver ej säga Dig huru oändligt kärkommit det var, och huru mycket det gladdt mitt hjerta at se mig ej vara bortglömd af en liten så söt och god Bror som min lilla Älskade Charl är ——— Men förlåt, förlåt ömt min egen Charl at jag varit så mycket oberäknelig och ej skrifvit dig till. Ack! tro aldrig at brist på vänskap eller ömhet för dig varit orsaken dertill — nej visst ej — Men Du är så långt borta att jag aldrig trodd mitt bref en gång hinna Dig. Vår söta Far har jag bedt hälsa dig så mycket de gånger han skrifvit dig till som jag vill hoppas att han

sätt. Men förlåt än en gång! Ack ja
Du gjör det säkert om Du visste huru ofta
Du ~~[illegible]~~ är innesluten i mina tankar—
Ingen dag går förbi at jag icke i mina böner
ner innesluter min Charl, och önskar
dess Väl ——— Ja min Egen Charl måtte
Du altid vara frisk, munter, lycklig och
glad: Det önskas Dig af et varmt och
uppricktigt hjerta. Och jag förnyar den-
na bön dessto ifrigare som Vi nu äro nära
att begynna et nytt år, Måtte min lilla
söta Charl lefva många många glada år
Och måtte detta nya År skänka mig den
glädjen att trycka Dig i mina Armar
Jag har varit gud vare lof temlig frisk
samt hela vårt hus, utom min gamle
gode Svärfar som dagligen blifver svagare
hvilket mycket rör mig.
Jag har många många helsningar till Dig
ifrån alla Slägtingarne och Vännerna, Alla
med mig önskar at snart få se Dig—
Ännu äro Mamsellerne Stranberg i det
lediga ståndet ———— så att — Du
förstår mig väl .... kan hafva all mö-
lig apparance att hoppas! Skynda
Dig bara då! Fru Lindahl är lika

vacker, och mår som en Blomma, och
är ännu på sin vackra Landgård, men
väntas i dessa dagar med sin Estimabla
Man till Stan. Till den lilla Aimabla
Fru Asch har jag framburit många
hälsningar ifrån Dig, Hon mår rätt
bra och hälsar Dig oändeligen, äfven
sin Brukspatron, som är glad och
ser oss ofta. Det är ej litet interes-
sant och roligt för mig at höra huru
du roar Dig i Rom, och huru vackert
der är. Du är ej litet lycklig som kan
spasera och jouera af et så vackert
Climat då vi andre, här frysa som
små stackare. Och tack söta lilla
Mal för den lilla vackra Blomman —
många många gånger ser jag den med
förnöjelse och trycker den till mina läppar
dock så varsamt och sackta at den lilla
stängen ej kan skadas. — — Jag är
lika fattig som i alla tider på Nyheter
(Ty du vet at din lilla Stava är en liten
Eremit), dock skall jag berätta Dig at jag
i Söndags var och afhörde en den vackraste
Consert, hvari Fru Amanson Syster till

Den store Ackteurn Gjörtsberg sjöng; hän troß at hela Vintern kommer at blifva Confenens!: Nu skall jag säga Dig att när Du kommer till Norrköping skall Du få se twänne små Stafvasson — och den ena så lika den andra at man ej skall kunna skillja Portraitet ifrån Originalet säger alla som sen det: så när som på min lilla Lindahl som finner det högst olika. Jereckteurn Alberg i upsala war här i sommras, och då slapp jag ej utan måste låta taga af mig, vilket just war et litet straff så bedsamt tyckter jag det är at låta måla sig ..... Han bad mig mycket hälsa Dig, och talte mycket om Dig som sin gamle bekante och Vän. —
Nå min lilla Charl är Du nu ej trött på på et så långt Bref! (ack det är sant Du frågar mig huru jag finner lilla Fru Mentin. Charmante och sött min lilla Charl, det är visst et Namn som hon förtjenar) Nu min egen bästa Charl skall jag upphöra at skrifva, men lätt mig vara försäkrad att Du ej glömmer Din lilla Stava som så ofta kommer i hug Dig med glädje och önsaknad, sätt Du minnes Du så var söt och skrif några raden till Din lilla Stava som altid lefver så länge jag andas Din egen lilla Syster och Vän.
Gustawa Eleonora Lindahl
P.S. se här en liten Blomma, tryck den ömt till Dina läppar, den innebär en liten Kyss ifrån Din lilla Stava
P.S. Tusende helsningar ifrån min lilla Lindahl till Dig och äfven ifrån min goda Svärfar — alla alla hälsa vi Dig — — — adieu lilla Socker Pålle glöm aldrig Din Syster

Söndags Morgon den 31 Juli 1796.
Berlin d. 13 Aug. 1796

Lilla söta och bästa Calle

Ännu en gång måste jag skänka mitt hjerta det nöjet att skrifva Dig till lilla söta Charl och sedan — ack ej långt till hoppas jag att få trycka Dig i den mäst ömma systers Armar. —— är det icke så? Kommer Du icke i höst att passera igenom Norköping? Gud låte dessa rader råka min lilla Älskade Charl vid fullkomlig hälsa och muntenhet — jag och hela vårt hus mår rätt väl utom at jag har fåt en sådan ögon fluss, at jag nästan fruktar at blifva blind innan långt till — ty om mornarne när jag vaknar kan jag med möda

se förrän jag twättat dem med kallt vatten är dem dock mycket bättre sedan jag nyttjat en sort drappar hwilka den förträfflige Herr Archiatern Westring hans ordinerat. Men ack förlåt dess lilla stackare som så vid ledsnad om denna omständighet. —
Innan kommit längre min lilla Mamma vara i det tjockare sommar Frankrike Gud bevare Dig der ingen olycka hända Dig. — Det vissa glada hopp jag hade att i sommar få se ålskade Föräldrar blef alldeles om intet hwilket ej var litet ledsamt för din lilla va, i nästa sommar har vi fått löfte om at få se söta Far och Mor samt lilla Louis med dess vackra och söta Gossar men hwilken längd af tid innan den kära Dagen, — där till fordras en god dosis tålamod. — och jag lilla stackare är ej r på denna sak. I förgårs var Pastor Cat hos oss, Han har nyss kommit utifrån Tyskland vi talte rätt mycket om Dig och nöjet jag får at se Dig i höst.
af våra Stadsnyheter vet jag ej mer än en sak at berätta Dig, och det är at Mamselle Stranberg — ja just den Ö ut gjöt så många omma sukar före —

har redan för flere månader sedan in-
trädt i det ägta ståndet, med en förmö-
gen Köpman Uttendahl i Götheborg —
en Man om en några och 50 år, hon
är hans tredje hustru samt han fått 6
styfbarn, Dess kär älsklige ser så ond
och butter ut, at vore jag i hennes ställe
så tror jag at jag kröp i vrån när han
kom in — Han har två alt för
vackra Landtegendommar, af hvilka den
[illegible] heter Steken, och den andra
[illegible]lutten, har Du hört något Comikare
[illegible]n det är värkligen sant, sålunda fara
[illegible] först till steken och så till Korslutten —
där nu Fru Lindahl med dess honette Man
är resta. — — — ja ja skynda dig hit
ty ännu är det en syster qvar, men snart
reser hon ock bort — — —
Här dansas nu för kåna lifvet alla
söndagar på det vackra Himmelstalund
där jag var med dig en gång mins du,
då Du så duktigt fick svinga med den
långa fröken Rutenskjöld — — och alla
därvarande skönheten sågo på dig med et
kärt öga — — — jo jo se bara tucken liten
slätt syster da han — Men för

at straffa mig sjelf skall jag sluta
uphöra at skrifva min lilla aldra
bästa Skaal till, ty tusende småsaker
rområt hindra mig, skulle Du hinna
at skrifva några rader skulle ingen
ting vara mig kärare, farväl då älskade
söta Skaal glöm aldrig Din i döden
till gifna Syster

Gustava Eleonora Linda

P.S. en liten blomma får Du ej förspråka
den har jag plåckat ifrån min lilla Sk
och ömt tryckt till mina läppar adieu
P.S. ack ifrån fru Rasch har jag mån
hälsningar och ifrån alla andra [tingen]
och Damer som alla satta värde på
Din person.

° Denna vackra Blomma gjömmer
jag uti mit Vaxpapp-Herbarium
tel du kommer hem.

BREF ifrån Kongl. Lif-Medicus Dr Joh. Pet. Westring til Fru Gustava Eleonora Lindahl: dat. Norrköping, den 24 Nov. 1804.

Ehuru mulen denna dag varit, ville jag dock begagna denna lediga afton, för att efter vana ihopraffa några tankar, af hwad som kan falla mig i sinnet. Väderleken ger vanligen första ämnet till discurser; och må jag derföre dermed börja. November månad är Melancholiens amma. Mörker och köld uppwäcka ledsnad och tungt sinne. Engelska Spleen kurerar sig deremot med rep. Vi sakna Solens glada verkningar och känna huru som mörkret alstrar vanmagt. Ljusets ämne hör till lifaktigheten: och dess verkan är munterhetens uppwäckelse. Solen är Lifvets och Styrkans Majestät. Då hon döljer sig, tyckes Naturen strax aftyna. En lärd Tysk Professor, vid namn Horn, om jag minns rätt, har derföre skrifvit en hel bok om Sol-förmörkelser, som han tror orsaka Pesten. Han uppräknar de mest betydliga Sol-förmörkelser, som timmat innom christna Tide-räkningen, och har visat, att alltid på hwar och en följt en Pest. Jag vill dock ej kritiskt granska detta; utan endast erkänna heldre mitt misstroende till denna lära. Snarare skulle jag tro, att Jordbäfningar och Volkaner gifva ämne till detta gift. De afrikanske Vindarne gifva åtminstone anledning till deña tanka.

Det

Det olyckliga Malaga har i år, som det tyckes fått er-
fara sanningen deraf. Denna origin tyckes vara
rimligare för gula Pesten, än transporten ifrån
Amerika, som troligen fått den för 15 eller 20 år
sedan ifrån Afrika. Måtte Himmelen välsigna
den välgörande vettenskapen med förmåga, att
kunna sätta en gräns för detta onda! Är det sans-
ning, att den blifvit förd ifrån Amerika först till Spanien,
så tyckes nu tiden vara inne, då Naturen vill af-
straffa Spaniorernas blodskulder med straff ifrån det
ställe, der det grymmaste brott blef begånget. Måtte
ej eller Engelsmännernas krigslystnad bidraga till
denna pestens vidare kringspridande! De öka då
brott på brott mot menskligheten: och dess försvarare
lärer ej i sinom tid underlåta, att afstraffa dem.
Melancholisk har dagen varit, och sådant har ock skrif-
ämnet blifvit. Jag vill derföre bjuda till att upplyfta
mina tankar några grader öfver töknet och dess elaka
verkningar. — Ett så vittert Fruntimmer, som min Vän,
upphöjd i en ljusare öfver af Popes filosofiskt-vittra
snille, ger mig god riktning för min blick. Det vittra
Poëmet om Allmänna Kärleken har ock styrkt min själ
Synnerligen förtjenar detta läsas och prisas! Det in-
gjuter gudomliga sanningar med vällust i hjertat.
Hvad vore lifvet utan kärlek? Ett machineri. Hvad vore
menniskjan! Ett vilddjur, som afsöndrade sig sjelft på
ökars rymder! Det är kärleken i den hela Naturen,
som kallas attraction, hvars styrka upprätthåller allt:
och

och Sympathien inom vår kropp drifver allt till
verksamhet, och kan kallas delarnes kärleks-handel
med hvar andra. Skönheten skulle utan kärlek
vissna såsom blomman i kölden. Afunden skulle
härja och segra, om ej kärleken stiftade friden.
Poëmet har sagt så mycket i korthet, att jag ej
har något att tillägga, utan att råka i en trött-
sam vidlöftighet. Jag önskar imellertid att få
känna Auktor, för att sätta en gloire omkring hans
namn i mitt minne. Sverige skulle kunna skryta
af vittra Snillen, lika så rika och fukthaltiga, som
Grekland af sin Homer och Pindar, om här vore li-
ka uppmuntran och lika stora Mæcenater. Uppmun-
tran är Snillets Spåre: intet kan kraftigare uppdrifva
dess verksamhet. Klimatets verkan är obetydelig. En
Fingal svæfvar med sitt Snille lika så högt och djupt i-
från sin isluppna grotta, som Poëten på de Elyseiska
Gall har lärt, att den medfödda organ är rätta Sourcen
till Talangerna. Beröm och uppmuntran äro ämnen
som öka dess lifaglighet. Har Sverige varit rikare nå-
gonsin på Snillen, än i Gustaf III:s tid? Frankrike —
än i Ludvig XIV:s tid? Regis ad exemplum totus com-
ponitur orbis. Efter Kongens smak rättar sig allt.
Gå tillbaka till Carl XII:s Tid; då var äran hos den vilda
Krigs-kämpen. Då menskligheten närmas sin full-
komlighet, som vettenskaperna nu tyckas med snabba
steg påskynda, skall säkert Krigs-äran återlemnas
till vilddjurens Talanger: och den Mord-organ, som
beklageligen finnes hos några våra likar, skall en

klokare

klokare uppfostran en gång förstå att med Moralens
och Religionens tjusnings-kraft alldeles förinta. Men
detta ämne är för vidlöftigt att traktera i ett bref, der dag-
ligt allehanda utgör bästa föremålet. Jag nämnde väder-
leken i början: och jag återtager detta, såsom ett præludiums-ämne till något nytt. Om nånsin Climat skulle verka på
fallenheterne, så borde visserligen November-Klimatet nedsätta
dem mest. Mörker, töcken, köld, blåst och nederbörd skymma,
fördunkla, förslöa, oroa och trycka våra sinnen, som äro
Snillets Proviant-mästare. Prisad vare derföre Skaparen, som
gaf Menniskan Sällskaps- och Vänskaps-organ! Hvilka
resourcer hafve vi icke dertill inom vårt Samhälle?
Vällefnaden, måttligt njuten styrker organiska lifvet, och upp-
väcker dess verksamhet: och glada ansigten ingjuta munter-
het i andras själar. Det är med vissa affecters nerver liksom med
lika stämda strängar, som, då en röres, klingar äfven den andra.
Sällskaps-nöjet utgör derföre en del af timmeliga sällheten.
Scenen bjuder på nöjen och nytta. Sådan, som vår är, under
en Stenbocks styrsel, är den ett gästabud för organisk och mora-
lisk Sinlighet. Våra Assembleer göra November-aftnarne så
brillianta, att man af blotta åskådandet kan tro sig vara
under ett Feerie. Den uppväxande ungdomens glädje-rörel-
ser höja deras behag; och den der rådande anständigheten
gör skönheten gudomlig. – Gudomliga Harmonie! Din
flammande kraft ger vingar åt Själen till en högre
Chor, der Sällheten omgifver henne. Musikens verknin-
gar äro förtjusande. Den uppfriskar de uttröttade lifs-
andarne, liksom afton-daggen de af dagens hetta eljest
förvissnande blommorna. Våra vackra damers himla-
röster höja oss högre i en renare Sfer af vällust, och vi
omgifvas af Sällhetens atmosfer. Kan ett Samhälle

gifvas

gifvas, der flerehanda oskyldiga, men sälla nöjen bjudas. November månad blir sålunda dyrbar och älskvärd inom vårt Samhälle: och den, som ledsnaden plågar, då här gifvas så många vägar till nöjen, har visserligen ingen känsla för den allmänna menniskio-kärleken.

Sedan jag nu tröttat min vitra vän med dessa November-betraktelser, blir rådligast för mig att sluta. Hade jag den gåfvan, att skrifva i en lekande stil, skulle jag ej blifva så korrt. Men vid mina år är man ej så fallen för lek, hvarken med Damer eller annat. Sträft är mitt yrke och brydsamt, och sådant blir mitt umgänges-sätt, äfven i skrift. Man bör vara så from och god, som min Eleonore, för att vilja läsa dylikt. Den allmänna kärleken för böcker och skrift måste vålla detta; och ändock mera, jag smickrar mig sjelf, den enskilda vänskapen för mig. Kunde jag beskrifva min, sådan som den vill vara verksam vid alla tillfällen, skulle jag hafva någon anledning att hoppas det bästa. Jag står derföre i mycken förbindelse hos min lilla Syster, och önskar i en annan verld, ty här lärer jag ej medhinna det, så fullkomligare visa min tillgifvenhet emot en så god Själ! Imellertid är jag här alltid och vid alla tillfällen

D. o. S.

ödmjukaste Tjenare,
tillgifnaste Lif-Medicus,
och trofaste vän,
Joh. P. Westring.

Bref ifrån Kongl. Lif-Medicus Joh. Pet. Westring till Fru Gustava Eleonora Lindahl; dat. Norrköping, den 1 Jan. 1805.

Älskvärda Syster.

Öfversigten af det gamla året, nu slutadt, visar mig huru många glada dagar och stunder, som vänskapen skänkt mig. De äro borrtgångna med tiden; men deras ihugkomst varar och gläder minnet. Allt i Naturen ändras, och omskapas. Min Eleonoras vänskap är och blir sig alltid lik, efter redan lång erfarenhet. Himmel! hwilken skänk gaf Du de dödlige, då Du gaf dem drift till vänskap! Gudomlig är vänskapens härkomst, och en känbar himmel bereder den på jorden. Ho lindrar plågan af min sorg, om icke vännen, som har förtroende af mitt hjerta? Ho minskar bördan af mina bekymmer, om icke vännen, som delar gifst och ledt? Hvilken ängel säger mig mina fel, om icke vännen, som vill se mig fullkomligare? Hvad vore min glädje, om ingen fägnade sig deråt? En blott organisk rörelse i min kropp, som försvann efter rörelse-lagarne. Vänskapen ger den ett moraliskt lif, och uppreser en minnesvård åt densamma, sedan den är förbi. Allt blefve en Monotonie, som skall göra ledsnad, om ej vänskapen utgjorde Harmonien. Är då

denna

denna himlaskänk allmän på jorden? Den lyckliga tror det och bedrar sig. De goda omständigheterna äro liksom Magneten för järnet. Välljusnaden bjuder många vänner; men denna vänskap går magent väg. För den mäktige visa sig alla vara vänner i ögonen, ehuru fiender i hjertat: ty de flesta kunna ej styra sin medfödda afund. Den lärde smickras: ty de flesta behöfva dess vänskap, då de ej förstå att värdera densamma. Egennyttan kläder sig ofta i vänskapens drägt. I nöden blir man skarpsynt; och huru många hafva icke sett sig ensamma i denna ställning! Vänskap, liksom Musik, fordrar accorder. Utan harmonie kan den ej bestå. Likstämmighet i tycke, seder, vett och snille: se här accorder, som söka hwarandra, och följas åt med eget behag. Välsignad derföre vare den dag, då jag fann dessa fasta grunder till min vänskap för Eleonore! Ehvarest dessa råkas, träffas och vänskap: och sålunda är vänskap icke så sällsynt, som de elaka utropa den. Gellert påstår, att vänskap har sin egen Organ, och nekar sig hafva densamma, liksom han säger sig ej hafva några vänner. Men ett sådant snille har få sina likar, och dess yrke har ingen annu ifrån början kunnat följa. Lyckeliga Naturs gåfva! Mångfaldigt sällare är den, som finner dig hos sin maka och sina barn! och då min vän har den till skylt för sin moraliska drift, huru mycket säkrare är jag då icke på min lycka! Hvad kan då vara mera tillfredsställande för mitt hjerta, på första dagen af Nyåret, som börjar ett nytt tidelopp, än att önska få behålla denna vännen äfven i år! Välsignelse åtfölje mina önskningar för min lilla

Eleonore,

Eleonore, att hon må få lefva med hälsa och förnöjelse!
Der inga volkaner döljas i grannskapet, bibehålles lugnet.
Den fredlige för sig och för andra har lugnet i sin själ.
Dagens morgonrodnad kan ej jemnföras i skönhet emot
ett sådant hjerta. Lifvet måste trifvas i denna sällheten:
och jag tror mina önskningar lyckas för dess trefnad både i
år och många dessa följande, så länge någon njutning
kan ägas. Och hvarföre skulle jag ej önska med visshet
min Eleonore allt godt, då jag tror, att dess egna önsknin-
gar alltid lyckas, som riktas åt det ädla och det goda?
Solen gör ej alla dagar glada; men ett godt hjerta kan
göra dem sådana. Omgjordadt vore det lika goda hjertat
med mycken lifaktighet, till hela systemets förnöjelse!
Måtte ingen dag i Kalendern för år 1805 märkas med
kors-teken! Måtte Pope och Shakespear hafva tillräckligt
förråd till snillets fägnad! Om de döda hafva intelligenser,
som verka på lefvande snillen, så saknar troligen min
Eleonore ingen dag ett ängla-besök i sin själ! Glöm
dock icke Månans närmaste underhafvande, som mest
synas på Teatern af sin ombytande kroppsliga figur.
Denna önskan är litet egennyttig; men måste så vara,
efter som jag mest nödgas vandra bröd-fråd tid för
meditationerna. Nöden skaffar mig många vänner:
och det är belöningen för min vandring; men, tyvärr,
realiserar sig vänskapen omsider mest till Riksgäldsmynt.
När jag har min Eleonores vänskap, så är den säkrare än
Banko. Låt mig derföre få behålla den i år, lika skön för mitt
hjerta som den hitintills varit! Fortfar sjelf att njuta sällheten
af egna Dygder. Detta himla-sällskap skall försötma lifvets
vanliga mödor. Välgörandet är själens drift åt sällheten,
den verkeliga sällheten, och den dygdige skall lefva i efterverldens
minne.

minne. När mera intet i verlden förnöjer den dygdige, så skall dess namn förnöja de lefvande. Dess löfrads-fol blir evig, som dess dygd för tillkommande Slägter. Ömheten för alla framkallar vänner ifrån sina otaliga ställen: dygd och snille mötas af vänskap från naturliga harmonien; men kärleken är odelbar och tillhör Lindahl allena. Med en så god Make, värd sina goda tillhörigheter, har min vän ej behof af flera önskningar. När man är nöjd med sin lycka, så har man ej behof af önskningar; men det är smickrande, att få lyckan bekräftad af andras vittnesbörd. Twå goda hjertan tillsammans förekomma hvarandras önskan, och den förenade Sälheten är starkare än den enkla. Ensam njutning är alltid ofullkomlig. Det är en Gudomligt erkänd Sanning, att det ej var godt för menniskan att vara ensam. Harmonien är grundval till all förnöjelse. Det gemensamma interesset knyter starkaste vänskaps-banden, och kärleken beseglar det för alla tider. Min Eleonora är, hvad mången förgäfves önskar vara, lycklig, och behöfver ej mina önskningar. Måtte de gifna göra tillfyllest: ty flera medhinner jag ej. De komma varma från hjertat, och jag har ej haft tid att klada dem i oratoriske Costume. Det välmenta hör hjertat till; och det granna fordrar tid och öfning, som läda fela mig. Betungad med ett idlöftigt arbete, som önskar snart få se dagsljuset, äro alla mina få egna stunder, ty de flesta tillhöra Patienterna, mig behöfliga. Ewiga Experiencier fordras, som räcka ännu kanske 1½ år. Nu ernar jag och göra en resa åt Stockholm, som är mig högst angelägen, och dertill fordras beredning: ty jag vill ej resa förgäfves. Väg derföre mina meningar ej på guldvigt: vän-

skra

dera dem efter deras ursprung, som är godt. Blir jag en gång ledig, så skall mitt hela kunna visa sig fullkomligare för min Väns enskilta. Förbyllrad i min hjerna, ser jag ett Chaos omkring mig; och man skulle vara Skapare för att kunna reda sig derifrån. Hjertats röst igenkännes väl af min Eleonore, och vår Harmonie blir en Duette, som komponeras för oss sjelfva. Såsom varande en Musikaliska Sällskapets Direktör, ursäktar väl min Vän mina Termer. Men sälla äro de momenter, då jag hos detta Sällskap får exaltera min själ ifrån de lätter, som vanligt omgifva mig från Sjuksängarne!

Slutligen befall mig, Min Vän, hvad tjenst som helst till K. anhörige i Stockholm. När jag råkar min Väns K. Papa, skall jag omfamna honom och säga honom hvad han vet förut. Hvad han sänder sin K. Eleonore skall jag emottaga och öfverlemna, till och med in natura famntagen, om jag får den Kommissione och får tillika så afbörda densamma. Jag reser lilla Eleonore, och lemnar min handskrift på evig tillgifvenhet. När jag kommer åter, så dröjer jag ej länge förrän jag infinner mig, såsom

min älskvärda Eleonores

ödmjukaste Tjenare
och Trognaste Vän,
J. P. Westring.

Bref: ifrån Herr Archiatern Joh. Pet. Westring till Fru Gustava Eleonora Lindahl i Norrköping: dat. Fahlun, den 8 Jul. 1807.

Charmanta Syster!

Efter att hafva rest till fjälls, dit jag aldrig mera önskar komma, ehuru jag icke ville hafva resan ogjord; och nu återkommen hit, för att härifrån vidare fortsätta resan åt Gefle och andra ställen, gagnar jag en liten stund af min knappa tid, för att helsa min lilla Cousine från dessa ryssliga trakter, för ögat sådana, då de likväl äro att värdera och äfven att beundra. Längsta målet för vår Resa, och äfven det vi räknade det vigtigaste, var det så kallade Fjellberget, eller Skråkstad (som dock är öknamn, emedan grannarne hata denna Sockens inbyggare och gifva dem namn af Skråkar, som betyder Skälmar och Kåffare. emedan de sägas hemsöka deras foderlador under deras resor m. m.) hvilket Skråkestad är af 900 alnars höjd och troligen ännu högre, om mätningen tages ifrån Östersjön. Det är långt, och har öfverst 2 Berg öfver hvarandra, som ifrån längre håll synas som knappar eller husriden. Vi bestego höjden, sedan vi genom vandrat snödrifvorna, och funno derimellan de rarasste växter och äfven några nya, som förr ej varit sedda. Väderleken var oblid med mycken blåst, som gjorde vårt vistande nära skyarne icke eljes särdeles behagligt. Der var dock ingen köld. Ifrån 3 fjerdedelar af Horizonten syntes intet annat än Fjellberg, mest betäckta

51 med snö, och den återstående fjerdedelen utgiorde Dalarne.

Vi

Vi tyckte oss vara i Nordens naturliga Kufrudstad, och likson i en annan verldsdel. Skogarne nedanför oss voro såsom en buskar, och Sjöarne såsom små gjölar. Glädjen att finna så mycket nytt och sällsynt gjorde oss glada, likson vi varit i ett Paradis. Jag samlade flera ⊕ af våra Lafvar, som jag önskar ville gifva anledning till någon nytta, hvilket kunde komma det fattiga Dalfolket till gagns, som här i flera Socknar lefva kunske af uslare föda, än mångestädes Kreaturen hos oss. Min Dagbok är full af ömkansvärda bevis och berättelser härom. Vi lärde dem gagna Islands-lafven och flera dylika, som gifva så godt födämne, i stället för Tallbarken, hvarmed en stor del nu måste lifnära sig och sin boskap. En målning af vår Karavan skulle jag sända min egen Cousine, om jag vore Ritmästare, som skulle vara. Nu får jag blott beskrifva den. Sedan vi från Älfvedalen måst rida 1½ mils väg, då all väg upphör strax något ifrån Porphyr-verket, som var interessant att bese, på en farlig och oupphörligt stenig väg, der hästarne hade möda att förvara sina ben, till så mycket större fruktan för våra, igenom en gruflig Skog, en ödemark lik de Afrikanska, utan att hela vägen se något lif eller någon boning, i en fil af följande personer, som utgjorde Karavanen, nämligen: Pastor i Särna, först, i prästlunk, dock mest halkande gång för hästen, så att vi hade rekommendation för våra Själar, i fall faran störtat oss; derefter kom jag, så Professor Swartz, då vi på sidan voro åtföljde af Länsmannen, likson ett par missgärningsmän; ehuru, efter Landshöfdinge-Embetets speciela antydning, för vår säkerhet och beqvämlighet, Länsman och Vederbörande skulle gynna oss, hvilket denne gjorde till fots i personlig närvarelse hela vägen, så att vi till och med icke hade att frukta för hvarken Björnar eller Vargar, dem denne Herculanske Buse visserligen krossat med sina grofva händer och staf; derpå följde Pastorns Son, och min Betjent till häst på klöfsadel med hela vår attirail och matsäck, samt slutligen 2:ne förvandrande Bönder, våre hästvårdar: Då vi, efter 20 timars

fati-

fatiguant och vådelig färd, fingo taga kl. 2 om natten herberge i en fäbod hos en 80 års Gumma, fulare än värsta Skogstroll, lixsom hennes boning var ohygglig, dock för oss nu en Gudinna. Efter 4 à 5 timmar liggande på bänkar och golf fortsatte vi resan till det förut beskrifna Skråkstad. Efter skedd återresa, som fram och tillbaka utgjorde 20 mil, på farlig wäg, i knappt gående, på hästryggen skakade, anlände vi åter mycket trötte och bråkade, och fingo i en lika fäbod på bänkarne hvila en natt, der jag uttröttad fick en ljuf sömn och hvila, och drömde om Elisëens härlighet. Mera i detail hinner jag ej beskrifva eller redigt utföra; men skall det munteligen göra, då jag får den glädjen att återse min aldrabästa och saknade Syster, troligen inemot den 26 eller 28 i denna månad. Jag tar hemvägen åt Quarns Bruk, der jag har min hela skatt, Hustru och Barn; och dröjer der circa, som jag hoppas, om jag kan färdas så fort som jag vill, en 8 dagar. Min Resa har varit svår och mödosam; men ihugkomsten skall alltid blifva mig nöjsam, då jag deraf sett och sjelfven lärt mycket, hvarom min nog utförliga Journal må vittna. Ursägta nu, min lilla Nådiga vän, att jag ej får tillfälle att vara vidlöftigare. Jag får blott tillägga min önskan, att se min lilla Cousine rask och munter vid min återkomst! Helsa den hönnette vännen, Bror Lindahl, och gif honom ett famntag à-part från min vänskap. Jag mår så väl, efter all fatigue, att jag är glad åt mig sjelf. Må väl! och glöm ej,

Min aldrabästa Syster,

Dess trofastes ödmjukaste
vän och tjenare,
Joh. P. Westring.

rift.

Till Fru Borgmästarinnan M. G. Björkman. Norrköping, d. 20 Apr. 1807.

Min Bästa Vän!

Ursägta, att jag åter besvärar med ett par rader! – men då mitt bröst
tillåter mig, ack! huru gerna offrar jag då dessa ögonblick att tala vid
min vän! – Innerlig tack för det sista söta och så mycket vackra Brefvet!
Det är mig så kärt. Min vän gör mig deri några små förebråelser: – ja!
hvem mer än jag förtjenar dem? – men ej sådana som min öma vän
gifver; de äro alla så söta och goda. – Nej, verkliga förtjenar jag: mitt
hjerta felar så ofta – dock ej det, ty det menar så väl – men jag tänker
så litet; jag följer genast böjelsen af min själ. O! endast en så i allt
vältänkande och god, som min vän, kan förlåta mina små simpla gåfvor!
Jag blyges dock ofta och straffar mig sjelf. Älskade vän! ursägta dem!
O! måtte jag en gång ändra mig!

Nyss hade Fru Daniel Swartz bud hos mig, för att låna några Böcker.
Ack! hvad jag är glad att i något skull kunna tjena och procurera ett nöje!
Hvad jag af hjertat högaktar och värderar Henne! Inom mig sjelf
huru ofta har jag icke beklagat och deltagit i Hennes svaga Helsa! Måtte
Himlen återskänka Henne Helsan! Hon, som så väl förtjenar att njuta
Sälheten och glädjen, och smaka all Lycksalighet! – Ofta har jag önskat att
besöka samt på en stund äga förnöjelsen af Hennes angenäma Sällskap; men
dels har jag fruktat att genera, i anseende till Hennes svåra Sjuklighet, och
dels vet min vän huru illamående jag sjelf varit. Jag har nu äfven haft en
början af den gångbara febern, samt en Hosta, som jag tror aldrig upphöra.
Det är en hel evighet sedan jag var hos min goda vän, Fru Kuhlman, som
jag annars så ofta ser. – Öma vän! gör min ursägt, samt anmäl min
ömmaste Kompliment och högaktning hos Fru Daniel Swartz, då hon råkas.

Farväl! jag måste nu sluta. Gerna ville jag ännu växla tankar med
min charmanta vän; men mitt svaga bröst tillåter mig ej att
längre äga denna Sällhet. – Jag har nu på en tid just varit en liten
Skriblerska, och slutade jag i går mitt lilla Engelska arbete. O! hvad jag
varit förtjusad af dessa Skaldestycken! – Om min vän visste hvad detta
Språk är rikt på känsla och smak! –

Farväl! jag måste nu upphöra; – men utan upphör är den ömma
vänskap och tillgifvenhet, hvarmed jag ännu i grafven är

din evigt förbunden vän,
G. E. Lindahl.

Ömma

ömma vän! Tillåt mig få sluta detta Bref med denna vers, som jag igår läste med så mycket nöje:

Källan.

Genom dalens stilla famn
denna källa tyst sig bryter:
borttskymd hennes bölja flyter
obemärkt och utan namn.

Men då vid dess lugna flod
vandrarn trött af möda dignar,
glad han hennes skatt välsignar
för sitt vederqvickta mod.

Måtte himlen höra mig!
må dess Faders-godhet gifva,
att mitt lif en bild må blifva,
lugna källa, utaf dig!

Vare ärelystnans lott,
att i höga lofstal blänka;
min, att likar bistånd skänka,
lefva glömd och göra godt!

P. S. Min Söta Lindahl ber om sin vördnad.

Bref ifrån Fru Ulrica Carolina Widström *) til Fru Stafva Lindahl; dat. Stockholm, den 18 Aug. 1797.

Min Nådiga Vän!

Om dessa rader återkalla i Fru Lindahls minne en snart förfluten tid, då skal säkert hennes hjerta säga, hvad mit så lifligt känner: at Carolina Forsberg aldrig skal kunna glömma en ungdoms vän, som hon satt och sätter det ypperska värde på. När dygder, egenskaper och hjertats godhet knyta vänskaps-bandet, då blir det fastare än sjelfva Kärlekens; åren veckla så småningom up den senares, då de med fördubblad styrka sammandraga den knut vänskapen fästat.

Ja, icke tid, ej lyckans skiften
förstöra vänskaps starka band:
hon ler mot oss på lifvets strand
och med en stark och säker hand
ledsagar oss med lugn i griften.

Min Nådiga Vän ser at det är med rimsjuka som med feber-anfall: altid beständiga Paroxysmer. — Secreteraren Kullberg har varit god och lofvat, lik Mercurius, ursäkta dessa kråkfötter, efter de medskickas i hans bref.

Älskvärda Fru Lindahl! glöm ej den, som på det hafligaste längtar efter skriftelig försäkran, at ej aldeles vara utesluten ur er åtanka. — Emottag min, min mans och mina små flickors compliments, äfven til Herr Grosshandlaren — och tro det jag med varmaste känsla har äran vara

Min Nådiga Väns

upriktigt tilgifna Vän och ödmjukaste Tjenarinna,
U. C. Widström

*) Den vittra mamsell U. C. Forsberg, gift med H. Widström.

Min Nådiga Cousine,

Tag icke illa, att jag med detta Oeconomiska Bref någon besvära af det i sådan hast, att jag ej hinner så ordentligt visa mig inför Min Nådiga Cousins ögon, som jag borde och min wördnad af mig fordrade. Det är en lycka för mig att få med känna det goda hjertat, som allt till det bästa uttyder, och att ämnet för min begäran denna gång är af den beskaffenhet, som det är, och icke skulle tillåta någon widlöftighet och prydnad. Det är med och, Min Cousine, att Handelsbönder, som vi

alltjst

utgjest kunde just så ofta befatta sig med, utan sig
hållen sysselsätta sig i min Cabinets des Livres.
Men Nådig; jag supplicerar derom, att för min skull
om jag tört skrifwa så, och för Herr Handelsmannen
Göran Lindahl, som jag först skall köpa [illegible],
nåder att hos Er besök införskrifwa, om han skulle af
mig welja sig tillhandla ett litet Quantum af-
näst Sex Tunnor, som jag hoppas han skall fin-
na godt och förswarligt. Jag begär derföre han-
nades nu få, ej mera, Fem Rd: 16 ß, tull och Ac-
cise oberäknade, och täckas Min Nådiga Cousine der-
med öka sin grace emot mig, att med några rader
allranäst swara genom nästa Post, för de nödiga an-
stalterne skall jag sedan hafwa att göra.
Jag beder än en gång ödmjukast: förlåt mig detta
beswärliga förtroende! Jag hade [illegible] hännet
Min Nådiga Cousins Hand, om jag med nöjet kun-
nat föreställa mig att han ännu återkommit hem
här [illegible] af öfriga minnen, Secreteraren
Kullberg, med många flera. I går med Posten fick
jag från Herr Gjörwell en widlöftig och ganska ut-
kommen Depeche, med ehvad ofwan om Hans älskade
Lindahl och Gustava. Hwad lyckligt lif han äger
att wara så glad och nögd beständigt!
Näst min compliment för gamla Herr [illegible]
har den äran med fullkomligaste estime framhärda

Min Nådiga Cousines

Linköping d. 27 Februarii 1797.

ödmjukaste tjenare
Sam. Ödm.

Linköping d. 2 Maji, 1799.

Min Nådiga Cousine,

Jag har kvälat ur min långsamma Sjukdag att allvarsst med några rader öfverrägta. Söta Far i Stockholm, den kära och wänskapsfulla Gubben, har nyss tillsändt mig Lettres à Emilie, la Sixieme Partie, tillika skattbarlige med de fem. Min Nådig hälsa Grevinnan Hjertbert. och skall jag sjelf med första tacka. Nårlaggde är en färsk nyss i Morgonstunden från Tingstad och förde en andagtstund förnöja Min Cousine, dess kära Grefve och Svärfader, till hvilka jag om min skyldiga compliment anhåller. Med uppriktigaste estime och tillgifvenhet har den äran framhärda

Min Nådiga Cousines

ödmjukaste tjenare
Sam. Ödf.

Heureux l'Amant de sa femme.

De klaraste ögon inspirerade för min Sång-Gudinna;
De mest lysande ögon af Svenje möta mig nu:
Och så död som lefvande är det för alltid mitt
hägnad
att ständigt förtjusa dessa, som tillika förtjusa
verlden.

Rodnande afskrifven jag dessa raderna — Och är glad
att ingen utom min Söta kan har sedt dem —
Tämmeligen öfversatt af K. Lindahl, qui fait 4

Stockholm d. 26te Septemb. 1800.

Högtärade Herr Handelsman!

Et uteliggande välment ärende förantåder mig at besvära Herr Handelsmannen med dessa rader — hwarföre jag ock hoppas tilgift för min frihet.

På Hr. Assessor Gjörwells anmodan förskref jag i förleden Vår för Dess räkning en mängd böcker från Tyskland, som hitkommo i Julii månad. Af dessa har Herr Assessorn tils dato endast inlöst någon del.

Men som jag nu ej längre kan dröja med Betalningens öfver
sändandet til Bokhandlaren, och Hr Assessorn förklarat sig
ej utan olägenhet kunna för närvarande liquidera de öfriga, så
har han samtyckt til deras försäljning. — Det är mig be
kant, at Herr Handelsmannen ej är mindre Samlare i Litte
raturen än dess Kännare, och jag har derföre ansett för min
skyldighet, at, i anseende til Herr Handelsmannens nära skyl
skap med Herr Assessor Gjörwell, offerera dem at Herr
Handelsmannen, innan jag erbjuder dem at Publiken. De
ras Förteckning medföljer. Skulle Herr Handelsmannen be
fatta dem alla eller några däribland, så täcktes Herr Han
delsmannen blott hafva den Godheten och nämna, til hvem
jag för Dess räkning får desamma här på stället aflämna
eller uppgifva et sätt at directe från mig få dem transporte
rade til Norrköping.

Under afvaktan af et skyndsamt och benaget svar
har jag den äran at framhärda

Högtärade Herr Handelsmannens

ödmjukaste tjenare

Martin Altén

Linköping å Göttlösa d: 13 augusti 1800

Högtärade Herre !!!

Nyligen har jag tagit en liten egendom till arrende som ligger helt nära mitt Boställe der jag nu bor, för att kunna draga all den nytta deraf som jag bör fordras uppsättning af Creatur, och dertill gifves ett ganska godt tillfälle i höst efter jag tror det blir godt köp på Creatur, men ~~det~~ för att värkställa denna handel fordras nödvändigt Contanter, i anledning af detta preludium finner Herr Lindahl hvad mitt ärende är, Jag är vis på om Herr Lindahl kan att jag till detta behof får låna 300 Rd:r, här å orten fins inga penngar, utan man måste söka dem hos den som har, och i detta fall är jag säker hafva adresserat mig till den rätta mannen, Säkerhet hor jag ingen att ge,

Hera

mer än mitt ärliga afsigte, och hvad jag kan f
säkra, är, att de skola väl användas; är det n
gon möjlighet så neka mig ej denna afsi
det skall än komma på Herr Lindahls be
ma tiden till deras återbetalande. Helst önsk
jag så hafva dem ett par år, då jag utom de
ordinaira räntan ej gör afseende på de 2 pro
som förmögenhets afgiften åtföljer. Förlå
att jag raisonnerar så uppriktigt som ja
redan hadde fått löfte, men den vänskap
Lindahls altid visat mig tager jag som en b
att min anhållan icke illa upptages, och den
vänskap har äfven nu vågat mig, att
detta falla besvärlig. Förmäl min vördnad
frun, och var försäkrad att jag med all
Estime altid är

Högtärade Herrens

Ödmiuke Tienare
C. S. f. Bra

P.S. För en 8 dagar sedan var jag i Norrköping för att äfven aflägga min tacksägelse för bevist godhet under all den långa tid jag bodde i Herr Lindahls hus.

Paris den 10. Septbre 1798.

Jag har genom en händelse erhållit Herr Lindahls bref något sent, och skyndar mig så mycket mera at genast besvara det samma. Enligt min egen erfarenhet kan det aldrig blifva fråga om något annat resepass, än det hvaraf en afskrift blifvit mig tillställd, i synnerhet om vägen tages öfver Mayence och Metz, hvilken jag före et par Månader sedan sjelf tagit.

Jag fägnar mig at nu i Paris få tillfälle at förnya en angenäm bekantskap, och den godhet, hvarmed

Jag

jag före flere år tilbaka varit hedrad i
Hr Assessor Gjörwels hus, at få Dess mång
säkerst; en tilräckelig titre at räkna på
all vänskap jag härtills kan äga tilfälle
at visa.

Törs jag väl i förtroende til Hr. Lin-
dahls godhet anlita honom, at i Frankfurt
hos en Köpman, som skall vara känd under
namn af: den Jean Schmidt för mig
upköpa 3 à 4. skålpund godt Thée til
någorlunda lindrigt pris. Det är här ganska
svårt at erhålla sådant oförfalskadt och
man har försäkrat mig, at i Frankfurt

kunna

köpa det til 3 eller 4. Rd:s mycket godt

2 St: deraf, och 2 mindre dyrt skulle jag önska

at erhålla, och blir Hr. L. serdeles förbunden

för den godheten at föra dessa packeter

med sig.

von Brinckmann

16

3

A Monsieur
Monsieur Jean N. Lindahl
Suédois
à Francfort sur
le Meyn
en Allemagne
abzugeben an Herrn Heinrich
Wilhelm Schmidt, Kaufmann daselbst.

Rb. [illegible]

Högtärade Herre!

För den myckna godhet, som jag i Min Herres hus erfor, tackar ödmjukast. Förmodel. har Herr Lindahl redan bekommit Catalogen på Prof. Hobacii böcker. Befalles några deraf inköpta, så skall jag, utan all procent uppfylla befallningen. Jag har ej ännu fått nu

och några stycken Subscribenter, men jag
har nu skickat Subscriptions Listan ut
på landet för at der circulera bland stånds-
personer och Herrskaper. Min compli-
ment för nådiga Frun förmäler jag; un-
der det jag med all estime har äran vara

Min Högtärade Herres

Lund d: 14 Apr. 1799.

ödmjuke tjenare
J. Cederschiöld

Stockholm d. 23 Decemb: 1793.

Ädell. och Högagtade Herre.

Jag har bekommit herres brev af Assesor Görvell
sistledne Torsdag. och ~~bekommit~~ Catalogen. som Jag
har visat åd hans Kunglig Höghett Hertingen. som
har Boken. han tykte mykket om en. men priset
var så dyrt sa ad han svor flere genger överet
men han såg i genomen. För 100 Rd: va utomordentlig,
slit sa han. han frågte mig vem som skrede om en.
som iag even sa men i lördags var iag åpo ock
viste Catalogen. och even mote visa brevet der Herrn
skriver at Prisenna är ner satte över 1/3 af verdet.
han böd mig 80 Rd: och befalte mig skriva till
min herre. om de inte blir för de. Jag sa honom
at de va inte mögliget som han sjelv såg i brevet
men han svarte han gen vell med sig det är
ingen som biuder honom mer. Boken är qvar
tills Herrns brev komer med svar Jag har tallt omet.
for Herr Assesorn Görvell och tenkte inte skriva
Herrn till omet efter Jag viste de inte var nogot at Prätta
nå Priset. men ~~han~~ Assesorn ba mig först skriva

omedt inan Jag gett op och ga hvar redt.
Jag inneslutter mig i min Herres Wenskap och har den
äran med största Högagtning alltid förblifwa
Ädel och Högagtade Herrens

ödmiukaste Tienare

J. Pett Camelin

48

STOCKHOLM

Monsieur.

Monsieur Joh. N. Lindahall.

à Norköping.

Tinspång den 27 Januarij 1797.

Högädle Herr Handelsman.

Som Herrn. Hand. yttra sin åstunden. för lång tid sed till backa. at villa ha Tengdlangen til Finspångs Suerna. som Herrn. Redan har och de. even. af Finspång så kan jag nog den friheten och skick. an tvenne af Tregången båda samma Storlek Som som förra de. ska stegena nog myke om de är så lyckliga och är till noges. Priset är 4 Rs: för den stora och 2: för den mindre. som är de. minsta. Jag kan sälja dom til — annars har Jag vanligt fåt 6: Rs. för den stora om dom är til noges, och behålls så var god och lät mig med några ord veta ~~[illegible]~~ Söndags Posten. Jag framherdar Högädle Herr Handelsman

Allra Ödmjukste Tjenare
Joh. P. Cymelin

8

Stockholm den 20 Januari 1795

Edle och Högachtade Herr Wandelsman

Uppå mykket ärade skrifvelsen den 25. sistledne
får jag den äran at tacka. och til lika berätta
Wertingen fant sig ganska nögd at stå til
de utsatte priset. och visste mig strax til
sin Wand. Sekter Bartram. at få pengar
men när Jag kom til honom så hade han
inga och inte har Jag fått något än
så de tyks som de skule fannas vad Jag
nemde i mit första brev at man får vänta
2 a 3 Månader. i miler tid underlåter Jag.
ingen ve[illegible]ka at söka på och påminna han
har lovt vid de första han får in at Jag
ska få. som de genast ska komma Herr
til handen.. ~~Öfverste~~ Öfverste. von Wallens Porträt

samlöng ska än inte vara sålld för sin dyrhet
som alla seger ska vara för mykket de som är
utsatt neme figen 1500 Rd; Graveuren af Tinspång
håler Jag nå med och blir färdig i slutet på
Månn. angende ueen af Norrköping tror Jag
inte blir något af Jag har inte bekommit nå
gåt brev af Magister Lundilgus om dom sak
erna sen Jag kom hitt Jag undrar om han
tenken at ge ut den den Boken. som seryar
ska smått ut för låt mina i ~~bra~~ stendit få
ila. skrivna brever med största Högaktning
har äran förbliver ädle och Högagtade Herr
Handelsman

ödmjukaste Tjenare
Söhz: Pet Camelin

107

Monsieur.

Monsieur Joh: N: Lindahl.

à Norrköping

Stockholm den 2 May 1797

S. H. S.

Min Egen Bäste Herr Grosshandlare! Glad, at, äfven frånvarande, äga Vänskapens ovärderliga rättighet, at aflägga hjertats beröm hos en för mig ur så många skäl estimable Person, har jag vid denna korta ledighet skyndat taga til den penna, som så ofullkomligt därvid måste tjena til Tolk. -- Jag har visserligen ansedt Tit.: obligeanta begäran om min Brefväxling och det högst oförtjenta loford mig vid detta tilfälle lämnades, såsom endast et smickrande prof af Tit.: vänskap och den allför goda Tanke deraf igenom om mig upkommit; och aldeles intet såsom följd af den ostridiga granknings och Domare rätt Tit.: såsom beröm Vitterhets älskare och god Litterateur tilkommer - denna öfvertygelse har ock förmådt mig, at med dessa rader lefva min hogkomst och den vänskap jag brod.. mig hafva vant nog lyklig hos Tit. vinna .... hy- misstänkte jag, at detta bref blefve granskadt el genomläst utan hjerta och med köld för det värde känslor och okonstlad uprigtighet åstadkommer - aldrig vågade jag, at underkasta mig denna Snillets dom - aldrig framlade jag denna oprydda enkla stile ämnen, som blott äro för varma Själar. Det är med samma hopp, samma frimodighet jag likaledes tilfredsställer Tit.: yttrade åstundan, at få en Copie af några små dåliga poemer hwilka jag härjämte får äran öfversända. Dessa Rimm, äfven

som något af hwad jag, under Tit. fägnesamma Sejour här
gaf mig den kanske oförrigtiga lindring, at muntligen omnämna,
jämnfördt med de rader mit sentimentala hjerta tecknat uti
min Väns Minnes-Bok, skulle gifva mig en ljuf anledning- likasom
Tit.s Character och betygade tillgifvenhet skulle hembjuda en
kär rättighet, at oförbehållsamt öpna hela mit inre samt an-
förtro i en öm Väns sköte de tärande oroer och qval, hwartil
outgrundliga händelser ledt: Men ack! mit öde har skrudit
til den ytterlighet, at jag ej en gång får lisa et beklämdt
bröst med utgjutande och förtroende – ej får gråta med en
Vän - - - Vän! – ack! detta ord – så snart utsagdt, så smekande
för känslan – i så hög och stor betydelse för mig, – månne för
en menniska med min organisation det är annat än ideal?
månne för mit lugn det ej bör glömmas?: eller efter hwad mig
redan öfvergådt, kan jag tillåta mig andra tankar at
Vänskapen, än de djupt begrafne hogkomster, de tysta
ensliga Tanke-spel, hwilka så ofta under en i olika
grad lugn eller douce melancholie, mig sysselsatt?
Ney! det finnes i verlden ej sanna Vänner för mig mera –
Hon - - skal vara för mig såsom til de öfre regionerne hemgången,
Hon – som ensamt til fullo förtjent min hela vänskap och svarat emot, men genom min oer-
farenhet och falska Vänners anstalter ~~skildt~~ undangömt sig för sig ifrån den celesta Sympathien.
Det behöfdes ej mer än at känna en liten del af min historia, af de
oerhörda straff jag utstådt för Ömheten och förtroendet - - - - och

jag svar, at man skulle gilla mit Förnufts af hjertat så —
motsagde Beslut om tystlåtenhet och fasthåga för intima
liaisoner. Jag vågar mig intet vidare ut på detta favorit
fälts, emedan jag då skulle besvära Tit. med en allför
lång och kanske fantastisk epistel — Den Årstiden är
nära och nalkas med snabba och hugnande steg, då —
i stället för meddelande och öppenhjertighet hos vänner,
den emot oss leende förtrogna i Naturen, välgörande,
bjuder en känslofull lidande tröst och vederqvickande ressource,
under t.ex. solitaire promenader de vackra mornarne
eller på ~~middagen~~ dagen vid den klara bugtiga ån uti den täcka Skogs-
lundens svalkande skuggor — eller Aftonen på högderne, då den
Nergående Solen, majestätlig, gifver altid nya, altid gudomliga
Utsigter af pragt och Eftersinnande samt ädelmodigt lämnar
efter sig den aldrabehagligaste aftonkyla — — ach! hvad jag —
längtar til den stilla Landsbygden — ! hvad mina dagar där
i oskuld och otankan af min [illegible] skola oförmärkt —
bortrinna i tidens å! O! hvilken sällhet! om jag innan min
Afresa blott en half eller 1/4 dels el. 1/8 dels timma fick vara på det
vackra Säter och där njuta för mit misskända hjerta den
välgjärning, at vid Gud och Naturen betyga mig lika öm och ojemn-
förlig vän af den vördnadsvärda Fru Almqvist, som öfver namn och
uttryck förtjenast och äger mit hela hjerta! — Innan jag kan komma från
detta uprörande ämne måste jag ännu en gång tacka Tit. för

det vänskapsfulla öfverlämnandet af min hälsning och mina
vers til Fru A... Föreföll ej härvid eller annars något samtal
om mig? vågar jag hoppas til svicka få Svar Gärome? äfven
om Fru Görwell nämnt mig någon gång. Til ernående af min önskan
at ~~jag~~ ännu en gång räcka Fru A.. och bebyda för henne som förr, kunde
til. Charmanta Fru, en så värdig lyster af Louise Görwell, aldrabäst genom
Dess åtgärd värka; men då jag nu anhåller om min vördnads öma an-
målande för Henne, får jag nöja mig, at hoppas muntel. i Norrköping
innom några månader tala härom mera fullständigt och öppet.

Jag längtar få höra Herrarnas gårds lyckligt och fort. — samtat
til. med familje må väl och något. — Jag hade visst sedt min Egen
Vän, innan Han reste, om jag ej måst ligga ein för en svår Vånfeber
likväl Gudi lof endast 6 dar. — Jag slapar nu med min vanliga
motbjudande Tjenstgjöring, dessa i alringa Nöjen, och lefver
indragit och för mig sjelf, smickrar mig likväl utaf at när Saisonen
blir mera avancerad, med min respectable Vän Herr Assessor Görwell
dela ljufva pastorala stunder på den vackra Trägården.
Men mit egentliga hopp, hvarpå jag lefver, är, at vid midsommar få
resa ner til Blekinge och på vägen jouera af den förbindande
Godhet, vänskap och bifall, som jag af alt hjerta önskar bibehålla och
föröka hos Min Egen Bäste Herr GrossHandlare och dess Aimabla Fru.
Politiskt nytt är här intet af betydenhet. Konung Carl är utan sina
Vädersleller fortfar at vara kall och hovr. Förlåt nu min mång-
ordighet och låt med Deltagande och reciprocité, på om ej annars åtmin-
stone vid Anblicken af den melancholiska Månan, frambrytande emellan hotande
moln — på et Vänskapens Offer, som har äran vara med hela hjertat
en i den välkomna Dödens sköte

S. H. s. Min Egen Bäste Herr Grosshandlares

ödmjuke tjenare
G. John Dalman

13

Madame

Voudriez vous bien me permetre de vous presenter mes respects personnellement? Je suis ici depuis une heure apres minuit, et Je ne me suis arreté que pour avoir le plaisir de vous voir, suivi du deplaisir de vous dire un A Dieu peut etre Eternel; Je n'ai pas voulu quitter la Suede sans avoir cette satisfaction; Sans cela j'aurois continué mon long voyage par le beau tems qu'il fait, d'abord pour Carlscrona, et ensuite par Copenhague, et par Hambourg a la Cour de la Haye, ou Je rejoindrai encore une fois le Chevalier de Corral, qui a deja presenté ses letres de Creance comme Ministre de S. M. Catholique; J'y ai eté destiné comme secretaire de Legation, ayant resideé en qualité de Chargé d'affaires pendant quatre mois pres S. M. le Roi de Suede: de bouche

Je vous donnerai des nouvelles
fraiches de vos chers Parens et
frere et Soeur, Et nous aurons
mille autres choses à nous dire;
Et en attendant votre permission
J'ai l'honneur de vous assurer
du vrai attachement, et de l'Estime
de

Votre tres humble et tres ob. ser.

L'Abbé d'Echeberria

À Madame Lindal, autre fois
Adelaide

Nör Köping le 4: Novembre 1793.

A Madame
Madame Lindal
née Gjærwell

Nör Köping

Stockholm den 24 Apr. 1792

Min Käraste Swåger!

Nu änteligen gå Pendulen af ifrån Midkad. Jemte de några små Böcker och ett par Ex. af Serberii portraitt hwilket min Swåger begerte med sista bref. Räkning hos Ljungen stor 17 Rd 8 ß jemte Skepparens fractura med hwad bilagdte. Deras begärta Ex. af Young har jag än icke fått, men med Medaillonernes afsändande skall jag bjuda till at låta dem medfölja. Enalles har jag bekommit af min Swåger i contant.

uti Februari bekommit	15 Rd.		utgifwit	
d. 16 Apr. dito	3		d. 15 Februari för diverse Böcker	44
			d. 27 Apr. för En pendul ur	17 8
			för nerförslen på Skeppet	16
	18 Rd.			Rd 18, 20

Således lär jag få 20 S. af min svåger hvilket

genom Medaillonniernes affyndande kan ligvidera

I dag har de fört ut den olyckeliga Ankarström

til döden. — Förlåt hastigheten men gör den

stå mig ofta hafvandet. Hälsa alla samt lille

Stava. Med första skall jag svara Genom

på sitt söta bref. — Glöm icke en alt

sinser Vän och Tjänare

C. C. Gjörwell

Stockh. d. 20 Sept. 1809.

Min Bästa Svåger! Hofintendenten Sergel
har i dag haft sitt Bud hos mig, för att höra tillkänna
det Cancellie Rådet Leopolds medaillon vore färdig
och om den snart skickas hit, samt om densamma
skulle packas in uti en Låda till affsändning, som
jag icke hafver någon avis ifrån Min Svåger hörom
har jag låfvat att med underrättelsen om det Medaillongen
vore färdig äfven fråga om den skall packas in, och hvar-
efter Hofintendenten Sergel skall lämna den, hvilket
Min Svåger torde vara god att deraf lämna skrifteligt
svar till Sergel eller mig. — Jag hoppas Gustava mår
väl och Min Svågers Egen hälsa är god. — Elsa helsar
äfven som lillan —. Vid tillfälle torde Kron Lindegh.
icke glömma Föräldrarne, hvarom vi talte i somras.

Med vänskap tecknar trogen vän

Gjörwell

Norrk. d. 12 Sept. 1810

Nu får äran öfversända innelyckte Sedel sterl. Rd 100 Rjs till det omtalte Hushollsttehoff; om hvars framkomst afvagtar underrättelse. Min ödmjuka Helsning till Fru Krögerskan. Fran Stafver får jag mycket helsa. Hon tål nu mycket bättre luften än förr. Med största Högaktning och Wänskap har äran att förblifva

STOCKHOLM 28

Till

Grosshandlaren

Högädle, Herr N. Lindahl.

Norrköping

Högädle Herr Directeur!

Jag beder ödmjukast om benägen ursägt, at jag icke besvarat ärade skrifvelsen af d. 10 Aug. Ämbetsgöromål och en resa hafva hindrat mig ifrån at såsom ske bordt uprätta särskild förtekning på den i denna samling befinteliga ovanligt stora och talrika mängd af sällsynta ströskrifter, utan jag har på Samlares begäran upsatt särskild beskrifning på vissa numrer, om hvilka närmare uplysning begärts. På Portrait samlingen

har Catalog blifvit börjad at uprättas, men är ännu icke färdig, och har dermed icke så mycket hastats, i anseend därtill, at Portraiterna förmodeligen ej komma at försäljas vid sjelfva auctionen, utan sedermera hembjudas kännare. Jag skal visst hafva äran at öfversända den, när han blir färdig. – Dahlbergs Svecia Antiqua et hodierna är complett på någr helt få tabeller när, som jag skal upgifva, då jag med första post skal hafva äran öfversända närmare specification på Disputationerne m. m.

Har äran med största högagtning och vördnad
framhärda

Högädle Herr Directeurens

ödmjuk

P. J.

Sk. d. 29 aug. 1805.

1805

d. 29 Aug.
ankom d. 2 Sept.
Besv. d. 11 Sep.

Min Högtde Herre!

För Ysnnesstulla brefvet och försände 16 R:C. B:co interesse får jag äran aflägga ödmjukaste tacksägelse. Skuldsedeln öfverkorsad och quitterad til Capital och ränta återsändes härhos. Jag ber om förlåtelse at jag ej skrifver mera Jag fick expres ifrån min Bror Hofrnd. Knös, som ligger ren för döden, och jag måste hufvudstupa resa dit
Med största högagtning framhärdar
Min H:de Herres

ödmjukaste tjenare
C. J. Knös.

Sk. d. 20 Maij
1808.

d. 8 Junij 1808

Jemte Högt. Ets. Skrif. d. 20 Sist. har jag haft äran bekomma min skuldsedel till Sal. Herr Lectoren Knöslaps Arfwingar, åter-qwitterad till Capital och ränta. För Godheten angående med betalningen aflägger min ödmjuka tacksägelse. Med något säkert bud afwaktar wid tillfälle de åter-stående Mss, då Ht. begagnat dem. Beklagar af hjertat Ht. så nära förlust. Innesluter mig uti Ht. fortfarande wänskap. Min wördnadsfulla respect till Fr. D. och Mss. Weidman samt ödmjuka helsning till Herr Domprosten Westman. Med största Högaktning har äran framhärda

Högtärade Herr Grosshandlare!

Förlåt att jag, som så litet känd, och kanske aldeles bortglömd, vågar börja Corespondence med Herr Grosshandlarn Lindahl.

Jag kommer ej ihåg årtalet då min Salig Man Professor Krafft hade den förmån måla, båda Herrskapets Portraitter; altsedan har jag önskat men ej varit lycklig nog att råka någon, utom Assessor Gör=vell som är den aldra lyckeligaste Far.

Tillåt mig i korthet, beratta ordsaken til denna min Skrifvelse. Jag tänker börja en till alla delar, som jag hoppas, duglig Pension för unga fruntimmer. Med den honetta Caractére som Herr Grosshandlarn har vågar jag utbe mig hans biträde i min tilämnade början. Om någon därpå orten skulle befinnas som ville ha sina barn bättre educerade än vanligt vis di äro, Så torde jag genom

Herr Grosshandlarns gällande förord, blifva, fram för någon anna anförtrodd denna Soin. Jag önskade hälst att få några af 12 à 13 år, ty de äro böjligare än vid mera avencerad ålder då illa chor-serade Romaner varit deras enda lecture.

Jag har nu slutat min enda Dotters Education. Hon har njutit undervisning af de bästa Mästare följakteligen kan meddela det samma still annan ungdom. Hon känner tvenne Språk Franska och Italienska; Fruarne Sergell har lärt henne Broderie, som där-för är känd. Oaktadt sina små framsteg i migniatur-Målning och fortsättning däraf, vill hon åtaga sig undervisningen för di unga fruntimren i rita och Blomsters målning, samt skrifva och sy alla slags Söm. Musique och Sång känner hon, och skall dertill animera i Mästarns från-varo, men åtager sig ej undervisningen.

I anseende til tiderna tror jag at 3000 Dr ej är för myc-ket; det är äfven et vanligt pris, men jag vill vist rätta mig efter dens tycke som adresserar sig till mig.

Af fru Widström har jag hört, att min Son som är i Paris hade där, den lyckan, bli sedd af Herr Grosshandlarn. Det fägnar mig så mycket mer som jag vet at han altid är en beskedlig gosse, som söker att med all force skaffa sig kundskap, i den Talent han embrasserat, för at kunna göra sig värdig Menniskors aktning, som habil Artiste, och vänskap som hederlig och beskedlig Yngling.

Slutetigen ber jag Herr Grosshandlarn framföra min och min Dotters Compliment til dess Estimabla Fru; Och har äran med fullkomligaste Estime lefva

Herr Grosshandlarens

Stockholm d: 26 juli 99.

ödmiukaste Tjenarinna

M. Wilhelmina Krafft.

Till

Herrn Herr Grosshandlarn
Johan Niclas Lindahl

Norrköping.

Stockholm d. 19. Sept 1797.

Min Bästa Bror!

Tacksägelse! tacksägelse! för det sista brefvet och för alla och för allt godt som kommit från Brors välgörande hand — Jag skulle så gerna offrat så mycken godhet något ädlare rökverk än detta vardags språket.

Men Pegasus är mig för svår,
för hög at rida, på min ära!
jag får ej komma honom nära
förr än han stegrar sig och slår.
Blott Kellgren kunde honom styra;
blott Leopold ännu förstår
at tygla rätt hans vilda yra.
Med Sjöberg han så stadigt går,
men gör sig understundom rolig,
och med Franzén, spak och förtrolig,
han lämnar endast gracers spår.

Ja väl den som så får färdas sin verld igenom! — En annan fattig stackare, som med mycken möda måtte träka sin väg fram til fots, ~~måtte~~ skal ju nödvändigt komma på efter kälken, om ej en mild och vänlig hand då och då räckes honom —

I går emottog jag af Hof Junkaren Dahlman med starkt klappande hjerta hälsningar från mitt kära Norrköping — Hvad jag längtar at snart få komma dit igen! — Hvad jag skulle bli lycksalig at åter få sluta så vördnadsvärda vänner til et tacksamt bröst och se friden och sällheten le ur deras blickar. — Många gånger då jag är ensam inbillar jag mig vara der jag önskar; inbillar mig åter njuta alt hvad jag der njutit,

Och blir så lycklig, ~~blir så~~ i min själ
och känner icke bördans trycka;
men äger himlens fröjd och väl
i känslan af min fordna lycka.
Då ser jag främst bland bilderne
af mina lyckligaste dagar
de begge goda änglarne,
som varit mina tröstare
och som ännu mitt qval beklagar.
Då ser jag i fullkomlig dag
hvart enda fint och ädelt drag
~~och~~ af deras ömma, goda hjertan;
och glömmer sorgen, glömmer smärtan
och glömmer ödets hårda lag.

Menniskoboken hafva redan varit hos Fru Widström —
Hon är viss på, säger hon, at den söta Fru Lindahl
blifvit ond på hennes illa skrifna bref, efter hon intet
svarat henne med en enda rad eller hälsning —
Emedlertid skal jag supplicera om min ödmjukaste
hälsnings framförande til Nådig Syster, om hon icke
glömt en oförändrad och uprigtig Vän.

HKullberg.

P. S. Jag hade skrifvit detta färdigt förleden postdag, men kom ej
at lämna det på posten. Då tänkte jag äfven medsända en
grafskrift af Fru Widström öfver Hennes Son, men som jag
vid mognare efter-sinnande finner hvilken contrast hennes sköna
harmoniska verser skolat göra emot mina, så skal jag spara
dem til nästa gång och i stället skicka en grafskrift som
jag öfversatt ur Brors Danska böcker, så lydande:

Frid för dem, som slutat lifvets smärta!
Frid för dem, som bära bördan än!
Frid och himmelsk tröst för hvarje hjerta,
som en vän har ägt och mistat den!

Salis

Salig den, från stoftet til det höga
til vår bildnings sköna himmel går!
aldrig mer skal från hans brustna öga
jordens jämmer ~~lacka~~ pressa qvalets tår.

Törnets tagg din fot så ofta sårar,
som af falska rosor döljes här;
där i lugnet ingen glädje dårar,
intet sårat hjerta blöder der.

Vi, som fått en vän en älskling ~~[illegible]~~ sakna
sorgsna sinnen! hvarför gråten Ti?
roligt har han somnat och skal vakna
~~[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]~~
up i glädjen
~~[illegible] [illegible] [illegible]~~ sälare än vi!

Milda Fader! styrk vårt svaga hjerta!
före oss på sanningsväg din hand!
at vi utan saknad, utan smärta
glade kunna lämna sorgens land.

S. T.

Sedan wår gode och wördnadswärde Erke-Biskop har tillrått
sig kunna draga wexel på min Herres ädelmod och go-
da tjenst, för jag uppriktigt bekänna, at jag sielf förmått
min Herre äga detta i större mått, än jag wågat hop-
pas, då min Herre behagat acceptera Wexeln. Jag wå-
gar således nu presentera den samma, och tillstår
min barnslighet, at en natts sikt har redan warit mig
lång. De käraste och måste acquisitioner jag gjort
i Norrköping, har jag at tacka min Herres ädla
och goda tjenst före. Den ömmabla Fruns tillta
Portrait står i första rummet, såsom en kär åmin-
nelse af et Hus, där jag rönt så mycken godhet.
Herrens berömlige Faders och K. Carl XIIs i andra,
och nu blifwer wår Erke-Biskop i 3die rummet,
eller kanske i opinionen näst för den Nordiske
Hielten. Nu lofwar jag punct för mina til-
tagsna begärelser, med anhållan om förlåtelse för
det framfarna. Framhärdar med högacht-
ning och uppriktig wänskap

Min Herres

Up. 21. Maji 1800.

ödmjuke tjenare
And. Lanaerus

S. T.
Herr Joh: Nic:
Lindahl

BREF: ifrån Herr Johan Niclas och Fru Gustava Eleonora Lindahl til Herr Secreteraren Herm. And. Kullberg; dat. Norrköping, den 27 Nov. 1796.

Innehåll:

1) Ursäkter. 2) Tacksägelser. 3) Berömelser. 4) Vitterheter. 5) Herrar Franzén och Leopold. 6) Något förtroligt Post-scriptum ifrån Fru Lindahl.

Högädle Herr Secreterare!

Ohöfligheten at ej förr än nu aflägga min ödmjuka Tacksägelse för de sköna Brefven kunde jag ej tro mig få afbedja, derest jag ej hast löfte at sådant ej skulle mig tilräknas, som är sliten emellan bråksamme Läkenskaper; flere små från hvarannan aflägsne Landtgårdars öfverseende; Fartygs reparerande och lastande; en väl ej betydlig men vidsträckt Handels-Correspondance samt Concours- och andre Tvisters bevakande vid Under- och Öfver-Domstolar, med flere bekymmer, som nu på en tid tyckas hafva sammansvurit sig at ej lämna mig minsta ledighet. Likväl har jag stulit mig til at få genomläsa de interessanta Relationerne. I brådskan lärer jag i mit förra Svarsbref förglömt at vördsammast tacka för Silhouetterne, som jag fått pryda min Vänskaps-Bok med; men jag fick då, som nu, intet rådrum at öfverse mine osammanhängande

hängande Kråkfötter: ty Post-timman til Bref in-
lämnande medgaf ej minsta dröjsmål. — Genast, då
jag för några timmar sedan erhöll gracieusa
Skrifvelsen af den 25 dennes, blef det deruti liggande
Brefvet aflämnadt til sin ägarinna. Det är mig omöj-
ligt at tilfyllest kunna uttrycka den vällust jag nu
en stund ägt vid läsningen af de ojämförliga Dagens
Stunder, hvaraf et utdrag medföljde sistnämnde S. T. i
så många affeenden ovärderliga Bref. At Grefve
Oxenstiernas Poëme öfverträffar S. Lambert's le Soir et
le matin, samt Bernis's les Quatre Parties du Jour, vil
mycket säga, men är ej et öfverdregladt beröm; om jag
vågar nytja detta vår Svenske Voltaire's Talesätt, i
anledning af den öfverdrifna berömelse Tåget öfver
Bält erhöll af en eljest för sin Lärdom högaktad Man,
som ensam af Fädernes landets Lärde ägt den afunds-
värda lycka, at erå et ~~..~~förtjent beröm utaf den o-
dödlige Philosophens af Sans-Souci egen Hand. —
At jag här kom at nämna Grefve G. F. Gyllenborg,
är ej til förringande af des Episka Poëme, hvilket
vida öfvergår hvad i den vägen på Svenska blifvit
skrifvet; äfven som Menniskans Elände och Själens
Styrka äro af de ypperste Skaldestycken Poesien
kunnat framvisa. — Men jag kommer för långt i-
från mit ämne: Dagens Stunder. Bönfaller på mina
knän, at uti Företalet blifver ändrad följande Stroph:
"i fall denna Skaldedigt nånsin kommer under All-
"mänhetens ögon", och i stället ditsatt: Emedan denna
Skalde-

Skalde-digt kommer under allmänhetens ögon- eller rättare sagt, at njutningen af detta sköna Poëme, om möjligt är, nu genryt. för emås. Några ord tycktes mig ej så harmonieusa som de öfriga, ex. gr. kant; färjas; Frukost; liflig Vattning; svarta Kärl; öst; väfva; sväljer; täcke; — men hvilka ej lära kunna ändras för meningen skull. Månne man ej, efter den vedertagna vanan, bör skrifva: Zelis — Zephir, i stället för med S; ehuru sistnämnde Begynnelse-Bokstaf borde vara den rättaste. En god Öfversättare lyckas Twifvelrutan bäst i 4:de Sången; och skal gifva Samtiden och Efterverlden et stort och värdigt begrep om Författaren och nu varande Epoque af Svenska Skalde-konsten. — Men vår Apelles har visst orsak at benerventera mig med: Ne Sutor ultra crepidam; och Papperets Slut befriar S. T. för mit vidare griffonage denne gång.

Med oföränderlig Högagtning har äran förblifva

Högädle Herr Secreterarens

ödmjuke Tjenare;

Johan Nicol. Lindahl.

Var gunstig och låt mig få njuta vällusten af de ej meddelte Stycken utur Dagens Stunder, hvilka lära vara: i 1:sta Sången: Början af Dagens särskildta arbeten; i 2:dra Sången: Arbetets uphörande; Land-folkets återkomst derifrån — och deras måltid; Skatt-rättigheten och Sömnen, som följer

Middags-

Middags-måltiden; Målningen af Stormen och åskan; Rägn-bågan; Jordens utseende efter Rägnet och Dagens Hetta som blifvit svalkad &c. — i 3:dje Sången: Promenaderne, Dansen, Jagten och Fiskandet — Alexis och des 10 år frånvarande Väns Samtal &c. — och i 4:de Sången: Sömnens utsändning och beskrifning, Stjernorne, Vinter-gatan, Allmagten af deras Upphofsman m. m. Misgärningarne under Nattens tystnad, samt Betragtelse öfver det Tillkommande, Mörkret och Hågeldarne &c.

Tackar ödmjukel. för Silhouetten af Herr Bibliothecarien Franzén, som jag ville önska mig personligen få känna. Har han meddelat något af sina Annotationer under des utländska Resa? — Här tros han almänt hafva skrifvit den sköna Idyllen i Stockholms-Posten öfver den 1 Nov. innevarande år; jag kunde ej läsa densamma utan ömaste rörelse. Den öfvergår alt hwad voss skrifvit i den vägen. Hafve vi hopp at få des Poësier i en Samling utgifven? hvilket jag ville önska at Kongl. Secreteraren Leopold och Canzli-Rådet Paykull kunde förmås til.

Supplicerar, om möjeligt är, at Herr Secreteraren söker skaffa mig en afskrift af Kongl. Secreter. Leopolds Tragedie: Virginie, samt des Skaldebref til Grefvinnan Wrede och min Tante. Jag har derom des ännu, efter et års förlopp, ouppfyldta löfte. — Hvem har skrifvit den nyligen utkomna Svenska Original-Tragedien: Iphigenie, med critiska Noter?

P. S. Min lilla charmanta Vän (förlåt detta familiera uttryck!) bör och kan aldrig tvifla, hvad öm glädje Des vackra och interessanta Bref verkade hos mig. — Också är det min kärafte occupation, at ofta omläsa dessa charmanta rader. För Silhouetten tackar jag och tackar tusende gånger; jag tör ej säga huru ofta den beses — — Redan är han innesfattad i min Vänskaps-Bok, och pryder de Rader, hvarmed min lilla charmanta Vän hedrade en liten så oförtjent och obetydlig person som jag är. Min lilla söta obeskeliga Lindahl har jag bedt, at i sit förra bref hälsa så mycket ifrån mig; men se sådan en liten Skarf, som så totalt har glömt min begäran; ja ja, litet har han också för omaket bekommit, som gjort at jag varit så ohöflig emot en Vän, som jag så ömt — så mycket värderar. Förlåt mig då, och skänk mig snart et litet gladt vedermäle af min charmanta Väns hand. — Ifrån den, som mäst interesserar skal jag så mycket hälsa. Jag tror mig ej behöfva nämna hennes Namn. Hon var så söt och var en hel eftermiddag hos oss för några dagar sedan. Mycket, mycket talte vi om — — Jag gissa hvem om? —

Ack ack! hvad jag goûterar den idéen, at min lilla bästa vän vil komma hit i Jul! Hvilket kärare nöje för mig och min söta Lindahl! Men tänk, om vi ändå förut få den glädjen at se våra Vänner i Stockholm!

Stockholm! Min lilla Lindahl säger alt med et, at han vil gjöra Söta Far en lika Surprise, som han var god och gjorde oß; men tyst, tyst om denna Saken, at ej Söta Far får veta det minsta: ty kanske gjöre vi oß sjelfva til en liten Julklapp, och komme flux inom dörren, utan at mina söta Föräldrar drömma om det minsta. Ack! hvilket nöje at få innestutas i så kära vänners armar! — —

Men nu först märker jag, at jag redan skrifvit en hel sida, och med det samma aldeles uttröttat en liten charmant god vän. Förlåt då, och låt mig blott få äga den glada känslan, at veta mig någon gång få vara i en öm åtanka, och utgjöra en af dem, min lilla charmanta vän hedrar med namn af sina verkliga vänner!

Gustava Eleonora Lindahl.

aik aik! förlåt mit slurf och min brådska! — just nu kom la belle Rosalie; får jag helsa?

han

ith
n
sta

fra

en,
lta.

ners;

riten
iten
äga
vara
illa
nliga

e.

.!-

An den H

Le
za
bi
ste
un
zer
die
Auf
te
Sole
nich
nur
beyd

An den Hrn Joh. Nic. Lindahl zu Norrköping

Schnepfenthal bey Gotha, d. 26 Apr. 1802.

Mein edler Freund und verehrungswürdiger Wohlthäter!

Ich habe ihr liebes Schreiben vom 17 März, durch des Magister legens Eck zu Leipzig, der einst ein Paar Jahre zu Schnepffenthal auf meiner Stube gewohnt hat, Güte richtig erhalten; nebst den gedruckten Beylagen, für die ich Ihnen verbindlich danke. Was über den bewussten Punkt in meinen Reisebemerkungen steht, habe ich aus der Fülle meines warmen Hertzens mit Ueberzeugung, Liebe und Dankbarkeit niedergeschrieben. Es soll auch in der zweyten Ausgabe stehen bleiben, und wenn Sie noch so sehr dagegen protestiren. Das hilft Ihnen diessmahl nichts. Es ist nämlich wahrscheinlich dass meine Reise *) eine neue Auflage erleben wird. O möchte ich dazu durch Ihre und anderer Schweden Güte Berichtigungen und neue Zusätze eingeschickt bekommen!! Ich würde solche dankbar benutzen, und deren Verfasser oder Einsender – wenn er es nicht ausdrücklich erlaubt oder gar verlangt – gewiss weder nennen noch auch nur von fern kenntlich machen. Noch immer liegt für Sie ein Exemplar der beyden Bändchen meiner Reise bereit; aber bis heute konnte ich keine Gelegenheit finden, sie Ihnen zu senden. Ich hätte gern einen Laubthaler Porto daran gewendet; aber dennoch hätten Sie eben so viel oder mehr bezahlen müssen: also durfte ich das Buch Ihnen nicht durch die Post schicken. Durch einen

*) Ich gestehe Ihnen, dass ich wünschte, meine Reise würde (abgekürtzt) in's Schwedische übersetzt; denn sie könnte wohl einiges Gute veranlassen, und zur Abschaffung einiger Uebel mit-wirken. Beydes war mein Zweck.

Schwedischen Baron, der zwischen Lund und Malmö wohnt und uns einen (den ersten) Schwedischen Zögling brachte, habe ich Ihnen vor 1½ bis 2 Jahren geschrieben, und Sie gebethen, mir zu melden, wohin ich ~~meine~~ meine Reise für Sie schicken sollte. Sie scheinen aber mein Brief nicht erhalten zu haben. Nehmen Sie also meinen guten Willen für die That!

In Wieland's teutschem Merkur. (Weimar) 1801, September, steht ein Schreiben aus Schweden abgedruckt, welches mir vorher mitgetheilt wurde, und wozu ich, unter andern, folgende drey Anmerkungen (Seite 77 und 78) beyschrieb und drucken ließ. Zu Gjörwell: "Der gelehrte Buchhändler und Schriftsteller, der sich um die "Literatur Schwedens unermüdlich und dreyßig Jahre lang die größten Verdienste "erworben hat; aber – wie auch der greise Modeer – nicht nach Würden belohnt oder "auch nur schadlos gehalten worden ist." = Zu: sein Schwiegersohn Lindahl: "Vielleicht der literärisch = ausgebildtste und kenntnißreichste Kaufmann Schwe-"dens: Großhändler zu Norrköping. Seine Gattin, Gjörwell's Tochter, ist gleich-"falls eine der gebildetsten Schwedinnen". = Zu: Ulrich's Erziehungs= Institut ist eingegangen: "Diese zweckmäsige Anstalt hauptsächlich für künftige Kauf-"leute, ist in C. L. Lenz'ens Reisen..... Band 2, Seite 481 bis 485, beschrie-"ben. Der Nord= teutsche Ulrich, ein aufgeklärter Pädagoge, war, nicht nach "Verdienst belohnter, Rector der teutschen Schule zur Norrköping."

Sollten Sie, geliebter Freund! noch einmahl nach Deutschland und wohl gar wieder nach Gotha, Göttingen u. dgl. kommen: o so besuchen Sie mich doch ja, ich bitte Sie von ganzem Herzen; und bleiben Sie dann wenigstens

acht Tage bey mir! Zwar hoffe und glaube ich – wegen der Vatergüte und Allmacht
Gottes – das Wiedersehen in der besseren Welt; aber ich möchte meinen trefflichen
Freund, dem ich so viele Güte und Liebe unverdienter Weise verdanke, auch in die-
sem ersten Leben so gern noch einmahl an mein für ihn so warm schlagendes
Freundesherz drücken. Und meine gute Frau sollte Ihre treffliche Gattinn diese so
ganz würdige Tochter eines ehrwürdigen Gjörwell, doch auch kennen lernen! und
diese ihre Frau Gemahlinn einmahl mit nach Deutschland zu nehmen machten Sie
ja, wenn ich mich recht besinne, einst zu Norrköping uns einige Hoffnung. Emp-
fehlen Sie mich derselbigen, wie auch Ihrem liebenswürdigen Herrn Schwiegervater
<u>Gjörwell</u>, mit inniger Hochachtung! Ebenso den Herren Ulrich und Lutteman.

Theils damit Sie wissen wo ich künftig (wenn ich lebe) wohne, und theils
weil Sie so warmen, freundschaftlichen Antheil an meinem Wohl-seyn nehmen,
habe ich die Ehre Ihnen zu melden, daß ich nach zwey bis drey Monaten als Direc-
tor des dortigen Gymnasiums in die freye Reichsstadt <u>Nordhausen</u> (am Harze) ab-
gehe. Nordhausen liegt acht deutsche Meilen von Gotha: an der Poststrasse zwi-
schen Gotha und Braunschweig; nicht gar weit seitwärts von Göttingen. Der dor-
tige Senat hat mich beruffen, um sein Gymnasium vom Grund aus zu reformiren,
es zu dirigiren, und, eine mit demselben verbundene Pensions-Anstalt für fremde
Schüler in meiner eigenen Director-Wohnung (ich bewohne ganz allein das gan-
ze grosse Schul-Gebäude) anzulegen. Ausser vier Stuben für mich, läßt er – der
keine Kosten scheut – mir (auf meinem Stockwerke) fünf Stuben für meine auswär-
tigen Zöglinge (Haus und Tisch genossen) und zwey Gärten hart an meiner Woh-

nung, unter meinen Fenstern, aufs schönste einrichten. Sollte ich einst auch Schwedische Zöglinge – die aber zum Studieren bestimt und nicht unter zehn Jahr alt seyn müssten – bekommen: so würde ich an ihnen diejenige Liebe und Güte, die ich unter der Schwedischen Nation genossen habe, zu vergelten suchen. Auch eine neue Töchterschule für Mädchen der höheren Stände lege ich, auf einstimmiges Verlangen der reichen Eltern an, wozu ich die besten Lehrer in allen Fächern annehme. Meine Frau dirigirt diese Anstalt; sie und – nach einigen Jahren, so Gott will – meine jetzt zwölfjährige Tochter Thusnelda geben darin mit, Unterricht. Meine Einnahme, bloss vom Gymnasium, ist (zu Gelde gerechnet) über sieben hundert Thaler im Golde. Zu Schnepfenthal musste ich, bey meinen sechs lebenden Kindern, viel von meinem kleinen Vermögen zusetzen. Mit Töchterschule und Pensionairs kann ich es jährlich leicht auf tausend Thaler bringen; und ich gebe doch im Gymnasium wöchentlich nur achtzehn Lehrstunden.

Die Erzählung in Ihrer Nachschrift (am Rande) hat mich tief gerührt und erschüttert. Gebe der gute Vater im Himmel Ihnen, nach dem Leide, desto mehr Freuden und Ersatz!

Aber ich habe Sie öffentlich (in meiner Reise) als einen Grosshändler und gelernten Kaufmann genannt; und Sie schreiben mir doch: "Oagtad jag ej varit eller är Köpman". Was ist das? Sollte ich mich wirklich so sehr geirrt und meine Leser geteuscht haben? Soll ich das in einer (möglichen) zweyten Ausgabe meiner Reise ändern?? Schwedich kann ich nicht schreiben; nicht einmahl mehr sprechen.*) Heil und Ruhe dem, ins Land des Friedens hinüber geschlummerten, edlen Wadström und herzliche Empfelung seiner braven Gattinn! Sein Tod hat mir Zähren ausgepresst. O war das ein Menschenfreund! Behalten Sie lieb und werth Ihren unwandelbar treu-ergebenen und innigst dankbaren Freund

Christian Ludwig Lenz.

N. S. Salzmann's Anstalt hat jetzt über fünfzig Zöglinge, aus sieben Sprachen.

*) Künftig wollen wir uns lieber Französisch schreiben; da ich die Schwedischen Hände (oder Züge) nicht gut lesen kann: weswegen ich auch Ihre Worte über die Medaillen nicht verstanden habe.

Linkp. d. 10 Nov. 1795.

Min Herre.

Jag har genom Min Herres benägenhet emottagit både ett Bibl. tillhörigt Pacquet og ett serskildt till mig addresseradt paquet, af ett ganska behagligt innehåll. Min erkänsla fördubblas i samma mohn gofvan var både oväntad og oförskyld. Jag får härigenom förklara henne lika uppriktigt med de tänkesätt af Högaktning og vänskap hvarmed jag har äran vara

Min Herres

Ödmjuke Tjänare

Lindblom.

Link. d. 21 Martii 1799

Min Herre.

Då jag under mitt sednaste vistande i Norr-
köping ej kunde äga det nöjet att träffa
Min Herre, får jag på detta sätt begära
att blifva underrättad huruvida Min
Herre afliquiderat allt el. något af min
skuld hos Hr Bohn i Hamburg. Ifrån
honom har jag ingen advis att några pen-
ningar ingått, men jag risquerar dock
göra någon remiss innan Min Herres
svar upplyser mig, huruvida någon af-
betalning är gjord.

Med högaktning förblifver
Min Herres
Ödmjuke Tjänare
J Lindblom

Hr Lindahl,"

Link. d. 25 April 1799.

Min Herre.

Högeligen är jag förbunden för underrättelsen om växeln, och skall med nästa poste reclamera den från Hamburg, hvarigenom jag blir i ståånd att liquidera med Min Herres Herr Fader.

Lidenska Catalogen står till Min herres tjänst och får vara der till dess att lägligt tillfälle gifves.

Med högaktning och vänskap har jag äran vara

Min Herres

Ödmjuke Tjänare

J. Lindblom

Hr Lindahl

Hr. Lindahl

Brunby d. 1 Julii 1808.

Min herre.

Besök, besvär med mina Commissioner och vänskapsfulla brefvet, äro alla ämnen för min uppriktiga tacksamhet, dem jag kärige, nom får förklara.
Vattnet är mig genom Eit: goda anstalt redan tillhanda kommit, hvilket sätter mig i ny förbindelse.

Högaktning och Vänskap

Lindblom

Hr Joh. Nicols Lindahl.

20

Herrn
Herr Joh Nicl. Lindahl
à
Norrköping

Brunnby d. 3 Sept. 1808.

Min Herre.

Besöket var förbindande, det blef det ännu mer, genom M. H:s verksama åtgerd, vid mina små angelägenheter. Redan har jag i händom de requirerade räkningarne. Med högaktning förblifver

Min Herres

Ödmjuke Tjenare

Timdblom

Hr Joh. N. Lindahl.

Herren
Herr Johan Nicol:
Lindahl

Norrköping.

Stockholm d. 24 Martii 1797.

Min bästa Vän.

Sedan jag så länge drögt att skrifva dig till, borde jag ej mera göra det. Jag läser sjelf i hvar rad en förebråelse för det jag ej gjort det förr, och jag undrar huru jag kunnat försumma ett nöje som jag i detta ögnablick så lifligt njuter.

Alt sedan Din bortresa har jag ej mått bra — mitt humeur har varit tungt, och mitt stackars hjerta, det enda hvarmed jag lefver och njuter, har blifvit så misshandladt och såradt, att det rättnu upsäger sin tjenst, och beger sig till hvila.

Men jag vill ej börja med mjältsjuka betragtelser — De komma nog ändå af sig sjelf innan slutet.

Jag har i så många afseenden skäl att tacka Dig för ditt Sällskap, att jag ej vet hvarmed jag skall börja. Till exempel: Vore jag en Gourmand, skulle jag tacka Dig för Hjerporna på Mäster Anders, och för Karpen och Vindrufvorna på Beckers. Vore jag Drickare skulle jag betyga min erkänsla för Communion=vinet och Marasquin, samt för det goda Malaga Muscat som dina Vänner Gyllenram och Kullberg låtit mig smaka. Men jag har ju ädlare och vackrare saker att tacka dig för. — Som Vän tackar jag dig för den godhet, den förtrolighet, och det glada Sällskaps vett hvarmed Du tracterade mig här, och som i min smak vida öfvergår alla Karptungor, Vindrufvor och Marasquiner i verlden.

Som Philosoph, tackar jag Dig för de Samtal som så ofta gåfvo vingar åt våra Aftonstunder, och lifligh et åt våra känslor – Och ändteligen som Mjältsjuk och Olycklig, tackar jag Dig för hvart norrsken af Löje som Du electriserade fram på mitt ansigte, för hvar minuts glömska af mina qval som du beredde mig, och för hvar droppa af tröst som Du gjöt i mitt hjertas sår –

Men – du är ej mera här – jag äger ej mer nå=gon vänlig hand som ser om mina sår, och förbinder dem, jag förbloder mig därföre snart – jag är åter=lämnad åt mig sjelf, och Nöjet af ditt Sällskap tjen=te blott att låta mig så mycket djupare känna sak=naden däraf. Jag hade så roligt då du var här. Denna sällhet, som all annan jordisk, var så kort.

Om ur det mörkers djup vår Horizont betäcker
en Stjerna stundom strålar opp,
som ända ned till oss sin milda klarhet sträcker,
Ach! hvilom ej vid detta hopp!
i farten af Dess ljusa lopp
snart, snart en evig natt dess rena låga släcker.

Med känsla af en Usling, last i bojor till händer och fötter, som ser en Man fri och glad, i en öppen vagn flyga förbi sin Arrest till nöjet och friheten – med denna känsla såg jag Kullberg resa till Norrköping –, Jag kände för första gången afundens plågor, och Vän=skapen hade mycket att göra innan han förmådde ställa

mig tillfreds. Kullberg är där! tänkte jag – där hos Lindahl, fjerran från bullret och det gyllene Slafveriet – sitter kanske nu på Soffan emellan sin Vän och dess älskansvärda Fru, ler och skämtar och är lycklig. Eller ock flyger han som Fjäriln från blomma till blomma kring Norrköpings vackra slätter – Kullberg är där! och jag – jag är här! fastlåst som en Galereslaf – utan nöjen, utan Vänner, utan blommor. – Nej! ropar jag då – jag vill också resa! – och i det samma sträcker jag ut mina armar, flackar och arbetar som den bundna fogeln, och som han, då jag känner mina bojors oslitlighet, sänker mitt hufvud och sjunger:

Tig och lid! mitt stackars hjerta!
göm din plåga innom dig!
quäf din suck, och döl din smärta
och förtro dig blott åt mig.
Snart jag kastar Vandringsstafven
snart du komma får till ro –
Där! på andra sidan grafven
är så godt och lugnt att bo.

Ja! – jag vill – jag skall härifrån – Jag skall resa, om det också skall bli till – en annan verld. Jag förgås här – jag vill andas en annan luft – jag vill se andra ansigten – höra andra röster – finna andra hjertan – Jag vill – jag skall härifrån – Mina band skola slitas om än mitt hjerta skulle förbloda sig af såret.

Jag kan ej tänka mig något fasligare, än att lefva och dö här — Lefva bland dessa halfmänniskior, ett af de twå: Dårar eller Skalmar — kalla som ni, och så rigtiga — så rigtiga i att som en Linia dragen efter en Mässings lineal — Så vanliga som dag och natt om dygnet — och den minsta anomalie — den minsta afvikning från Mänsklighetens stora Stråkväg, för att plocka en vacker blomma vid dikbrädden, kommer dem att gapa, och korssa sig, och fördömma. Med så eländiga begrep om Vänskap, att jag hörde en häromdagen, då han såg mig ledsen, proponera ett partie till Lilljeholmen — kunde då inte den Sten=Karlen se på mig att jag hvarken behöfde mat eller Vin, ty hjertat hwarken äter eller dricker, utan Vänskap och Sympathie? Eller trodde han att man förbinder sådana sår med Ostron och Renskt bleckert?

Se! bästa Lindahl! så handterar man din Vän — Så usle Läkare för hjertats sjukdomar finnas här — Du skulle visst ej göra så med mig om jag vore hos dig —

Men — jag kommer aldrig dit — Jag är förlorad — Jag har för en Vän — det vill säga: för en som jag höll af — exponerat mig — och han — han har bedragit mig — och jag tror ej mer på vänskap i denna verlden. — Jag kunde räddas, utan att min Hjelpare skulle förlora — men jag är för

högmodig att tigga hjelp – och tiden är så kort – –
Chicanen väntar mig – han må komma – min
Lycka och mina utsigter äro förstörda – min rôle
är utspelt – jag går – jag går – jag vet inte
hwart jag går – Men DU vet det, obegripliga Magt!
som gaf mig ett lif som jag aldrig begärde – och
ett hjerta hwars olyckliga swaghet för en lidande
Vän beredt mitt fall.

Jag kan ej komma till Norrköping – inte till
Dig – inte till nöjet – men jag kan komma till
lugnet –

Bland alla dem jag hjelpt – bland alla dem
för hwilka jag velat tömma, droppa efter droppa
all min blod – bland alla dessa ingen, ingen enda
som vill räcka en fallande Vän handen – och 1000 haf-
va likwäl bägge händerna lediga – Men det kommer
däraf att jag ej ber dem – De förstå mig inte – Och
jag såg likwäl på deras blickar, på deras minsta
mine hwad dem felades, läste deras hjertan innantill,
gjorde hwad jag kunde, och njöt många himlar –

Ofta af mitt hjertas bön betagen,
gjorde jag ett offer för en Vän –
Såg hans tårar – trodde – blef bedragen –
trodde åter, och – bedrogs igen

Hwad tycker du väl om ett sådant bref ? hophackadt

som en Siisallat – fullt af intet – men det är ett utbrott
en Volcan från ett brinnande hjerta – skrifvit af en
Vän till en Vän –

Jag kommer inte till Norrköping! – Det första
bref du får af mig, blir förmodligen det sidsta – ty
Correspondance är en jordisk inrättning – Men jag
lofvade att skrifva dig till – Jag rår ej för att det
ej kan bli gladare – Och de som rå för det – och
de skulle skratta så godt om de fick läsa det, och
de skola skratta på min graf, ty jag kan ej öfver=
lefva min heder.

Lugna! stilla! tysta graf!
göm mig undan mina öden!
Vräkt omkring på lifvets haf,
hjertats och begärens slaf,
Son af grämelsen och Nöden,
låt mig finna lugn i döden!

Bästa Lindahl! hvad du är lycklig – och hvad du
förtjenar att vara det – Lyckan gaf dig sina skänk[er]
Kärleken sina, och Vänskapen sina. Ach! jag har,
äfven ägt alla dessa tre till vänner – Men den första
flydde, och drog med sig den tredje – Den andra
blef trogen, blott för att ännu mera föröka mina
qual.

Nu bästa Lindahl! då du någon lycklig afton

sitter i din Canapée infattad mellan Kärleken och Vänskapen — omsammad af den ena i din frus bild, och af den andra i, till exempel, Zullbergs, med ett glas af ditt ägta Malaga framför Dig, och med förmogenheten i din bröstficka, då! då! tänk på mig — tänk på en Vän, som älskade dig, så ömt — och, som då ej mera är till för sina Vänner — en Vän som har att tacka ett lättrördt men aldrig brottsligt hjerta för sin olycka — en vän chicanerad, förlorad — fatta glaset, låt en tår falla i vinet, och säg: Men fans då ingen som med några lumpna hundrade ville och kunde rädda den stackars gossen? Och drick sedan min skål, och tala om det vackra vädret —

Farväl! gode Lindahl! du är öm och känslofull — Du skall beklaga mig — men du är Människia — du skall blott beklaga mig — och snart glömma mig —. Rif sönder detta bref — det är ej gjordt att läsas af någon annan än Dig — icke heller gjordt att besvaras — en helsning från Dig skulle likväl gläda mig — ett par rader från Dig, göra några ögnablick drägliga — Farväl — Jag kommer ente till Norrköping — Jag reser kan hända längre, mycket längre — men i alla fall reser jag som

Din Vän, din bästa Vän

Carl Lindegren

De ce monde & de son ivresse,
de ces feux que je respirois,
des jours que je leur consacrois,
de la Volupté, leur Deesse,
que me reste-t'il? des regrets.
Tout pour moi fuit dans un nuage:
Ces fleurs, dont orna mes cheveux
le Printems ce Dieu de mon age,
tombent, & de Cyprès affreux
mon front pali déja s'ombrage.
Vois-tu dans ce riant jardin,
naitre, épanouir cette rose
que des Zéphirs, à peine éclose
caresse le leger essain?
Elle s'ouvre – on la voit – soudain
le désir sur elle s'attache:
à cette feuille qui la cache
on ravit son jeune trésor:
& sa fraicheur aimable encort
sourit à la main qui l'arrache.
Tel, parmi les obscurs tableaux
d'une perspective effrayante
autour de mes tristes rideaux
je vois la mort armée, errante
eguiser son fer criminel,
& sur ma jeunesse languissante
prête à lever un bras cruel.

Adieu mon cher Ami! Charles Lindegren

Stockholm d: 4 April 1797

Goda Lindahl!

Än en gång och sedan evigt slut!
evigt slut, på ack mitt qual och smärta
Trötta, blödande, förstörda hjerta
töm, den sista lilla styrka ut!
Än en gång, och sedan evigt slut!

Orcanen genom rymdens öknar
härjande stormar på gnyende vingar,
Solen, är gömd uti blodiga töknar,
Döden sin glafven hotande svingar
öfver min hjessa, och vinkar och ler —
Jag kommer! jag kommer! Det mörker, den fasa
som hölja Naturen, som Helion släcka,
är intet, är intet mot qvalen som rasa
här i mitt svallande bröst — — — —

Jag har en gång skrifvit dig till för att taga afsked — En stråle af hopp — var då ännu öfrig — den är försvunnen — mitt öde är afgjordt — jag är lugn — och jag tackar Gud, som gjort min själ apathisk i dessa ögnablick — Af mitt förra bref känner Du allt — Nu får du blott 4 ord till — Jag har ej begärt och ej funnit någon ädel Människovän som velat rädda en Olycklig som kanske i framtiden kunnat bli lycklig och tacksam, — Välan! mitt beslut är fattadt — Det ögnablick som öfverlämnar mig åt Oceanen blir mitt sista — När man får veta mina öden tror jag man skall beklaga och ej fördömma mig — Nu Goda Lindahl! Jag har ej bedragit någon — jag har sjelf

blifvit nedrigt bedragen — Jag har intet på mitt Samvete — utom en liten bagatellskuld af 15 Rd — Dem skall du efter min bortgång betala till den som presenterar dig min assignation — Du är rik — det betyder intet för Dig — men det gör mycket till den Väns lugn — — Men mina tårar hindra mig att fortfara — om jag är till nästa post, skall du ännu få ett ord, det påsta, det sista. Ve! dig — om Du kunde roa dig öfver mig — om du kunde vara nog grym att förråda mig — Men nej — Du är ju min Vän — Lef väl! var lycklig — Ät, le, drick, skämta och glöm om Du kan

Den Olyckliga Vän
Carl Lindegren

Min bästa Bror!

Om Du visste hvad jag tackar Dig — Du har stadgadt ett beslut, som (så svag är Menniskian!) ännu vacklade i min Själ. I detta ögnablick är jag kall och lugn, och jag hade säkert ej varit det, om Du frågat efter mig mer än de andra — Kull berg skall lämna Dig då du reser, ett litet paquet från mig, till åminnelse af en olycklig bekant.

Ingen Stjerna rinner opp;
i den djupa natt mig höljer,
ingen stråle utaf hopp
genom mörkrets rymd mig följer!
Ingen, ingen enda Vän
trycker ömt den kalla handen,
kysser det brustande ögat igen,
vinkar ännu åt min Skugga från stranden,
följer med tårfulla blickar sin Vän
hän till de rysliga, okända Landen.

Ödet delar bra olika — huru olycklig vore ej människian om äfven hennes lif vore omöjligt att förstöra?

C

Men bästa Lindahl! var inte rädd för mig — Jag är ännu ej olycklig — då först är det tid att fly och hata en Vän. — — Men jag blir det snart — innan jag be=gått detta förfärliga brott att vara olycklig bör du ej alldeles öfvergifva mig — Ing=ta ej att jag vill sätta Din Vänskap på något prof — Jag har ej begärt hjelp af någon dödlig — och jag skall ej göra det — ty jag känner verlden — Men här — här i detta lilla Convolut, som ligger i denna lilla låda, och som jag nu kysser, här ligger en Vän, en Räddare en hjelpare som lekt de andra aldrig skall bedraga mig — det lofvar mig lugn och sömn, och jag önskar ej an=nat — Efter några dagar då mitt öde är afgjordt — skall jag fly till denna Vän och — — — —

Nu tar jag afsked af Dig — Ett bref från mig ligger för Dig i Norrkö=ping — rif sönder det utan att läsa det — Jag besvär Dig att göra det —

Res tillbaka till Norrköping, var

lycklig och glömd bort att du känt mig, — Rif det bladet ur din bok där mitt namn är tecknadt — Du skall bli lugnare, därigenom. Och sedan Du fått höra mitt öde, så lägg åtminstone ej sten på bördan, och säg ej något ondt om en vän som aldrig gjordt dig något ondt, utan, upriktigt älskat Dig.

Gud! det är likväl hårdt att nu, just nu i Ungdomens hela styrka falla, utan att kunna för sitt fosterland vara nyttig, — Och saken hade likväl så lätt kunnat hjelpas — En människa räddas — en Medborgare sparas —

Farväl — Vi se hvarannan

…degren

Jag kan, jag kan ej mera gifva
man redan tagit från mig allt.
Snart denna hand skall stelnad blifva
och hjertat kallt.

Om dina blickar nånsin falla
på detta blad jag lämnar Dig
så säg: Kanhända ibland alla
han ömast älskat mig.

Min Sol är släckt — min smärta slutas
mitt qual är nu förbi —
Där inga tårar mera gjutas
där råkas Vi.

C.L. .....

Min bästa Lindahl! var inte rädd för
mig — Jag är ännu ej olycklig — då först
är det tid att fly och hata en Vän. — —
Men jag blir det snart — innan jag be=
gått detta förfärliga brott att vara olycklig
bör du ej aldeles öfvergifva mig — Fruk=
ta ej att jag vill sätta Din Vänskap på
något prof — Jag har ej begärt hjelp af
någon dödlig — och jag skall ej göra
det — ty jag känner verlden — Men
här — här i detta lilla Convolut, som
ligger i denna lilla låda, och som jag nu
kysser, här ligger en Vän, en Räddare
en hjelpare som likt de andra aldrig
skall bedraga mig — det lofvar mig
lugn och sömn, och jag önskar ej an=
nat — Efter några dagar då mitt
öde är afgjordt — skall jag fly till
denn[...]

M[...]
bref[...]
jung[...]
det —[...]
K[...]

[...]lycklig
[...]mig — O[...]
[...]har mitt
[...]skall bli[...]
[...]Vän D[...]
Ålminstone
[...]något
[...]gjordt dig[...]
[...]önskat
Gud!
nu, just[...]
styrka[...]
[...]sakten h[...]
hjelpas —
en Med[...]
Farväl
aldrig

Stockholm d[...]

lycklig och glöm bort att du känt
mig — Rif det bladet ur din bok
där mitt namn är tecknadt — Du
skall bli lugnare, därigenom. Och!
sedan Du fått höra mitt öde, så lägg
åtminstone ej sten på bördan, och säg
ej något ondt om en Vän som aldrig
gjordt dig något ondt, utan uprigtigt
älskat Dig.

Gud! det är likväl hårdt att
nu, just nu i Ungdomens hela
styrka falla, utan att kunna för
sitt fosterland vara nyttig — Och
saken hade likväl så lätt kunnat
hjelpas — En människa räddas —
en Medborgare sparas ——
Farväl — Vi se hvarannan
aldrig mer —

Stockholm d. 9 Apr: 1797. Carl Lindegren

Stockh: d 10 Nov: 95.

Min Kjära Bror, tusende gångor tack för dit vänskaps fulla bemötande. Ursäkte mig och Min lilla Charlotte för din lilla Älskvärda fru att vi båda Egde et särdeles nöje den dagen vi så oskyldigt passerade tillsammans.

Jag tackar dig äfvän för presenten men den gaf mig mycket bekymmer innan jag kom igenom de fördömda Tullarne men sådane har wi mångfaldiga gångor druckit båda Eder skål innom lyckta dörrar — Jag Gratulerar dig till den vackra Waldiska portraict samtligen och till Ett prof af Min tillgifvenhet at öka den så Medföl-jer uti Linderhjelms paquet (som du upplöser) Ett Exemplar af Ärke Biskopens. Apropos om portrai-ter, kunde intet din svärfar graveras hvars store förtjenster för öfrigt så litet blefvit belönte och hvars Enda lungn tiror uppå att lefva för dess Efterwärld — Min Hustru låter vänligast mycket helsa dig och din fru äfven din far äfven dess fru ifrån henne och Eder båda Evigt tillgifne

O A Martin

P.S: jag hade nu nyss bref ifrån C: Linnerhjelm, han mår väl och lärer intet på lång tid komma till Stockholm han talar altid om Eder med et särde-les nöje

Till

Grosshandlaren

Herr J. W. Lidbeck

Norrköping

Stockh: den 24 Novr 1795.

Mycket är jag obligerad för Min Kära Broors ärade skrifvelse — men hvarföre skulle Min K: Bror sända penningar då det var blått en liten vänning af Mig at med Akvarels portrait öka samlingen? det är jag lika med Min K: Broors tanke att v: Welden var en Charlatan och beklagar att det är sad i hans samling — icke dess mindre har en af des vänner låtit Gravera hans portrait som jag snart får färdigt då ett Ex: skall gå till Min K: Broors Cabinett — äfven skall följa ett Ex: af Director Frietzckij som Min K: Broor är god och håller tillgodo. Jag undrar visst intet uppå att Bror intet fant Ärke Biskopens portrait uti det omtalta paquetet ty det följer uti ett Servetre innehållande 50 st kartor. Jag är flaterad af M: K: Broors begäran att hafva förtroende för mig hvad Graveuren angår om sin stamfars portrait då vore det bäst att gjöra det en face efter Orginalet som är hos Almqvist. Ehuru det tager mera tid än efter Sergells Medalljon så gör det intet och så förlorar äfven en förmon som är den att Retouchera efter Afsen själf — priset var på Bohindblom och Walqvists 90 Rd — har Bror fransk Tryckpapper till att förgylla så var god och låta mig det veta? ——— helsa sin Emabla fru ifrån Oss båda och äfven själf af uppriktigaste tillgifvenhet har det nöje att vara M: K: Broors tillgifne

C: F: Martin

Grosshandlaren
Herr J: Nic: Lindahl
i
Norrköping

Stockh: den 2 Feb:
1796.

Det fägnar Mig att igenom Assessor
fått höra at Min k. Bror och dess Dustle [?]
fru mår väl samt är mig kjärt at
M.K.Bror är nöjd med Artel Billdags [?]
Gracles [?] portrait och at det slutligen
framkommit. Nu tager jag den friheten
at besvära M.K.Bror at hålla till
goda för 3ne portraiter nemligen [?] Valdens [?]
som kommer att taga sin plats [?]
och första bladet af samlingen samt
det öfriga sällskapets Poeter och Konst-
Mästare. Den Fridrelly [?] och Kjöl-
gren är i dag kommen ifrån pressen
och papperet. Min Bror är god och
håller den till goda såsom behörige
ledamöter af samlingen. Var och så
godhetien [?] och låt det andra Ex: af
Fredrelly [?] komma genom [?] brefvet till
R.S. Lünnerhjelm [?]. Helsa sin lilla
fru och säg henne at jag sett det

hvarest då jag anmäcker mig at rita utaf
lilla lilla Almqvists på hennes begäran
at hennes Morfar och han var aldeles
like så at om Martin kommer ats
gravera Morfar så får hon många
portraiter af honom.

Men Min K:Bror skall
vi snart företaga Assessorns Portrait
ty nu tilstundar långa och vackra
dagar. det fägnar mig at hennes
gichten det sista paquetet som han
så länge väntat.

Hälsa sin lilla goda fru
ifrån Oss båda och jag innesluter
Mig uti M.K:Bros bestandiga
vänskap.

O.F. Martin

Stockh d: 14 Martii
1796.

Till svar å Min K: Broors mig åsände skrifvelse
så och at portraiterne jag skickade var till nöj-
e, är mig en synnerlig fägnad. hvad Tersers por-
trait angår så var det en particulier händelse
i anseende till Min gamla Vän Ledens hvarföre
gjordes en betydelig Rabat men ingalunda af
den beskaffenhet som Min K: Bror ytrar sig, ty
der åtfölde ät inga Exemplar utom det enda som
åtfölde plåten. jag berättade at för Graveuren
af et sådant portrait som Hr Lundelands är pri-
set 100 Rd men om det åmtalte portraitet skulle
komma at Graveras så blefve priset minskat
i anseende till dylika granlåter som ansyftas
Bis: portrait, och som intet lärer åstundas, det
en skilnad af 14 Rd. — hvad Tryckningen angår
så är Grandels priset 2 Rd för hvarje 100 utom pap-
per som jag ej känna priset för närvarande
utom dess lärer Min K: Bror sjelf ega papper! —
jag ville formoda at Min K: Bror och Cou-
sin må väl samt Farbror — Min lilla syster tackar
för helsningarna och ber om sin Compt hvar om
jag åfven anhåller och har den äran at vara
Min K: Broors — Od: Tj:

C. F. Martin

Grosshandlaren
Herr J. H. Lindahl
Norrköping

Stockh: den 1 Sep 1796.

Min Kjära Bror! jag har med nöje bekommit Min K: Brors ährade skrifvelse samt får till svar lemna at priset är 60 R:d för den storleken som Öfverste Wallens portrait halfva summan betalas då det är afgjordt om Graveurn och den andra halften då det är färdigt.

Hvad Tryckning angår så är Kostnaden obetydelig då min Bror Eger sjelf kopparn hjelp- jag tror han del tager 1 R:d för hvarje 100 dr

Jag will förmodar at Cousin Gustava mår wäl samt farbror jag ber at Min Bror anmäler min helsning samt har jag altid et nöje at få vara min Kära Bror

Ödjukaste Tjenare
J. F. Martin

19

To

John N: Lindahl Esqr

at

Norrköping

Stockh: den 13 Dec: 1796.

Min Käraste Broder!

Det blifver mig en synnerlig fägnad om det Portrait af Min K: Broders Farfar som jag i dag afsänder träffar Min K: Broders ansigte ända mål och hvemme skulle mera deltaga af det, än jag som så mycket villig som skyldig till det sa kjära ändamål — jag har visa gått öfver den gränd i storleken på hufvudet som föreskrifvit var, men som olika personer hafva olika utseende så har jag här trodt billiga en tänkande Almenhet — hälsa sin gode far och säg honom at Martin väntar sen af twänne saker — om hans försök lyckats at blifva så mycket lifligare uti hennes Minne eller och at förlåta et mysslykat försök.

Efter som han sjelf tagit besvär om Ingenningen:

Min Charlotte beder om sin hälsning och vill önska at godt slut på året och at det påföljande måtte blifva mera fruktsamt

lefver Min K: Broders

tillgifne Tjenare

J F Martin

To

John D: Lindegren Esq:r

at

Norrkøping

Stockholm d. 3 Dec. [illegible]

Bäste Wän och Bror! Jag tackar för underrättelsen om din hemkomst och att Resan gått lyckeligt glädier Mig af all hjerta och wore det högst Interessant att få råka.

Hwad Angår Exemplaren Min Bror nämde att för Herr Fadrens Bref har alla blifwit richtigt öfwerlemnade till Assessorn de 10 som förswunnit under wägen har richtigt blifwit andra lemnade i dess ställe — skulle Min Bror Affärnda flere så kan [illegible] låta skje ty platen har intet förlorat sig — ty inga eller ganska få har blifwit sålde undantagandes 15 à 20 Assessorn tagit åt sina Wänner.

Hwad Min Bror Debet Angår så skjänker Min Bror och tackar jag för att du kommer ihåg Mig ty penningar äro alltid wälkomna och anhåller jag ytterligare att Min bror behagade igenom Mig till att sända halfwa summan [30] Riksdaler till [illegible] för [illegible] och de öfriga 30 till din Tjenare på Stockholm.

Hwad nytt säger ute Landsorten hos dig! Här wi intet se något derute här i Stockh:. Helsa din lilla fru och glöm intet Din alltid [illegible]

J. Fred: Martin

To
John Nic: Lindahl Esqr

at Norrköping

Min Käraste [illegible]! Stockh d:6 Janu 1797.

Jag önskar et fröjde fullt godt nytt år innom Min K: Broders hus samt tackar för skrifvelsen som jag idag undfeck af Hr Assessoren Gjörwell samt glädde det mig at jag träffat likheten.

Jag har sålt M K Broders Bok öfver Alperne till en af Mina bekanta och således uppburit för den 27 R:dr som jag efter M K Broders begäran godtgjordt mig uppå portraitet, således återstår allenast 33 R:dr hvilken summa om jag får begära af M K Bror som är närmare Kongl. [illegible] på [illegible] och hafver det utom besvär med honom at till honom öfverlämna denna summa då det är lägligt.

Med all tillgifvenhet lefver Min Käraste Broders tillgifne

Tjenare och Vän
J. F. Martin

P S Hälsa Moder samt sin lilla fru —

To

John Mc: Lindahl Esq.r

at

Norrköping

Min K. Bror Lindahl — jag har richtigt
bekommit de 10 T: af Gilpins vårta samt
Sandbys Engl. Utsigter hvilka senare äro
Elaka afdrag samt har någon rågat
sig at kludda med rödkrita på dem

Du har glömt at sända mig Pri-
set på dem alla, låt mig få dem med
det första ty det synes som jag hade
fögare Tid dem — Kära du låt mig
äfvän påminna om den Tamminstern
at skaffa mig 1 Lpd Coffee samt
at priset på Kostnaden äfvän föl-
jer dem!

Din Vänskaps Bok har jag
nyss fått men ej Tid at rita deruti
se förlåt 1 à 2 postdagar.

Mycket Mycket helsa din lilla
Gustava ingen af dem sjelf det ifrån
oss båda ja och ifrån Edin lilla lilla
Charlotte.

Lef glad bästa Vän det önskar
din alltid tillgifna

J Martin

St: d 13 N: 97.

To

J. H. Lindahl Esqr

at

Norrköping

Stockh: d 16 Nov^ls 1797.

Min K: Bror! Det är med Min Svåger som i dag reser åter till Norrköping sedan han bivistadt alla härvarande högtidligheter och Midjonam, har jag det nöje at öfverlemna så väl dessa raderna som följande Portraiter som M. K. Bror behagade införa uti sin samling.

Min Svågers Refesaltsstapl: som var fore Lindahl har emot sin förmodan nödgas qvarblifva i Anseende till vår gode Vän Lindahls Opasslighet ty han har blifvit så illa ansatt af Gickt så at han intet kan röra sig utan Andras hjelp — det är högst beklagligt hvad honom händt.

Jag har gifvit Svåger några små Commissioner och deribland at Min Bror ville försäkra hvad kan vara förfaldt af de 25 Exemplaren af Gen: Rosenskölds Portraiter lemnade Mig Coffeekonst ty priset lärer säkert vara något lindrigare än på var art? — då han drager försorg om uppsändandet.

Hälsa Cousin Mor är Myckel från Oss och Glöm ej Eder Evigt tillgifna Vän och Tjenare,

C. F. Martin

To

J: H: Lindahl Esqr

Norrköping

Min Kjäre Bror. Stockh: d 19 Dec 1797.

Jag är Mycket tacksam för Commissionerne Med Gud
[illegible] jämte besvarade med 5st Bonorne; jag har
länge sådant bort besvara Min K Bror's bref jämte
[illegible] Evensons Nota som begärdes, men har först
velat afbida Bonornes ankomst som skedde i går
med en af Bror's Bönder som olyckligt vis intet ag-
[illegible] dem att Taler eller glömt förpassningen på dem
[illegible] äro de komna uti utspeurs händer och är någon
[illegible] att få dem derifrån om intet Min Bror är god
och sänder med första post förpassning på dem.
Bonden sade mig att han Enskaja uti Min
Bror's gud utaf någon af Betjeningen uti Boden. jag
har ej hafft bref af Min Svåger så jag vet ej om
hafft befalt derom — Men utaf Min Bror's bref
[illegible] jag att han fått dem — jag besvärar således
Min Bror Mer än Mycket men i sådant fall är
[illegible] ty Bror känner alltför de utvägar som
böra tagas — Öfver Directeuren Tavelin sade mig
att förpassning är härföre nödig - ty jag föregaf
att Bonden säkert glömt den — Några rader til
[illegible] detta torde äfven vara nödigt —
[illegible] ligga alla sammans under sequester
Hälsa sin Gustava och Glöm ej
din altid tillgifna och Besvärliga

C. F. Martin

53

Grosshandlaren
Högädle Herr J. Niclas
Lindahl

i:
Norrköping

Stockholm den 10 Julii
1794.

Bäste Vän och Bror!

Med denna Post följer Ett Exemplar af Lidens Portrait och önskar att det måtte vara dig till nöje lika så mycket som din svåger har förklarade sig aldeles träffa den odödlige Lidens Blick uti detta försök — Assessor Sjöman har uti någon ordsätt anhållit att med Fredags Posten få 20 à 30 afdrag hvilket jag lofvat honom då han besörjer om afsändningen; de öfrige Exemplaren kunna väl vara färdige till afsänd-ning men med Posten blifva det nog kostsamt.

Jag finner af din sista Bref till Assessorn att du blifva vid vår första öfverenskommelse och derföre skall det fulla antalet af Exemplar lemnas till Assessorn. — det torde varit förmånligare för denna Interessenter som hand-lande, att bezällit platen, som bäst kännare af handels principerne och afräkningen, ty jag gjör mig intet stort högre på affattning som jag är skildt

bekant med utvägar uti denna del. om
du som Kännare och Kopster och Vetenskaps
torde nog snart finna god Utväg uti att
låt denna Gravure Egen fram för Gl. Rosenstr
stortsch. — Åkerlund som Graverat Quisyn
som Ansig. för Knappt vara betalt med 20 R
nog för om, åtskar att det skulle vara
till alla Vederbörandes nöje.

Hälsa Cousin Gustava från
Oss och Glöm ej Din alltid tillgifne

O. Fred. Martin

P. S. jag finner af Linnerhjelms bref att
han varit mycket roserad af dine fundering
Så snart du behagar upsända
det till förläggning skall ingen försummel
se skje hos Mig som der till kan bedraga
Men denna års tiden äro Herrskaperne på
Landet. Kl 10 på f. M. afsommnade den

tinga Hertigen af Wermeland (Carl Adolph)
då alla uti sin Galla voro samt mäst syssel-
satte med sine Barns samt Complimenters
afläggande etc. etc. ———

Stockh: den 27 July 98.

Bästa Vän och Bror!

Jag beklagar rätt mycket din svedfare och förtrutna händelser med nedsändningen af de 10 Ex: af Liden och de tre af Ehrenstråle — Men till gifvenhet för dig gjör att jag ersätter dem med 10 st andra samt tre af det hjertinerande Exquisita det senare såg på Egen risque och förmåga kunna jag väl skulle fa — således får min Bror sitt fullständiga antal att öfverkomma till sina Medintressenter så nu gratulerar jag min Bror till incassering hvarföre jag blifver mycket obligerad. Uppå Sinnerfrihetens anhållan besparar jag med ett litet paquet och ett dylikt lärer snart komma efter som aktas för alla olägenheter. Som jag är altid granlaga att inga skjämda afrag eller af mig trycerade kunna på nogot sätt komma att synas så anhåller jag att min Bror är god och vid lägligt tillfälle låter dem komma åter till mig nemligen de af Liden och Ehrenstråle.

Hälsa Cousine Quistena och glömm ej din altid tillgifna

C. Fred: Martin

To

John N: Lindahl Esqr

at

Norrkoping

Stockh. den 17 April
1808.

Min K. bror! emedan en lägenhet gifves för detta tillfälle så får jag hoppas att kunna att nya Catalogen är färdig så att bror Commissioner kunna uttaga Exemplaren samt utlägga för den 4de då öfven de numror kunna utsträckas som blifvit emottagne. jag har förfrågat mig hos Min bror om den antalte Taflan den begärt af honom - och lofvade att gifva svar om den saken.

Din hustru är åter opasslig men det lärer intet vara annat än en förkylning.

Helsa din fru ifrån Oss — Min lilla Gumman har passat Trappan men är på bät- rings vägen.

Din alltid tillgifna Tjenare

J. P. Martin

à Monsieur
Mons: Jean N. Lindahl
à
Norrköping

Bästa Bror och Vän!

Stockh. den 20 Junii 1816.

Det är länge sedan jag hörde ifrån dig och föromodar att det står väl till med dig, och Cousin Gustafva?

Jag vill härmed gifva dig tillkänna att detta arbete så långt kommit (hvaröfver du prænumererat) att 6 st. Plancher äro färdiga, sedan du var hos mig senast — det vill säga första Cahiern, bestående af 5 st. samt 2 som äro början af Andra Cahiern; desse 7 bestå af följande uti Prospectus uptagne No. 1. 2. 3. 4. 5. 18. och 20. som du behagade vid lägligt tillfälle låta uttaga vid Prænumerations Sedelens upvisande till öfverkorsning af de Numeror hvarföre Stamper blifvit uttagne, samt erlägga 10 Rd 16 sk. Bco för den ingående 2dra Cahiern enl. Subscriptions vilkoren.

Första Plancher bekom du sielf under ditt vistande i Stockholm och lärer vara öfverkorsad på P. sedlen. Ibland nyare arbeten som snart utkomma är 2dra delen af Linnerhielmes resor i Sverige med plancher: äfvensö Carl XI Historia författad af Öfverste Stjöldebrand.

Detta är något som kan intressera dig som Wetenskap och konst älskare.

Dina svärföräldrar mår väl men beklagas är Fr. Almquist ganska sjuklig och är i staden för sin hälsas återställande.

Min Hustru beder hälsa dig och din fru och Cousin; jag och lilla flickan förenar oss. Din alltid tillgifne

J. Fred. Martin

P.S. Förlåt att jag besvärar med inneliggande bref till Rector Ulring[?] fru.

Stockh. den 19 Junii 18..

Käre Mon. och Bror.

Emedan ett så gådt tilfälle gifwes med brodren Westerberg som i dag reser till Norrk. och som han är Subscribent till mitt utgående Arbete och hwaraf han medförer sina Exemplar, ibland hwilka jag lagt de som tilhöra dig, som är andra Cahier, bestående af sär 5 st under No 7. 8. 10. 14 och 15. samt en som är nytt för dig tillhörande 7de Cahier som är Fahlu W. Grufwa No 21. — du är god och skrifwer öfwer de Numror på Prenumerations sedlen som du emottagit. de 10 R 14 sous som nu komma att årläggas för 7de Cahier torde du igenom bref tilställa mig då lägligt blifwer för dig att skrifwa. Jag hoppas att din fru denna Vackra tiden på året återhemtat sina förra krafter — hälsa henne 1000de fält.

Din familie som är min öfwerhet mår rätt wäl men Kung. Björkegren är rätt krasslig för närvarande.

Jag hör att Lundebohm warit hos dig, han är vid detta laget uti Fahlun.

De mina hälsa — din alltid tillgifne

J. Fr. Martin

To

John N. Lindahl Esqr

at

Norrköping

Högtärade Herre!

I anledning af Min Herres förra bref af d. 15 sistl. November hade jag genast den äran at i Kongl. Patriotiska Sällskapet anmäla, at Min Herre med nöje emottagit Sällskapets Kallelse at vara des Ledamot. Et senare bref ifrån Min Herre har jag nyligen haft den äran at igenom Herr Assessor Gjörwell erhålla.

Den välvilja Min Herre deruti behagat visa mig personligen, finner jag mig väl ingalunda hafva förtjent, utan hade önskat, at Min Herre gifvit mig lof at öfverlemna hela Summan til Sällskapets Cassa, eller återsända hvad som icke var Sällskapet ämnadt; men denna gången har jag lydt Min Herre, emedan jag icke ville begå en oartighet. Nu kommer det på Min Herre an at säga mig, huru min förbindelse för denna öfverflödiga godhet skal kunna afbördas, hvartil jag på det trägnaste anhåller, at Min Herre måtte ge mig en anvisning.

Några ord i Min Herres förra bref kan jag icke anse för alfvar, eller måste något misstag hafva gifvit dertil anledning. At vara vän af en Skald och vän af des konst

är icke tillräckligt för at sjelf heta Skald.

Jag har den äran at med mycken hög-agtning för min Herres person och erkänsla af des godhet förblifva

Min Högtärade Herres

Stockholm
d. 4 April 1800.

ödmjukaste tjenare
C. Bohnstedt ström

Min Herre!

För obligeanta skrifvelsen och det mig tilsända pakit får jag härmed hedren aflägga min uppriktiga tacksägelse; så mycket mera smickrad af denna tjenst Min Herre behagat göra mig, som jag därigenom kommer i tillfälle at närmare lära känna en person, för hvilken jag känner en så stor vördnad, och som beklagligtvis man ännu ecke gjordt den rättvisa han synes mig förtjena. —

Om på något sätt jag kunde vara til återtjenst skulle det vara mig en värklig fägnad.

Framlefver med all estime

Min Herres

Stockholm d. 27 Mars 1805

Ödmjuke Tjenare
Pehr Rosenschöld

Högtärade Herre!

Då jag på Kongl. Patriotiska Sällskapets vägnar får tacka för den möda Min Herre haft för Sällskapet i Kuhlmanska affären, får jag med detsamma härjemte på samma Sällskaps vägnar öfversända de 40 ʒ R:dr Rglds som varit Min Herres utgift för Protokols utdraget.

Jag beklagar mycket den i dag lidna förlusten och förblifver med all högagtning och vänskap Min Herres

ödmjukaste tjenare
C. B. Backström

Stockh. d. 8 Aug. 1806.
besv. 10 Aug.

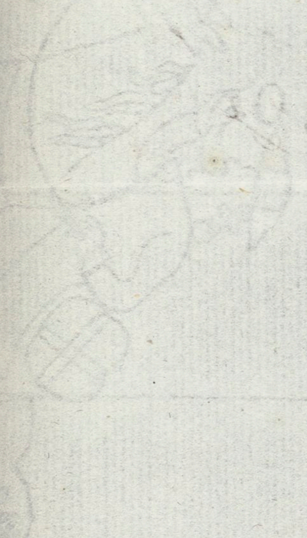

Min Herre!

Den högacktning jag altid fattadt och altid sökt visa för förtjensten fördubblades å min sida, så snart jag därmed fann förenad en ädel och hedervärd Karakter. Af ryktet har jag länge haft äran känna Min Herre, såsom en man af många kunskaper, och såsom en synnerlig Gynnare af Svenska Litteraturen, de få ögonblick jag haft den lyckan at profitera af min Herres sällskap hafva bevittnadt Sanningen häraf och det som altid mera fägnar mig, än fyndet af Et Snille eller Sviduant bel Esprit, jag fann en man af ädla och afvundsfria tankesätt, som gör hvar menniska rätt, och förtjensten framför alt. Det är af sådan anledning jag tager mig friheten att såsom en ny uppträdande Auctor öfverlämna til Min Herres omdöme följande 3ne brochyrer. Hastigheten af tryckningen har gjordt, att där icke allenast insmugit sig åtskillige tryckfel, utan och skrif-fel, som nu icke finnas i conceptet mera; men som ehuru strängt de äro behandlade af et utteet Snille i Stockholm, likväl anses så litet väsentlige til et Poëms inre skönhet, att de förekomma i hvarje sida

i Starkodder, Prams mästarstycke och Danmarks förnämsta Poëm Epique.

Medföljande lilla Paquet, som innehåller 15 Exemplar af hvardera sorten och säljes efter Stockholms priset de 2ne mindre til 9 Skillingar och det större til 16 Skil.= uti Riksgäldsmynt, torde Min Herre vara obligeant och emot quitto lämna til Bokbindaren Lysén, som reser på Marknader och handlar sjelf med böcker. Då jag hade senast nöjet att råka min Herre i Stockholm kunde jag ej profitera af obligeanta offerten om något bud til Norrköping, ty jag väntade på at det sjette skulle bli färdigt för at sända alt sammans på en gång.

Förblifver med skyldig aktning
Min Herres

Stockholm d. 9 Aug: 1807.

Ödmjuke Tjenare
Pehr Rosenstolpe

Besv. d. 12 Aug 1807

Högädle Herr Brukspatron!

Innelagdt får jag äran öfversända 18 Rd:r 12 ß jemte den qvitterade räkningen, om från et prof af den ab-lidt mig viste vänskap ödmjukel:n anhålla at med görligaste forsta få det grå kladet lit, hvarom jag

är i största behof. Jag tog mig fri-
heten den 20 förledne och ytterligare
genom bref anhöll härom; men jag
har intet sport dertil — Jag har fådt
Regeringens prolongation på min
permission til d: 4 Maj, det vill jag
säga at jag först medio af nästa
månad reser till Finland, då jag kan-
ske torde stanna öfver natten i
Norrköping; och då får äran mun-
ligen aflägga skyldig tacksägelse för
alt besvär — Var obligeant och låt
mig med några rader få inhämta
dettas framkomst, och jemte min com-
pliment till frun har jag äran med
all estime framhärda

en ödmjuk tjenare
Pehr Schulzenheim

Wexiö d: 24 Marti
1804.

P:S: Nyheter äro inga andra, än
at det vackra och kostbara mynt-
cabinette härstädes som min Svåger
hade varit lycklig nog få samlat,
och som förvarades i Domkyrc-
kan, har af en Gymnasist förleden
höstas blifvit bortstulit, piecerne
i Degeln uppsmälte, och saknaden
nu först giord —

Höga

Mitt br
om Bok
och får
jag tog
af de åte
Jag har
köping
att om
alla böck
vara skyl
respect
med hvil

Högädle herr Brukspatron!

Mitt bref af d: 4. förledne månad jämte förloppet om Bok auction hoppas jag rigtigt tillhanda kommit, och får jag ödmjukast anhålla om förlåtelse för det jag tog mig friheten besvära med afskaffandet af de återstående böckerne; äfvensom tryckpapper; Jag har nu fådt löfte af en Jude från Norrköping som ligger här, för at bevaka sina affairer att om 14 dagar då han reser härifrån hem, medtaga alla böcker till Norrköping. Detta har jag trodt mig vara skyldig gifva tillkänna, och får jämte min respect till Frun försäkra om den högagtning med hvilken jag har ären framhärda

Högädle herr Brukspatrons
ödmjukste tjenare
Carl Schutzercrantz

Wexiö d: 6 maij
1804.

Wördige ädle Herre!

Utom mitt förut ärnade så ovanlande som icke upsåt
är godt och min bönfallan upriktig at i all ödmjukhet för
mig anbefalla hos ... min Herre til ...,
så hade Herr Assessor ... sådant Biblioth:
hvilken som han i så många afseenden förtjenar,
men nu är jag skild från alt, långt från hufvud
staden, de sålunda ... på sådant mind ...
hindrande af alla hvilka vägar at ... som

närmast föra hr äran at lyckans altare, Jag fö-
-tar därföre mer och tilförsigt at kunna än, om
idr benit gifenna, åtminstone andra benit cåfenad
fe Vacant Syssla mer hos än Sessatione att ja
rart Phenomene at den sätens alea i Sverige,
emedlertid eant man at hans Assessor Geir
också har Craämmars som förnämligen idr äro
Sysslolösa at man bör skylla ne gäng, so f
=tjenstena af Vättmissan ihåg kommen. Ja
skrifvernas i dag hr Stockholm som [illegible]
hr ändamålets [illegible] bedragens [illegible]
hr fultgiörsande af en nya [illegible] ställelse,
altid jämnast bestrida då ej tilfället [illegible]
at kunna ådagaläggja den oförgjenlagtiga [illegible]
=gifennhet och Högaktning hvarmed jag f
ären altid exara

Min Herre

Lefringsvaend d. 3 Mart 1785

ödmiuke tjenare
Philip Schulse

14.

à Monsieur
Monsieur Jean Nicolas Lindahl

à

Norrköping

Walla den 8. Julii år 1797.

S. H. S.

Min Käre Bror.

Än för dig afslägger jag min ödmjukaste tacksägelse för den gunst, din godhet, din människlighet med min lilla Spannemåls transport, för hwar du tillika med mycket besvär sjelf sände till mig Twåhundrade Fyratio åtta (248) Rd 36 ß., dem jag richtigt nu erhållit. Du tackar förlåta, att jag lät Z. Kihlman få anwisning, ty jag menade wäl därmed. Jag wille därmed ej minska hwarken din Möda, såsom jag wäl att du sällan Kräfwer brast, än Ratt han skulle få dem emottaga, men han hör af mig att sända. Jag trodde honom ej göra transport på någon annan och wiste ej af hans skyldighet men nu må förmå, som nödgat honom därtill. Jag har fått anwisningen tillbaka, och skulle den blifwa af lospuardie Capitainen Wangerberg, som han tillhört, ordre widare. Men i din människlighet innesluter jag mig och förblifwar till mitt yttersta med all estime

Din

trogne ödmjukaste wän och tjenare,

Lars Sparsheck.

Hr J. N. Lindahl.
Norrköping

Högädle Herr Grosshandlare!

Under et kort vistande uti Norrkö-
ping dagarne före sistförflutne Näst-
helg, hade jag äran göra Herrskapet
min uppvagtning, efter snart två års
förlopp som förbigått sedan jag sist var
uti Staden, trodde jag det ej wara mera
än en ovilkorlig skyldighet at hos Herr-
skapet aflägga min ödmjukt vördnads-
fulla tacksägelse för al den godhet och
artighet mig visades under mit dåva-
rande vistande — Utom detta hade jag
äfven för afsigt at göra en kort relation
öfver en finsk resa som jag förrättat un-
der de sist förflutne tre vintermånader
samt framföra Herr Professor Franzens

obekanta men agtningsfulla häls-
ningar för Herr Lindahl – Jag ha-
de det dyrbara nöjet at göra Denne
Wittre och Ljufve Mannens – samt
Dess Frus personliga bekantskap, un-
der et fjorton dagars agreabelt vi-
stande uti Åbo – jag var så lycklig
at uti Generalen von Willebrands
hus där jag umgicks – först lära kän-
na Magister Choreus och genom den-
ne fick jag tillträde hos Professor Fran-
zén, utom hvilka Connoisancer jag
ej velat nämnt at jag varit åt Fin-
land – för öfrigt är min penna alt-
för matt at kunna gifva någon vär-
dig målning öfver detta land – jag skul-
le i alla afseenden gå illa ifrån et så
djerft företag – för min del fant jag
Innevånarne ganska charmanta
familiera och hospitala – Skada
at det var vintertiden – ty Somrarne
skola vara förtjusande och man har
ej långt mellan Gudomliga viier och
sköna environner – men det skall
ej behöfs mycket för at öfvertala mig

at en Sommar göra om Samma res-
tour – hälst den ej åd åtföljd af hälf-
ten den depance som en dylik tour
uti Sverige –

Bland Ålderdoms minnes Vår-
dar som fästade min Upmärksamhet, var
den Olyckelige Konung Erik 14des lika o-
lyckliga Drottning Catharina Månsdotters
grafvård i Åbo Domkyrka – uti detta ål-
driga tempel, där, med dyster högtidlighet
och stum känsla jag hastade förbi de
mörka grafchor som förskräcka med
bilder af döende hjeltar bland mullna-
de vapen, fästades min forskande blick
vid den vrå där nästan i 2ne Seclar
Catharinas stoft hvilat: jag såg genom
gallren Hennes bild, full af oskuld och
skönhet lik en vålnad svafva öfver
griften – det var Som om jag hört Henne
beklaga Sig – jag ryste och – försvann.
Denna beklagansvärda Dame dog 1612 på
Ljuxala gård i Tavastland en förläning
af Sin Kongl: Swåger Joh: 3dje –

Jag vet ej om jag har orätt eller ej – men
jag fant Norrköping så öfver al beskrif-
ning triste at jag ej skulle kunnat up-

I dag äro Banco Utskottets Deputerade resta tillbaka till Norrköping —

pehålla mig där åtta-dar-männe
ij Riks Dagen därtill är skuld-åtmin-
stone trodde flere det — jag fant et
horribelt afbrott mot det muntra
finland där alla mötte med förekom-
mande artighet, glada ansigten och små-
leende läppar — mot Norrköping där
alla förekommo mig som finance
ministrar — Här är ingen ting
nytt — nu är Norrköping det centrum
hvarifrån alla Nyheter skola utgå

Upptag med så litet missnöje
som möjligt mit långa osamman-
hängande rammel — det är vördnad
och högagtning för Herrskapet som tin
en del torde graciewst billiga min till-
tagsenhet — Näst min ödmjukaste vörd-
nad för Fruen — den första och enda jag
skatter mig lycklig at vara bekant med —
anhåller jag få vara förvarad i Herr-
skapets ynnestfulla minne och vän-
skap då jag med sann vördnads full
högagtning altid hör oran framhärda
Högadle Herr Grosshandlarens

ödmjuke Tjenare
[illegible]

St.holm d: 22 dra
April 1800.

~~Stockholm den [illegible] Aug [illegible]~~

Högtärade Herre och Vän!

Inneliggande bref från twenne Bibliothekarier torde
vittna att jag sökt svara emot det förtroende
Herr Grosshandlaren behagat lemna mig i af=
seende på försäljningen af de ypperliga Graveur
verken; men beklageligen vittna de ock så;
att mitt bemödande varit fruktlöst. Här i
hufvudstaden har jag ock på flera ställen och
åt flera personer lemnat affskrifter af
den samma förteckningen men till dato ej
kunnat finna köpare till ett enda
Werk. Jag väntar ännu svar från ett
par ställen i Landsorterna, men det blifva
förmodeligen af samma innehåll soms
de

härhos bifogade, hvilka vid tillfälle torde mig åter
ställas. Imedlertid får Herr Grosshandlaren ej
illa upptaga att jag icke lyckats i denna
commission, till hvars fullgörande jag icke
saknar hvarken vilja, eller, som jag hoppas
med de bifogade brefven hafva visat, den dri[ft]
som fordrats. I höst, då flera Ministrar hit
förväntas och våra rike Lettrés återkomma
från Landet skall jag göra ännu ett försök.
Och om jag äfven då misslyckas, desespere[rar]
jag aldeles att någon ting härvid kan åt-
göras hos oss i vår närvarande penninge-
ställning, som med många andra omstän-
digheter, är ingenting mindre än gynnan-
de för Litteraturen.

Var god och uträtta en commission för m[ig]
i Norrköping. Till en af mina vänner, Mag. o[ch]
Rector Casten Rabe i Falkenberg skickade j[ag]
med en resande Laxhandlerska vid namn Ann[a]
Stina Gullberg ifrån Falkenberg en större och
mindre packa böcker, tillsammans värda om-
kring 50 Rd i början af Sommaren. De[ss]

Dessa böcker hafva ännu icke framkommit, ej heller menniskan som skolat framfört dem. Jag vet att hon uppehållit sig längre tid i Norrköping, helst jag sett bref som hon derifrån daterat i Julii. Det kan hända ännu vistas der, helst hon ej törs komma till Falkenberg för åsamkade skulder. Troligt att hon i Norrköping afyttrat Böckerna till någon Bokbindare eller Bokhandlare. Jag anhåller derföre att Herr Prost handlaren täcktes genom en annons i Norrköpingsbladet låta underrätta sig om denna menniska och meddela mig den kunskap som om henne tillåfwentyrs kan fås. Förlusten är kanbar nog för mig: dock skulle jag mindre bry mig derom, om icke Bibliothek. Björkegren på min tillstyrkan skickat vid samma tillfälle af sina förlager, som utgjorde den ena packan.

Om Ulrich råkas, så var gunstig och bed honom snart liquidera för hwad till som kan vara sålt af mitt commissions gods. Förlåt 1000 gånger mina besvärande uppdraganden.

Neergaard som jag råkar alla dagar ber med mig om sin uppriktigaste vänskap

P.S. I stället för den omtalta utgången till Rector Ulrich får jag be om öfverlemnande af [illegible] Skriften

förklarande för Herr Grosshandlaren och Dess Fru,
som med så mycken godhett bemött honom
i Norrköping — och jag etter mig att
med varmaste högaktning få lefwa

Min Högtärade Herres

Ödmjukaste Tjenare
L. A. Wallmark

Högtärade Herre!

Jag kan omöjligen tacka tillfyllest för all godhet, vänskap och förtroende vid föranstaltandet af min Sal. Brors jordafärd, hvarvid Herr Lindahl hade all möda ospard til lindring för mig, som hade ganska knapt om tid.

Det ser ut af HH:r Lindahls bref til min Svägerska, at min Sal. Brors lik ej ännu är flyttadt ur Bisättnings- i Herr Göran Lindahls Graf. Om så skulle vara, så supplicerar jag hos min Herre om föranstaltan-

de

de af Likets flyttning genast efter dett[a]
framkomst. Jag kan ej betyga min
harm, ledsnad och förtrytelse öfver den
efterräkning, som Herr Joh. Aug. Sa[...]
synes anställa med min Sal. Broors
Sterbhus. Men den saken hörer ej hi[t]
Jag har derom i dag skrifvit til
Prosten Lutteman och til Hr Råd[...]
Wejerin. ~~Hvad Hr~~ Lindahl beto-
lar, derom för Likets flyttande täckes Hr Lindahl un-
derrätta mig med et par ord. Det
skal af mig strax honoreras. Ster[bhu-]
huset må ej graveras med en utgif[t]
som

P. S. Jag besinnar mig; jag sänder til min Herre Fyra Riksdaler, dem jag beder måtte användas dels til Herr Saäfs förnöjande för Bisättningsgrafven, dels til Karlarnes förnöjande, som flyttat Liket ur den ena grafven i den andra. Jag hinner ej skrifva til Luttem; men til Wejerin har jag redan skrifvit.

som det aldrig kunnat veta af, emedan jag, som var på stället, som intimerade om-Räkningars ingifvande, aldrig blef fordrad för detta, som nu först omtalas.

Men förlåt, at jag faller besvärlig.— Jag supplicerar änne en gång om förlåtelse.

Har Professor Sergell sändt Herr Lindahl til handa min Sal. Brors — Medaillon? Han har åtminstone för-såkrat mig derom både muntel. och skrif-tel.

Med fulkomligaste vänskap och hög-aktning har äran at vara

Min Högärade Herres

ödmjukaste tj:

Seth Wallqvist

Eskilstuna d. 29 Mart. 1801.

P.S. Hvad Hr Saëf nu fordrar genom Hr Lindal, för Bi-sättnings grafven, det synes Han hafva bordt fordra, åtminstone vid första tilfälle, när Bisättnings grafven varit af nöden til någon

Recommenderas. 2

Herren,

Herr Jan Niclas Lindahl,

i Norrköping.

Högtärade Herre,

Om min Herre påminner sig de glada stunder, som tilbragtes hos Sal. Profr. Lidén, så torde min Herre äfven ihågkomma min person, som, så ofta jag varit i Staden, altid gjorde min påhälsning hos Herr Professorn och hade vid dylika tilfällen ~~flag~~ lyckan at göra min Herres bekantskap. Nu, i förhoppning at ej vara bortglömd ifrån nämnde tid, och, i anledning däraf, at min Herres Fader här i Församlingen äger 3 Hemman Skjärsta, kan jag mig frihet at anmäla et Pium Desiderium hos min Herre, och ödmjukast anhålla om Dess kraftiga förord hos Dess Herr Fader i följande ämne.

Här i Kudby, såsom slagstadens är nödigt, at Kyrkstugan at- läser väl i bok, samt förstår Christendomen, hvilken hos ungdomen mer allmän, men visst och stundom, än den står nödvändande är. Jag har varit här i 4 år, jag har bjudit til genom de almänna vägarne at upphjälpa kristenom. Men detta är ej tilräckligt til än-

de

dammåhlet. Men at komma dertil, skulle nyttigt bidraga en sådan Schola Ambulatoria och Past. Lancii Inrättning, som är beskrefven i min Bror, Biskop Wallqvists, Eccles. Saml. 7de Stycket pag. 398 – Jag längtar hjerteligen at kunna få en sådan här i Församlingen, och har til den ändan nu i Sommar begynt at öfvertala männerna och ynglingarne af denna Församling at sammanskjuta til at få verket ändamål. Det har och lyckats mig så, at jag ifrån en hvar bekommit 33 Rd 16 ß, ifrån 3ne andra af Hemmanen at wilkorlig löfte til Hösten på 11 Rd 5 ß. 1 skr, och ifrån en aldeles okänd 10 Rd, hvarföre de [af landen] särskilte af barnen i min berättning, som icke ännu communicerat, skola bli belönte. 2ne brukbara til bleu och Visers nattvardsbarn eller en annan dylikt. –

Min Herre kan häraf redan begripit, hwaruti jag med denna berättelse syftar, nämligen at, som min Herres Fader har i Församlingen har en vacker egendom och har dessutom nu äfven känd såsom en ganska barmhertig Man, min Herre täcktes genom sin alsvarliga och ömma förbön åtvinna af Honom någon gåfva til ömmande Christeliga ändamål, at af räntan antingen draga, inköpa årl. någre Böcker t. ex. Psalmböcker all. Catechesser eller sänd til en barnkunnig underhållande Hvarmannen – börjat, på det jag här i Församlingen måtte få med den en sådan Schola, som den citerade, åtskilliga den bäst af alla Scholan i sinnett. – Det härom min sluga sto[illegible]

min

min Herre var at efterlefva; min Herre var en stor upplyst Man-
nl icke ... [illegible] af den [illegible] Monarchen och et ädelt Hjerta
är besjälad af [illegible] [illegible] i en sak, som det af det-
blotta tillkännagifvande kunnat sig förbindas at uträtta.

Jag önskar allernäst, at min Herre måtte genom tjenligt til-
ställa til [illegible] [illegible] [illegible] och at det samma måtte
komma til [illegible] [illegible]. Publicum skall derföre göra min
Herre och det [illegible] [illegible] [illegible], Tacksamheten altid välsig-
na af [illegible] Hjertan sina välgörare, och, hvad förnämligast
är, Gud, hvars nåd [illegible] befordras, rikeligen [illegible]-
känna min Herre, det [illegible] och alla efterkommande i [illegible]-
nad af rikaste belöning. Om ni [illegible] och [illegible], om och [illegible]-
dig at [illegible] på bästa sätt, hvad jag ödmjukt begärt. Un-
der förhoppning hvaraf [illegible] [illegible] med Högaktning at
altid vara

Min Herres

ödmjuke tjenare
Seth Wallquist
Prost.

Söderköping och Rådby d. 30 Jul. 1795.

Grosshandlaren

Högädle Herr Joh: Nic:
Lindahl

i

Norrköping

Stockholm d. 25 Aug. 1809

Högtärade Herre!

Oupphörligt hindrad af göromål at hos Tit. underrätta mig huruvida prenumeration på StatsRådet Adlersparres portrait gått för sig, får jag nu äran nämna det den här för 3 veckor sedan uphört emedan jag erhållit et antal Subscri-benter som vida öfverstigit min förmodan och vågar jag nu anhålla det Tit. täcktes upgifva det antal som vunnits i Norrköp. och med första mig återskicka den lista Tit. äger, mot min fullkommliga erkänsla för Tit. besvär — Taflan är lemnad til Gra-veuren, och så snart Portraitet blir färdigt tar jag mig friheten at sända Tit. såsom samlare några af de bästa aftrycken.

Med fullkomlig Högakt-
ning har äran teckna

Fredric Westin

Sv. d. 30 Aug.

99

STOCKHOLM

Herren

Herr Johan N. Lindahl

Norrköping

Secres: Hullberg var god och lofvade mig den äran at få d: Herr Grosshandlarn hos mig i går men förgäfves; om jag i eftermiddag äro lyckligare i min väntan, vore jag oändligen smickrad.

Stockh: d: 24 maij 1799

U Caroline Wessen
född Lorsken

9 Indebetitska Wiesel 3 bref

Herr Grosshandlare
Lindal
Stockholm

Högädle Herr Grosshandlare,

Hwad jag bordt göra längt för detta, det får jag nu ärnar att ändteligen upfylla, bättre sent än aldrig; det är, at aflägga ödmjuk tacksägelse för all bewist gunst och wänskap, så under mitt wistande i Norrköping, som wid och efter min flyttning derifrån. Ett ömt och tacksamt minne deraf skall hos mig aldrig utplånas.

Mig torde gunstigt förlåtas, om jag framdrager en angelägenhet, som ligger mig om hjertat, och om jag

jag derwid förfaller till en tiggande ton, som nu
är så brukelig. Dock icke för egen del. Nögd med min
lott, tackar jag Gud, att jag det icke behöfwer. Men
jag har en fattig pupill, Täby Kyrka, som har flera
behof och ganska ringa tillgångar. Der felas Torn
Spiran dock i år någon anstalt är widtagen. Der
felas Predikstol; ty den närwarande är gammal och
otjenlig; med flera brister, som här ej må nämnas. —
Men hwad som nu egenteligen bekymrar mig och ut-
gör min önskan, är det, att få detta wackra Guds
[hus] målat nästa Sommar. I denna afsigt ämnar jag
wid förestående Sockenstämma upmuntra Försam-
lingen till friwilligt sammanskott. Men om jag der
wid kunde förete exempel af någon wälgörande
Man och Gynnare, skulle det kraftigt befordra
mitt upsåt. — Som jag har den hedern och lyckan
att få nämna Herr Gross Handlaren för min Sockn-
Herre, den ende från Norrköping, och Gud gifwit
både förmåga och wilja, att bidraga till goda ända-
mål; så wågar jag ock härmed anhålla om någon
gunst. Men allra minsta, skall med lika tacksam-
het emottagas, ansedt som en wänskap och wälgör-
ning emot mig, och till ewärdelig hugkomst anteck-
[nas] i Kyrkans minnesböcker. — Men derom supplice-
rar jag ömt, att detta infall må dömas efter
afsigten, och ej ådraga mig förlusten af Herr
Gross Handlarens gunst och wänskap, hwilka all
tid

tid utgöra för mig ett oändeligen större och ädlare behof. — Var[?] min ödmjuka helsning till Herr Gross-Handlarens K. Fader och vördnadsvärda Frun, hvem ärnar, under tillönskan af all sällhet, med fullkomlig Högaktning och vänskap förblifva

Högädle Herr Grosshandlarens

Täby d. 18 April 1799.

Ödmjuke tjenare
Jon Wåhlander.

Afskrifter af bref 1785–88
Koncept? till bref
snarare afskrifter
af J. N. Lindahl
(egenh. afskr.?)

O Padre Hager, anch'io son Pittore!

Til Prosten Elias Follin: Helsingborg
Norrkiöping d. 1 Nov. 1785

Jag lemnar Prosan denne dag.
Mit bref i Verser vill jag binda;
Min Poësie fastän i linda
Dock wågar några enklä Slag.
Jag gärna rimma undanviker,
Min lott är ej at bli Poët,
Den sysslan alstrar nog förtret
Och sällan blir man deraf riker.
Jag derför aldrig ångra borde
At Skalders Gud ej gynnat mig,
Om lyckan altid snedsprång gjörde
Och altid gick på Villans stig;
Men då hon, fast med bindel, finner
Dock stundom wälförtjente Män,
Ock nu hon gynnat Dig, min Wän!
Jag all min tvekan öfverwinner!
Och i min glada tjusning brinner
Med Gudars språk at tolka få
Den Wällust som mit Hjerta finner
Då dygden får belöning nå,
Och då Du slutlig lyckan hinner
Som Dig den dubla Sällhet ger!
Som sällan någon dödlig sker.

Du

Du som nu wisa kan uppå et större fält
Din Lärdom och Din Dygd, som almänt tycke winner
Utaf alt det Behag man i Dit Sällskap finner.
Hwad glädje, då du ser Dig kunna göra Sällt
Et Samfund som at Dig sin själars wård har ställt.
Du utan Afwund kan de höga Läror gifwa
Hwarför en Socrates måst oskulds Offer blifwa.
Dit ömma Hjerta får den Arma göra godt
Och Lasters Olycks-barn ifrån sin irr=wäg leda.
Oss svaga dödlige at frid och tröst bereda
Det kommit på Din Sälla Lott.
Den rätt at öfver Hjertan Seger vinna,
Dit kungars Makt kan aldrig nå,
Du af en älskad Allmänhet skall få,
Som i Din jämna Wandel finna
En wärdig Eftersyn hur man sin Lefnads-Bån bör gå.
Du wärd är at det lugn, den frid, den lycka njuta
Den täckhet af Din Bygd, som Bergström wärd sin Skaldmö fann,
Ock at uti Din famn en älskad Maka sluta
Som ypperst bland sit kön så hedrar detta namn.
Men huru wågar jag Din största Sällhet måla?
Bernis, Ariost och Pope dertil ha endast rätt,
Från deras täckra drag de rika Bilder stråla

Som

Som endast skildra kan uppå et wärdigt sätt
Den sköna Nymph som ses utaf de Lagrar präla
Hvarmed Apollo är så knapp dess kön bestråla.

303 Herrn Georg Stresow in Riga

Norrkiöping d. 1 November 1785

In Dero sehr Werthem Briefe erkenne ich den wahren Freund dessen Andenken und Briefe mir auf meinen Ausländischen Reissen oft nützliche und angenehme Gesellschaft, geleistet. Wie glücklich fühle ich mich, dass die wenigen Gönner und Freunde, die ich mir habe erwerben können, mir eine offene Freundschaft schenken welche immer von gleicher Wärme ist – Zu der allgemeine Klage, dass es so viele Treulose Freunde giebt, ist allemahl die Ursache in einer unbedachten Wahl der Freunde, zu finden. –

Bester Freund, ich habe gewiss eben so häufig als vieleicht Sie gefunden, wie sehr Neid und Bossheit Schlechtdenkender Leute unser Leben erschweret, aber diess macht uns desto vorsichtiger und unsere Wohlthäter und Freunde desto Schätzbahrer – Bey einem Solchen Vorfall schrieb ein Hamburger Freund mir neulich folgendes zum Troste:

Zwar uns Armen drohen tausend Plagen
Von der Wiege bis zum frühen Grab
Aber tausend, tausend Freuden Sagen
Das ein guter Gott uns Leben gab.

Aber man muss wahre Freude und Glückseligkeit nicht in Macht, Ehre und Reichthum suchen, sonst findet man sich in der Erfüllung seiner Hoffnung betrogen. Die Tugend allein giebt uns Zufriedenheit bey allem was uns in unserm Leben begegnen kan, und Muth und Willen, auf dem Posten wohin die Vorsehung uns gestelt hat, unsern Pflichten treulich zu erfüllen, welches auch die einzige Beruhigung für unser Herz ist, wenn der Tod uns anblickt.

anblickt. Das ist schwer seine Pflichten zu erfüllen, aber ein Jeder muss seine Naturgaben und seine Anlage zu Rathe ziehen, auf welche Weisse er am besten nützlich seyn kan. Es giebt unvermeidliche Unglücksfälle, aber alles was der Rechtschaffene thun kan, ist, zu verhüten dass er seine Unglück nicht verdiene, welches der gröste Trost für Jhn ist. Gewiss müssen alle diejenigen, welche die Gefahr, welcher ein Kaufman ausgesetzt ist, überlegen wollen, mit ihnen, bester Freund darin einstimmen, dass er häufig dem Spiel des Glücks unterworfen ist; aber wie froh kan man nicht, als Kaufman arbeiten da man Hoffnung hat in diesem Stande auf eine Ehrenvolle Art, überfluss in seine Familie zu giessen, indem man dabey seinem Vaterlande dient und vielen Menschen Brodt verschaft. Teuerster, ein jeder Stand hat seine grossen Beschwerlichkeiten, und der Staats-man, der Held, der Kofman sind härteren Empfindungen uner-warteter Widrigkeiten ausgesetzt, und müssen oft alle Jhre eitelen Hoffnungen und Entwürfe der tiefsten Erniedrung, ja oft Jhr Leben selbst, zum Opfer bringen; und wie schwer ist es nicht, auf solchen Hohen Stellen, welche wohl glänzend aber auch so gefährlich sind, ein reines, unbeflecktes Herz, zu behalten. Wie viel besser ist es dagegen ein Kauffman zu seyn, der bey eigenem Willen und mit unumschränkter Freyheit, das Wohl des Staats indem er sein eigenes Glück macht, befördern kan. Der Staatsman, der auch bey den reinsten Absichten und klügsten Planen, dennoch leicht durch

Neid

Neid und andere unerwartete Zufälle gestürzt werden kan, findet so leicht keinen, der es wagt, sein Freund zu seyn; gewöhnlich sorgt man in diesem Stande nur für sich Selbst, und nicht selten hat hier der Sturz des Einen, die Erhebung des Andern zur folge — Der unglückliche Kauffman aber der sein Unglück nicht verdient hat, findet immer mitleidige Menschen, die Ihn unterstützen — Auch hat Er mehrere Auswege sich zu ernähren; dahingegen Jenem seine Feinde jeden Weg zu seinem Wiederemporkommen abschneiden, nicht bloss aus Neid sondern weil Sie auch seine Rache fürchten —

Unsere Herzen harmoniren in der VerEhrung des Herrn Professor Liden, welcher bey aller Gelehrsamkeit unserer aufgeklärten Zeiten die ausgebreitesten Kentnisse in allen den Gegenständen, die das Allgemeine betreffen, besitzt, und welcher mit seinen alles umfassenden tiefdringenden Forschers-blicken das weitläufftige Feld überschauet, wovon gewöhnliche Genies nicht mehr als einen theil sehen — Da Sie bester Freund, gleich nach einigen mit ihm gehab-ten Unterredungen, diesem Herrn auf ewig Ihr Andenken und Hochachtung geweihet wie viel grösser muss nicht meine Ehrbietung gegen Ihn seyn, da ich seit mehr als 8 Jahren der grössesten Wohlthaten von Ihm gewürdigt werde, und dem ich nächst meinen Eltern mein ganzes zukünftiges Glück zu verdanken habe — Da dieser

Herr

Herr weit mehr ein gutes und tugenhaftes Herz, als einen
grossen Verstand und alle sonstige glänzenden Eigenschaften
liebt, so hat Er mir insbesondere seine Gewogenheit geschenkt
Auf die Weise habe ich desto oefterer Gelegenheit —
gehabt, seine herschende Neigung, seiner Mittmenschen
Glück zu befördern, kennen zu lernen, und zu sehen, wie
Er alle seine Zeit anwendet, um auf eine Warhaft-thätige
und Edle Weisse, Gutes zu thun — Er wird überhäufft
mit Besuchen von Personen aus dem Höchsten bis zum
Geringsten Stande, die theils kommen um seine Gesellschaft
zu geniessen, theils Ihn um Rath zu fragen, theils Ihn
um Hülfe zu ersuchen, und Niemand verlässt Ihn, ohne
nicht von der lebhaftesten Empfindung der Bewunderung
und Hochachtung durchdrungen zu seyn — Indem
Dankbarkeit und Bewunderung seine Talente und
Tugenden verbreitet und das Vaterland sie verewigt
geniesst seine Erhabene Seele das Wonne-Gefühl Edler
Handlungen in Stillem — Mein höchster Wunsch
ist Ihn noch lange zum Zeugen zu haben, wie eiffrig
ich suchen werde seinem Väterlichen Rathe zu folgen,
Ihn dem ich meine Veredelung grösstentheils schuldig bin,
Ich flehe zu der Vorsehung mit dem Ersten dichter Deutschlands:

Gieb Ihn langes Leben
Sanftes Leben, Du Gott der Menschen-Freunde!
Giebs dem Theuren, dem Guten,
Ihm der die Wonne der Menschlichkeit ist!

Dieser

307

Dieser unser Gönner hat mir aufgetragen, für ihre Mühe und Gütigkeit wegen der Anschaffung der Lettischen Bibel, Ihnen mein Freund, seine Compliment zu vermelden, mit wärmster Dankabstattung — Dieses Present war Ihm überaus angenehm, besonders weil es von einen Manne komt, den Er sehr hochschätzt — Aber Sie wissen selbst, bester Freund, dass jedes Worth bey Ihm so etwas unnachahmlich einnehmendes und wichtiges hat. Belieben sie daher Sein Compliment von mir so aufzu-nehmen als Sie es von diesem Herrn erwarten werden —

Da ich nahen Antheil nehme an allem was Sie Theuerster, und Dero Werthes Haus betrifft, so freue ich mich zu hören, dass Sie und Ihre HochGeehrte Famille Sich wohl befinden — Gratulire auch zu dem Ehrenvollen Amte, das Dero Herr Vater, von der Russische Monarchinn bekommen hat —

Da Sie, Bester, die selbige Reise-tour gemacht die ich gethan habe, so kan ich Ihnen nicht Neues sagen, aber seitdem ich sie letzemahl umarmte, habe ich durch den Tod der Herr Duvaerus /: der bey der Herr Professor Liden zu Upsala Universitet donirte Bibliothek, Biblio-thecarius war :/ und der Tod Secretair Erich Swartz, zwey meiner Intimesten Freunde verlohren — Der Erste war mein Auffseher in den beyden Jahren meines Aufenthalt zu

Upsala

Upsala Academie, und der Andere ein stets warmer Freund
von mir, von meinem 9ten Jahre an; Er starb in mein Alter.
Mein Verlust ist nicht zu ersetzen; aber solche Freunde
als Sie Liebster kan ihm erträgbar machen. Vergesse
mich nicht der stets mit aufrichtiger Freundschaft
lebe Dero Ergebener Freund

309 Herrn Berendt Roosen in Hamburg

Norrkiöping d. 12 Martij 1786

Wie stets? wie gehts? keine Zeile von Sie, löbster Freund zeit mein letzes brief, der ein so altes dato hat — Das ist mir etwas Unerhörtes, so von einem Intimen Freund vergessen zu werden — Dass man lieber Handlungs-Briefe als an einen Freund schreiben solte hätte ich nicht gedacht Ich bin schon mehr als 91 Millionen Meilen gereist, und habe unter den, sie Zahl von 50,000 übersteigende!! verschiedene Gattungen von Mitgeschöpfen (die alle Gefühl für die Freundschaft hatten) unzählbahre Millionen, zu Gesellschaftern auf meinen Reisen gehabt, von welchem ich allein von der 50000 Theil, oder der Gattung Hominum, ich schon über 800 Millionen (die so verschiedene Rollen gespielt und so viel speculiret und ausgerichtet haben!) überlebt, ich überlebt habe! aber noch nie habe ich keinen so nachläßigen Busen-Freund gefunden in allen den 12 Millionen 624,000 Minuten, ich auf diesem Planeten ein Mitbürger und Observator gewesen bin — Und das will viel sagen, wenn man betrachtet dass in jeder Minute die Grössesten, Wichtigsten und Unerwartesten Vorfälle, sich zutragen: als, Exempli gratia, mein Individuum betreffend, da das Ocean der Zeit

der

der Minute gebahr, da ich auf 3 Uhr Nachmittag, unter
heutigen dato, durch den gewöhnlichen Sund, aus dem
Archipelagus meiner Mutter hinüber an dies Ufer der
fatalen Duynen, geworfen ward; wo ich noch immer
Gefahr laufe von stürmischen Wellen des tobenden
Meeres, wieder zurückgespühlt zu werden, und folglich
in einer noch schlimerer Lage bin, als die Holländer.
Wenn ich mich gleich auf das beste mit allen nothwen-
-digen Dämmen, Schläussen und Steert-mühlen, Sooten
& Boesems Graben, versehen habe, um mich in der
cultivirung meines kleinen unfruchtbahre Territorium
dass mir einzig Nahrung geben muss, zu sichern. Freylich
bedarf ich hülfe hiebey, aber ich werde mich wohl hüten
einige OberAufseher zu wählen die solche Verbindungen
und solche Caracteren haben, die mich befürchten liesse
zuerst von sie beraubet und endlich von sie und ihre
Anhange öffentlich Producte bekommen und dann
noch dazu von ihnen aus meinem Plätzchen verjagt
zu werden oder sie Schlawisch zu Füssen zu kriechen.
Vestigia me terrent
Gott lob das kein von uns haben am nöthen für uns
und

und Vaterland zu streiten; wir leben glücklich, sie als ein Republicaner und ich unter den besten und Edelmüthigsten Monarch. Aber als wir nicht nöthig haben uns in Regierungs Sachen zu mischen, so können wir Unsere eigene Ange-legenheiten desto begvämer betreiben, und auch jetzt mit mehr Musse unsere Freundschafliche bavardage fort-setzen.

Betreffend unser alter Themata, so glaube ich dass man muss um Glücklich zu seyn, die Höchste und dauerhaffteste Glück-seligkeit suchen zu bekommen, so viel als die Temperament und Constitution des Körpers, vereigniget mit alles was liaison und rapport auf die Carriere man befindet sich in, zulässt. Vergnüglichkeit, Gesundheit, Wohlhabenheit Freihet, Gemütsstille u. s. w. mussen vereigniget werden, um würcklich Glücklich zu seyn. Aber um diese Gottheiten zu erlangen, wird ein mit genauer Überlegung und Bedacksamkeit gemachter Lebens-Plan erfordert bey welchem man seine Starke und Schwäche, alter Caractere, Gemütsverfassung, Neigungen, Geschicklichkeit Gewohnheiten und seine Lage in ansehung seine auf sich rapport habene Mitmenschen, und andere auf sich influence habene

habene wirkende Umstände, in Erwegung ziehen muss,
Dieses alles in ein unfehlbahres Systeme zu bringen ist
zwar unmüglich, aber man muss sich festhalten bey
das Wahrscheinligste unter probabiliteten wo man
nicht solche Axiomen finden kann, als z. E. stets
suchen ein ruhiges Gemuth zu haben. Die unvermeidliche
Wiederwärtigkeiten durch Geringachtung und Hoffnung
ihres Wandels, verkleinen suchen. Seine Gesundheit nicht
vernachlässigen. Sein Glück nicht aufs spiel setzen.
Das Medium in allem suchen. Dass niehmals aus-
-schieben was man jetzt thun kan und muss —
Immer Nachdenken über das was man thun oder nicht thun
soll, und was mehr oder minder Nothwendig ist. Sich so viel
als möglich in den besten Vertheidigungs Stand setzen u. s. w.

Der Erhabene Monarchen, Frideric der Einzigste
hat die wahre Glückseligkeit, auf diesen Luft Machin,
mit volgene Worten gegeben:

Un corps sain, des Amis, l'aisance, un peu d'amour,
Sont les uniques biens du terrestre sejour.

Aber dieser Aufgeklärter und Thätiger Philosophe
hat auch, da Er bloss Magdeburg und 20,000 man gegen
das gantze Gefährliche macht Österreichs, Russland,

Frankreich

Frankreich &c. hatte, und das Reichs Hof Kammer Ihm seine Länder und Crone verlustig erklärte, und die Feindliche Armeen seine Städten und Inwohner plünderten und das gantze Land Verwüsteten; dagegen sein eigener unerschrockener Muth und unüberwindlichen Genie entgegen gesetzt—und gesiegt! das war in einer von seinen meist gefährlichster Lage da es unmöichlich schien dass Er nicht unter der Bürde der Widerwärtigkeiten erliegen würde dass dieser Erhabene Monarch schrieb aus sein Lager an Voltaire.

Croyez que, si j'étois Voltaire,
Et particulier comme lui,
Me contenant du nécessaire,
Je verrois voltiger la fortune légere,
Et la laisserois aujourd'hui
Partager loin de moi sa faveur passagere.
Je connois l'ennui des honneurs,
Le fardeau des devoirs, le jargon des flatteurs,
Ces miseres de toute espece,
Et ces dehors de politesse
Dont il faut s'occuper dans le sein des grandeurs.
Je méprise la vaine gloire,
Quoique poëte & souverain.
Quand le fatale ciseau, terminant mon destin
M'aura plongé dans la nuit noire,
Qu'importe l'honneur incertain
De vivre après ma mort au temple de mémoire?
Un instant de bonheur vaut mille ans dans l'histoire.

Nos

Nos destins sont-ils donc si beaux ?
Le doux plaisir & la mollesse,
La vive & naive allégresse
Ont toujours fui des grands la pourpre & les faisceaux.
Prisant la liberté, leur troupe enchanteresse
Préfère l'aimable paresse
Aux plus brillants succès, & les jeux aux travaux.
Ainsi la fortune volage
N'a jamais causé mes ennuis.
Soit qu'elle me flatte ou m'outrage,
Je dormirai toutes les nuits
En lui refusant mon hommage:
Mais notre état fait notre loi,
Il nous oblige & nous engage
A mesurer notre courage
Sur ce qu'exige notre emploi.
Voltaire dans son hermitage
Dans un pays dont l'héritage
Est son antique bonne-foi,
Peut, sous les loix d'une vertu sauvage
Vivre au gré de Platon, & disposer de soi:
Pour moi, menacé du naufrage,
Je dois en affronter l'orage,
Penser vivre & mourir en Roi.

Und dieser Unsterblicher König hat auch Worth halten —
Die Post erlaubt mir nicht länger, mit Sie bester
Freund zu plaudern, Verzeige diese Griffonnage, Ich lebe
und sterbe Dero Aufrichtigster Freund

315 Til Mademoiselle Ulrice Castorin, på Elfstorp.

Det war så öfver alt mit hopp at få äga, utaf min Mademoiselles hand, vedermäle af både Gunstig Ihugkomst och förtroende, som det nu öfvergår min förmåga at emot denna Ynnest kunna, med desse rader som sig bör, derimot betyga min altid undergifna Wördnad, den wäl ej någon kan med mera wördnadsfulla sentimenter hysa, men som jag ej ser mig kunna wärdigt på papperet säga et Wackert Fruntimmer som tillika är Uplyst, Witter och Granssynt; jag wågade ock aldrig öfverlämna detta Upwaktnings Bref, om ej detta Fruntimmer vore Mademoiselle Castorin, som altid har täckts uttyda min Wälmening på den bästa sidan, oagtadt alla ofullkomligheter.

Sistledne Lördags Eftermiddag fick jag hos Herr Professor Liden beundra det Snille och de kundskaper som Hans Kongl. Höghet Cron-Prinsen äger för sine år. Dess intagande Wäsende och känslo-ömma Sinnelag sade mig at jag bör afundas deras Sällhet som en gång få njuta Skygd under Dess Spira. Hans Kongl. Höghet stod vid Herr Professorns Sjuksäng en hel timma. Det war rörande at se den sensibilité som rådde i de ädla och wigtiga Samtalen hvarwid mit hjertaför efvigt hyllade Odödelige Gustavers Wärdiga Ättling.

Härstädes är eljest ingen märkelig förändring sedan min Mademoiselles bortresa; hvar och en spelar sin Role, dels efter egit lynne, dels efter Läge och omständigheter.

Hwad

Hwad mig beträffar, så längtar jag efter de fordom så medlidsamma Gudinnorne, hwilka så ofta osynligen gynnade sine Gunstlingar; jag skulle säkert ej släppa dem förr än de wille omskapa mig til — må göra, en liten behaglig Canari-Fogel, jag skulle så sedigt flaxa af och an utanför kammarfönstret; hwem skulle wäl kunna wara nog förhärdad at ej frälsa en stackars Fogel? jag hade ej någon Bur af nöden; jag skulle wisst icke flyga bort — Emedlertid wågar jag nu supplicera om förlåtelse för min dristighet at upwakta med detta Griffonnage, som endast har min Mademoisells Ynnest til förswar —

Jag hade wäl nästa Postdag fått mera rå mig sjelf för at göra mit Bref mera städat, men jag har omöjligen kunnat afhålla min längtan at iaktaga genast det mig gifne gynnande tilfälle —

De mig ombetrodde Brefwen blefwo genast öfwerlämnade til sina ägarinnor —

Afwaktar min Mademoisells Befallning hwar jag får aflämna Boken: Histoire du Coeur, som aldeles icke swarade emot min wäntan; den har säkert ej någon Crebillion eller Marivaux til författare —

Framhärdar til mit sista ögonblick

Min Mademoisells

ödmjukaste tjenare

Norrköping d. 1 Julii 1786

317 Bruks Patron Pehr Castorin Junior på Elfstorp

Norrköping d. 14 April 1787

Förlåt bästa bror at jag ej besvarat Dine flere wänskaps-fulla brefver tils nu, Jag har en tid bortåt måst syssel-sätta mina tankar på, för mig, högst vigtiga Ämnen, och dessutom warit öfverhopad af en myckenhet måstadelen oangenäma affairer.

De storståtelige Christinehams Assembléen Quadriller Spelbord och öfrige Nöjer, hade jag haft lust at bewista, för at Physionomice betrakta Sällskapet, den san(?) Wällusten hade dock warit at få walja någon söt Unge. J annat fall reser jag knappast til Christinehamn, ty dylika Spectacler tryta här sannerligen icke, dock torde handels-Speculationer nödga mig bewista Gudafästen, eller som du med kanhända bättre fog, i misskrifning förbytt til Judafästen.

Härifrån kan jag ej påminna mig något synnerligt Interessant, om ej at Mademoiselle Schultze i förgårs /: just då jag fick ditt sista kärälskeliga bref :/ lemnade denna önskefulla Werlden, och saligen afled i Herra-nom, sedan Hon upbyggeligen beredt sig til sin hädan-fård, och unfått sin sista Hugswalelse ifrån Presta-Ämbetet.

Jag

Jag kunde ej wara liknöjd. Upriktigt har jag ännu ej fått
Känna en mera aimable Skönhet och Bona magis Carendo quam Fru-
-endo sentimens. De där Kragarne göra mig förmycket
intrång; om de dock endast wille åtnöja sig med hwad til
deras Själa-ämbete hörer, och ej blanda sig uti hwad then
lekamliga Menniskian förnimmer, som är them trognom
en galenskap, korsfästande sit förnuft samt med lustar
och begärelser; men jag glömmer at the görom androm hårdom
Bud, them the ej med theras minste finger röra wiljom
men wäl med — Dock jag hade så när glömt Odium Theologicum
— och jag måste dessutom högakta af själ och hjerta någre
af det Heliga Ståndet, til och med den som mäst förolämpat
mig. Jag är i mit misöde nöjd at din Made-
-moiselle Syster gjordt et mera förnuftigt wal än man
kunnat förmoda af et fruntimmer. Detta war en
mig farlig tilwitelse emot Eve slägte, men nu mera må
de wara så onådiga de vilja, jag har tagit Boileaux
Partie: J'estime mon repos plus que mon heritage
Et pour mieux l'assurer je fuis le Mariage:
C'est un lien fatal à notre liberté
Le plus heureux Epoux est toujours maltraité.
L'Hymen avec la joie a tant d'antipathie
Qu'on n'a que deux bons jours, l'entrée & la sortie:
Si l'on trouve plus, c'est par un cas fortuit.
L'on a cent mauvais jours pour un bonne nuit.

J'aime

319

J'aime trop mon repos pour vouloir m'exposer
A toutes les douleurs qu'un hymen peut causer,
Men ingen ting är at förswärja; man ser ju:
Que sous ce joug moqué, tout a la fin s'engage;
Qu'a ce commun filet les railleurs mêmes pris,
Ont été souvent de commodes Maris. —

Om ända Din Adorabla Syster wille omwända sig til en suckande före-bedjare, jag skulle glömma min oförrätt. —

Men all min bön förgäfves är,
För hårdad ned i hjerte-roten,
Hon redan uppi Brud-stoln' är
Med ena Bastoralska foten —

Om min Nådiga ej bättrar sig skall jag blifwa än förargligare, Hon wet ej hwad det är at såra en Rimmare? Jag kan ej annat än rimma hämd i gallop, som äfwen måste med förtrytsamhet hälsa dig ifrån, ifrån ja ifrån Din — Utkorade Himlaskatt Du ler åt mina missöden? ja, ja, Rochefoucault har beklageligen rätt: qu'on trouve un certain plaisir dans le malheur de ses plus intimes Amis. — Jag kan ju ej annat än med största förargelse framhärda

Din trognaste Wän

Herrn C. Münster in Hamburg

Norrkiöping d. 26 Oct. 1787

Ich erstaune, dass Du, als ein Republicaner, die unglück-
-lichen Holländischen Patrioten verlachest. Ich bedaure
sie, und hasse nur ihre herrschsüchtige Anführer. Vieleicht
würdest du andere Gedanken bekommen, wenn dein Eigenthum
geplündert, du zerprügelt, mit gewalt zum Kriegs-dienst
gezogen würdest und alle Plagen der Armuth erdulden
solltest. Wenn der Reingraf von Salm ein so edles
Herz hätte als der Erbstathalter, so verdiente Er
unsere gantze Ehrerbietung, und der unglückliche Capellen
würde als Patriotischer Held bey Phocion und Cato von
Utica in den Welt Annalen, durch alle Seclen glänzen
und würde VerEhrung und Bewunderung von einer
gerechten Nachwelt einärndten, wenn er nicht ein von
Frankreich besoldener Demagogue war. Aber es
geht mit dem Patriotismus wie mit der Religion –
der Tod so mancher gespiessten falschen Apostel
hat ihre Lehre doch nicht bestätigt. Sidney selbst
war ja erkauft von Frankreich. (: Das ist bemerkungs-
-werth, dass die Regierungen welche ihre Unterthanen am
meisten tyrannisiren, ihre Nachbarn zu Empörungen gegen ihre
Guthen Regenten aufreegeln unter dem Schein der Freiheits-liebe:)

Aber

Aber Ihr Göttlichen Wohlthäter gantzer Nationen!
Ihr Unsterblichen Befreier der, unter Ausländischer
Tyranney in Sclaverey seufzenden Mitbürger: Alfred!
Cosmus! William Tell! Gustaf Vasa! Guillaume von
Nassou! Henri IV! Gustaf III! Ihr Göttlichen Erretter
eures Vaterlands! In Ihren Ehrhabenen Unsterblichen
Helden-Thaten — There may'st thou see to what a God-like height

The Roman Virtues lift up Mortal Man,
While good, and just and antious for his friends,
He's still severely bent against himself;
Renouncing sleep, and rest, and food and ease,
He strives with thirst and hunger, toil and heat
And when his fortune sets before him all
The pomps and pleasures that his soul can wish,
His rigid virtue will accept of none. –
A day, an hour of virtuous liberty
Is worth a whole eternity in bondage.
Oh Liberty, Heav'ns choice prerogative!
True bond of Law, thou social soul of property
Thou breath of reason, life of life itself!
For thee the valiant bleed. O sacred Liberty!

With

— With pleasure Heaven itself surveys,
A brave Man struggling in the storms of Fate!

So dachte der Held, welcher nach der Errettung seines Vaterlandes der Göttlichen Belohnung genoss, zum Beschützer eines freyen Volks, der tappfern Sweden, erkohren zu werden; So denkt auch der zweyte Erretter dieses seines Vaterlandes, der die hohen Tugenden seines so Grossen Stam-Vaters geerbt; der Edle König der, da Er Souverain seyn konte, sich selbst unter die Gesetze beugte, und sich's zum Wahlspruche nahm: „Der Erste Bürger eines freyen Volks zu seyn"; und „Dass die an das Gesetz gebundene Freyheit, das erste Recht der Menschlichen Natur sey". In den Welt-Annalen wirst du keine so Erhabene Macht-Sprüche finden, solche Gloerreiche Gedanken, die auch Swedens Schütz Gott mit Gefahr seines Lebens zur Glückseligkeit seiner Unterthanen durchzusetzen gewusst hat – Gustaf III wird dafür auch mit Gustaf Adolph, mit Trajan und Marc-Aurel, bis in die späteste Nachwelt gesegnet und bewundert werden – Seine Göttliche Thaten für sein Vaterland um es zu seinem Ehemahligen Glantz wieder emporzuheben, sind über alle Lobes-erhebungen. Doch mir ist es eine Wonne von Ihm zu sprechen, und dir die Wallungen meines für diesen Erhabenen Monarchen schlagenden Herzens, mitzutheilen; Dir bester Freund

der

327

der du so oft in Rücksicht auf meine aufrichtige Gesin-
-nungen mir die mindere Geschichlichkeit sie auszudrücken
verzeihet hast – Viele Geschäfte, womit ich nun über-
-haufet bin lassen mir nicht die Zeit die Gramatticalischen
Regeln inachtzunehmen, oder auf mehr Zusammenhang
im schreiben zu denken – Schreibe mir oft ja sehr
oft, liebenswürdiger Freund; Deine offenherzigen
muntern und Gedankenreichen Briefe haben mir manche
trübe Stunden erheitert – Ach dass ich doch noch
einmahl in diesem Leben, Dich umarmen könte
sed me

Imperiosa trahit Proserpina: vive, valeque –

Dr. Olof Swartz in Stockholm

Norrkiöping d. 18 Martz 1788

I am infinitely obliged for the honour of Your Letter and kind Remembrance of me, following Your demand I send hereby Your Journal to America, that is with regret I do it, for the Copy is first this Evening finished, so that I can't compare it with the Original, but I hope that You will even make me these favor when I can be so happy to embrace You here in Norrkiöping. With the greatest Gratitude for the lending, wish I as a sincere Friend that You never may throw You more in so much danger as You have expose You in giving us from our Antipodes unknown Treasures. One must never in dangerous Entreprises trust the Fortune two times, Remember that You are happier as Löfling and Hasselqvist. You can now rest in Your Country and rejoy at the merited and immortal Laurel, with which Flora have crowned You, You can now even become a Eminent Rank as a Patriot, in giving the

World

World, to know the Exellencies and application of Botany in Medecine, Commerce, Manufacturies, Agriculture, Oeconomy &c. — I admire! Newton and amuse me with Voltaire's, Raphael's, Handel's and Sergel's Master-Works, but I Venerate Rosenstein, Chapman, Rinman, Polheim and a few others Greats Men, as benevolent demi-Gods, who have generously given their whole life to the welfare of their Compatriots. — It depend upon You, dear friend, to have the Gody and Sublime Satisfaction to see You such a Benefactor to Mankind. —

I beg You to pay my Respects to Assessor Gjörwell, who have unexpected honour'd me with a honorable Mention in his Journal, I have to thank him and Professor Lidén, for my Knowledge in Litteratur and my little choosed Bibliothek. — That Sweden are a Siecle nearer the Eclaircissement of England and France, than Our Neighbours, have Our Country to acknowledge Mr Gjörwell who

who make his Compatriots more honour and service than He is served by his Countrymen. —

When I can have the pleasure to see You by me, I will show You a fine Medallion of Haller, which with the Portraits of Linnée, Hipocrates, Galenus and Celsus, You have a testamentary Right too. — I have even made the acquision of the fine and most delicious Poëme: Susanna (: not Wallenberg's but written by the Author of Doris :), I have not find in Pope, Bernis and Arioste, so riches and voluptuous touches. — As I have the Original revised and augmented by the Author, You will find who a Charming Poëm, have been more refined and elegant. —

Dear Friend! return so swiftly as possible for I can't detain me from the pleasure of Your Conversation, and I am affraid that a malignant Genio have condemned my letters to You, to be Notifications of dying Physicians N...

can not more heal the Invalides of Venus — v Times enormous Scythe, whose ample sweeps strikes Empires from the root, have cut down this fair bloom of sublunary Bliss" — This Catastrophe of his seizening from us was in midnight between Saturday and Yesterday; the black tremendous Monster gave him no respit —

You are obliged to the approaching of the Post for the end of this Scrawling in a noble Language, which are by me still more beloved, as You have please therin to write to me, and to assure me of a true English Friendship, who I always shall endeavour to merit — I am, dear Friend Your

Bruks Patron Pehr Castorin på Rockesholm

Norrköping d. 1 Nov. 1788

Den allmänna Glädje som bör råda på denna dagen hos oss alla, har jag fått förökad sinna wid den glada tidningen at min fästmö är redan kommen i dagsljuset — Min tilkommande Herr Morbror, Du min Vän, måtte du ej obehagligt anse en så oskyldig fröjd från mig — Hembärs härjämte äfwen tacksägelse til den wälgörande Gudinnan Lucina som så lyckeligen förlossat den käräälskeliga Modren, jemte trogen tilönskan til den alsmäktige Kärleks Guden at den så duktige Eroberaren, äfwen i Veneris Rike, måtte få förnyad anda och kraft at medelst sit så konstarfarna Grufborr å nyone framgifwa samt göra Samfundet fromma genom sin mångkunniga aptitude i Exploitations Wettenskapen — Jag förmodar at denne wår Hedersman idkeligen och trogit arbetar på et så ädelt Mäster-wärk, hwilket ensamt förmår gifwa honom den säkraste rätt til odödligheten; ty af alla Opera är et dylikt Delicium Naturæ wäl det owärderligaste, och et wärkeligt Utile dulci —

Emedlertid

täcktes

333

täcktes Du insinuera mig hos den, efter all probabilitét wackra och adorabla Mademoisellen; jag hoppas hon innom året kan säga det lilla ordet Ja, och mera behöfs ju ej til lifsbandets befästande. Jag tror saken gå för sig, ty i sanning är det blott en halftimmas ligfel Ceremonie som kan genera. Huru skulle för sådant lappri den lilla Sötungen kunna framdeles refusera et Utlefwat Commercie Råd, som hostande öfver sit Ordensband, kan serwera med et helt spann de raskaste Hingstar och et halft dussin pudrade Laquejer; och hwars Perukstock, Hon kanhända innom året kan genom grafven förbyta i en ung brillant Nådigste Grefve. Du kan se, jag tror mig och en gång kunna få swepa in min flintskallighet i en lurfvig Stats Peruk!

Men nu til dit angenäma den 19 sistl. octr. Tack, bästa Bror, för Underrättelserne; jag har med nöje låtit mine Bekante applaudera dem, NB de Politiske, det öfriga hörde mig ensamt til. Dalkarlarne hafwa altid wisat oförskräckthet. Jag har altid högacktat Öfwerste Kammar Junkaren

Baron

Baron Armfeldt såsom Witterhetens Mæcenas och Idkare, nu får jag ock wörda honom så-
-som Fäderneslandets försvarare i spetsen för det redligaste Folk i werlden — Danskarne hafva ock derigenom blifwit imponerade — Wermland har distinguerat sig; här behöfs ännu ej så myken militairisk Esprit, ty åtminstone til nästa Wår hafwa wi wäl ej at frukta hwarken Ryss eller Dansk, emedlertid råder här en allmän förskräckelse:

Madamer, Jungfrur, kring på alla gåtor gå
Med vidt utrefne hår och sig för bröstet slå —
Til torget samlar sig en blek och rådvill skara,
Som af sit eget sorl förvissas om sin fara —
En del, förtviflad, rén sig stängt i sina hus
At krossas med sin Stad och dö uti dess grus —
På Stadens stora torg man redan plantadt skådar
Det grymma strids-baner, som krigets faror bådar;
Den spända trummans larm et owant buller gör,
Och folkets skri och gny man allestådes hör —
De gamle Rådmän rén i tunga våpen blänka
De glömma sina år och blott på Staden tänka.

här wore et rikt ämne för en Rudbecks penna —

Måtte

Måtte emedlertid wår store Konung så segra öfwer den monghöfdade Hydran at ej Norrkiöpings Kriös-mäns prâssholliglighet kommer i försök! — Wi kunna ej förnog wara undergifne wår Nådige Konung, hwaruti Fäderneslandet har at dyrka en ny Gustaf Erikson Vasa, med Gustaf Adolphs Hjerta och Philosophen af Sans-Souci Snille — At genom egen Wishet och Mod frälsa twänne gånger Swea Land ifrån Undergång — at såsom Imponerande Fredsmedlare emellan trenne de mäktigaste Käjsaredömen i Werlden afwända ifrån 70 Millioner af wåra Medmenniskor alla de fasor krig utbreda, detta är den äro-rikaste Minneswård för alla tider —

Då jag war på nya Slottet wid Sans-Souci, öfwerför mina ögon alt det Kongligt Praktfulla utan särdeles retelse, tils åsynen af en förtjusande Madonna, om jag mins rätt af den celebra Guido, men aldrig har han kunnat haft et wackrare Ideal til sit Chef d'oeuvre än Mademoiselle Juringia

Juringia; dom då om min fägnad i koppet
at få henne til min Pastorska – Hennes
Friare har långesedan förtjent åtminstone
en af wåra wanliga Biskops Stafwar; men är
öfver alt utwärtes pral – Om Du will se
Massillons Wältalighet och Jerusalems Grund
-lighet förenade med en Fenelons Dygder och
Menniskjo kärlek så bör du känna Herr
Pastor Wahlander – Emedlertid will jag
hälst låta bigta mig för fru Pastorskan –
Hwad Dina smickrande Utlåtelser om
mit Individuum, vidkommer, så tager jag dem
såsom en Upmuntran, hwaraf jag altid skall
söka göra mig förtjent, då förmågan kan förena sig
med viljan dertil – Min Cousines Giftermåls
befrämjande har förskaffat mig fördommens, Dum-
högfärdens och Egennyttans Missnöje; men min
Idée är at twänne älskande böra komma tilhopa, synner-
ligen då de kunna bärja sig – Hwad Herr
Borgmästar

337

Borgmästar Ekermann betraffar så är misförstånd emellan eljest hederlige Med-borgare offta ordsak til fienskap så i högre som lägre Regionen, således kan ej undras om olika tänkesätt afwen finnas innom Norrkiöpings Staquet. Med Bergfast Wänskap lefrer orubbeligen din tropliktigste tjenare

Vid påseendet af den Wackra Fröken du Rietz Broderi-
-som –

Ni wackra Blommor! Ni som röjen
Thwad Skönt, hwad lifligt kallas bör.
Ni eder Prakt Gudomligt höjen
Inunder Nymphens hand som Eder fägring gör.
Ni yra fjäriln wisst bedrager.
Han af er Glans förtjust med eder skalkas will.
Det fina biet wilse tager
Det uti edert skött sin sötma taga will.
En ständig Wår, er fägring öker.
Ej tidens wäxling på er rår.
Ni altid nya offer får –
Men jag förgäfwes skildra söker,
Den konst som här Naturens prakt så mycket öfwergår!

Om med så mycket skönt min Vers jag kunde pryda,
Hur skulle jag ej då här min förtjusning tyda!
Jag skulle teckna af et Wäsend milt och skönt
Hwars ädla tankesätt wår Wördnad skyldigt rönt.
Hwars hjerta gladt och ömt, de ljufwa känslor gifwa
Som tankan fatta kan, men ej förmår beskrifwa.

Et

Et muntert, eldigt Wett, på Nöjen altid rik,
En Ställning skön och fri. En Wäxt Gudinnor lik.
En Mun som Gifligt ler, som rätt och sinrikt tyder
Dess altid glada Själ, som Ömhet altid pryder.
En Gif och Himmelsk Röst, som hela hjertat rör
Som intar all wår Själ, och i förtjusning för.
De täcka ögonpar, som Gifva Nöjen båda,
Som tala hjertats Språk och öfver hjertan råda.
Minervæ Snille har, Cytheras skönhet öker
Och wid hvarenda blick wår dyrkan hon förökar.
En hvar ju är förtjust af dens behag jag tecknat af,
Men som min Fröken sjelf dock icke wet utaf.

Til Doctor Olof Swartz d. 13 Oct. 1787

Nu får jag ynnakta Dig med Esprit des Journeaux för sistledne Junj. Jag läste den i Natt med mycken Upbyggelse. Du träffar äfwen der främst L'Ane d'or. Det wore interessant at få känna alla Variationerne af Asnor och bästa sättet at draga nytta af dem. Derpå följer ju i sin ordning: Tableau des variétés de la vie Humaine, avec les avantages & les desavantages de chaque Constitution; en oumbärlig Handbok, NB om hon är pålitlig.

"Le coeur un fois pris, la tête se perde bien vite" är väl sagt i recention af den löjliga Comedien Guerre Ouverte ou Ruse contre Ruse.

Hwad tycker Du om Grofbitarne utaf Voyage Philosophique d'Angleterre?

Känner Du den citerade Boken: The Observer of Cumberland? är alt så wäl och förnuftigt skrifvit som Monologuen d'un homme qui

cherche

cherche le plaisir, så betalte jag gärna
de 10/6 pence –

Essai sur l'art de nager förtjente att
blifwa närmare känd –

Chansons Madecasses äro Naiva, åtminstone
i Öfversättningen af Graciernes Skald, Chevalier
de Bezai, som i en af verserne säger:

Lorsqu'un Amant donne, il demande
Et beaucoup plus qu'il n'a donné! –

En af de Böcker jag isynnerhet önskade
mig äga, wore Grefve von Hartigs kürze
Historische Betrachtungen über das Ackerbau
verschiedene Nationen – At nemde Grefve
är Patriot, visar sig strax på titulbladet
ty der står at vinsten af Upplagan är för de
fattiga –

Snart kommer Du til Eloge de Schéele
celebre Chymiste Suedois, lû dans l'Assemblé
Publique de la Societé Royale de medecine
par Vicq. d'Azyr, hvars eloquenta penna
slutar Åreminnet med följande sköna tanka:

Les

Les Panegyristes ne seroient jamais exposées
à des Reproches "A quoi servent les Eloges?
les Lectures sont vouées à l'Indulgence"!
s'ils avoient toujours a louer des Hommes
comme Schéele, dont la vie frugale &
pure fut entièrement ocupée par le travail
& la vertu —

Manuscriptet: Fruits de l'adversité af
Chappuysi tycker jag förtjente tryckas, och
undgå den Eldbrasan af Luntor, hvilken
Mercier i dess Reve sur l'an 2240 så
förträffligen projecterar —

Les Lunes de Cousin Jaques måtte vara
en öfvermatton lustig Journal, om alt der
liknar Histoire de Gregoire M: M: Gobchichelli
Musicien Celebre — Den viktige Catastrophen
då Signora Tarabaramara fördublade sin
existence i Gobchichelli, och hans förträffliga
Orm — c'etoit la fleur des serpens d'Italie —

säkert

323

(: säkert den bästa Fruntimmers Journal :)
skaffade Gobichichelli kangen af Premier
-Dessus d'une viëlle Princesse; & bientôt beaucoup
de jeunes Musiciennes, amoureuses d'un talent
si renommé, se passionnerent à tel Excés
pour cet aimable serpent, qu'elles voulurent
l'avoir pour maitre de Musique Instru-
-mentale, & tous les Dames (: sans doute
inclusivément celles de Norrkiöping :)
s'adonner à l'exercice du serpent.

Måtte wi winna samma Celebrité!

Affskeds Sermon

Lecture, du Guda-Wän! jag måste lämna dig. —
At mer dig njuta få mit öde nekar mig.
Mercurius icke kan mer med Apollo blandas;
Jag hel och hollen måst allena Handel andas.
Min Ossian förbyts i Krusens Comptorist.
Ovid ur vägen skall, at fylla Ziphrors brist.
Plutarque jag lämnat har för Weskets Assurancer.
Horatz helt krossat blir af Savary's Folianter.
Boccaz och Ariost för Richard wika få.
Samt Plus-Minus-Bari, för Voltaire platsen nå.
Här Ramlers Magazin för Schedels får ombytas
Ock Rousseau bak i wrån på Lodovic ej förtrytas.
Virgil ur handen strax för Göransons Tabeller.
Mot Beaves, Milton förgäfs Legioner Djeflar ställer.
Hvad vill wäl en Homer mot Hamburgs Preiscourant
Ock Tasso ma joll mot La Porte's Negociant!
Ej Molliere, Foote, Colman, Corneille, Lessing, Racine,
Sophocles, Euripid, få synas för Virgine.
Le Philosophe de Sans Souci, här måst ur vägen gå,
För gamle Marperger, få krypa i en Vrå.

Sterne

Sterne, Lucian, Boileau, Cervantes, Sage, Montaigne,
Rabener, Swift, Smollet, Erasme, la Fontaine,
Jag får ej mer med Er åt Menskjörs Narrhet le,
Ell' med en Bergman, Buffon, Naturens Under se.
Montesquieu, Locke och Bayle, Ni affsked får,
Här fordras alt mit Wett hur Husfrid-Boken står.
Om Pepparn falla skall, ell' Correspondentens sker,
Det ej Demosthenes ell' Cicero mig ger.
Chesterfield, la Bruyere, Rochefoucault, Gratian,
Ja store Bacon sjelf, en strunt mot Seseman.
Tacit, Hume, Xenophon, du Retz, Salust, Gibbon
Måst bort för Postlethwayt, Cunningham, Anderson,
Creutz, Leopold, Bernis, Jacobi, Wieland, Pope,
Hvad will Ni göra wäl mot Actier, Coursens lopp:
Anacreon, Kellgren, Chaulieu, Catull, ej Er
Jag längre njuta får, men Judar desto mer.